

PREMIO **EUROPA**
PER IL **TEATRO**

Prix Europe pour le Théâtre
Europe Theatre Prize
Europa-Preis für das Theater
Premiul Europa pentru Teatru

Recognized from the European Union as a
"European cultural interest organization"
Recunoscut de Uniunea Europeană drept
"Organizație de interes cultural european"

15

E T P

15th Europe Theatre Prize

A XV-a Ediție a Premiului
Europa pentru Teatru

Mats Ek

13th Europe Prize Theatrical Realities

A XIII-a Ediție a Premiului Europa Realități Teatrale

Viktor Bodó

Andreas Kriegenburg

Juan Mayorga

National Theatre of Scotland

Joël Pommerat

Special Prize

Premiul special

Silviu Purcărete

Returns

Reveniri

Romeo Castellucci

Thomas Ostermeier

23rd - 26th April 2016
Craiova

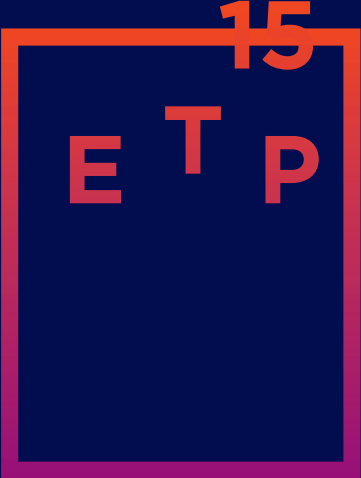
23- 26 aprilie 2016
Craiova

Partners
Parteneri

Organizat în România cu sprijinul
Organised in Romania with the support

Under the auspices of the
Craiova City Hall and the Municipal Council
and the support of
the Romanian Cultural Institute
In co-operation with
the Craiova International Shakespeare Festival
"Marin Sorescu" National Theatre Craiova
and Craiova Shakespeare Foundation

Sub auspiciile
Primăriei și Consiliului Municipal Craiova
cu sprijinul
Institutului Cultural Român
în cooperare cu
Festivalul Internațional Shakespeare de la Craiova
Teatrul Național "Marin Sorescu" Craiova
și Fundația Shakespeare

Prix Europe pour le Théâtre
Premiul Europa pentru Teatru
Europe Theatre Prize
Europa-Preis für das Theater

High Patronage
*Event under the Patronage of the
European Parliament
Council of Europe
Under the auspices of the Secretary General
of the Council of Europe, Mr Thorbjørn Jagland*

Patronaj
Eveniment desfășurat sub Înaltul Patronaj
al Parlamentului European
al Consiliului Europei
Sub auspiciile Secretarului General
al Consiliului Europei, dl. Thorbjørn Jagland

Associate Supporting Body
Union des Théâtres de l'Europe
Organizația asociată de susținere
Uniunea Teatrală Europeană

Associate Bodies
Association Internationale des Critiques de Théâtre
International Theatre Institute - UNESCO
European Festivals Association
Europe: Union of Theatre Schools and Academies

Organizații asociate
Asociația Internațională a Criticilor de Teatru
Institutul Internațional de Teatru – UNESCO
Asociația Festivalurilor Europene
Europe: Uniunea Școlilor și Academiilor de Teatru

Craiova International Shakespeare Festival

"Marin Sorescu" National Theatre in Craiova

Managers

Alexandru Boureanu
Ilarian Ștefănescu

Chief Accountant

Andreea Uvegheș

Dramaturgy Department, Communication and Public Relations

Nicolae Coande
Department chief

Iolanda Mănescu
Haricleea Nicolau

Marketing

Marina Andronache

P.R. Department

Irina Cârneanu
Alice Enuca
Bogdan Munteanu

Legal Department

Hortensia Mitreanu
Legal adviser

Supply and Transportation Department

Mona Brandt
Department chief
Mircea Demetrescu

Financial-Accounting Department

Ioana Mitrache
Doina Rababoc
Luminița Cițu
Daniela Avramescu

Audit Department

Carmen Pilea

"Marin Sorescu" National Theatre in Craiova
no.11, A.I.Cuza str.
Craiova, Romania
Code 200585
e-mail:secretariat@tncms.ro
www.tncms.ro
tel: 0251-416.942
fax:0251-414150

Craiova Shakespeare Foundation

President

Founding Director of the Festival
Emil Boroghină

Chief Accountant

Tudora Popa

Administrative Department

Vasile Preduț
Department chief
Marian Constantin

Technical Secretariat

Denisa Pîrlogea
Silvia Constantin

Scheduling Department

Dumitru Glodeanu
Department chief

Simultaneous translations

Ramona Dragomirescu
Andrei Dragomirescu

English Translations
Aloisia Sorop

Chief Engineer

Marian Mandache

Technical Department

Florin Iancu
Department chief
Ion Obretin
Crew chief

Stage Department

Bogdana Dumitriu
Giani Miu
Crew chief

Lights

Dodu Ispas
Crew chief

Sound

Valentin Pârlogea
Crew chief

Photo video

Florin Chirea

Make up

Minela Popa

Craiova Shakespeare Foundation
no. 11, A.I.Cuza str.
Craiova, Romania
Code 200585
e-mail:cvshfest@yahoo.com
www.shakespeare.tncms.ro
tel: 0723-166.357
fax:0251-416.942

Festivalul Internațional Shakespeare Craiova

Teatrul Național „Marin Sorescu” Craiova

Directori

Alexandru Boureanu
Ilarian Ștefănescu

Contabil Șef

Andreea Uvegheș

Serviciul Dramaturgie, Comunicare și Relații Publice

Nicolae Coande
șef serviciu

Iolanda Mănescu
Haricleea Nicolau

Marketing

Marina Andronache

P.R.

Irina Cârneanu
Alice Enuca
Bogdan Munteanu

Compartimentul juridic

Hortensia Mitreanu
consilier juridic

Serviciul aprovizionare transporturi

Mona Brandt
șef serviciu
Mircea Demetrescu

Compartimentul financiar contabil

Ioana Mitrache
Doina Rababoc
Luminița Cîțu
Daniela Avramescu

Compartimentul audit

Carmen Pilea

Teatrul Național „Marin Sorescu” din Craiova
Strada A.I.Cuza, nr.11
Craiova, Romania
Cod 200585
e-mail:secretariat@tncms.ro
www.tncms.ro
tel: 0251-416.942
fax:0251-414150

Fundația Shakespeare Craiova

Președinte

Director Fondator al Festivalului
Emil Boroghină

Contabil Șef

Tudora Popa

Serviciul Administrativ

Vasile Preduț
șef serviciu
Marian Constantin

Secretariat tehnic

Denisa Pîrlogea
Silvia Constantin

Serviciul Organizare Spectacole

Dumitru Glodeanu
șef serviciu

Simultaneous translations

Ramona Dragomirescu
Andrei Dragomirescu

Traduceri simultane

Ramona Dragomirescu
Andrei Dragomirescu

Traduceri limba engleza
Aloisia Sorop

Inginer Șef

Marian Mandache

Serviciul Tehnic

Florin Iancu
șef serviciu
Ion Obretin
șef echipă

Serviciul scenă

Bogdana Dumitriu
Giani Miu
șef formație

Lumini

Dodu Ispas
șef echipă

Sunet

Valentin Pârlogea
șef echipă

Foto video

Florin Chirea

Machiaj

Minela Popa

Fundația Shakespeare Craiova
Strada A.I.Cuza, nr.11
Craiova, Romania
Cod 200585
e-mail:cvshfest@yahoo.com
www.shakespeare.tncms.ro
tel: 0723-166.357
fax:0251-416.942

Premio Europa per il Teatro

President

Jack Lang
French Minister of Culture
Under François Mitterrand

Advisory Board

Georges Banu
Member of the Board of Directors,
Union des Théâtres de l'Europe
Honorary President Association International
des Critiques de Théâtre
Professor Institut d'Etudes Théâtrales, Paris

Manfred Beilharz
Honorary President International Theatre Institute UNESCO
Former Director Hessisches Staatstheater Wiesbaden

Ian Herbert
Honorary President Association International
des Critiques de Théâtre
Founding Editor, *Theatre Record*

Bernard Faivre D'Arcier
Former Director, Festival of Avignon
President, Biennales de Lyon

Arthur Sonnen
Artistic Director, Dutch Culture Centre
for international Cooperation of Netherlands

Michael Billington
Critic, *The Guardian*

Alessandro Martinez
Secretary General, Premio Europa per il Teatro

General Secretary

Alessandro Martinez
author and co-ordinator

Assistant to General Secretary

Marianna Strazzuso

Secretarial staff

Coordination for Conferences

Giovanna Sussinna
assisted by
Enrica Oliveri
Vincenzo Coppa
Valentino Leone

Europe Prize Theatrical Realities

Candidatures Secretariat

Daniela Licciardello
Video editor
Giovanni Di Maria

Head of International

Press Office

Alessandro Martinez

Press office

Gabriella Catalano
Sabrina Catalano
assisted by
Mariaelisa Dimino

Press Office - Italian - speaking countries

Margherita Fusi
assisted by
Francesca Forlini

Communication Department

Video making and editing

Giovanni Di Maria

Catalogue

Laura Musumarra
supervisor
Michela Giovannelli

Video Service Crew

Francesco Sole
Antonio Caia

Photographer

Luciano Rossetti
assisted by
Tecnical Systems engineer
Giuseppe Scaletta

Website

Internet & Multimedia
Impronte Digitali

Conferences

Europe Theatre Prize

Mats Ek
Curator *Margareta Sörenson*

Europe Prize Theatrical Realities

Viktor Bodó
Curator *Noémi Herczog*
Andreas Kriegenburg
Curator *Ulrich Khuon*
Juan Mayorga
Curator *Emilio Javier Peral Vega*
National Theatre of Scotland
Curator *Joyce McMillan*
Joël Pommerat
Curator *Georges Banu*

Prize Ceremony executive

co-ordination

Emanuela Pistone
Video editor
Domenico Gennaro

Translations

Ian Herbert
Cécile Lambert
Francesca Forlini
Santain Tavella
Maria Rizza
Mariaelisa Dimino
Scriptum srl-Rome

Art direction

I'm new

Graphic Design

Francesco Sapuppo
Carmen Dato

Acknowledgements

Georges Banu, Ian Herbert,
Arthur Sonnen, Miriam Bellucci Tassi

Agreements with Europe Theatre Prize

Facoltà di Lettere e Filosofia
"Alma mater studiorum" - Università di Bologna
Facoltà di Lettere e Filosofia
Università degli Studi di Roma "La Sapienza"
Facoltà di Economia
Università degli Studi di Catania
Facoltà di Lingue e Letterature Straniere
Università degli Studi di Catania
Facoltà di Scienze Politiche
Università degli Studi di Catania
Accademia Nazionale D'Arte Drammatica
"Silvio D'Amico" - Roma

Premio Europa per il Teatro

Tel. +39 095 7210508
Fax +39 095 7210308
info@premio-europa.org
www.premio-europa.org

Premiul Europa pentru Teatru

Președinte

Jack Lang
Ministrul francez al Culturii
În timpul președinției lui François Mitterrand

Comitetul de consiliere

Georges Banu
Membru al Comitetului Director,
Uniunea Teatrelor din Europa
Președinte onorific al Asociației Internaționale
a Criticilor de Teatru
Profesor la Institutul de Studii Teatrale, Paris

Manfred Beilharz
Președinte onorific al Institutului Internațional de Teatru al UNESCO
Ex-Director al Hessisches Staatstheater Wiesbaden

Ian Herbert
Președinte al Asociației Internaționale
a Criticilor de Teatru
Editor fondator, *Theatre Record*

Bernard Faivre D'Arcier
Ex-Director, Festivalul de la Avignon
Președinte, Bienala de la Lyon

Arthur Sonnen
Director artistic, Centrul Cultural Olandez pentru Coopera-
re Internațională, Olanda

Michael Billington
Critic, *The Guardian*

Alessandro Martinez
Secretar General, Premiul Europa pentru Teatru

Premiul Europa pentru Teatru

Tel. +39 095 7210508
Fax +39 095 7210308
info@premio-europa.org
www.premio-europa.org

Secretar General

Alessandro Martinez
autor și coordonator

Secretar General Adjunct

Marianna Strazzuso

Personal secretariat Coordonator Conferințe

Giovanna Sussinna
Asistată de
Enrica Oliveri
Vincenzo Coppa
Valentino Leone

Premiul Europa Realității Teatrale Secretariat candidaturi

Daniela Licciardello
Editor video
Giovanni Di Maria

Coordonator Serviciul de presă internațională

Alessandro Martinez

Serviciul de presă

Gabriella Catalano
Sabrina Catalano
Asistate de
Mariaelisa Dimino
Serviciul de presă
țările vorbitoare de limba italiană
Margherita Fusi
Asistată de
Francesca Forlini

Departamentul de Comunicare Realizare și editare video

Giovanni Di Maria

Catalog

Laura Musumarra
supervizor
Michela Giovannelli

Echipa mentenanță video

Francesco Sole
Antonio Caia

Fotografii

Luciano Rossetti
Asistat de
Inginer sisteme tehnice
Giuseppe Scaletta

Website

Internet & Multimedia
Impronte Digitali

Conferințe

Premiul Europa pentru Teatru

Mats Ek
Curator *Margareta Sörenson*

Premiul Europa Realității Teatrale

Viktor Bodó
Curator *Noémi Herczog*
Andreas Kriegenburg
Curator *Ulrich Khuon*
Juan Mayorga
Curator *Emilio Javier Peral Vega*
National Theatre of Scotland
Curator *Joyce McMillan*
Joël Pommerat
Curator *Georges Banu*

Coordonare a Ceremoniei de Premiere

Emanuela Pistone
Editor video
Domenico Gennaro

Traduceri

Ian Herbert
Cécile Lambert
Francesca Forlini
Santain Tavella
Maria Rizza
Mariaelisa Dimino
Scriptum srl-Rome

Art direction

I'm new

Grafica

Francesco Sapuppo
Carmen Dato

Mulțumiri

Georges Banu, Ian Herbert, Arthur Sonnen,
Miriam Bellucci Tassi

Acorduri cu Premiul Europa pentru Teatru

Facoltà di Lettere e Filosofia
"Alma mater studiorum" - Università di Bologna
Facoltà di Lettere e Filosofia
Università degli Studi di Roma "La Sapienza"
Facoltà di Economia
Università degli Studi di Catania
Facoltà di Lingue e Letterature Straniere
Università degli Studi di Catania
Facoltà di Scienze Politiche
Università degli Studi di Catania
Accademia Nazionale D'Arte Drammatica
"Silvio D'Amico" - Roma

Index Cuprins

Programme Program	8
Messages Mesaje.....	10
European Parliament Parlamentul European.....	12
The City of Craiova Municipiul Craiova.....	14
Romanian Cultural Institute Institutului Cultural Român.....	16
Shakespeare Foundation Craiova Fundația „Shakespeare” din Craiova.....	18
National Theatre „Marin Sorescu” Manager Teatrul Național „Marin Sorescu”	22
Europe Theatre Prize XV Edition A XV-a ediție a Premiului Europa pentru Teatru	28
Extract of Prize Rules Extras din Regulamentul Premiului.....	36
Jury XV Europe Theatre Prize XIII Europe Prize Theatrical Realities Juriul Premiului Europa pentru Teatru ediția a XV-cea Premiul Europa Realități Teatrale ediția a XIII-cea.....	40
15th Europe Theatre Prize A XV-a Ediție a Premiului Europa pentru Teatru.....	41
Mats Ek citation - motivația juriului.....	42
13th Europe Prize Theatrical Realities A XIII-a Ediție a Premiului Europa Realități Teatrale.....	44
Viktor Bodo citation - motivația juriului.....	46
Andreas Kriegenburg citation - motivația juriului.....	47
Juan Mayorga citation - motivația juriului.....	48
National Theatre of Scotland citation - motivația juriului.....	49
Joël Pommerat citation - motivația juriului.....	50
Special Prize Premiul special	52
Silviu Purcărete citation - motivația juriului.....	54
15th Europe Theatre Prize A XV-a Ediție a Premiului Europa pentru Teatru	
Mats EK.....	56
13th Europe Prize Theatrical Realities A XIII-a Ediție a Premiului Europa Realități Teatrale.....	66
Viktor Bodó.....	68
Andreas Kriegenburg.....	72
Juan Mayorga.....	78
National Theatre of Scotland.....	86
Joël Pommerat.....	92

Special Prize	
Premiul special	
Silviu Purcărete	98
Returns	
Reveniri.....	104
Romeo Castellucci	106
Thomas Ostermeier	112
Europe Theatre Prize	
Premiul Europa pentru Teatru.....	120
History of the Europe Theatre Prize	
Istoria Premiului Europa pentru Teatru.....	122
Winners of Previous Editions	
Câștigătorii edițiilor anterioare.....	150
List of nominations for the Europe Prize Theatrical Realities from the first to the twelfth edition	
Lista nominalizărilor pentru Premiul Europa Realități Teatrale de la prima ediție până la a XII-a.....	151
List of nominations for the Europe Prize Theatrical Realities thirteenth edition	
Lista nominalizărilor pentru Premiul Europa Realități Teatrale - a XIII-a ediție.....	152
Book	153
Associate Supporting Bodies	
Organizația parteneră de sprijin.....	156
Union des Théâtres de l'Europe (et de la Méditerranée)	
Uniunea Teatrelor din Europa (și zona mediteraneană).....	158
Associate Bodies	
Organizații asociate.....	160
Association Internationale des Critiques de Théâtre	
Asociația Internațională a Criticilor de Teatru.....	162
International Theatre Institute - UNESCO	
Institutul Internațional de Teatru UNESCO.....	164
European festival association	
Asociația Festivalurilor Europene.....	166
E:UTSA -Europe:UnionofTheatreSchoolsandAcademies	
E:UFAT - Europa: Uniunea Facultăților și Academiiilor de Teatru.....	168
Europe's Theatre, at Home in Craiova	
Teatrul European, a casă la Craiova.....	170
Shakespeare Foundation Craiova	
Fundația „Shakespeare” din Craiova.....	172
National Theatre of Craiova “Marin Sorescu”	
Teatrul Național „Marin Sorescu” din Craiova.....	176

Programme Program

Saturday, 23th April

Returns

5 p.m.

Julius Caesar. Spared Parts
directed by Romeo Castellucci

7.30 p.m.

Richard III
directed by Thomas Ostermeier

8 p.m.

Julius Caesar. Spared Parts
directed by Romeo Castellucci
(repeat)

Sunday, 24th April

10 a.m.

EUROPE PRIZE THEATRICAL REALITIES

Conference and meeting with
Andreas Kriegenburg
Curator: Ulrich Khuon

12.15 p.m.

Dialogue of Generations
Round table organized by the Union des Théâtres de l'Europe

4 p.m.

EUROPE PRIZE THEATRICAL REALITIES

Conference and meeting with
National Theatre of Scotland
Curator: Joyce McMillan

8 p.m.

Last Dream (on Earth)
A National Theatre of Scotland production

9.30 p.m.

A Tempest
directed by Silviu Purcărete

Monday, 25th April

11 a.m.

EUROPE PRIZE THEATRICAL REALITIES

Conference and meeting with
Juan Mayorga
Curator: Emilio Javier Peral Vega
followed by
extracts from The Yugoslavs

3 p.m.

EUROPE PRIZE THEATRICAL REALITIES

Conference and meeting with
Viktor Bodó
Curator: Noémi Herczog

5 p.m.

EUROPE PRIZE THEATRICAL REALITIES

Conference and meeting with
Joël Pommerat

Curator: Georges Banu
followed by
reading of works by Joël Pommerat

9.30 p.m.

Reikiavik
directed by Juan Mayorga

Tuesday, 26th April

10 a.m.

EUROPE THEATRE PRIZE

Conference and meeting with
Mats Ek
Curator: Margareta Sörenson

4.30 p.m.

Nathan the Wise
from G.E.
Lessing directed by Andreas Kriegenburg,
produced by Deutsches Theater Berlin

9.30 p.m.

EUROPE THEATRE PRIZE

Award Ceremony
followed by
Romanian MEMORY
(Special creation for ETP)
directed and performed by Mats Ek
Axe
directed by Mats Ek

(the programme may be subject to changes)

Sâmbătă, 23 aprilie

Reveniri

5 p.m.

Julius Caesar. Spared Parts

Regia: Romeo Castellucci

7.30 p.m.

Richard III

Regia: Thomas Ostermeier

8 p.m.

Julius Caesar. Spared Parts

Regia: Romeo Castellucci

(reluare)

Duminică, 24 aprilie

10 a.m.

PREMIUL EUROPA REALITĂȚI TEATRALE

Conferință și întâlnire cu

Andreas Kriegenburg

Curator: Ulrich Khuon

12.15 p.m.

Dialogul Generațiilor

Masă rotundă organizată de Uniunea Teatrelor din Europa

4 p.m.

PREMIUL EUROPA REALITĂȚI TEATRALE

Conferință și întâlnire cu

Teatrul Național din Scoția

Curator: Joyce McMillan

8 p.m.

Ultimul vis (pe pământ)

O producție a Teatrului Național din Scoția

9.30 p.m.

O furtună

Regia: Silviu Purcărete

Luni, 25 aprilie

11 a.m.

PREMIUL EUROPA REALITĂȚI TEATRALE

Conferință și întâlnire cu

Juan Mayorga

Curator: Emilio Javier Peral Vega

Urmate de

Fragmente din Iugoslavia

3 p.m.

PREMIUL EUROPA REALITĂȚI TEATRALE

Conferință și întâlnire cu

Viktor Bodó

Curator: Noémi Herczog

5 p.m.

PREMIUL EUROPA REALITĂȚI TEATRALE

Conferință și întâlnire cu

Joël Pommerat

Curator: Georges Banu

Urmate de

Lecturi de fragmente din opere: Joël Pommerat

9.30 p.m.

Reikiavik

Regia: Juan Mayorga

Mărti, 26 aprilie

10 a.m.

PREMIUL EUROPA PENTRU TEATRU

Conferință și întâlnire cu

Mats Ek

Curator: Margareta Sörenson

4.30 p.m.

Nathan înțeleptul

după G.E. Lessing

Regia: Andreas Kriegenburg,

Producător: Deutsches Theater Berlin

9.30 p.m.

PREMIUL EUROPA PENTRU TEATRU

Ceremonia de decernare

Urmată de

AMINTIRE din România

(Special creat pentru PET)

Regia și interpretarea: Mats Ek

Securea

Regia: Mats Ek

(programul poate fi supus schimbării)

15

E T P

Messages

Mesaje

Dear Mr. Martinez,

(...)

Your initiative, which aims to pay tribute to the most important and talented theatre artist and promote European and international theatre, has become a prestigious tradition and a key focal point enabling theatre professionals to meet and talk to one another, and is therefore much appreciated by the European Parliament.

Our institution is fully convinced that theatre and democracy have been intrinsically linked since the beginning of their respective histories, and that drama and performing arts have always mirrored society, providing a public space where openness and also resistance can find expression. Initiatives like yours play a major role in highlighting and rewarding significant artists and innovative performing arts shows while spreading the culture of theatre among very diverse audiences, and thereby in promoting - in addition to its aesthetic value and artistic excellence - theatre's noteworthy contribution to intercultural dialogue, cultural and linguistic diversity, and social inclusion.

(...)

I hope you will accept my best wishes for the XV Europe Theatre Prize, which I am sure will be a great success.
Yours sincerely,

Extract

Stimate domnule Martinez,

(...)

Inițiativa domniei voastre de a omagia cel mai important și mai talentat artist al scenei și de a promova teatrul european și internațional a devenit o prestigioasă tradiție și un moment important, ce le dă ocazia profesioniștilor din lumea teatrului să se întâlnească și să facă schimb de idei, lucru extrem de apreciat de Parlamentul European.

Instituția noastră este pe deplin convinsă că teatrul și democrația sunt intrinsec legate de la începutul istoriei lor, că teatrul și artele spectacolului au oglindit întotdeauna societatea, oferind un spațiu public unde atât deschiderea cât și rezistența să poată fi exprimate. Inițiative ca a domniei voastre au un rol decisiv în evidențierea și recompensarea artiștilor importanți și a spectacolelor inovatoare, promovând cultura teatrală în rândul unui public extrem de divers și, prin aceasta, făcând cunoscută, alături de valoarea sa estetică și excelența artistică, contribuția pe care teatrul o aduce dialogului intercultural, diversității lingvistice și culturale, precum și incluziunii sociale.

(...)

Imi exprim speranța că veți primi cele mai bune urări pe care vi le adresez cu ocazia conferirii celui de-al XV-lea Premiu Europa pentru Teatru și sunt pe deplin convins că acest eveniment va fi încununat de succes.
Al dumneavoastră cu sinceritate,

Extras

European Parliament
Parlamentul European

Cher Monsieur Martinez,

(...)

Votre initiative, visant à rendre hommage aux plus éminents et talentueux artistes de la scène et à promouvoir le théâtre européen et international, est devenue une prestigieuse tradition et un moment clé permettant aux professionnels du théâtre de se rencontrer pour discuter, c'est la raison pour laquelle le Parlement européen l'apprécie énormément.

Notre institution est pleinement convaincue que le théâtre et la démocratie sont intrinsèquement liés depuis le début de leurs histoires respectives, et que la dramaturgie et les arts de la scène ont toujours reflété la société, en offrant un espace public où l'ouverture et également la résistance peuvent s'exprimer. Les initiatives comme la vôtre jouent un rôle fondamental pour mettre en exergue et récompenser des artistes significatifs et des spectacles de théâtre novateurs tout en diffusant la culture scénique dans des publics divers, en promouvant par conséquent – outre sa valeur esthétique et son excellence artistique – la remarquable contribution du théâtre au dialogue interculturel, à la diversité culturelle et linguistique ainsi qu'à l'inclusion sociale.

(...)

Veillez agréer, Monsieur Martinez, mes meilleurs vœux pour le XVe Prix Europe pour le Théâtre, qui, j'en suis certain, sera un grand succès.

Meilleures salutations,

Extrait

Caro Sig. Martinez,

(...)

La vostra iniziativa che ha lo scopo di rendere omaggio al più importante, dotato, artista di teatro e promuovere il Teatro europeo ed internazionale, è divenuta una tradizione prestigiosa e un punto focale in grado di fare incontrare e far discutere tra di loro professionisti del Teatro, viene perciò molto apprezzata dal Parlamento Europeo.

La nostra Istituzione è pienamente convinta che i percorsi del teatro e della democrazia siano stati intrinsecamente legati sin dall'inizio delle loro rispettive storie, e che arte drammatica e performing arts hanno sempre rispecchiato la società, offrendo uno spazio pubblico nel quale speranza e, all'occorrenza, resistenza, possono trovare espressione. Iniziative come la vostra giocano un ruolo molto importante nel dare lustro e premiare artisti di rilievo insieme a spettacoli innovativi e, nello stesso tempo, nel divulgare la cultura teatrale tra audience molto diverse tra loro e quindi nel promuovere - in aggiunta al valore estetico e all'eccellenza artistica delle proposte - il notevole contributo dato dal teatro al dialogo interculturele, la diversità culturale e linguistica e l'inclusione sociale.

(...)

Vogliate accettare i miei migliori auguri per il XV Premio Europa per il Teatro, che, ne sono certo, sarà un grande successo.

Cordialmente,

Extract

Martin Schulz
President, European Parliament
Președinte, Parlamentul European

Dear guests, the fact that our city is to host this great event, the Europe Theatre Prize, together with the 10th edition of the International Shakespeare Festival, makes us feel very proud that, for just over two weeks, Craiova can be considered one of the capitals of European theatre. The reputation of the National Theatre of Craiova, a worldwide standard - bearer over the past 25 years for Romanian theatrical art that has been invited to the most important international festivals on every continent, as well as the renown of the International Shakespeare Festival, considered, at European and global level, to be one of the most valuable festivals dedicated to William Shakespeare, have made it possible for Craiova to be chosen as the organiser of the 15th edition of the Europe Theatre Prize. For the municipality, as well as for every individual inhabitant of our city, the support that the City Hall and the Local Council of Craiova offer to this prestigious event represents an honour. We would like to inform our guests, arriving from all parts of the world, that Craiova was first mentioned in 1475, as a settlement erected upon the remains of the ancient site of the Dacian town of Pelendava. We feel proud of the heroic deeds of Michael the Brave, Ban of Craiova, later ruler of Walachia and the first to unify all three Romanian principalities. His statue dominates the centre of the city. Shakespeare's contemporary, Lope de Vega, dedicated one of his plays to this great figure. We feel proud that the father of modern sculpture, Constantin Brâncuși, and the playwright Eugene Ionesco were both born in this old historic region, Oltenia. We wish the organizers success with this great event of European and worldwide theatre and we wish you, our guests, welcome and a most pleasant stay in Craiova!

Dragi oaspeți,
Găzduirea de către orașul nostru a marelui eveniment care este Premiul Europa pentru Teatru și desfășurarea celei de a X-a ediții a Festivalului Internațional Shakespeare, fac ca, pentru mai bine de două săptămâni, să ne mândrim cu faptul că putem fi considerați una din capitalele teatrului european. Credem că performanțele Teatrului Național din Craiova din ultimii 25 de ani, purtător pentru o lungă perioadă de timp al stindardului artei teatrale românești în lume, participant la cele mai importante festivaluri internaționale de pe toate continentele, ca și aprecierile de care se bucură Festivalul Internațional Shakespeare, catalogat drept unul dintre cele mai valoroase festivaluri europene și mondiale dedicate lui William Shakespeare, au făcut posibilă alegerea Craiovei drept organizatoare a celei de a XV-a ediții a Premiului Europa pentru Teatru. Faptul că această prestigioasă manifestare are loc cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local Craiova onorează municipalitatea și pe fiecare dintre locuitorii orașului nostru. Am dori ca oaspeții noștri, veniți aici din mai toate colțurile lumii, să știe că orașul Craiova este atestat documentar din anul 1475 și că el s-a ridicat pe vatra anticei cetăți dacice Pelendava. Ne mândrim, printre altele, cu faptele de vitejie ale Banului Craiovei, devenit domnitor al Valahiei și primul unificator al tuturor țărilor românești, Mihai Viteazul, a cărui statuie se înalță în centrul orașului și căruia dramaturgul Lope de Vega, contemporan al lui Shakespeare, i-a dedicat una din piesele sale. De asemenea, în vechea regiune istorică a Olteniei, a cărei capitală este Craiova, au văzut lumina zilei părintele sculpturii moderne Constantin Brâncuși și dramaturgul Eugen Ionescu. Urâm mult succes organizatorilor în desfășurarea acestui mare eveniment al teatrului european și mondial, iar dumneavoastră, oaspeților noștri, un bun venit și o ședere cât mai plăcută la Craiova!

The City of Craiova

Municipiul Craiova

Chers invités,
Le fait que notre ville reçoive ce grand évènement, le Prix Europe pour le Théâtre, en même temps que la 10e édition du Festival International Shakespeare nous remplit le cœur de fierté car, pendant plus de deux semaines, la ville de Craiova pourra être considérée comme l'une des capitales européennes du théâtre. Au cours des 25 dernières années, les résultats exceptionnels du Théâtre National de Craiova, porte-étendard de l'art théâtral de Roumanie dans le monde entier, participant aux principaux festivals internationaux sur tous les continents, ainsi que l'appréciation dont jouit le Festival International Shakespeare, considéré comme l'un des festivals européens et mondiaux majeurs dédiés à William Shakespeare, ont rendu possible l'élection de Craiova en tant qu'organisateur de la 15e édition du Prix Europe pour le Théâtre. Le fait que cette prestigieuse manifestation bénéficie du soutien de la Mairie et du Conseil Local de Craiova est un honneur pour la municipalité, ainsi que pour chacun des habitants de notre ville. Nous aimerions que nos invités, venus des quatre coins du monde, sachent que la ville de Craiova a été mentionnée pour la première fois en 1475 et qu'elle a été bâtie sur le site de l'ancienne citadelle des Daces, Pelendava. Nous sommes fiers des actes valeureux de Michel le Brave, Ban de Craiova, devenu prince de Valachie et le premier unificateur de toutes les provinces roumaines. Sa statue domine le centre de la ville et le dramaturge Lope de Vega, contemporain de Shakespeare, lui a dédié une de ses pièces de théâtre. Nous sommes fiers que le père de la sculpture moderne, Constantin Brâncuși, et le dramaturge Eugène Ionescu soient aussi nés en Olténie, une ancienne région historique dont la capitale est Craiova. Nous souhaitons aux organisateurs un excellent déroulement de ce grand évènement du théâtre européen et mondial, et à vous, nos invités, nous souhaitons la bienvenue et un séjour très agréable à Craiova.

Cari ospiti,
il fatto che la nostra città accolga questo grande evento, il Premio Europa per il Teatro, in concomitanza con la 10^a edizione dell'*International Shakespeare Festival*, ci rende veramente fieri all'idea che Craiova per più di due settimane possa essere considerata come una delle capitali europee del teatro. Il Teatro Nazionale di Craiova, divenuto negli ultimi 25 anni il portabandiera dell'arte teatrale romena a livello mondiale, è stato invitato in ogni angolo del pianeta dai dei maggiori festival internazionali, così come la scelta di ospitare uno dei più importanti festival del mondo tra quelli dedicati Shakespeare. La reputazione dell'*International Shakespeare Festival* in effetti ha reso possibile la candidatura della città di Craiova come organizzatrice della XV edizione del Premio Europa per il Teatro: che questa prestigiosa manifestazione sia sostenuta dalla Municipalità e dal Consiglio Comunale di Craiova è un onore per la Città come per ognuno dei suoi abitanti. Ci piace far sapere ai nostri ospiti, giunti da ogni parte del mondo, che Craiova, menzionata per la prima volta nel 1475, è un insediamento eretto sulle rovine dell'antico sito della città dacica di Pelendava. Noi ci sentiamo fieri delle imprese eroiche di Michele il Coraggioso, Ban di Craiova, divenuto principe di Valacchia, che per primo unificò i tre principati della Romania del suo tempo, difatti la statua dell'eroe, al quale Lope de Vega, drammaturgo contemporaneo di Shakespeare dedicò una pièce teatrale, domina il centro della nostra città. Siamo, inoltre, fieri che il padre della scultura moderna, Constantin Brâncuși e il drammaturgo Eugene Ionesco siano nati entrambi in questa antica regione, l'Olténia. Auguriamo un pieno successo agli organizzatori di questo straordinario evento dedicato al teatro europeo ed internazionale e dandovi il benvenuto, vi auguriamo il più piacevole dei soggiorni a Craiova!

Lia Olguța Vasilescu
Mayor of Craiova
Primar al Municipiului Craiova

The organizers of the 10th edition of the International Shakespeare Festival in Craiova were delighted and honored when the European institutions in charge decided that The Europe Theatre Prize and The Europe Prize Theatrical Realities should be awarded on the occasion of their great theatrical event. The presence of so many distinguished European guests and the excellent artistic programme that the two Prizes comprise are tokens of the Romanian theatre's merits and value, but also proof of the local organizers' great skill in organizing a cultural event. The celebration of four centuries since Great Will turned into a legend thus acquires an enhanced relevance, all the more so as Romanian artists are called to play an important role in the Prize festivities. As I have already mentioned in the foreword to this year's Festival, Romania has never suffered from any inferiority complex owing to her artists' stature. European artistic and philosophic avant-garde counted Romanians among their initiators and promoters. Drama, as an art of synthesis, could not have lagged behind, and it is high time we remembered that Tristan Tzara and his Dadaist fellow-poets deemed that performing onto the stage was the best vehicle for their innovative ideas. If I take the liberty to deplore that we cannot go beyond the medieval guillotine of our contemporary times, so similar to the bloody, barbaric political Shakespearean conflicts, the full acknowledgement of the creative values incorporated in his work gives me hope that the day will come when we can only celebrate Great Will for his towering wisdom and unsurpassed poetics. Will the fact diminish him? By no means! Some great director or expert in Shakespearean studies, coming from Romania, why not, from Craiova, perhaps, may step in the limelight and present by means of their art a different approach to bloody formerly contemporary drama. May, then, the theatre, which showed on numberless occasions to be better qualified than politics to change history, fulfil its mission!

Faptul că cei ce administrează Premiul Europei pentru teatru și Premiile conexe au decis ca anul acesta să onoreze a-10- a Ediție a Festivalului Shakespeare de la Craiova cu prezența lor reprezintă în sine o recunoaștere a meritelor și valorii teatrului românesc, a meritelor și valorilor organizatorilor locali. Cele patru secole de la trecerea în legenda a marelui Will, capată prin acest corolar al manifestărilor, o aură specială cu atât mai mult cu cât, personalități române sunt și vor fi chemate să devină personaje importante ale evenimentului. Cum am spus deja pentru uvertura festivalului din acest an, România, prin valoarea sincronă a creatorilor săi de spectacol teatral nu are și nici nu a avut complexe. Toată avangarda europeană a gândirii și realizării artistice i-a avut pe români printre inițiatori și protagoniști. Teatrul ca artă de sinteză nu avea cum să rămână mai prejos și e momentul să amintim că Tristan Tzara și dadaștii găseau în spectacolul scenic forma cea mai propice de manifestare a ideilor lor novatoare. Dacă îmi permit să fiu mahnit că nu ieșim de sub ghilotina medievală a contemporaneității cu sângeroaselor, barbarelor conflicte politice shakespeariene, iată că recunoașterea valorilor creative îmi dă speranța că veni-va ziua în care vom preamări doar înțelepciunea și poetica legendarului Will. Fi-va el micșorat prin asta? Nici gând! Un mare regizor sau un mare shakespeareolog, de ce nu, român, de ce nu, craiovean ne va face demonstrația unui alt mod de abordare distanțată a dramaturgiei sângeros fost contemporane. Teatrul, ce a dovedit în nenumărate rânduri că poate însemna pentru omenire un semnal de schimbare mai puternic decât politica, să-și îplinească misiunea!

Romanian Cultural Institute
Institutului Cultural Român

Il est bien évident que la présence de ceux qui gèrent le Prix de l'Europe pour le théâtre et d'autres Prix culturels à la Xème Edition du Festival Shakespeare de Craiova représente une reconnaissance de la valeur du théâtre roumain, en général, et des mérites et des valeurs des organisateurs locaux, en particulier. Les quatre siècles qui se sont écoulés depuis la mort du Grand Will gagne par ce corolaire de manifestations une touche spéciale d'autant plus que des personnalités roumaines sont et seront appelées à devenir des personnages importants de l'événement. Comme je viens de le dire lors de l'ouverture du festival de cette année, la Roumanie, par la valeur synchrone de ses créateurs de théâtre n'a pas et n'a pas eu de complexes. Toute l'avant-garde européenne de la pensée et de la création artistique a compté des Roumains parmi les initiateurs et les protagonistes. Le théâtre en tant que art de synthèse ne pouvait pas rester en arrière et il est le temps de rappeler que Tristan Tzara et ses dadaïstes trouvaient dans le spectacle sur scène la forme la plus propice de manifestation de leurs idées novatrices. Si je me permets d'être fâché de ne pas pouvoir échapper à la guillotine médiévale de la contemporanéité avec les conflits politiques sanglants et barbares, voila que la reconnaissance des valeurs créatives me donne l'espoir de vivre le jour où nous vanterons uniquement la sagesse et la dimension poétique du légendaire Will. Son importance en serait-elle amoindrie ? Pas question ! Un grand metteur en scène ou un grand shakespeareologue, pourquoi pas roumain, pourquoi pas originaire de Craiova, nous fera la démonstration d'une autre interprétation à travers le temps de la dramaturgie sanglante d'autrefois. Le théâtre, qui a prouvé de nombreuses fois qu'il peut être pour l'humanité un signe de changement plus puissant que la politique, qu'il accomplisse sa mission !

Il fatto che gli organizzatori del Premio Europa per il Teatro e dei Premi connessi abbiano deciso di onorare quest'anno la 10a Edizione del Festival Shakespeare di Craiova con la loro presenza rappresenta di per sé un riconoscimento dei meriti e del valore del teatro rumeno e degli organizzatori locali. I quattro secoli trascorsi da quando il grande Will è passato nella leggenda acquistano con questo corollario delle manifestazioni un'aura speciale, tanto più che personalità rumene sono e saranno chiamate a diventare personaggi importanti dell'evento. Come ho già detto per l'inaugurazione del festival di quest'anno, la Romania, dato il valore sincrónico dei suoi creatori di spettacolo teatrale, non ha e non ha mai avuto complessi. Tutta l'avanguardia europea del pensiero e della realizzazione artistica ha avuto Rumeni fra i suoi iniziatori e protagonisti. Il teatro come arte di sintesi non poteva rimanere indietro ed è il momento di ricordare che Tristan Tzara e i dadaisti hanno trovato nello spettacolo scenico la forma più idonea per manifestare le loro idee innovatrici. Se mi permetto di addolorarmi perché non usciamo da sotto la ghigliottina medievale della contemporaneità, con i suoi sanguinosi e barbari conflitti politici shakespeareiani, ecco che il riconoscimento dei valori creativi mi dà la speranza che verrà il giorno in cui celebreremo solo la saggezza e la poetica del leggendario Will. Sarà egli sminuito per questo? Neanche per sogno! Un grande regista o un grande shakespeareologo, perché no?, rumeno, perché no?, craiovano, ci mostrerà come si può trattare in maniera distaccata la sanguinosa dramaturgia contemporanea. Il teatro, che tantissime volte ha dimostrato di poter rappresentare per l'umanità un segnale di cambiamento più forte della politica, compia la sua missione!

Radu Boroianu
President, Romanian Cultural Institute
Președintele Institutului Cultural Român

The Europe Theatre Prize is a beautiful dream of great theatre makers, devotees of the muse Thalia. It's reserved for the elite of the elite, coryphaei of the arts, protagonists of modernity in the world of theatre. I was lucky enough to have been invited to a few previous editions and indeed attended those in Turin and Wroclaw. Back then, I couldn't even imagine that this fantastic European theatre event would ever be hosted in Craiova. The fact that a few close friends of the International Shakespeare Festival suggested organizing this 15th edition of the Prize in Romania is a proof of their appreciation and trust- we hope to honour them as they deserve. We are very happy that the decision makers have chosen us, linking the 10th edition of the Shakespeare Festival with the 15th edition of the Europe Theatre Prize in this particular year, when we commemorate 400 years since the death of the great playwright and events dedicated to this moment are being organised worldwide. We are happy that the City Hall and the Local Council of Craiova, along with the Dolj County Council and the Romanian Cultural Institute, have understood the importance of bringing this event to Romania and we are overjoyed by the fact that Silviu Purcărete is among the laureates of this edition - Craiova and Romanian theatre owe him a debt of gratitude. We wish that this edition of the Europe Theatre Prize, hosted by Craiova, will be a complete success.

Premiul Europa pentru Teatru reprezintă pentru marii creatori, slujitori ai Thaliei, un vis dintre cele mai frumoase. El este rezervat aleșilor între aleși, corifeii ai artei și protagoniștii ai modernității în teatru. Am avut șansa să fiu invitat la câteva dintre edițiile de până acum. Am reușit să dau curs celor pentru Torino și Wroclaw. Nu îmi imaginam atunci că va veni timpul când această mare manifestare a teatrului european și mondial va fi găzduită de Craiova. Propunerea câtorva apropiați ai Festivalului Internațional Shakespeare ca cea de a XV-a ediție a Premiului să fie organizată în România reprezintă pentru noi o dovadă de apreciere și încredere, pe care sperăm să o onorăm așa cum se cuvine. Ne bucură că diriguitorii Premiului au făcut această alegere, legând desfășurarea celei de a X-a ediții a Festivalului Shakespeare de cea de a XV-a ediție a Premiului Europa pentru Teatru în chiar anul Shakespeare, când în întreaga lume au loc manifestări care marchează împlinirea a 400 de ani de la moartea marelui dramaturg, că Primăria și Consiliul Local Municipal Craiova au înțeles importanța desfășurării în România a evenimentului, lor alăturându-li-se Consiliul Județean Dolj și Institutul Cultural Român, după cum ne bucură nespuse că printre laureații acestei ediții se înscrie și regizorul Silviu Purcărete, cel cărui Craiova și teatrul românesc îi datorează atât de mult. Dorim cu toții ca această nouă ediție a Premiului Europa pentru Teatru, găzduită de Craiova, să fie o reușită deplină.

Shakespeare Foundation Craiova
Fundația „Shakespeare” din Craiova

Le Prix Europe pour le Théâtre est l'un des plus beaux rêves des grands créateurs, au service de la muse Thalie. Ce prix est réservé aux élus parmi les élus, aux coryphées de l'art et aux protagonistes de la modernité dans le théâtre. J'ai eu la chance d'être invité à quelques-unes des éditions précédentes et j'ai réussi à participer à celles de Turin et de Wrocław. A cette époque, je n'imaginai même pas qu'un jour, ce grand événement du théâtre européen et mondial aurait lieu à Craiova. La proposition venue de quelques proches du Festival International Shakespeare était une preuve d'appréciation et de confiance dont nous espérons être dignes. Nous sommes heureux que les dirigeants du Prix aient fait ce choix, en créant cette alliance entre la 10e édition du Festival Shakespeare et la 15e édition du Prix Europe pour le Théâtre à ce moment précis, l'année Shakespeare, quand partout dans le monde se déroulent des événements pour commémorer les 400 ans de la mort du grand dramaturge. Nous sommes également heureux que la Mairie et le Conseil Local Municipal de Craiova et, à leurs côtés, le Conseil Départemental de Dolj et l'Institut Culturel Roumain, aient saisi l'importance d'accueillir cet événement en Roumanie. Nous sommes extrêmement heureux qu'un des lauréats de cette édition soit Silviu Purcărete, à qui Craiova et le théâtre roumain doivent beaucoup. Nous souhaitons une totale réussite à cette nouvelle édition du Prix Europe pour le Théâtre qui se déroulera à Craiova.

Il Premio Europa per il Teatro è il sogno meraviglioso di grandi artisti impegnati in questo campo e devoti alla musa Talia. È un evento riservato all'élite dell'élite, ai corifei delle arti, ai protagonisti della modernità nell'universo teatrale. Ho avuto abbastanza fortuna da essere già stato ospite di alcune delle precedenti edizioni del Premio e di aver preso parte a quelle di Torino e di Breslavia. Allora non potevo ancora immaginare che questo fantastico evento europeo dedicato al Teatro sarebbe stato ospitato a Craiova. Il fatto che alcuni amici stretti del Festival Internazionale Shakespeariano abbiano suggerito di organizzare la XV edizione del Premio in Romania è indice del loro apprezzamento e della fiducia che noi tutti speriamo di onorare in egual misura. Siamo davvero felici che gli organizzatori ci abbiano scelto, collegando la X edizione del Festival Shakespeariano con la XV edizione del Premio Europa per il Teatro, in un anno così particolare in cui commemoriamo i 400 anni dalla morte del grande drammaturgo mentre in tutto il mondo si organizzano eventi a lui dedicati. Siamo felici che il Comune e il Consiglio Locale di Craiova, insieme all'amministrazione del distretto di Dolj e all'istituto di Cultura Romeno, abbiano compreso l'importanza di portare questo evento in Romania e siamo ancor più felici che Silviu Purcărete sia tra i premiati di questa edizione: Craiova e il teatro romeno hanno verso di lui un debito di gratitudine. Ci auguriamo che questa edizione del Premio Europa per il Teatro ospitata dalla città di Craiova sia un completo successo.

Emil Boroghină

Director and Founder of the International Shakespeare Festival,
President of the Shakespeare Foundation,
Vice-president of the European Shakespeare Festivals Network

*Director fondator al Festivalului Internațional Shakespeare
Președinte Fundației Shakespeare
Vice-președinte al Rețelei Europene a Festivalurilor Shakespeare*

In a world of great, often dramatic and uncontrollable changes, culture, in general, and drama in particular, as one of its leading vehicles, can assume an enlightening and pacifying role. They can be the right means to recover, restore and disseminate values, genuine forms of resistance and existence for our contemporary civilization, as opposed to the avalanche of side effects, literally disturbances, that technological progress produces. Perusing the long list of the Europe Theatre Prize winners, we can see that many of its recipients are outstanding personalities and theatrical companies that have left indelible imprints on European drama at the turn of the 21st century. The established values of the European theatre that are celebrated by the Prize have been consolidated throughout the years and the emerging values marked by the Europe Prize Theatrical Realities have all been confirmed. This great cultural event, which has been organized by different European cultural and theatrical centres (Taormina, Turin, Thessaloniki, Wroclaw, St. Petersburg etc), might alter its itinerant nature and give way to another strategy: it could temporarily settle in a city which can assume a leading role in European theatre. Just like the Oscar institution, which celebrates not only the values of world cinematography, but is also a landmark and chief partner in the cinema industry, the Europe Theatre Prize – an emblematic project of European culture – can become a catalyst for the production of artistic events and a stimulus for sustainable development through culture for the cities and regions that decide to host it. The remarkable international career, after the Iron Curtain fell, of the long-established National Theatre of Craiova (founded in 1850), marked by successful tours and participation in the world's greatest festivals, endorses Craiova's aspiration to host this event. The International Shakespeare Festival (10th edition) and the Europe Theatre Prize (15th edition) that are being hosted in Craiova this year add to the perennial yearnings for universality that our city cherishes. Craiova will always strive to ensure continuity in its cultural aspirations through constant and intense artistic experiences and discoveries. Our community has long nourished hopes of becoming a welcoming host for the world's cultures, and the town's officials of today and tomorrow will certainly find in these two great events the right partners for their civic achievements. "The Kiss" – one of Constantin Brâncuși's sculptures which belongs in the spectacular collections of the town's Art Museum – can be interpreted as the symbol of the eternal symbiosis between the arts and culture in Craiova, a town that has long brought together, celebrated and created values.

Într-o lume a marilor schimbări, adeseori dramatice și incontrollabile, cultura în general și teatrul în special ca exponent al său, pot avea un rol misionar, stabilizator, un rol de recuperare, de restaurare și de împărtășire a valorilor ca formă de rezistență și de existență a civilizației contemporane în raport cu avalanșa unor turbulențe alarmante apărute ca efect conex al expansiunii tehnologiilor. Parcurgând istoria Premiului Europa pentru Teatru, putem constata că între laureații săi se regăsesc multe dintre personalitățile și companiile teatrale care au marcat sfârșitul de secol XX și începutul secolului XXI. Recunoașterea valorilor consacrate ale teatrului european cărora li s-a decernat marile premii a fost consolidată în timp, iar valorile emergente distinse cu premiul pentru noua realitate teatrală, au fost validate, fără nici o excepție. Caracterul itinerant al evenimentului, ilustrat de-a lungul timpului de asumarea organizării sale de către diferite centre ale culturii și teatrului european (Taormina, Torino, Salonic, Wroclaw, St. Petersburg, etc.), ar trebui să se oprească prin stabilizarea sa pentru o vreme în orașul care se va încumeta să își asume rolul de pol al teatrului european. Așa cum Premiul Oscar este nu doar un for de celebrare a valorilor cinematografilei mondiale, dar și principalul reper și partener al industriei cinematografice, Premiul Europa pentru Teatru ca proiect emblematic al culturii europene, poate să devină un catalizator al industriei culturale bazată pe evenimente de artă, un motor al dezvoltării durabile prin cultură pentru orașele și regiunile care și-l asumă din punct de vedere organizatoric. Remarcabila evoluție internațională de după anul 1990 a străvechii Teatru Național din Craiova (fondat în anul 1850), marcată prin turnee de prestigiu și participări de prim plan în programul principal al marilor festivaluri ale lumii, legitimează o asemenea aspirație din partea orașului Craiova. Festivalul Internațional Shakespeare (ediția a X-a) și Premiului Europa pentru Teatru (ediția a XV-a), organizate anul acesta la Craiova se adaugă, asadar, unor pulsații perene de universalitate cărora orașul nostru ar putea să le asigure în următorii ani continuitate și ritmul unor trăiri și descoperiri intense. Comunitatea craioveană are dreptul să-și hrănească speranțele de a deveni pe termen lung o gazdă ospitalieră a culturilor lumii, iar conducătorii săi de azi și de mâine pot găsi în aceste două evenimente pecetea de noblețe și de trăinicie a zidurilor care îi animă. Astfel "Sărutul" – opera originală a lui Constantin Brâncuși, aflată în colecțiile spectaculosului Muzeu de Artă al orașului, poate deveni simbolul întâlnirii perene a artelor și culturii într-o Craiovă care reunește, celebrează și creează valori.

Dans un monde des grands changements, souvent dramatiques et incontrôlables, la culture en général et le théâtre en particulier peuvent avoir un rôle missionnaire, stabilisateur, le rôle de récupérer, restaurer et partager les valeurs en tant que forme de résistance et d'existence de la civilisation contemporaine en rapport avec l'avalanche de turbulences alarmantes apparues comme un effet connexe de l'expansion des technologies. En survolant l'histoire du Prix Europe pour le Théâtre, on peut constater que, parmi ses lauréats, on retrouve beaucoup de personnalités et de compagnies théâtrales qui ont marqué la fin du XXe siècle et le début du XXIe siècle. La reconnaissance des valeurs consacrées du théâtre européen auxquelles on a accordé le grand prix a été consolidée à travers le temps et les valeurs émergentes qui ont reçu ce prix pour la nouvelle réalité théâtrale ont été validées sans aucune exception. Le caractère itinérant de cet événement, illustré au fil du temps par son organisation dans différents centres de la culture et du théâtre européen (Taormine, Turin, Salonique, Wrocław, Saint-Pétersbourg, etc.), devrait s'arrêter, pour une certaine période, par la nomination d'une ville susceptible d'assumer le rôle de pôle du théâtre européen. Alors que l'Oscar est non seulement une tribune de célébration des valeurs du cinéma mondial mais aussi le principal repère et partenaire de l'industrie du cinéma, le Prix Europe pour le Théâtre, en tant que projet emblématique de la culture européenne, peut devenir un catalyseur de l'industrie culturelle basée sur les événements artistiques, un moteur du développement durable par la culture dans les villes et les régions qui l'organisent. La remarquable évolution internationale après 1990 du vieux Théâtre National de Craiova (fondé en 1850), marquée par des tournées importantes et des participations de premier plan dans le programme des grands festivals du monde, représente la garantie d'une telle aspiration de la ville de Craiova. Le festival international Shakespeare (Xe édition) et le Prix Europe pour le Théâtre (XVe édition), organisés cette année à Craiova, viennent s'ajouter aux pulsations pérennes d'universalité auxquelles notre ville pourrait assurer la continuité et le rythme de certaines expériences et découvertes intenses dans les années à venir. La communauté de la ville de Craiova a le droit de nourrir l'espoir de devenir à long terme le siège généreux des cultures du monde entier et ses dirigeants d'aujourd'hui et de demain peuvent trouver dans ces deux événements la marque de noblesse et de durabilité de leurs aspirations. «Le Baiser», œuvre originale de Constantin Brancusi qui se trouve dans les collections du spectaculaire Musée d'Art de la ville, peut ainsi devenir le symbole des rencontres pérennes des arts et de la culture dans la ville de Craiova qui réunit, célèbre et génère des valeurs.

In un mondo di grandi cambiamenti, sovente drammatici e incontrollabili, la cultura in generale ed il teatro in particolare possono avere un ruolo 'missionario' stabilizzante: il ruolo di recuperare, restaurare e condividere i valori della contemporaneità, intesi come forme e stili di resistenza e di esistenza, ciò a fronte di una valanga di allarmanti turbolenze che si producono come effetto dell'espansione tecnologica. Scorrendo la storia del Premio Europa per il Teatro, si può constatare che, tra i premiati, si trovano molte personalità e compagnie teatrali che hanno lasciato segni rilevanti tra la fine del XX secolo e gli inizi di quello corrente. Il riconoscimento dei valori consacrati del teatro europeo a coloro che hanno ricevuto il Premio Europa si è consolidato nel corso del tempo e si è rinnovato attraverso i valori emergenti espressi dai vincitori del Premio Nuove Realtà Teatrali, artisti le cui notevoli valenze sono state in seguito tutte confermate, senza eccezione alcuna. Il carattere itinerante di questo evento, proposto nel corso degli anni dalla sua organizzazione in diversi centri della cultura e del teatro europeo (Taormina, Torino, Salonico, Wrocław, San Pietroburgo), potrebbe rallentare il suo corso, e magari fermarsi, con la nomina di una città desiderosa di assumere un ruolo preciso come polo del teatro europeo. Come l'Oscar non è solo un tributo celebrativo dei valori espressi dal cinema mondiale, ma anche il principale punto di riferimento e partner dell'industria cinematografica, il Premio Europa per il Teatro, come programma emblematico della cultura europea, può diventare anche un catalizzatore per un'industria culturale basata su eventi artistici ed un motore di sviluppo durevole per la cultura nelle città e regioni che lo organizzano. La notevole evoluzione internazionale avuta, dopo il 1990, dal teatro di Craiova (fondato nel 1850), segnata da importanti tournée e da partecipazioni di prim'ordine a festival in ogni parte del mondo, rappresenta, riguardo ai possibili sviluppi del Premio immaginati avanti, una garanzia a sostegno di un ruolo della città di Craiova nel futuro della manifestazione. La decima edizione dell'*International Shakespeare Festival* e la XV edizione del Premio Europa per il Teatro, organizzati quest'anno a Craiova, si aggiungono a quelle spinte perenni di universalità alle quali la nostra città potrebbe assicurare per gli anni a venire un ritmo ed una continuità utili a sviluppare esperienze e scoperte particolarmente intense. La comunità di Craiova sente come propri il diritto e la speranza di poter divenire in prospettiva un luogo di generosa accoglienza per le culture di ogni parte del mondo, ed i suoi amministratori di oggi e di domani possono trovare, a partire dalla co-presenza questi due eventi, un contrassegno di nobiltà e durata delle loro aspirazioni. Il Bacio, la celebre opera di Constantin Brancusi custodita nella collezione dello splendido museo d'arte della città, può così diventare il simbolo degli incontri perenni delle arti e della cultura, in una Craiova che riunisce, celebra e genera valori.

Ilarian Ștefănescu

Executive Manager

International Shakespeare Festival Craiova

Director Executiv

Festivalul Internațional Shakespeare Craiova

Awarding a distinction as important as the Europe Theatre Prize in Craiova is not a mere whim of destiny. It is a sign that we are prepared, and eager, to offer our city the possibility of affirming itself as a city of arts, a capital of authentic culture that deserves to shine under the limelight once again. Over the course of the three days dedicated to the event, Craiova throws its gates wide open for its honoured guests. In receiving these innovative creators on our stages, we once again become a focal point of attention on Europe's cultural map. Almost three decades ago, in 1987, when the adventure named Europe Theatre Prize was beginning, its first laureate, Ariane Mnouchkine, dedicated the award to her fellow artists from the "other" Europe. Romania is definitely one of the countries, then beyond the Iron Curtain, in which survival through art was no metaphor. Throughout the years of Communist dictatorship, the Romanian theatre was a genuine sanctuary of humanity. As Director of the National Theatre of Craiova, I like to think of the 2016 edition of the Europe Theatre Prize as also an act of homage to all those theatre people from the "other Europe" who were able to live free only within the stage's magical space.

Decernarea unei distincții atât de importante ca Premiul Europa pentru Teatru la Craiova nu este un simplu capriciu al hazardului. Este semnul că suntem pregătiți și dornici să oferim, din nou, orașului nostru posibilitatea de a se afirma drept un oraș al artelor, o capitală a culturii autentice care merită să strălucească sub luminile rampei. Pe parcursul celor trei zile dedicate manifestării Craiova își deschide larg porțile oaspeților ei de onoare. Primindu-i pe acești creatori inovatori pe scenele noastre, vom fi din nou un punct de atenție central pe harta culturală a Europei. Acum aproape trei decenii, în 1987, când începea „aventura” intitulată Premiul Europa, primalaureată, Ariane Mnouchkine, dedica premiul colegilor săi artiști din „cealaltă” Europă. România este, fără îndoială, una dintre țările de dincolo de Cortina de Fier în care supraviețuirea prin cultură nu a fost o metaforă. În anii dictaturii comuniste teatrul românesc a fost un veritabil sanctuar al umanității. Ca director al Teatrului Național din Craiova îmi place să consider ediția din 2016 a Premiului Europa drept un omagiu adus și acelor oameni de teatru din „cealaltă Europă” care au putut trăi liberi numai în spațiul magical scenei.

National Theatre „Marin Sorescu”
Manager Teatrul Național „Marin Sorescu”

La remise d'une récompense aussi importante que le Prix Europe pour le Théâtre à Craiova n'est pas un simple caprice du destin. C'est le signe que nous sommes prêts et impatientes d'offrir à notre ville la possibilité de s'affirmer en tant que ville des arts, une capitale de la culture authentique qui mérite de briller sous les feux de la rampe une fois de plus. Au cours des trois jours consacrés à l'événement, Craiova ouvre ses portes toutes grandes à ses invités d'honneur. En recevant ces créateurs novateurs sur nos planches, nous redevenons un centre d'attention sur la carte culturelle de l'Europe. Il y a près de trois décennies, en 1987, quand l'aventure du Prix Europe pour le Théâtre a commencé, sa première lauréate, Ariane Mnouchkine, a dédié le prix à ses collègues de « l'autre » Europe. La Roumanie est assurément l'un de ces pays, à l'époque derrière le Rideau de fer, où la survie à travers l'art n'était pas une métaphore. Durant les années de la dictature communiste, le théâtre roumain a été un sanctuaire authentique d'humanité. En ma qualité de directeur du Théâtre National de Craiova, j'aime imaginer que l'édition 2016 du Prix Europe pour le Théâtre est également un hommage à tous ces gens du théâtre de « l'autre Europe », qui ne purent vivre libres que dans l'espace magique de la scène.

Ottenere un riconoscimento così importante come quello di ospitare il Premio Europa per il Teatro a Craiova non è una semplice casualità. È il segno che siamo pronti e impazienti di offrire alla nostra città la possibilità di affermarsi come città d'arte, capitale di un'autentica cultura che merita di tornare di nuovo sotto le luci della ribalta. Nel corso dei tre giorni dedicati all'evento, Craiova spalanca le porte ai suoi ospiti d'onore. Accogliendo questi artisti sui nostri palcoscenici, siamo tornati di nuovo protagonisti del panorama culturale europeo. Quasi trenta anni fa la prima vincitrice del Premio, Ariane Mnouchkine, dedicò la vittoria ai suoi colleghi artisti dell'altra Europa. La Romania è con certezza uno di quei paesi dall'altro lato della cortina di ferro, per cui l'idea di sopravvivere attraverso l'arte non è stata solo una metafora. Durante gli anni della dittatura comunista, il teatro romeno è stato per l'umanità un rifugio sacro. Come presidente del Premio Europa per il Teatro, mi piace pensare all'edizione del 2016 anche come a un omaggio verso tutte quelle persone impegnate nel teatro dell'altra Europa, che hanno potuto vivere libere solamente nello spazio magico del palcoscenico.

Professor PhD. Alexandru Boueanu
National Theatre „Marin Sorescu”
Manager Teatrul Național „Marin Sorescu”

Europe has never been in such crisis as today. At present we are going through one of the most dramatic periods of our recent history. How then are we to face this crisis, originally economic, which has since become a crisis of values, those basic values of the founding fathers who built a Europe – with difficulty but with high hopes – on the ruins of the Second World War? Today, more than ever, Culture is a fundamental added value, for peace is built from knowledge. So we should not feel guilty if we continue to defend the idea of civilisation, beauty and Culture as values which embody humanity's resistance against all forms of violence, abuse and threat. In this time of crisis, Theatre stands firm as an absolutely necessary institution, with an actively involved public, producing ideas of community and hope. This XV edition of the Europe Theatre Prize demonstrates that Theatre has within it the strength to rebuild itself: when all seems irretrievably lost, finished, ended, here is the theatre once more taking up its never-ending dialogue with the spectators, giving them the courage to resist the breakdown of values which we watch impotently today. I consider that an event such as the Europe Theatre Prize helps to keep the flame of Theatre burning and alive through its award winners, who spread a message of peace and civic partnership among the nations that is more valuable than ever today. Our society cannot survive unless we maintain, against the rigid principles of economy, austerity and profit at all costs, the value of Culture as the source not only of Beauty, but also of Civilisation and Democracy, ideas which unite and foster nations. From ancient times, Theatre has brought together minds, started debates, asked questions, created thinking communities. This is the way ahead for the future of Europe.

Europa nu a mai trecut niciodată printr-o criză precum cea de față. În prezent traversăm una dintre cele mai dramatice perioade ale istoriei moderne. Cum putem, atunci, să facem față acestei crize, care a început prin a fi una economică, dar, între timp, s-a transformat într-una a valorilor, acele valori esențiale ale părinților noștri care au clădit o Europă – cu dificultate, dar cu multă speranță – pe ruinele celui de-al Doilea Război Mondial? Astăzi, mai mult ca oricând, cultura este o valoare adăugată fundamentală, deoarece pacea se construiește pe cunoaștere. Prin urmare, nu ar trebui să ne simțim vinovați dacă vom continua să apărăm conceptele de civilizație, frumusețe și cultură ca valori ce reprezintă rezistența omenirii împotriva oricăror forme de violență, abuz și amenințare. În aceste momente de criză, teatrul se poziționează ferm ca instituție absolut necesară, alături de un public activ implicat, ce produce idei legate de comunitate și speranță. Această a XV-a ediție a Premiului Europa pentru Teatru demonstrează că teatrul are forța interioară necesară de a se reconstrui: atunci când totul părea iremediabil pierdut, terminat, sfârșit, iată cum teatrul își reia dialogul permanent cu spectatorii, dându-le curaj să reziste procesului de dezintegrare a valorilor la care asistăm neputincioși astăzi. Consider că un astfel de eveniment ca Premiul Europa pentru Teatru ne ajută să păstrăm vie și incandescentă flacăra teatrului prin câștigătorii premiilor, care transmit mai departe mesajul păcii și al parteneriatului civic între națiuni, mai prețios astăzi ca oricând. Societatea noastră nu va putea supraviețui dacă nu menținem, împotriva principiilor rigide ale economiei, austerității și profitului cu orice preț, valoarea culturii ca sursă nu numai de frumusețe, dar și de civilizație și democrație, idei ce unesc și dezvoltă națiunile. Din timpuri străvechi, teatrul a adus laolaltă minți luminate, a inițiat dezbateri, a pus întrebări, a creat comunități ale gândirii. Acesta este drumul înainte pentru viitorul Europei.

L'Europe n'a jamais été autant en crise qu'aujourd'hui. Nous traversons actuellement l'une des périodes les plus dramatiques de notre histoire récente. Comment pouvons-nous donc faire face à cette crise qui, d'abord économique, est ensuite devenue une crise de valeurs, de ces valeurs fondatrices des pères de l'Europe qui a été construite - difficilement mais avec d'immenses espoirs - sur les ruines de la seconde guerre mondiale? La Culture constitue - aujourd'hui plus que jamais - une valeur ajoutée fondamentale, car c'est à travers la connaissance qu'on construit la paix. Nous ne devons donc pas nous sentir coupable si nous continuons à défendre l'idée de la Civilisation, de la Beauté et de la Culture comme les valeurs qui incarnent la résistance de l'être humain contre toute forme de violence, d'abus et de menace. En cette période de crise, le Théâtre s'affirme comme une institution absolument nécessaire, avec une participation active du public, générant des idées de partage et d'espoir. Cette XVe édition du Prix Europe pour le Théâtre montre que le Théâtre possède la force intrinsèque pour se régénérer: quand tout semble irrémédiablement perdu, fini, conclu, voici que le Théâtre reprend son dialogue jamais interrompu avec le spectateur, en lui donnant le courage de résister à l'écroulement des valeurs auquel nous assistons impuissants aujourd'hui. Je considère qu'une manifestation comme le Prix Europe pour le Théâtre aide à maintenir la flamme du Théâtre allumée et vive à travers ses artistes lauréats, qui diffusent un message de paix et de cohabitation civique entre les peuples, valable plus que jamais aujourd'hui. Notre société ne pourra survivre que si l'on associera aux préceptes rigides de l'économie, de l'austérité et du profit à n'importe quel prix, la valeur de la Culture comme créatrice de Beauté, mais aussi de Civilisation et de Démocratie, d'idées qui unissent et font progresser les peuples. Depuis l'Antiquité, le Théâtre réunit les intelligences, lance des débats, pose des questions, crée des communautés pensantes. C'est cela la voie principale pour l'avenir de l'Europe.

L'Europa non è mai stata così in crisi come oggi, infatti stiamo attraversando uno dei periodi più drammatici della nostra storia recente. Come possiamo dunque fronteggiare questa crisi che da economica è diventata crisi di valori, di quei valori fondanti dei padri dell'Europa che è stata costruita - a fatica ma con grandi speranze - sulle macerie del secondo conflitto mondiale? La Cultura costituisce - oggi più che mai - un valore aggiunto fondamentale, poiché è attraverso la conoscenza che si costruisce la pace. Non dobbiamo quindi sentirci in colpa se continuiamo a difendere l'idea della Civiltà, della Bellezza, della Cultura come quei valori che incarnano la resistenza dell'essere umano contro qualsiasi forma di violenza, sopraffazione, minaccia. In questo periodo di crisi, il Teatro si afferma come un'istituzione assolutamente necessaria, che vede la partecipazione attiva del pubblico, generando idee di condivisione e speranza. Questa XV edizione del Premio Europa per il Teatro dimostra la forza intrinseca del Teatro di rigenerare se stesso: quando tutto sembra irrimediabilmente perso, finito, concluso, ecco che il Teatro riprende il suo dialogo mai interrotto con lo spettatore, infondendogli il coraggio di resistere al crollo dei valori a cui oggi assistiamo impotenti. Ritengo che una manifestazione come il Premio Europa per il Teatro aiuti a tenere accesa e viva la fiamma del Teatro attraverso i suoi artisti premiati, che diffondono un messaggio di pace e civile convivenza tra i popoli, oggi valido più che mai. La nostra società potrà sopravvivere soltanto se ai rigidi dettami dell'economia, dell'austerità e del profitto ad ogni costo, si affiancherà il valore della Cultura come creatrice non solo di Bellezza, ma anche di Civiltà e Democrazia, di idee che uniscono e fanno progredire i popoli. Il Teatro, fin dall'antichità, raduna intelligenze, apre dibattiti, pone interrogativi, crea comunità pensanti. E' questa la strada maestra per il futuro dell'Europa.

Jack Lang
French Minister of Culture under François Mitterrand,
President, Europe Theatre Prize
Ministrul francez al Culturii în timpul președinției lui François Mitterrand,
Președinte al Premiului Europa pentru Teatru

The Romanian city of Craiova welcomes the Europe Theatre Prize 2016. In these dark times, when the continent's member countries stand united in the name of their culture, their shared past and their diverse civilisations, such a gesture takes on a very special significance. In times of danger, deeds carry greater weight, and today we rejoice in this invitation, which has allowed the Prize to continue in its defence of the values of European theatre. The most emblematic artist of Romania lived in Craiova: Constantin Brancusi, a sculptor of genius who was able to bring together the heritage of his national culture and the essential aspirations of mankind, uniting a local perspective with an international dimension. Let us fly his standard above the 2016 session of the Europe Theatre Prize. A prize that honours artists who are both deep-rooted and wide open, a juxtaposition of opposites that gives room for these two paths. Every great artist stands at the crossroads where they meet. Craiova has also given us the greatest Romanian playwright of the late twentieth century, Marin Sorescu. We shall be thinking of him, the writer who knew how to look at the world with an ironic but never cynical eye, the writer who dived into the belly of the whale in *Jonah*, his most important play, and came close – but not too dangerously close – to the difficult character of Vlad Tepes, prototype of Dracula, now world renowned. Sorescu wrote his plays, like some of Chekhov's characters, 'through his tears' – a distillation of smiles out of sadness. Today the Europe Theatre Prize honours Mats Ek, an artist who has broken through the boundaries of the performing arts, alongside some outstanding artists who have carved their niche in the European theatrical landscape. Gathered here together with them for these few days, we can try to forget the much touted end of Europe and instead devote our energies to the survival of its spirit, which the theatre has set itself the duty of preserving. Here we remember that theatre is European, and it is in that incarnation that we love, share and honour it. As theatre people brought together by this Prize, which has itself been under threat but still survives, let us use it as a symbol of our resistance. Let us salute the award-winning artists and give thanks to our hosts.

Oraşul Craiova din România găzduieşte ediţia din 2016 a Premiului Europa pentru Teatru. Date fiind vremurile tulburi în care această asociaţie de ţări europene s-a reunit aici, în numele moştenirii şi trecutului lor comun, ca şi a varietăţii de culturi pe care o reprezintă, un asemenea gest de bun-venit dobândeşte o semnificaţie aparte. Numai în timpul unei stări de urgenţă acţiunile îşi lărgesc cadrul: așa că, astăzi, ne bucurăm de ospitalitatea care permite instituţiei Premiului să continue protejarea valorilor teatrale europene. Constantin Brâncuși, cel mai reprezentativ artist al României, a locuit o vreme în Craiova. El a fost un sculptor ce a promovat moștenirea culturală națională care este sufletul aspirațiilor umane; el este primul care a asociat o regiune locală unei dimensiuni internaționale. Începem această ediție 2016 a Premiului Europa pentru Teatru în numele său. Este vorba despre un Premiu care îi recunoaște pe toți acei artiști adânc înrădăcinați în culturile lor, la fel ca și pe artiștii "deschiși", aflați într-o tensiune a opozițiilor care respectă ambele trasee: fiecare mare artist se află, de fapt, la mijloc. Marin Sorescu, cel mai important dramaturg român al celei de-a doua jumătăți a secolului al XX-lea, și-a împletit și el destinul cu cel al Craiovei. Să ne acordăm răgazul unui gând pentru Sorescu: un scriitor care a privit lumea cu un ochi ironic, dar niciodată cinic, un om care s-a cufundat el însuși în adâncimile ascunse ale balenei lui *Iona* –titlul celei mai importante piese ale sale – și care a abordat cu o oarecare detașare (Ce spaimă!) figura lui Vlad Țepeș, modelul aceluia Dracula astăzi cunoscut în întreaga lume. Sorescu și-a scris piesele "cu lacrimi", precum unele personaje chehoviene, cu un amestec de tristețe și bucurie. Premiul Europa pentru Teatru îl omagiază astăzi pe Mats Ek, un artist care a depășit barierele artelor spectacolului urmând exemplul acelor artiști care au modelat peisajul teatral european și care sunt astăzi prezenți aici. Împreună, vom încerca să uităm de înfrângerea anunțată a Europei, spre a ținti către păstrarea intactă a spiritului său, deoarece teatrul astfel își înțelege menirea. Aici e locul și timpul să ne amintim că teatrul este european. Iar lucrurile stând cum stau, îl iubim și îi ieșim în întâmpinare. Noi, oamenii de teatru, strecurându-ne în jurul acestui Premiu amenințat, dar încă palpitând de viață, o facem ca pe un act de rezistență. Le urăm bun-venit câștigătorilor și le mulțumim oaspeților noștri!

La ville de Craiova, en Roumanie, accueille le Prix Europe pour le Théâtre en 2016. Lors de ces heures sombres que traverse l'association des pays continentaux réunis au nom de leurs cultures, de leur passé partagé, de leur civilisation diversifiée pareil geste prend une signification toute particulière. C'est à l'heure du danger que les actes augmentent leur portée et, aujourd'hui, nous nous réjouissons de cet accueil qui permet au Prix de continuer à défendre les valeurs du théâtre européen.

Craiova a vécu l'artiste emblématique de la Roumanie, Constantin Brancusi, sculpteur de génie qui a associé l'héritage de la culture nationale avec les aspirations de l'homme dans son essence, qui a réuni un territoire local et une dimension internationale. Mettons sous son signe la session 2016 du Prix Europe pour le Théâtre. Prix qui récompense des artistes aussi bien enracinés qu'ouverts, dialectique des contraires qui ménage la présence de ces deux voies. Tout grand artiste se situe à leur croisement.

De Craiova vient le plus important dramaturge roumain de la deuxième partie du XXème siècle, Marin Sorescu. Nous aurons une pensée pour lui, l'écrivain qui a su regarder le monde d'un oeil ironique et jamais cynique, l'écrivain qui s'est plongé dans les tréfonds de la baleine de *Jonas* - titre de sa pièce la plus importante - et approché avec distance la figure, ô combien trouble!, de Vlad Tepes, le prototype de Dracula de célébrité mondiale. Sorescu a écrit son théâtre, pareil à certains personnages tchekhoviens, «à travers les larmes». Mélange de tristesse et de sourire!

Le Prix Europe pour le Théâtre honore aujourd'hui Mats Ek, artiste qui a franchi les frontières des arts du spectacle, de même que des figures des artistes exemplaires qui sculptent la paysage théâtral européen. Ils se réunissent ici et, tous ensemble, quelques jours, nous essaierons d'oublier la défaite annoncée de l'Europe pour parier sur la survie de son esprit que la scène se fait un devoir de préserver. Ici, nous nous rappelons que le théâtre est européen. Et c'est comme tel que nous l'aimons, approchons et saluons. Nous, les gens de théâtre réunis autour de ce Prix menacé, mais encore vivant. Nous l'assimilons à un geste de résistance. Saluons les artistes primés et remercions nos hôtes.

La città di Craiova, in Romania, ospita il Premio Europa per il Teatro 2016, in queste ore buie che attraversa l'associazione dei paesi continentali che qui si incontrano in nome delle loro culture, del loro passato condiviso, delle loro civiltà diversificate, un simile gesto di accoglienza assume un significato molto particolare. È nel momento del pericolo che le azioni aumentano la loro portata, così oggi gioiamo di questa ospitalità che permette al Premio di continuare a difendere i valori del teatro europeo. A Craiova è vissuto l'artista più emblematico della Romania, Constantin Brancusi, scultore di genio che ha trasportato il patrimonio culturale nazionale verso l'essenza delle aspirazioni dell'uomo; che ha associato un territorio locale ad una dimensione internazionale. Poniamo nel suo segno l'edizione 2016 del premio Europa per il Teatro. Un premio che riconosce artisti ben radicati nelle loro culture ed artisti 'aperti', in una dialettica di contrari che ha riguardo per la presenza di entrambe queste vie: ogni grande artista si situa al loro incrocio. Da Craiova viene il più importante drammaturgo rumeno della seconda metà del XX secolo, Marin Sorescu. Avremo per lui un pensiero: per lo scrittore che saputo guardare il mondo con occhio ironico e mai cinico, per lo scrittore che si è immerso nelle segrete profondità della balena di *Jonas* - titolo della sua pièce più importante - ed ha approcciato con un certo distacco, oh quanta inquietudine!, la figura di Vlad Tepes l'impalatore, il prototipo di quel Dracula celebre in tutto il mondo. Sorescu ha scritto il suo teatro "con le lacrime", come certi personaggi cecoviani, Un *melange* di tristezza e riso! Il Premio Europa per il Teatro onora oggi Mats Ek, un artista che ha varcato i confini delle arti dello spettacolo nel solco di quelle figure esemplari di artisti che hanno modellato il paesaggio teatrale europeo e che adesso si incontrano qui. Tutti insieme, nel corso di qualche giorno, cercheremo di dimenticare la sconfitta annunciata dell'Europa per scommettere sulla sopravvivenza del suo spirito, visto che il mondo della scena si fa un dovere di preservarlo. Qui ricordiamo che il teatro è europeo. Ed è come tale che l'ammiamo, incontriamo e salutiamo. Noi, gente di teatro, stretti intorno a questo Premio minacciato, ma ancora vivo, che assimiliamo ad un gesto di resistenza. Salutiamo gli artisti vincitori e ringraziamo i nostri ospiti.

Georges Banu
President of the Jury
Președinte al Juriului

What is theatre?

According to one great actor, the experience of theatre, an audience's reflection on the text, offers a rare opportunity to share for just a few moments one's thoughts and human experiences in a group setting. Theatre therefore really is a "miracle" in which the audience participates in something that occurs in a unit of time and place and bears witness to life in a world which, in contrast, sends out signals of constant death. I find myself in complete agreement with this comment, all the more so given the times we are living in, when Europe risks losing the values of its founding fathers due to the short-sighted economic policies and the social and geographic upheavals that are taking place before our very eyes. I believe that today we should all hold fast to the words attributed to Jean Monnet, which have never seemed more pertinent: "If I had to do it again, I'd start with culture". Culture and theatre can and must be a common value providing the basis on which to rediscover and defend the identity of European peoples, even though the spaces destined for culture are ever more limited and even the Europe Theatre Prize has been impacted by this climate, given that a five-year commitment (2012-2017) has not been kept by the Polish capital of culture. Nevertheless, the Europe Theatre Prize is a rare example of a European cultural institution, honed over almost thirty years and fifteen editions, which has always guaranteed all its host cities a dynamic new image. The 15th edition will take place in Romania, in Craiova, the capital of Oltenia, a historic industrial region that has for been transformed into a cultural centre of international renown. The performances will take place under the patronage of the Mayor and be financed by the City of Craiova ("Candidate City – Craiova Cultural Capital of Europe 2021") in cooperation with the Shakespeare Foundation and the "Marin Sorescu" National Theatre, which also undertakes to host and organize the programme for the Europe Theatre Prize in Craiova with the assistance of the Romanian Cultural Institute. In such a welcoming lively atmosphere the Prize will once again be an important occasion for exponents of European and

Ce este teatrul?

În opinia unui mare actor, experiența teatrului, reflecția publicului asupra textului, oferă o rară oportunitate de a împărtăși în cadrul unui grup, pentru câteva momente, gândurile și experiențele trăite. Teatrul, cu adevărat, este un "miracol" prin care publicul ia parte la ceva ce se întâmplă într-o anumită unitate de timp și spațiu și este o mărturie a vieții într-o lume care, paradoxal, trimite semnale constante ale morții. Sunt perfect de acord cu această afirmație, cu atât mai mult cu cât este făcută în contextul în care trăim într-o Europă, ce riscă să-și piardă valorile perene din cauza unor politici economice obtuze și a mișcărilor sociale și geografice ce au loc sub privirile noastre. Eu cred că în ziua de azi ar trebui să ne aplecăm asupra cuvintelor atribuite lui Jean Monnet, care nu au sunat niciodată mai pertinent: "dacă ar fi să o iau de la capăt, aș începe cu cultura". Cultura și teatrul pot și trebuie să fie o valoare comună, care să furnizeze fundamentul pe baza căruia popoarele europene să-și redescopere și să-și apere identitatea, chiar dacă spațiile destinate culturii sunt din ce în ce mai limitate. Chiar și Premiul Europa pentru Teatru a avut de suferit de pe urma acestui climat, dat fiind faptul că o Capitală Culturală Europeană din Polonia nu a reușit să-și onoreze promisiunea de a-l găzdui timp de cinci ani (2012-2017). Și, totuși, Premiul Europa pentru Teatru este un exemplu rar de instituție culturală europeană, care s-a șlefuit pe parcursul a treizeci de ani și cincisprezece ediții și care le-a oferit mereu orașelor gazdă o imagine nouă și dinamică. A XV-a ediție se va desfășura în România, la Craiova, capitala Olteniei, un oras istoric și industrial, care a fost transformat într-un centru cultural de renume internațional. Spectacolele noastre vor avea loc sub patronajul Primarului orașului și vor fi finanțate de Municipiul Craiova (candidat – Craiova Capitală Culturală Europeană 2021) în colaborare cu Fundația Shakespeare și Teatrul Național "Marin Sorescu", care găzduiește și organizează programul manifestărilor Premiului Europa pentru Teatru cu sprijinul Institutului Cultural Român.

Europe Theatre Prize XV Edition

A XV-a ediție a Premiului Europa pentru Teatru

Qu'est-ce que le Théâtre ?

Selon un grand acteur, l'expérience théâtrale, la réflexion du public autour d'un texte, est une occasion rare où pendant un moment il est possible de partager des pensées et des expériences humaines au sein d'une assemblée. Le Théâtre est donc un véritable « miracle » auquel le spectateur participe en assistant à quelque chose qui est dit dans une unité de temps et de lieu pour devenir témoignage de vie, dans un monde qui en revanche nous envoie des signaux de mort constante. Je suis parfaitement d'accord avec cette considération, à plus forte raison durant cette époque historique que nous vivons, où l'Europe risque de perdre les valeurs de ses pères fondateurs à cause de politiques économiques myopes et de bouleversements sociaux et géographiques se déroulant sous nos yeux. Je pense que nous devrions tous aujourd'hui rester ancrés aux mots attribués à Jean Monnet, qui n'ont jamais été aussi actuels : « *Si c'était à refaire, je commencerais par la culture* ».

La Culture et le Théâtre peuvent et doivent alors être une valeur commune autour de laquelle retrouver et défendre l'identité des peuples européens, bien que les espaces destinés à la culture soient de plus en plus réduits et que même le Prix Europe pour le Théâtre ait souffert de ce climat, étant donné qu'un engagement de cinq ans (2012-2017) n'a pas été respecté par l'actuelle Capitale polonaise de la Culture. Mais compte tenu que le Prix Europe pour le Théâtre est un rare exemple d'institution culturelle européenne, perfectionnée au cours de presque trente ans et de quinze éditions, et qu'il a toujours garanti à toutes les villes d'accueil un important retour d'image, la XVe édition se déroulera en Roumanie, à Craiova, la capitale de l'Olténie, un district industriel historique désormais « reconverti » depuis plusieurs années en centre culturel d'une envergure internationale. Les manifestations se dérouleront sous le Haut Patronage du maire et avec le financement de la Ville de Craiova ("Candidate City – Craiova Cultural Capital of Europe 2021"), en coopération avec la Fondation Shakespeare et le Théâtre National Marin Sorescu, qui s'engagent par ailleurs à accueillir et à organiser les manifestations du Prix Europe pour le Théâtre à Craiova, avec également la contribution de

Che cos'è il Teatro?

Secondo un grande attore, l'esperienza teatrale, la riflessione del pubblico attorno a un testo, è un'occasione rara in cui per pochi momenti si possono condividere pensieri ed esperienze umane in una dimensione assembleare. Il Teatro, dunque, è un vero e proprio "miracolo" al quale lo spettatore partecipa assistendo a qualcosa che viene detta in un'unità di tempo e di luogo e diventa testimonianza di vita, in un mondo che invece ci manda segnali di costante morte. Questa considerazione mi trova perfettamente d'accordo, a maggior ragione in un momento storico come quello in cui viviamo, dove l'Europa rischia di perdere i valori dei suoi padri fondatori a causa di politiche economiche miopi e di stravolgimenti sociali e geografici che si stanno verificando sotto i nostri occhi. Credo che oggi noi tutti dovremmo restare ancorati alle parole attribuite a Jean Monnet, mai così attuali: "Se dovessi ricominciare, ricomincerei dalla cultura". Ecco che la Cultura e il Teatro, possono e devono essere un valore comune intorno al quale ritrovare e difendere l'identità dei popoli europei, nonostante gli spazi destinati alla cultura siano sempre più ridotti e dove anche il Premio Europa per il Teatro ha risentito di questo clima, dato che non è stato rispettato un impegno quinquennale (2012-2017) da parte dell'attuale Capitale polacca della Cultura. Tuttavia, poiché il Premio Europa per il Teatro è un raro esempio di istituzione culturale europea, perfezionata nell'arco di quasi trent'anni e di ben quindici edizioni, e che ha sempre assicurato a tutte le sue Città ospitanti un forte ritorno d'immagine, ecco che la XV^a edizione si svolgerà in Romania, a Craiova, capitale dell'Olténia, storico distretto industriale e ormai "convertito" da parecchi anni a centro culturale di respiro internazionale. Le manifestazioni si svolgeranno sotto il Patrocinio del Sindaco e il finanziamento della Città di Craiova ("Candidate City – Craiova Cultural Capital of Europe 2021") e in cooperazione con la Fondazione Shakespeare ed il Teatro Nazionale "Marin Sorescu" che si impegnano inoltre ad ospitare ed organizzare le manifestazioni del Premio Europa per il Teatro a Craiova, anche con il contributo dell'Istituto Rumeno di Cultura. In un'atmosfera così accogliente e vivace, il Premio sarà ancora

international theatre to meet and exchange ideas, while the city of Craiova, working in synergy with the Shakespeare Foundation and the "Marin Sorescu" National Theatre, has been particularly keen to host the Prize as the finale to the 10th edition of the International Shakespeare Festival, which will coincide with the 400th anniversary of Shakespeare's death on 23 April 2016. While limited in number of resources, duration, events and participants, the Europe Theatre Prize proposes as ever to pay tribute to the winners at conferences and meetings that will analyse in depth the work of the winning artists and through performances that will illustrate their exploration of the theatrical medium. A more than satisfactory result given the relatively short time the Prize has been running for. The 15th Europe Theatre Prize awarded to Mats Ek confirms the organizers' aim to open up the Prize to all the entertainment disciplines by celebrating an artist of many different talents – dancer, choreographer and director – whose art has become known not only in Sweden but also in the rest of the world. Mats Ek has combined theatre and dance in his own highly original and personal expression, providing a source of inspiration and renewing the classics of 19th century ballet with the addition of a contemporary twist. He has also updated the concept of modern dance by the addition of elements taken from everyday life, which have become his "trade-mark", and by focussing much attention on the female figure, a fundamental aspect of his work. Mats Ek will take the stage in the dual role of choreographer and dancer in *Romanian Memory*, specially created for the Europe Theatre Prize, and as choreographer of *Axe*, two ballets that will be performed following the Awards Ceremony. A conference and a meeting with the award winner will complete the tributes to Mats Ek. Nominees for the 13th Europe Prize for Theatrical Realities chosen by the panel of judges (about 300 experts in European theatre) and by members of the jury comprised artists who perfectly fitted the requirements as stated in Article 3 of the award's regulations: "[...] *From the 2nd edition, the Jury of the EPTR has indicated that the prize should be seen as an opportunity to encounter and compare different expressive*

*Într-o atmosferă atât de primitoare și veselă, Premiul va fi, din nou, un bun prilej pentru reprezentanții teatrului european și internațional să se întâlnească și să facă schimb de idei, în timp ce municipalitatea, alături de Fundația Shakespeare și Teatrul Național "Marin Sorescu", s-au arătat interesate să găzduiască Premiul ca o modalitate de a încheia cea de-a X-a ediție a Festivalului Shakespeare, ce coincide cu comemorarea a patru sute de ani de la data morții lui William Shakespeare, respectiv ziua de 23 aprilie 2016. Cu un număr limitat de resurse, durată, evenimente și participanți, Premiul Europa pentru Teatru propune, ca întotdeauna, să îi omagiem pe câștigători în cadrul conferințelor și întâlnirilor ce le vor analiza în profunzime activitatea, și prin intermediul spectacolelor ce vor ilustra demersul lor artistic în lumea teatrului. Un rezultat mai mult decât satisfăcător, dată fiind perioada relativ scurtă pe care a avut-o la dispoziție Premiul. Cel de-al XV-lea Premiu Europa pentru Teatru acordat lui Mats Ek confirmă scopul organizatorilor de a arăta disponibilitatea Premiului față de toate disciplinele spectacolului, prin omagierea unui artist cu foarte multe talente – dansator, coregraf și regizor –, a cărui artă a devenit cunoscută nu numai în Suedia, dar și în întreaga lume. Mats Ek a combinat dansul cu teatrul în stilul său extrem de original, oferind o sursă de inspirație și înprospătând clasicii baletului secolului al XIX-lea printr-un supliment de contemporaneitate. El a modernizat și conceptul de dans prin adăugarea unor elemente luate din viața cotidiană, care au devenit "marca" lui proprie, dar și prin atenția cu care s-a aplecat asupra personajului feminin, un alt aspect important al artei sale. Mats Ek va lua în primire scena în dubla sa calitate de coregraf și dansator pentru piesa *Amintire din România*, creată special pentru Premiul Europa pentru Teatru, și doar în calitate de coregraf pentru *Securea*, două baleturi care vor fi interpretate după Ceremonia Decernării Premiilor. O conferință și o întâlnire cu câștigătorul vor completa omagierea lui Mats Ek. Nominalizații pentru cel de-al XIII-lea Premiu Europa Realități Teatrale, aleși*

l'Institut Roumain de Culture. Dans une atmosphère aussi accueillante et chaleureuse, le Prix sera une fois encore une occasion importante de rencontre et d'échange du théâtre européen et international, une édition que la Ville de Craiova, en synergie avec la Fondation Shakespeare et le Théâtre National Marin Sorescu, a fortement voulu comme événement final de la dixième édition de l'International Shakespeare Festival, qui coïncidera le 23 avril 2016 avec les 400 ans de la mort de Shakespeare. Comme d'habitude, la manifestation, bien que contenue en matière de ressources, durée, événements et présences, prévoit de rendre hommage aux lauréats avec des conférences et des colloques qui analyseront en profondeur le travail des artistes récompensés et avec des spectacles qui illustreront leur recherche théâtrale. Un résultat plus que flatteur, compte tenu des courts délais d'organisation. Le XVe Prix Europe pour le Théâtre attribué à Mats Ek confirme l'ouverture du Prix Europe à toutes les disciplines du spectacle, en célébrant un artiste au talent multiforme, un danseur, chorégraphe et metteur en scène qui depuis la Suède a diffusé son art dans le monde entier. Mats Ek a su mêler théâtre et danse dans une expression personnelle et extrêmement originale, en s'inspirant et en renouvelant les classiques du ballet du XIXe siècle dans un esprit contemporain, et en renouvelant le concept de danse moderne, en ajoutant des éléments et des faits issus de la vie quotidienne, qui sont devenus sa « marque de fabrique », et en s'intéressant énormément à la figure féminine, fondamentale pour lui. Mats Ek sera sur les planches dans le double rôle de chorégraphe et danseur dans *Romanian MEMORY*, spécialement créé pour le Prix Europe pour le Théâtre, et en tant que chorégraphe dans *Hache*, deux ballets qui suivront la cérémonie de remise des prix en conclusion des manifestations. Une conférence et un colloque avec le lauréat complèteront l'hommage rendu à Mats Ek. En ce qui concerne l'attribution du XIIIe Prix Europe Réalités Théâtrales, les candidatures ont été indiquées par le Conseil (composé de près de 300 experts du théâtre européen) et par les membres du Jury. Le choix du Jury s'est porté sur des artistes répondant parfaitement aux dispositions de l'art. 3 du règlement du Prix : « [...] Depuis la 11e édition, le Jury

una volta un'occasione importante di incontro e scambio del teatro europeo e internazionale, un'edizione che la Città di Craiova in sinergia con la Fondazione Shakespeare ed il Teatro Nazionale "Marin Sorescu" hanno fortemente voluto come evento conclusivo della decima edizione dell'International Shakespeare Festival, che il 23 aprile 2016 coinciderà con i 400 anni dalla morte di Shakespeare. Come di consueto la manifestazione, sebbene contenuta per risorse, durata, eventi e presenze, si propone come sempre di rendere omaggio ai vincitori con convegni e incontri che analizzeranno a fondo il lavoro degli artisti premiati e con gli spettacoli che illustreranno la loro ricerca teatrale. Un risultato più che lusinghiero, visti i tempi più che ristretti dell'organizzazione. Il XV Premio Europa per il Teatro assegnato a Mats Ek conferma l'apertura del Premio Europa a tutte le discipline dello spettacolo, celebrando un artista dal talento multiforme, un danzatore, coreografo e regista che dalla Svezia ha diffuso la sua arte in tutto il mondo. Mats Ek ha saputo combinare teatro e danza in una sua personale ed originalissima espressione, ispirandosi e rinnovando dei classici del balletto ottocentesco in chiave contemporanea e rinnovando il concetto di danza moderna, con l'aggiunta di elementi e fatti tratti dalla vita quotidiana, che sono diventati il suo "marchio di fabbrica" e ponendo una grande attenzione alla figura femminile, per lui fondamentale. Mats Ek sarà protagonista in scena nella doppia veste di coreografo e danzatore in *Romanian Memory*, creazione apposta per il Premio Europa per il Teatro e come coreografo in *Axe*, due balletti che seguiranno la Cerimonia di premiazione a conclusione delle manifestazioni. Un convegno e un incontro con il premiato completeranno l'omaggio a Mats Ek. Per quanto riguarda l'attribuzione del XIII Premio Europa Realtà Teatrali, le candidature sono state indicate dalla Consulta (composta da circa 300 esperti del teatro europeo) e dagli stessi membri di Giuria. La scelta della Giuria è ricaduta su degli artisti che rispondono perfettamente ai dettami dell'ART. 3 del regolamento del Premio: "[...] Sino dalla 11^a edizione, la Giuria del PERT ha indicato che il premio vuole essere un'occasione di incontro e confronto tra differenti momenti espressivi del teatro europeo contemporaneo. [...]". Il

moments in contemporary European theatre.[...]". The Europe Prize Theatrical Realities (EPTTR), which has run in tandem with the Europe Theatre Prize since its 3rd edition, is awarded in order to encourage and stimulate trends and initiatives in European theatre in its various forms and expressions. The choice should take account of the totality of the candidate's work, its innovative character and its originality. The Prize may be awarded to a company, an artistic collective, a theatre or an individual artist. The 13th Europe Prize Theatrical Realities was awarded to the following artists (in alphabetical order): Viktor Bodó, candidate since 2009 (Hungary), Andreas Kriegenburg, candidate since 2006 (Germany), Juan Mayorga, candidate since 2007 (Spain), National Theatre of Scotland, candidate since 2011 (Scotland/United Kingdom) and Joël Pommerat, candidate since 2008 (France). Andreas Kriegenburg will present a highly original version of *Nathan the Wise*, a classic of German theatre by G. E. Lessing, with the prestigious Deutsches Theater. Juan Mayorga will put on *Reikiavik*, a play that embodies the author's ideas about the theatre as "art of the imagination" and two scenes from *The Yugoslavs*. The National Theatre of Scotland will take audiences to the emblematic *Last Dream (on Earth)*, which is so of the moment and touches a nerve in our society, looking as it does at how we receive migrants in the West. Joël Pommerat will give a selection of readings from his most significant works in collaboration with Romanian actors in tribute to the country hosting the performances. Conferences and meetings have been planned to round out the tribute to the winners in the Theatrical Realities section. In the *Returns* section, the Shakespeare International Festival will host work by prize-winners from previous editions of the Europe Prize Theatrical Realities. Romeo Castellucci and Thomas Ostermeier will be on stage in Craiova on 23 April at the close of the Shakespeare International Festival, coinciding with the 400th anniversary of the Bard's death, and pointing up the synergy between the Shakespeare Foundation, the "Marin Sorescu" National Theatre and the Europe Prize for Theatre. In keeping with

de un grup de critici (aproape trei sute de experți în teatrul european) și de membrii juriului, sunt artiști ce corespund perfect criteriilor ce sunt prevăzute în Art. 3 al Regulamentului Premiului: "[...] Începând cu cea de-a doua sa ediție, Juriul Premiului Europa Realități Teatrale a indicat ca premiul să se constituie într-o oportunitate de întâlnire și comparare a diferitelor momente de expresie ale teatrului european contemporan.[...] ". Premiul Europa Realități Teatrale, care s-a desfășurat împreună cu Premiul Europa pentru Teatru începând cu a treia sa ediție, este acordat pentru a încuraja și stimula curente și inițiativele din teatrele europene în diversele lor forme și modalități de expresie. Procesul de selecție trebuie să ia în considerare totalitatea operei candidatului, caracterul ei novativ, precum și originalitatea. Premiul poate fi acordat unei companii, unui ansamblu artistic, unui teatru sau unui artist individual. Cel de-al XIII-lea Premiu Europa Realități Teatrale a fost acordat următorilor artiști (în ordine alfabetică): Viktor Bodó, candidat începând cu 2009 (Ungaria), Andreas Kriegenburg, candidat din 2006 (Germania), Juan Mayorga, candidat din 2007 (Spania), Teatrul Național din Scoția, candidat începând cu 2011 (Scoția/Marea Britanie) și Joël Pommerat, candidat din 2008 (Franța). Andreas Kriegenburg va prezenta o foarte originală versiune a piesei *Nathan înțeleptul* de G. E. Lessing, o piesă clasică a teatrului german, în interpretarea prestigiosului Deutsches Theater.

Juan Mayorga va prezenta spectacolul *Reikiavik*, o piesă care relevă concepția artistului despre teatru, văzut ca "artă a imaginației", și două scene din *Iugoslavia*. Teatrul Național din Scoția va plimba publicul prin lumea emblematicului *Ultim vis (pe pământ)*, de o acută actualitate și care atinge o coardă sensibilă a societății noastre, la acest moment al migrației către Europa. Joël Pommerat va prezenta o selecție de lecturi din cele mai reprezentative opere ale sale în colaborare cu actori români, un omagiu adus țării gazdă a Premiului. Conferințe și întâlniri au fost organizate ca o încununare

du PERT a indiqué que le prix veut être une occasion de rencontre et de confrontation entre différents moments d'expression du théâtre européen contemporain. [...] ». Le Prix Europe Réalités Théâtrales (PERT), institué depuis la IIIe édition du Prix Europe, est attribué afin d'encourager et de stimuler des tendances et des initiatives dans le théâtre européen considéré dans ses différentes formes, articulations et expressions. Le choix devra tenir compte de la totalité de l'œuvre du candidat, de son caractère novateur et de son originalité. Le prix peut être attribué à une compagnie, à un collectif d'artistes, à un théâtre ou à un seul artiste.

Le XIIIe Prix Europe Réalités Théâtrales a été décerné aux artistes suivants (dans l'ordre alphabétique): Viktor Bodó, candidat depuis 2009 (Hongrie), Andreas Kriegenburg, candidat depuis 2006 (Allemagne), Juan Mayorga, candidat depuis 2007 (Espagne), National Theatre of Scotland, candidat depuis 2011 (Écosse/Royaume-Uni) et Joël Pommerat, candidat depuis 2008 (France). Andreas Kriegenburg présentera une version extrêmement originale de *Nathan le Sage*, un classique du théâtre allemand de G.E. Lessing avec la prestigieuse compagnie du Deutsches Theater. Juan Mayorga mettra en scène *Reykjavik*, une pièce incarnant la pensée que l'auteur a du théâtre en tant qu'« art de l'imagination » et deux scènes extraites de son *The Yugoslavs*. Le National Theatre of Scotland accompagnera le public de la manifestation dans un spectacle au titre emblématique, *Last dream (on earth)*, une pièce d'une grande actualité qui touche un nerf à vif de notre société, à savoir l'accueil des migrants en Occident. Joël Pommerat présentera une sélection de lectures tirées de ses œuvres les plus significatives, en collaboration avec des acteurs roumains, pour rendre hommage au pays d'accueil des manifestations. Des conférences et des colloques sont prévus pour compléter l'hommage rendu aux lauréats de la section Réalités Théâtrales. Dans la section *Retours*, le Shakespeare International Festival accueillera les créations de plusieurs anciens lauréats des éditions précédentes du Prix Europe Réalités Théâtrales, Romeo Castellucci et Thomas Ostermeier. Les spectacles *Julius Ceasar. Spared Parts* de Romeo Castellucci et *Richard III* de Thomas Ostermeier seront joués à Craiova le 23 avril, en

Premio Europa Realtà Teatrali (PERT), istituito dalla III edizione del Premio Europa, viene assegnato al fine di incoraggiare e stimolare tendenze ed iniziative nel teatro europeo inteso nelle sue diverse forme, articolazioni ed espressioni. La scelta dovrà tenere conto della totalità dell'opera del candidato, del suo carattere innovativo e della sua originalità. Il Premio può essere assegnato ad una compagnia, a un collettivo artistico, ad un teatro o ad un singolo artista. Il XIII Premio Europa Realtà Teatrali è stato attribuito ai seguenti artisti (in ordine alfabetico): Viktor Bodó, candidato dal 2009 (Ungheria), Andreas Kriegenburg, candidato dal 2006 (Germania), Juan Mayorga, candidato dal 2007 (Spagna), National Theatre of Scotland, candidato dal 2011 (Scozia/Regno Unito) e Joël Pommerat, candidato dal 2008 (Francia). Andreas Kriegenburg presenterà un'originalissima versione di *Nathan il Saggio*, un classico del teatro tedesco da G.E. Lessing con la prestigiosa compagnia del Deutsches Theater. Juan Mayorga porterà in scena *Reykjavik*, una pièce che incarna il pensiero che l'Autore ha del Teatro come "arte dell'immaginazione", due scene tratte da *The Yugoslavs*. Il National Theatre of Scotland accompagnerà il pubblico della manifestazione in uno spettacolo dal titolo emblematico *Last dream (on earth)*, una pièce di stringente attualità che tocca un nervo scoperto della nostra società, cioè l'accoglienza dei migranti in Occidente. Joël Pommerat presenterà una selezione di letture delle sue opere più significative in collaborazione con degli attori rumeni, un omaggio al paese che ospita le manifestazioni. Sono previsti convegni e incontri che completeranno l'omaggio ai vincitori della sezione Realtà Teatrali. Nella sezione *Ritorni*, lo Shakespeare International Festival ospiterà le creazioni di alcuni ex premiati delle precedenti edizioni del Premio Europa Realtà Teatrali, Romeo Castellucci e Thomas Ostermeier. Gli spettacoli *Julius Ceasar. Spared Parts* di Romeo Castellucci e *Riccardo III* di Thomas Ostermeier saranno in scena a Craiova il 23 aprile, a conclusione dello Shakespeare International Festival, e in coincidenza con il 400° anniversario dalla scomparsa del Bardo, per suggellare idealmente la sinergia tra la Fondazione Shakespeare, il Teatro Nazionale "Marin Sorescu" e il Premio Europa per il

Article 6 of the regulations governing the Europe Theatre Prize, the President of the ETP Jury and the Institutions of hosting country have awarded a Special Prize to the director Silviu Purcărete. During the festival, the Union of European Theatres, an associate body and supporter of the Europe Prize, will organize a round-table discussion of inter-generational relations. I would like to thank the Mayor of the City of Craiova, Lia Olguța Vasilescu, whose political determination has helped to bring about this 15th edition of the Prize. Special thanks go to Emil Boroghina and Ilarian Stefanescu, respectively President and Executive Director of the Shakespeare International Festival, who have enthusiastically assisted us with the organization, to Alexandru Boureanu, Director of the "Marin Sorescu" National Theatre, who opened the doors of the theatre to us with a generosity rarely encountered, and to his entire staff. I would also like to personally thank Radu Boroianu, Director of the Romanian Institute of Culture who made a significant contribution to making this edition of the Prize a reality. In addition, I would like to thank, for their support of the Prize in this period, Georges Banu, President of the ETP Jury and Ian Herbert and Arthur Sonnen, members of the international Jury and the Prize Council. Finally, I want to thank the Jury and the Board of the Prize and the staff of the Europe Theatre Prize, who have worked in a very professional and united way, with great commitment to their roles, while working to a very tight schedule that demanded considerable efforts on their part.

a omagierii câștigătorilor secțiunii Realității Teatrale. În secțiunea *Reveniri*, Festivalul Internațional Shakespeare va găzdui piese ale câștigătorilor din edițiile anterioare ale Premiului Europa Realității Teatrale. Romeo Castellucci și Thomas Ostermeier vor fi pe scena craioveană pe 23 aprilie 2016, la încheierea Festivalului Internațional Shakespeare, dată ce coincide cu comemorarea a patru sute de ani de la moartea Bardului, demonstrând încă o dată sinergia dintre Fundația Shakespeare, Teatrul Național "Marin Sorescu" din Craiova și Premiul Europa pentru Teatru. Conform Art. 6 al Regulamentului Premiului Europa pentru Teatru, Președintele Juriului Premiului Europa pentru Teatru și instituțiile țării gazdă au acordat un Premiu Special regizorului Silviu Purcărete. În timpul festivalului, Uniunea Teatrelor din Europa, o organizație parteneră și de sprijin a Premiului Europa pentru Teatru, va organiza o masă rotundă pe tema relațiilor între generații. Aș dori să aduc mulțumirile mele Primarului municipiului Craiova, doamnei Lia Olguța Vasilescu, a cărei voință politică a ajutat la desfășurarea acestui al XV-lea Premiu Europa pentru Teatru la Craiova. Mulțumiri speciale pentru domnii Emil Boroghina și Ilarian Ștefănescu, respectiv Președintele și Directorul executiv al Festivalului Internațional Shakespeare, care ne-au ajutat în procesul organizării acestui Premiu cu mult entuziasm, domnului Alexandru Boureanu, Directorul Teatrului Național "Marin Sorescu" din Craiova, care ne-a deschis porțile teatrului cu o generozitate rar întâlnită, și întregii sale echipe. Aș mai vrea să mulțumesc personal domnului Radu Boroianu, Director al Institutului Cultural Român, care a avut o contribuție importantă în realizarea acestei ediții a Premiului la Craiova. În plus, aș vrea să le mulțumesc pentru tot sprijinul acordat Premiului în această perioadă, domnilor Georges Banu, Președinte al Juriului Premiului Europa pentru Teatru și Ian Herbert și Arthur Sonnen, membri ai Juriului internațional și ai Consiliului Premiului. În cele din urmă, aș dori să adresez multe mulțumiri Juriului, Consiliului Premiului și întregii echipe a Premiului Europa pentru Teatru, care a muncit cu profesionalism și în strânsă colaborare, cu mare abnegație, în decursul unei perioade scurte, lucru ce a necesitat eforturi considerabile.

conclusion du Shakespeare International Festival, et le jour du 40e anniversaire de la disparition du Poète, pour entériner idéalement la synergie entre la Fondation Shakespeare, le Théâtre National Marin Sorescu et le Prix Europe pour le Théâtre. Conformément à l'art. 6 du règlement du Prix Europe, le Président du Jury du PET et les Institutions du pays qui accueille les manifestations ont décerné un Prix Spécial au metteur en scène Silviu Purcărete. Durant la manifestation, l'Union des Théâtres d'Europe, un organisme associé et bienfaiteur du Prix Europe, organisera une table ronde sur le thème de la relation entre les différentes générations.

Je souhaite remercier le Maire de la Ville de Craiova, Lia Olguța Vasilescu, qui a contribué, avec sa forte volonté politique, à la réalisation de cette XVe édition du Prix. J'adresse un remerciement particulier à Emil Boroghina et Ilarian Stefanescu, président et directeur exécutif du Shakespeare International Festival respectivement, qui avec beaucoup d'enthousiasme nous ont aidé dans notre effort d'organisation, à Alexandru Boureanu, directeur du Théâtre National Marin Sorescu, qui nous a ouvert les portes du théâtre avec une générosité vraiment rare et à toutes leurs équipes au complet. Je tiens aussi à remercier personnellement Radu Boroianu, directeur de l'Institut Roumain de Culture, qui a contribué de manière significative à l'organisation de cette édition du Prix. Par ailleurs, je souhaiterais remercier pour le soutien qu'il a apporté au Prix durant cette période - Georges Banu, président du jury du PET, ainsi que Ian Herbert et Arthur Sonnen, membres du jury international et du conseil de direction du Prix. Pour conclure, je désire remercier le jury et le conseil d'administration du Prix, ainsi que l'équipe du Prix Europe pour le Théâtre, qui a œuvré, avec professionnalisme et de manière unie, en croyant profondément à sa mission, malgré des délais d'organisation très courts et avec des efforts considérables.

Teatro. Seguendo l'Articolo 6 del Regolamento del Premio Europa, il Presidente della Giuria del PET e le istituzioni rumene hanno conferito un Premio Speciale al regista Silviu Purcărete. Durante la manifestazione l'Unione dei Teatri d'Europa, organismo associato e sostenitore del Premio Europa, organizzerà una tavola rotonda sul tema del rapporto fra diverse generazioni. Desidero ringraziare il Sindaco della Città di Craiova, Lia Olguța Vasilescu, che con la sua forte volontà politica ha contribuito alla realizzazione di questa XV edizione del Premio. Un ringraziamento particolare va a Emil Boroghina e Ilarian Stefanescu, rispettivamente Presidente e Direttore Esecutivo dello Shakespeare International Festival, che con grande entusiasmo ci hanno coadiuvati nello sforzo organizzativo, a Alexandru Boureanu, Direttore del Teatro Nazionale "Marin Sorescu", che ci ha aperto le porte del teatro con una generosità davvero rara e al loro staff al completo. Il mio personale ringraziamento va anche a Radu Boroianu, Direttore dell'Istituto Rumeno di Cultura che ha contribuito in maniera significativa alla realizzazione di questa edizione del Premio. Inoltre, vorrei ringraziare - per il sostegno che hanno dato al Premio in questo periodo - Georges Banu, Presidente della Giuria del PET e Ian Herbert e Arthur Sonnen, membri della Giuria internazionale e del Consiglio Direttivo del Premio. Infine, desidero ringraziare la Giuria e il Board del Premio e lo staff del Premio Europa per il Teatro, che ha lavorato, con professionalità e unione, credendo fortemente nel proprio compito, sebbene con tempi organizzativi molto stretti e con notevoli sforzi.

Alessandro Martinez
General Secretary Europe Theatre Prize
Secretar General al Premiului Europa pentru Teatru

The Europe Theatre Prize was presented in 1986 as a pilot project in the field of theatre (its first edition took place in 1987) of the European Commission. Since 2002, the Prize has been recognised by the European Parliament and Council as a "European cultural interest organisation". Its aims are to promote the knowledge and spread of drama throughout Europe, to advance the development of cultural relationships and to enrich the collective European consciousness. Furthermore, the activity of Europe Theatre Prize is also that of constantly diffusing and promoting the European culture in the field of live performance through interdisciplinarity, integration and cooperation between theatre and other arts. The Union of European Theatres is associate and supporting body, while the International Association of Theatre Critics, the International Theatre Institute – UNESCO, the European Festival Association and Europe: Union of Theatre Schools and Academies (E: UTSA) are associate bodies.

The Europe Theatre Prize is awarded to personalities or theatrical institutions (theatres, companies) that have mostly contributed to the realization of cultural events which have promoted understanding and the exchange of knowledge between peoples. The prize is awarded to the career and the winner is chosen for the whole of his artistic path among notable personalities of international theatre considered in all its different forms, articulations and expressions.

The Europe Prize Theatrical Realities has been awarded alongside the Europe Theatre Prize since its third year. The Europe Prize Theatrical Realities is aimed at encouraging trends and initiatives in European drama, considered in all its different forms, articulations and expressions. The choice should take account of the candidate's complete work, of its innovative character and originality. The Prize may be awarded to a company, an artistic ensemble, a theatre, or a single artist. Since its second edition, the Jury of EPTR has indicated that the Prize should be an opportunity for meeting and confrontation between different modes of expression of European theatre. The choice should also take into consideration, over the years, the different geographical areas. Both prizes must be collected personally by the winners during the Prize-giving ceremony which will take place at the end of Prize events, failure to do this will be the forfeiture of the pecuniary share of the award. The Jury comprises personalities from the world of culture and art,

Premiul Europa pentru Teatru a fost prezentat în 1986 ca un proiect pilot al Comisiei Europene în domeniul teatrului (prima ediție s-a desfășurat în 1987). Din 2002, Premiul a fost recunoscut de Parlamentul European și Consiliul European drept "instituție europeană de interes cultural". Obiectivele sale sunt promovarea cunoașterii și diseminarea teatrului în Europa, încurajarea relațiilor culturale și îmbogățirea conștiinței colective europene. În plus, activitatea Premiului Europa pentru Teatru constă și în difuzarea continuă și promovarea culturii europene în domeniul spectacolelor live prin intermediul interdisciplinarității, al integrării și cooperării dintre teatru și celelalte arte. Uniunea Teatrelor Europene este o organizație parteneră de sprijin, în timp ce Asociația Internațională a Criticilor de Teatru, Institutul de Teatru UNESCO, Asociația Festivalurilor Europene și Europa: Uniunea Școlilor și Academii de Teatru (E: UȘAT) sunt organizații partenere. Premiul Europa pentru Teatru este decernat personalităților sau instituțiilor teatrale (teatre, companii), care au contribuit semnificativ la realizarea evenimentelor culturale ce promovează înțelegerea și schimbul de cunoștințe între popoare. Premiul este acordat pentru întreaga carieră, iar câștigătorul este ales pe baza traseului său artistic dintre personalitățile notabile ale teatrului internațional, înțeles în deplinătatea formelor, articulărilor și expresiilor sale diferite. Premiul Europa Realități Teatrale a fost conferit alături de Premiul Europa pentru Teatru, începând cu a III-a sa ediție. Acest premiu își propune să încurajeze tendințele și inițiativele teatrului european, înțeles în deplinătatea formelor, articulărilor și expresiilor sale diferite. Alegerea laureatului trebuie să țină cont de întreaga activitate a candidatului, de caracterul inovativ și originalitatea sa. Premiul poate fi conferit unei companii de teatru, unui ansamblu artistic, unui teatru, sau unui singur artist. Începând cu a II-a ediție, Juriul Premiului Europa Realități Teatrale a indicat faptul că acordarea Premiului ar trebui să se constituie într-o oportunitate pentru întâlnirea și confruntarea diferitelor modalități de expresie ale teatrului european. Alegerea trebuie să mai țină cont, în cursul anilor, și de factorul geografic. Ambele premii trebuie să fie ridicate personal de către câștigători în timpul ceremoniei de decernare ce are loc la sfârșitul evenimentelor prilejuite de premiere, în caz contrar, aceștia pierzând recompensa

Extract of Prize Rules

Extras din Regulamentul Premiului

Le Prix Europe pour le Théâtre a été présenté en 1986 en tant que programme pilote de la Commission européenne dans le domaine du théâtre et sa première édition a eu lieu en 1987. En 2002, il a été reconnu par le Parlement et le Conseil européen comme « organisation d'intérêt culturel européen ». Le Prix Europe pour le Théâtre a pour but de promouvoir la connaissance et la diffusion de l'art théâtral en Europe, en contribuant ainsi au développement des rapports culturels et au renforcement de la conscience européenne. Le Prix réalise également une activité permanente de diffusion et la promotion de la culture européenne en encourageant, dans le cadre du spectacle vivant, l'interdisciplinarité, l'intégration et la coopération entre le théâtre et les autres arts. L'Union des Théâtres de l'Europe est un organisme associé qui apporte son soutien au Prix Europe pour le Théâtre, tandis que l'Association Internationale des Critiques de Théâtre, l'Institut International du Théâtre-UNESCO, l'Association Internationale des Festivals et Europe : Union of Theatre Schools and Academies (E : UTSA) sont des organismes associés.

Le Prix Europe pour le Théâtre est décerné aux personnalités ou aux institutions théâtrales (théâtres ou compagnies) qui ont contribué davantage à la réalisation d'événements culturels déterminants pour la compréhension et la connaissance réciproques des peuples. C'est un prix à la carrière et le lauréat est choisi pour l'ensemble de son parcours artistique, parmi des personnalités de premier plan du théâtre international, considéré dans ses différentes formes, articulations et expressions.

A cette distinction s'ajoute depuis la IIIème édition le Prix Europe Réalités Théâtrales, inspiré par la volonté d'encourager des tendances et des initiatives du théâtre européen, considéré dans ses différentes formes, articulations et expressions. Le choix doit tenir compte de la totalité du travail du candidat, de son caractère d'innovation et de son originalité. Le Prix peut être attribué à une compagnie, à un groupe artistique, à un théâtre ou à un seul artiste. À partir de son IIème édition, le Jury du PERT a indiqué que le prix souhaite être une occasion de rencontre et de confrontation entre différents moments d'expression du théâtre européen. Le choix devrait aussi tenir compte au fil des ans des différentes zones géographiques. Les deux prix doivent être retirés personnellement par les lauréats pendant la Cérémonie de remise des prix qui se déroule à la fin des manifestations du Prix Europe pour le Théâtre, sous peine d'annulation de la partie pécuniaire du

Il Premio Europa per il Teatro, presentato nel 1986 come programma pilota in campo teatrale della Commissione Europea e la cui prima edizione si è svolta nel 1987, è stato riconosciuto dal 2002 dal Parlamento e dal Consiglio Europeo "Organizzazione di interesse culturale europeo". Il Premio Europa per il Teatro ha lo scopo di promuovere la conoscenza e la diffusione dell'arte teatrale in Europa, contribuendo allo sviluppo dei rapporti culturali e al consolidamento della coscienza europea". Il Premio Europa per il Teatro svolge, inoltre, un'attività permanente di diffusione e promozione della cultura europea promuovendo, nell'ambito dello spettacolo dal vivo, l'interdisciplinarità, l'integrazione e la cooperazione tra il teatro e le altre arti. Esso ha come organismo associato e sostenitore l'Union des Théâtres de l'Europe e come organismi associati l'Association Internationale des Critiques de Théâtre, l'International Theatre Institute UNESCO, l'European Festivals Association e Europe: Union of Theatre Schools and Academies (E: UTSA). Il Premio Europa per il Teatro viene assegnato a quella personalità o istituzione teatrale (teatri o compagnie) che maggiormente abbia contribuito alla realizzazione di eventi culturali determinanti per la comprensione e la conoscenza tra i popoli. Il premio viene assegnato alla carriera e il vincitore viene scelto per l'insieme del suo percorso artistico, tra esponenti di grande rilievo del teatro internazionale, inteso nelle sue diverse forme, articolazioni ed espressioni.

Dalla terza edizione a questo riconoscimento è affiancato il Premio Europa Realtà Teatrali, ispirato alla volontà di incoraggiare tendenze ed iniziative nel teatro europeo inteso nelle sue diverse forme, articolazioni ed espressioni. La scelta dovrà tenere conto della totalità dell'opera del candidato, del suo carattere innovativo e della sua originalità. Il Premio può essere assegnato ad una compagnia, a un collettivo artistico, ad un teatro o ad un singolo. Sino dalla sua IIème edizione, la Giuria del PERT ha indicato che il premio vuole essere un'occasione di incontro e confronto tra differenti momenti espressivi del teatro europeo. La scelta dovrebbe anche tenere conto, nel corso degli anni, delle differenti aree geografiche. Entrambi i Premi devono essere ritirati dai premiati personalmente durante la Cerimonia di premiazione che si svolge a conclusione delle manifestazioni del Premio Europa per il Teatro, pena la decadenza della parte pecuniaria del riconoscimento. La Giuria è costituita

critics and cultural operators, who are representative of European theatre and over the years, has guaranteed that all the different EU countries are equally represented. The representatives of associate bodies are *de jure* members of Jury. The Jury is assisted in its selection of the candidates for the Europe Prize Theatrical Realities by a Council composed of the members of the associate bodies, past winners of the Europe Theatre Prize and former members of the Jury, as well as representatives from the most important festivals and critics from major European newspapers. Furthermore, according to the Article 6 of Prize Regulation: the President of Europe Theatre Prize, the President of ETP Jury, the Jury, the Association Europe Theatre Prize, the ETP Board of Directors, the Prize associate bodies and/or other international associations, among which those ones of the country hosting the Prize events may award a Special Prize - on the basis of its own evaluations and giving a motivation for their choice - in categories which for a reason or another are not included in the foreseen prizes and according to Article 7 of Prize Regulations, they may award a Special Prize to those personalities who have distinguished themselves for their commitment in combining at the highest level their own cultural and/or political experience with the European ideals and with those ones of peace and civil coexistence among peoples.

The prize-giving ceremony is the culmination of a series of events comprising workshops, meetings and seminars aimed at analysing the work and performance of the prize-winners, together with creative events including the presentation of prize-winners' productions, works in progress and open rehearsals, video retrospectives and publications. The programme includes a section called *Returns*, where productions may be presented, and interactive sessions held, with artists who have won the Europe Theatre Prize and the Europe Prize Theatrical Realities Prize in past years. These are intended to follow prize winners' careers, and offer an opportunity for comparison and exchange. Further debates, round tables, workshops, and study seminars also foster a better understanding of the problems of European theatre. Above all, the prize offers a platform for the ongoing promotion of European culture. Usually, the Prize can host the meetings, the congresses and the assemblies of its associated and/or supporting bodies.

peculiară aferentă premiului. Juriul este format din personalități culturale și artistice, critici și operatori culturali reprezentativi pentru teatrul european, iar, de-a lungul anilor, a constituit garanția că toate țările Uniunii Europene sunt egal reprezentate. Reprezentanții organizațiilor partenere sunt membri *de jure* ai Juriului. Juriul este asistat în selectarea candidaților pentru Premiul Europa Realități Teatrale de un consiliu format din reprezentanții organizațiilor partenere, foști câștigători ai Premiului Europa pentru Teatru și foști membri ai Juriului, ca și de reprezentanți ai celor mai importante festivaluri și critici care scriu în paginile unor ziare europene de marcă. În plus, conform Articolului 6 din Regulamentul Premiului: Președintele Premiului Europa pentru Teatru, Președintele Juriului Premiului Europa pentru Teatru, Juriul, Asociația Premiului Europa pentru Teatru, Consiliul Director al Premiului Europa pentru Teatru, organizațiile partenere Premiului și/sau alte asociații internaționale, printre care cele aparținând țării ce găzduiește ceremonia de decernare a Premiului, pot conferi un Premiu Special - pe baza propriilor evaluări și oferind o motivație pentru alegerea făcută - la categorii care, dintr-un motiv sau altul, nu sunt incluse pe lista Premiilor ca atare și, conform Articolului 7 al Regulamentului Premiului, acelor personalități care s-au remarcat prin angajamentul lor de a alătura în cel mai înalt grad posibil experiența lor culturală și/sau politică idealurilor europene și de coexistență în pace între popoare. Ceremonia de decernare a Premiilor este momentul culminant al unei serii de evenimente ce includ ateliere, întâlniri și seminarii axate pe analiza activității și spectacolelor câștigătorilor, împreună cu evenimente creative cum ar fi prezentarea producțiilor câștigătorilor, works-in-progress, repetiții cu public, retrospective video și prezentări de carte. Programul mai cuprinde și secțiunea intitulată *Reveniri*, unde pot fi prezentate spectacole, organizate sesiuni interactive cu artiști cărora le-au fost acordate Premiul Europa pentru Teatru și Premiul Europa Realități Teatrale în anii precedenți. Aceste manifestări urmăresc să continue cartografierea carierei câștigătorilor și să ofere posibilitatea unor comparații și schimburi de experiență. Dezbateri, mese rotunde, ateliere și seminarii de studiu suplimentare încurajează o mai bună înțelegere a problemelor teatrului european. Mai presus de toate, Premiul oferă o platformă pentru promovarea continuă a culturii europene. De obicei, cu ocazia Premiului se pot organiza întâlniri, congrese și reuniuni ale organizațiilor partenere și/sau de sprijin.

prix. Le Jury est constitué de personnalités de la culture et de l'art, de critiques et d'opérateurs culturels, représentatifs du monde du théâtre des pays européens, selon une répartition qui garantisse au fil des ans une présence équilibrée des différentes zones géographiques. Font partie de plein droit du Jury les représentants des organismes associés. Pour le Prix Europe Réalités Théâtrales, le Jury est assisté dans la sélection des candidatures par un Conseil composé de membres des organismes associés, de lauréats des Prix et de membres des Jurys des éditions précédentes, des représentants de principaux festivals et des critiques des plus importants journaux européens. En outre, conformément à l'article 6 du règlement du Prix: le Président du PET, le Président du Jury du PET, le Jury, l'Association Prix Europe pour le Théâtre, le Conseil de Direction du PET, ses organismes associés et d'autres institutions internationales, y compris celles du pays qui accueille les manifestations, ont également la faculté, sur la base de leur évaluation et en motivant leur choix, d'attribuer un Prix Spécial à des catégories qui ne s'encadrent pas dans les prix prévus, et conformément à l'article 7, même aux personnalités qui se sont distinguées par l'engagement avec lequel elles ont su conjuguer, au plus haut niveau, la propre expérience culturelle et/ou politique avec les idéaux européens et avec ceux de coexistence pacifique entre les peuples.

La Cérémonie de Remise des Prix conclura les manifestations organisées en journées d'étude, ponctuées de rencontres et de conférences visant à analyser la figure et l'œuvre des lauréats à travers des moments créatifs qui se traduiront par la présentation de spectacles, des projets en cours et de répétitions ouvertes au public, des rétrospectives vidéos et des publications. Les manifestations programmées comprennent la section «Retours» qui présente des œuvres et des rencontres avec les lauréats des précédentes éditions du Prix Europe pour le Théâtre et du Prix Europe Réalités Théâtrales jalon du parcours artistique des lauréats au fil des années et occasion d'échange. D'autres débats, des tables rondes, des ateliers et des séminaires permettront une meilleure compréhension des problèmes du théâtre européen. De la même façon, le Prix peut accueillir les assemblées, les congrès et les réunions des organismes associés et/ou bienfaiteurs.

da personalità della cultura e dell'arte, da critici e operatori culturali, rappresentativi del mondo teatrale europeo e garantisce, nel corso degli anni, una equilibrata presenza delle diverse aree geografiche. Fanno parte di diritto della Giuria i rappresentanti degli organismi associati. La Giuria, nella selezione delle candidature del Premio Europa Realtà Teatrali, è affiancata da una Consulta, composta dai membri degli organismi associati, dai premiati delle passate edizioni dei Premi, da alcuni membri delle Giurie precedenti, dai rappresentanti dei principali Festival Teatrali Europei e dai critici delle principali testate giornalistiche europee e internazionali. Inoltre, secondo l'Articolo 6 del Regolamento del Premio: Il Presidente del Premio Europa per il Teatro, il Presidente di Giuria, la Giuria, l'Associazione Premio Europa per il Teatro, il Consiglio Direttivo del Premio Europa, gli organismi associati e/o altre istituzioni internazionali, tra cui quelle del paese ospitante le manifestazioni hanno altresì la facoltà, sulla base delle loro valutazioni, di assegnare, motivandone la scelta, un Premio Speciale a quelle categorie che non rientrano nei premi previsti e secondo l'Articolo 7, a quelle personalità che si siano distinte per l'impegno con il quale hanno saputo coniugare, al più alto livello, la propria esperienza culturale e/o politica con gli ideali europei e con quelli di pace e civile convivenza tra i popoli.

La Cerimonia di Consegna dei Premi concluderà le manifestazioni articolate in giornate di studi, incontri e conferenze tese ad analizzare la figura e l'opera dei premiati e in momenti creativi con la presentazione di loro spettacoli, work in progress, letture e prove aperte al pubblico, retrospettive video e pubblicazioni. Nell'ambito delle manifestazioni è prevista la sezione *Ritorni* che ospita creazioni e incontri con gli artisti premiati nelle precedenti edizioni del Premio Europa per il Teatro e del Premio Europa Realtà Teatrali, come momento di evoluzione del percorso artistico dei premiati nel corso del tempo e momento di confronto e scambio. Nel contesto delle manifestazioni rientrano altresì eventuali dibattiti, tavole rotonde, workshop e seminari di studio per una maggiore comprensione dei problemi del teatro europeo. Solitamente, il Premio può accogliere le assemblee, i congressi e le riunioni degli organismi associati e/o sostenitori.

President**Georges BANU**

*Member of the Board of Directors, Union des Théâtres de l'Europe
Honorary President Association International des Critiques de Théâtre
Professor Institut d'Etudes Théâtrales, Paris
Critic*

Manfred BEILHARZ

*Honorary President International Theatre Institute UNESCO
Former Director Hessisches Staatstheater Wiesbaden*

Maria Joao BRILHANTE

*Former President Teatro Nacional Dona Maria II, Lisboa
Professor University of Lisbon
Critic*

Darko BRLEK

*President European Festivals Association
Director Festival Ljubljana*

Marina DAVYDOVA

*Critic Izvestia-Expert
Director Festival NET*

Jan ENGLERT

Artistic Director National Theatre Narodowy, Warszawa

Ruth HEYNEN

*Director Union des Théâtres de l'Europe
Maître de Conférences Heinrich-Heine University, Düsseldorf*

Ian HERBERT

*Honorary President Association International des Critiques de Théâtre
Founding Editor, Theatre Record*

Yun-Cheol KIM

*Director, National Theatre of Seoul
Honorary President Association International des Critiques de Théâtre
Dean School of Drama, University of Arts (KNUA), Seoul
Critic Korean Theatre Journal- Dong a daily*

Varnavas KYRIAZIS

Former Artistic Director Theatrikos Organismos Kyprou

Miloš MISTRİK

*Professor Slovak Academy of Sciences, Bratislava
Critic*

Itziar PASCUAL ORTIZ

*Delegate Instituto Internacional Teatro del Mediterraneo
Professor Real Escuela Superior de Arte Dramático, Madrid
Editor Primer Acto*

Margareta SÖRENSEN

*President Association International des Critiques de Théâtre
Critic Expressen*

Arthur SONNEN

*Artistic Director, Dutch Culture Centre for international Cooperation of
Netherlands*

Președinte**Georges BANU**

*Membbru al Comitetului Director, Uniunea Teatrelor din Europa
Președinte onorific al Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru
Profesor la Institutul de Studii Teatrale, Paris
Critic*

Manfred BEILHARZ

*Președinte onorific al Institutului Internațional de Teatru al UNESCO
Ex-Director al Hessisches Staatstheater, Wiesbaden*

Maria Joao BRILHANTE

*Ex-Președinte al Teatrului Național Dona Maria II, Lisabona
Profesor Universitatea din Lisabona
Critic*

Darko BRLEK

*Președinte al Asociației Europene a Festivalurilor
Director al Festivalului de la Ljubljana*

Marina DAVYDOVA

*Critic la Izvestia - Expert
Director Festival NET*

Jan ENGLERT

Director artistic al Teatrului Național, Varșovia

Ruth HEYNEN

*Director al Uniunii Teatrelor din Europa
Conferențiar la Universitatea Heinrich-Heine din Düsseldorf*

Ian HERBERT

*Președinte onorific al Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru
Editor fondator, Theatre Record*

Yun-Cheol KIM

*Director al Teatrului Național din Seoul
Președinte onorific al Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru
Decan al Facultății de Teatru, Universitatea de Arte (KNUA), Seoul
Critic la Korean Theatre Journal- Dong a daily*

Varnavas KYRIAZIS

Ex-Director artistic al Theatrikos Organismos, Cipru

Miloš MISTRİK

*Profesor la Academia de Științe Slovacă, Bratislava
Critic*

Itziar PASCUAL ORTIZ

*Delegat al Institutului Internațional al Teatrului Mediteranean
Profesor la Școala Superioară Regală de Artă Dramatică, Madrid
Editor la Primer Acto*

Margareta SÖRENSEN

*Președinte al Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru
Critic la Expressen*

Arthur SONNEN

*Director artistic, Centrul Cultural Olandez pentru Cooperare
Internațională, Olanda*

Jury XV Europe Theatre Prize XIII Europe Prize Theatrical Realities

Juriul Premiului Europa pentru Teatru ediția a XV-a
Premiul Europa Realități Teatrale ediția a XIII-a

15th Europe Theatre Prize

A XV-a Ediție a Premiului
Europa pentru Teatru

A refined but genial artist of many talents, Mats Ek's contribution to the revolution in contemporary dance extends from the 1970s to this day. Born into a distinguished artistic family, he breathed an atmosphere redolent of art and beauty from earliest childhood, in an environment where his inborn talent found extremely fertile soil for development in every possible direction. Dancer, theatre director and choreographer, Mats Ek achieved a perfect creative synthesis in his memorable stagings of ballets, beginning with his re-imaginings of the great classics, notably *Giselle*, *Swan Lake*, *Carmen* and *Sleeping Beauty*. His first steps, literally, were made under the auspices of Cullberg Balletten, the contemporary dance company founded by his mother, the legendary dancer and choreographer Birgit Cullberg. Inspired by, among others, Martha Graham, Pina Bausch and Kurt Joos (whose teachings were the foundation of Birgit Cullberg's 'dramatic dance'), Mats Ek introduced a repertoire of gesture based on everyday life, where bodily elements such as face, hands and feet came together to create a strong expressivity of movement. The characteristic trait of Mats Ek's style is communication through body language, in which force of expression is given priority over technical perfection. In addition, the feminine figure is central to every one of his ballets, where the heart of the action lies not only on stage but also in daily life, in so many of his works devised for and by Ana Laguna, his muse. For Mats Ek, women are the driving force of society and it is in his work that we find special attention given to the role ascribed by contemporary society to the female figure. Mats Ek's work extends equally to other art forms. Many of his ballets, for example, have been adapted for television, winning prestigious awards such as the Emmy. In opera he created an *Orfeo* in which the chorus danced alongside the dancers. His theatre productions such as Molière's *Don Juan* and Racine's *Andromaque* exemplify a dance-theatre in which danced solos from the actors serve as a kind of emotional aria. He is also known for his artistic collaborations with some of ballet's greatest international stars, among them Mikhail Baryshnikov, Sylvie Guillem, Yvan Auzely and Roberto Bolle. In almost fifty years of artistic activity Mats Ek has significantly changed the language of contemporary dance, while becoming an internationally iconic figure, adored by a worldwide public, which makes him an ideal winner of the Europe Theatre Prize.

Un artist deosebit de rafinat și totuși abordabil, dotat cu talent în diverse domenii, Mats Ek a contribuit la revoluționarea dansului contemporan începând cu anii 1970 și până în zilele noastre. Născut într-o distinsă familie de artiști, el a crescut într-o atmosferă împregnată de artă și frumos, într-un mediu în care talentul său înnăscut a găsit sol prielnic pentru a se dezvolta în deplinătatea varietății sale. Balerin, regizor de teatru și coregraf, Mats Ek a reușit o sinteză creatoare perfectă în memorabilele puneri în scenă ale baletelor sale, începând cu reinventarea marilor balet clasice, respectiv *Giselle*, *La cul lebedelor*, *Carmen* și *Frumoasa din pădurea adormită*. Primii pași, literalmente, au fost făcuți sub auspiciile Baletului Cullberg, compania de dans modern fondată de mama sa, legendara balerină și coregrafă Birgit Cullberg. Inspirat, printre alții, de Martha Graham, Pina Bausch și Kurt Joos (ale căror precepte au constituit baza *dansului dramatic* promovat de Birgit Cullberg), Mats Ek a introdus un repertoriu al mișcării bazat pe gestul cotidian, în care elementele corporale, ca fața, mâinile și picioarele, conlucrează pentru a da o puternică expresivitate mișcării. Trăsătura caracteristică a stilului lui Mats Ek este comunicarea prin limbajul trupului, când forța expresivității primează în fața perfecțiunii tehnice. În plus, figura feminină este centrală în toate baletele sale, femeia este elementul principal nu numai pe scenă, ci și în viața cotidiană, baletele fiind concepute pentru și inspirate de Ana Laguna, muza sa. Pentru Mats Ek femeile reprezintă forța care asigură progresul societății, iar în baletele sale găsim o aplecare specială pentru rolul atribuit de societatea contemporană figurii feminine. Realizările lui Mats Ek cuprind, însă, și alte forme de artă. Multe dintre baletele sale, de exemplu, au fost adaptate pentru televiziune, fiind recompensate cu premii prestigioase, precum Emmy. În domeniul operei, el a creat un *Orfeu* în care corul dansează alături de balerini. Producțiile sale dramatice, precum *Don Juan* de Molière și *Andromaca* de Racine, prezintă un teatru-dans în care solo-urile dansate de actori sunt asemenea unor arii emoționale. Mats Ek este cunoscut și pentru colaborările sale cu câteva dintre cele mai mari stele ale baletului internațional, dintre care îi enumerăm pe Mikhail Baryshnikov, Sylvie Guillem, Yvan Auzely și Roberto Bolle. În cei aproape cincizeci de ani de activitate artistică, Mats Ek a schimbat în mod semnificativ limbajul dansului contemporan, devenind o figură iconică ce este venerată de publicul din întreaga lume, ceea ce îl recomandă a fi câștigătorul ideal al Premiului Europa pentru Teatru.

Mats Ek

citation - motivația juriului

Artiste raffiné, génial, aux multiples facettes, Mats Ek a contribué à révolutionner la danse contemporaine des années 70 du siècle dernier jusqu'à aujourd'hui. Né dans une famille d'artistes de très haut niveau, il respire la beauté et l'art depuis sa plus tendre enfance, et son talent inné trouve dans cet environnement un terreau extrêmement fertile pour se développer dans toutes les directions possibles. Danseur, metteur en scène de théâtre et chorégraphe, Mats Ek réussit à atteindre une synthèse créatrice parfaite dans la réalisation de ballets mémorables, à commencer par la réécriture de grands classiques, notamment *Giselle*, *Le lac des cygnes*, *Carmen*, *La belle au bois dormant*. Il fait ses premiers pas – c'est le cas de le dire – au sein du Cullberg Balletten, la compagnie de danse contemporaine de sa mère, la danseuse et chorégraphe légendaire Birgit Cullberg. Inspiré, entre autres, par Martha Graham, Pina Bausch et Kurt Joos (la leçon de ce dernier a donné naissance à la «danse dramatique» de Birgit Cullberg), Mats Ek introduit dans la danse contemporaine un répertoire gestuel issu de la vie quotidienne, où les éléments corporels comme les visages, les mains et les pieds se fondent pour créer une forte expressivité du mouvement. Le trait caractéristique du style de Mats Ek est la communication au travers du langage du corps, dans lequel la force expressive est prioritaire sur la perfection technique. En outre, la figure féminine est centrale dans chacun de ses ballets, elle représente le cœur de l'action non seulement sur scène mais également dans la réalité quotidienne, dans la plupart de ses œuvres modelées pour et par Ana Laguna, sa muse. Pour Mats Ek, les femmes sont en effet le moteur de la société et, dans ses œuvres, on retrouve une attention particulière au rôle que la société contemporaine attribue à la figure féminine. L'activité de Mats Ek porte également sur d'autres domaines. Un grand nombre de ses ballets, par exemple, ont été adaptés pour la télévision, en recevant des prix prestigieux tels que l'Emmy Award. Pour l'opéra il a créé une *Orphée* où le cœur dansait avec les danseurs. Les mises en scène de théâtre dramatique comme *Dom Juan* de Molière et *Andromaque* de Racine sont créées dans un danse-théâtre où des solos dansés par les acteurs forment une sorte d'arias d'émotions. Par ailleurs, on connaît ses collaborations artistiques avec les plus grandes étoiles de la danse mondiale comme Mikhaïl Baryshnikov, Sylvie Guillem, Yvan Auzely et Roberto Bolle. En près de cinquante ans d'activité artistique, Mats Ek a contribué à modifier le langage de la danse contemporaine, en devenant une icône mondiale, adoré du public international, et cela fait de lui le lauréat idéal du Prix Europe pour le Théâtre.

Artista raffinato, geniale e poliedrico, Mats Ek ha contribuito a rivoluzionare la danza contemporanea dagli anni Settanta del Novecento fino ai nostri giorni. Nato in una famiglia di artisti di altissimo livello, egli respira bellezza ed arte fin da bambino ed il suo talento innato trova in quell'ambiente un terreno fertilissimo per svilupparsi in tutte le possibili direzioni. Danzatore, regista teatrale e coreografo, Mats Ek riesce a raggiungere una perfetta sintesi creativa nella realizzazione di balletti memorabili, a partire dalla riscrittura di grandi classici come, tra gli altri, *Giselle*, *Il Lago dei cigni*, *Carmen*, *La bella addormentata nel bosco*. Egli muove i primi passi – è il caso di dirlo – all'interno del Cullberg Balletten, la compagnia di danza contemporanea della madre, la leggendaria danzatrice e coreografa Birgit Cullberg. Ispirato, tra gli altri, da Martha Graham, Pina Bausch e Kurt Joos (dalla cui lezione prende vita la "danza drammatica" di Birgit Cullberg), Mats Ek introduce nella danza contemporanea un repertorio gestuale tratto dalla vita quotidiana, dove elementi corporei come volti, mani e piedi confluiscono a creare una forte espressività del movimento. Il tratto distintivo dello stile di Mats Ek è la comunicazione attraverso il linguaggio del corpo, nella quale è prioritaria la forza espressiva piuttosto che la perfezione tecnica. La figura femminile, inoltre, è centrale in ogni suo balletto, costituisce il fulcro dell'azione non solo sul palcoscenico ma anche nella realtà quotidiana, nella maggior parte delle sue opere modellata per e da Ana Laguna, la sua musa. Le donne, infatti, sono per Mats Ek il motore della società e nelle sue opere vi è un'attenzione particolare al ruolo che la società contemporanea affida alla figura femminile. L'attività di Mats Ek spazia anche in altri campi, ad esempio molti suoi balletti sono stati adattati per la televisione, ricevendo riconoscimenti prestigiosi come l'Emmy Award. Per l'opera egli ha creato un *Orfeo* dove il coro danzava insieme ai ballerini. Le regie di teatro drammatico come *Don Giovanni* di Molière e *Andromaca* di Racine sono state create in forma di danza-teatro dove gli assoli danzati dagli attori formano una sorta di aria d'emozioni. Sono note inoltre le sue collaborazioni artistiche con le più grandi étoiles della danza mondiale come Mikhail Baryshnikov, Sylvie Guillem, Yvan Auzely, Roberto Bolle. In circa un cinquantennio di attività artistica, Mats Ek ha contribuito a cambiare il linguaggio della danza contemporanea diventando un'icona globale, adorato dal pubblico internazionale e ciò fa di lui il vincitore ideale del Premio Europa per il Teatro.

15

E T P

13th Europe Prize Theatrical Realities

A XIII-a Ediție a Premiului Europa Realități Teatrale

VIKTOR BODÓ - HUNGARY

Bodó is an actor and director. Candidate since 2009. Viktor Bodó is one of those rare directors whose degree of knowledge and perspective is such that they can get to the heart of particularly complex and convoluted stories on stage. Skilled at condensing, at finding that one essential moment, Bodó manages to express the quintessential nature of a character or a situation in a gesture, a snapshot, or a sound effect. A feature of his directing style is the close attention he pays to the roles of the actors who are seen as participants in an ensemble work that nevertheless brings together many individual contributions. Bodó's exceptionally creative use of music is another feature of many of his pieces. His work is seen and performed in every part of Europe at the hands of different directors and in master classes in various countries.

VIKTOR BODÓ - UNGARIA

Victor Bodó este regizor de teatru și actor. El este candidat începând cu 2009. Victor Bodó este unul dintre pușinii regizori care dispun de acel grad de cunoștințe și perspectivă care să le permită să pătrundă în miezul și celei mai complexe și întortocheate povești. Având abilitatea de a condensa, de a găsi acel unic moment fundamental, Bodó reușește să rezume chintesența unui personaj sau a unei situații într-un gest, un instantaneu, sau un efect sonor. O trăsătură a stilului său regizoral este atenția deosebită pe care o acordă rolurilor actorilor, văzuți ca participanți într-o activitate de ansamblu, care aduce laolaltă mai multe personalități distincte. O altă notă particulară a regiilor sale este folosirea extrem de creatoare a fondului muzical. Realizările lui sunt văzute și jucate în toate colțurile Europei sub ochiul diverșilor regizori, dar și în cadrul cursurilor de master din multe țări.

VIKTOR BODÓ - HONGRIE

Metteur en scène et acteur. Candidat depuis 2009. Viktor Bodó est l'un des rares metteurs en scène possédant des connaissances et des perspectives lui permettant de monter le noyau essentiel d'histoires particulièrement complexes et tordues. Habile à condenser, à savoir trouver le moment essentiel, Bodó réussit à exprimer la quintessence d'un personnage ou d'une situation en un geste, une image ou un effet sonore. Son travail est caractérisé par une mise en scène très attentive au rôle des acteurs, considérés comme participant à un travail d'ensemble qui assimile néanmoins de nombreuses contributions individuelles. Par ailleurs, l'utilisation exceptionnellement créative de la musique caractérise une grande partie de ses créations. Le travail scénique de Bodó se déroule dans n'importe quelle partie d'Europe avec des mises en scène et des *Masterclass* dans différents pays.

VIKTOR BODÓ - UNGHERIA

Regista ed attore. Candidato dal 2009. Viktor Bodó è uno di quei rari registi che possiedono conoscenze e prospettive tali da fargli riuscire a mettere in scena il nucleo essenziale di storie particolarmente complesse e contorte. Abile a condensare, a saper trovare il singolo momento essenziale, Bodó riesce ad esprimere la quintessenza di un personaggio o di una situazione in un gesto, un'istantanea o un effetto sonoro. Il suo lavoro è caratterizzato da una direzione molto attenta al ruolo degli attori, considerati come partecipi di un lavoro *d'ensemble* che tuttavia assimila molti contributi individuali. L'uso eccezionalmente creativo della musica caratterizza, inoltre, molte sue creazioni. Il lavoro teatrale di Bodó si svolge in ogni parte d'Europa con regie e Master class in diversi paesi.

Viktor Bodó

citation - motivația juriului

ANDREAS KRIEGENBURG – GERMANY
He is a stage director. Candidate since 2006. Originally from the German Democratic Republic, Kriegenburg, after studying carpentry, decided to join the theatre of his native city before becoming assistant to the director in 1984 in Zittau, then in Frankfurt an der Oder. It was there that he staged his first play in 1988. During all these years, he crossed Greek tragedy, the theatre of Shakespeare and Chekhov, as well as the contemporary German and European theatre, the German and Italian Opera theatre. His stage directions for Opera range from Mozart to Wagner, Alban Berg, Verdi and Puccini. His work expresses an aesthetic search of great quality, but also his curiosity for texts from other forms that he adapts for the theatre.

ANDREAS KRIEGENBURG – GERMANIA
Andreas Kriegenburg este regizor de teatru. El este candidat din 2006. Originar din Republica Democrată Germană, după ce și-a făcut ucenicia în tâmplărie, Kriegenburg s-a hotărât să se alăture teatrului din orașul natal, înainte de a deveni asistent de regie în orașul Zittau, în 1984, și, mai târziu, în Frankfurt Oder. Acolo a pus în scenă prima sa piesă, în 1988. În toți acești ani, el a avut în repertoriu piese din tragedia greacă, teatrul lui Shakespeare și Cehov, din dramaturgia contemporană germană și europeană, precum și din opera lirică germană și italiană. Creația sa regizorală pentru scena lirică acoperă o gamă variată de opere, de la Mozart la Wagner, Alban Berg, Verdi și Puccini. Opera sa este expresia unei căutări estetice de mare calitate, dar și manifestarea curiozității de a găsi texte provenind din alte genuri literare, pe care să le adapteze pentru teatru.

ANDREAS KRIEGENBURG – ALLEMAGNE
Metteur en scène. Candidat depuis 2006.
Originaire de la République Démocratique Allemande, Kriegenburg a d'abord étudié la menuiserie avant de travailler dans le théâtre de sa ville natale. Il deviendra assistant à la mise en scène en 1984 à Zittau, puis à Francfort sur l'Oder. C'est là qu'il a monté sa première pièce en 1988. Durant toutes ces années, il a hybridé la tragédie grecque, le théâtre de Shakespeare et Tchekhov, ainsi que le théâtre allemand et européen contemporain, le théâtre d'Opéra allemand et italien. Ses mises en scène pour l'Opéra vont de Mozart à Wagner, Alban Berg, Verdi et Puccini. Son travail exprime une recherche esthétique de grande qualité, mais également sa curiosité pour des textes d'autres formes qu'il adapte pour le théâtre.

ANDREAS KRIEGENBURG - GERMANIA
Regista. Candidato dal 2006. Originario della Repubblica Democratica Tedesca, Kriegenburg, dopo aver fatto studi di carpenteria, decide di unirsi al teatro della sua città natale per diventare poi assistente alla regia a Zittau nel 1984, quindi a Francoforte sull'Oder. In questa città porta in scena la sua prima pièce nel 1988. Nel corso degli anni Kriegenburg ha incrociato e combinato la tragedia greca, il teatro di Shakespeare e Cechov, il teatro contemporaneo tedesco e del resto d'Europa, il teatro d'opera tedesco e quello italiano. Le sue regie d'opera spaziano da Mozart a Wagner, Alban Berg, Verdi e Puccini. Il complesso del suo lavoro è l'espressione di una ricerca estetica di grande qualità ed anche della sua curiosità per testi di altra origine che egli adatta al teatro.

Andreas Kriegenburg
citation - motivația juriului

JUAN MAYORGA - SPAIN

Mayorga is a playwright. Candidate since 2007. His work has crossed national boundaries to become established in major European theatres. A regular collaborator with theatre companies such as *Animalario*, he has also worked as an adaptor and dramatist for the *Centro Dramático Nacional* and the *Compañía Nacional de Teatro Clásico*. When Mayorga writes his plays he "hears" the reaction of the audience. His plays question the audience, inviting them to adopt a position. The reader/spectator is always asked to "re-create" the meaning (or a meaning) of what happens on stage. This is not a provocation by the author but the audience's judgement surfacing as the play unfolds. His plays have been shown in 18 countries and translated into 16 languages.

JUAN MAYORGA - SPANIA

Juan Mayorga este dramaturg. El este candidat din 2007. Opera sa a depășit granițele propriei țări și s-a afirmat pe scena marilor teatre europene. Este colaborator permanent al unor companii de teatru, precum *Animalario*, a adaptat și a compus piese originale pentru "Centrul Dramatic Național" și pentru "Compania Națională de Teatru Clasic". Când își scrie piesele, Mayorga "aude" reacția publicului. Textele lui adresează întrebări celor din sală și îi invită să ia poziție. Cititorul/spectatorul e întotdeauna stimulat să 're-creeze' semnificația (sau o semnificație) a ceea ce se petrece pe scenă. Aceasta nu este provocarea autorului, ci modul de receptare al publicului pe parcursul desfășurării piesei. Piesele sale au fost puse în scenă în optsprezece țări și traduse în șaisprezece limbi

JUAN MAYORGA - ESPAGNE

Dramaturge. Candidat depuis 2007. Sa dramaturgie a franchi les barrières nationales en s'imposant dans d'importants théâtres européens. Collaborateur assidu de compagnies de théâtres comme *Animalario*, il a travaillé comme adaptateur et dramaturge pour le *Centro Dramático Nacional* et la *Compañía Nacional de Teatro Clásico*. Mayorga écrit ses textes en «sentant» la réaction du public. Ses textes posent des questions aux spectateurs en les invitant à prendre position. Il est toujours demandé au lecteur/spectateur de «re-crée» le sens (ou un sens) de ce qui se produit sur scène. Il ne s'agit pas d'une provocation de l'auteur mais de l'irruption du verdict du public assistant à la pièce. Ses œuvres ont été présentées dans 18 pays et traduites dans 16 langues.

JUAN MAYORGA - SPAGNA

È un drammaturgo. Candidato dal 2007. La sua drammaturgia ha attraversato le barriere nazionali imponendosi in importanti teatri europei. Assiduo collaboratore di compagnie teatrali come *Animalario*, ha lavorato come adattatore e drammaturgo per il *Centro Dramático Nacional* e la *Compañía Nacional de Teatro Clásico*. Mayorga scrive i suoi testi "sentendo" la reazione del pubblico. I suoi testi pongono delle domande agli spettatori invitandoli a prendere una posizione. Al lettore/spettatore viene sempre chiesto di "ri-creare" il senso (o un senso) di quanto accade in scena. Ciò non è una provocazione dell'autore bensì l'irrompere del giudizio del pubblico durante la visione della pièce. I suoi lavori sono stati presentati in diciotto paesi e tradotti in sedici lingue.

Juan Mayorga

citation - motivația juriului

NATIONAL THEATRE OF SCOTLAND
SCOTLAND/UNITED KINGDOM
Candidate since 2011 The National Theatre of Scotland was created to appeal to a very wide audience and exists to work with it, with the particular feature, going beyond any sort of all-embracing populist approach, that it should manage to produce and take on tour first-class theatre. Its ambitions are to create work that arouses a strong response, that entertains and stimulates the audience with the precise cultural and social objective of not acting conventionally and inviting discussion of the central idea of what can be achieved through theatre.

TEAȚRUL NAȚIONAL DIN SCOȚIA
SCOȚIA/MAREA BRITANIE
Candidează la Premiul din 2011. Teatrul Național din Scoția a fost creat pentru a se adresa unui public extrem de larg, iar rațiunea sa de a fi este să lucreze cu acesta, cu specificitatea sa, să meargă dincolo de orice demers populist de larg ecou și să producă un teatru de bună calitate, cu care să organizeze turnee. Ambiția companiei este să aducă pe scenă reprezentații care să stârnească o reacție puternică, să distreze și să provoace publicul, cu scopul cultural și social bine definit de a nu se lăsa pradă convenționalului și de a pune în discuție ideea esențială a ce se poate realiza prin teatru

NATIONAL THEATRE OF SCOTLAND
ÉCOSSE/ROYAUME-UNI
Candidat depuis 2011. En tant que théâtre national, le National Theatre of Scotland a été constitué par les personnes les plus variées et il existe pour travailler avec elles, avec la particularité, en dehors de tout œcuménisme banal, de réussir à produire et à emmener en tournée un théâtre de premier ordre. Ses ambitions sont de créer un travail capable de passionner, d'amuser et de stimuler le public avec l'objectif culturel et social précis de ne pas agir conventionnellement et de rediscuter l'idée centrale de ce qu'il est possible d'atteindre à travers le théâtre.

NATIONAL THEATRE OF SCOTLAND
SCOZIA/REGNO UNITO
Candidato dal 2011. Come teatro nazionale, il National Theatre of Scotland è stato costituito per la gente più svariata ed esiste per lavorare insieme ad essa, con la particolarità, fuori da ogni ecumenismo banale, di riuscire a produrre e portare in tournée un teatro di prim'ordine. Le sue ambizioni sono quelle di creare un lavoro che appassioni, intrattenga e stimoli il pubblico col preciso obiettivo culturale e sociale di non agire convenzionalmente e ridiscutere l'idea centrale di ciò che si può raggiungere attraverso il teatro.

National Theatre of Scotland
citation - motivația juriului

JOËL POMMERAT - FRANCE

Pommerat is a playwright and director Candidate since 2008. He was an actor at 19, and at 23 he decided to focus on writing. In 1990 he founded the Louis-Brouillard Company and staged his first works in Paris. After a few forays into cinema, he returned to the theatre and to his company, quickly becoming the most outstanding figure in French contemporary theatre. For Pommerat and his collaborators the art of theatre is essentially a group work and the stage "a possible place for questions and human experience", including those to do with children. The sensory and visual elements of his productions are not an addition to the writing but are rather its constituent element from the outset. Sounds and music, bodies and movements as mere coincidences, all contribute to the creative process in parallel to the writing. At the centre of this exploration the actors, usually in empty spaces traversed by bands of light, have to free themselves of their own habitual selves in order to find the authenticity of a concrete and individual presence.

JOËL POMMERAT - FRANȚA

Este dramaturg și regizor de teatru. El este candidat din 2008. La vârsta de nouăsprezece ani era actor, la douăzeci și trei se decidea să scrie. În 1990, a fondat compania de teatru "Louis Brouillard" și și-a pus în scenă primele piese la Paris. După câteva incursiuni în cinematografie, s-a reîntors la teatru și la compania sa, devenind rapid o figură proeminentă a teatrului francez contemporan. Pentru Pommerat și colaboratorii săi, arta dramatică este muncă în echipă, iar scena «un spațiu posibil pentru întrebări și experiența umană», incluzându-le pe cele legate de copii. Elementele de ordin vizual și senzorial ale producției nu sunt un adaos la textul tipărit, ci o parte constitutivă a acestuia, de la bun început. Sunete și muzică, trupuri și mișcare ca simple coincidențe, toate contribuie la procesul creator în paralel cu scriitura însăși. În centrul acestei explorări, actorii, de obicei aflați în spații goale, traversate de benzi de lumină, trebuie să se elibereze de sinele lor cotidian, pentru a-și găsi autenticitatea unei prezențe individuale concrete.

Joël Pommerat
citation - motivația juriului

JOËL POMMERAT - FRANCE

Dramaturge et metteur en scène. Candidat depuis 2008. Acteur depuis l'âge de 19 ans, à 23 il décide de se consacrer à l'écriture. En 1990 il fonde la compagnie Louis-Brouillard et monte ses premières œuvres à Paris. Après quelques incursions au cinéma, il revient au théâtre et à sa compagnie en devenant rapidement une figure de premier plan du théâtre contemporain français. Pour Pommerat et ses collaborateurs, l'art scénique est essentiellement un travail de groupe et la scène « un lieu possible d'interrogations et d'expériences de l'humain » qui n'oublie pas de s'adresser aussi aux enfants. Les éléments sensoriels et visuels de ses productions ne viennent pas s'ajouter à l'écriture, mais en sont plutôt partie intégrante dès le début. Bruits et musiques, corps et mouvements, de même que de simples coïncidences, tout contribue au processus de création dans la même mesure que l'écriture.

JOËL POMMERAT - FRANCIA

Drammaturgo e regista. Candidato dal 2008. Attore dall'età di 19 anni, a 23 decide di dedicarsi alla scrittura. Nel 1990 fonda la compagnia Louis -Brouillard e mette in scena i suoi primi lavori a Parigi. Dopo alcune incursioni nel cinema, torna al teatro e alla sua compagnia divenendo in breve la figura di maggiore spicco del teatro contemporaneo francese. Per Pommerat ed i suoi collaboratori l'arte teatrale è essenzialmente un lavoro di gruppo e la scena "un luogo possibile di domande e di esperienze dell'umano" che non trascura di rivolgersi anche ai bambini. Gli elementi sensoriali e visivi delle sue produzioni non sono un'aggiunta alla scrittura ma ne sono piuttosto il suo elemento costitutivo fin dall'inizio. Rumori e musica, corpi e movimenti, così come mere coincidenze, tutto contribuisce al processo creativo in misura parallela alla scrittura.

Special Prize

Premiul special

Awarded by the President of ETP Jury
and by the Institutions of the hosting country

Acordat de Președintele Juriului Premiului Europa
pentru Teatru și de instituțiile țării gazdă

Silviu Purcărete's theatrical work is rich and varied. He has directed texts from both the classic repertoire and contemporary authors, both tragedies and literary works. The stage for him is a territory for visual exploration, giving the opportunity to achieve a shared experience of creativity and warmth. Purcărete's career has been punctuated regularly by returns to Shakespeare, whom he recruited as a co-conspirator for productions which at first entered into dialogue with the totalitarian power wielded by Ceausescu and have subsequently been devoted more and more to reflections on life, dreams and the theatre. His collaboration with the great actor Ștefan Iordache gave birth to some memorable stagings: *Richard III* made its mark on Romanian theatre of the period through the pertinence of its links between the Elizabethan text and the way in which the dictatorship of the time exercised its power. After the fall of Communism, Purcărete staged two unforgettable performances with Iordache, *Titus Andronicus* and *Macbeth*, focusing on their political aspects through the perspective of their protagonists, as seen through their farcical double, King Ubu. The renewal of Romanian theatre owes much to these encounters with Shakespeare, in which the text merges with the present in a fierce, contemptuous way. In another period, Purcărete devoted himself to exploring Shakespeare's most famous comedy, *A Midsummer Night's Dream*. He found the inherent melancholy of the play, in which night disturbs the spirits and theatre reveals its secrets. Over time he produced a trilogy which might be called *Silviu's Dreams. The Dream*, with *Hamlet*, remains a most beautiful reflection on the theatre and its ways. Purcărete has continued his relationship with the comedies with astonishing stagings such as *Twelfth Night*, *As You Like It*, and *Troilus and Cressida*. Besides, his version of *The Tempest*, with his mascot actor, Ilie Gheorghe, leads us to reflect on the interplay of song and theatre. His latest Shakespeare production is *Julius Caesar*, confirmation that Shakespeare is still with him - Purcărete comes back to him regularly with undimmed affection. Time and time again he returns. A theatrical challenge, confronting the author who invites and allows infinite exploration. The Special Prize awarded to Purcărete is both a salute and a reward for this fidelity to the author honoured by this festival.

Activitatea teatrală a lui Silviu Purcărete este extrem de diversă. Regizorul a pus în scenă texte din repertoriul clasic, dar și ale autorilor contemporani, tragedii și lucrări din afara genului dramatic. Scena este pentru Purcărete un spațiu al explorării vizuale și ocazia unei experiențe comune, de creație, de prietenie. Silviu Purcărete și-a punctat cariera prin reîntoarceri constante la Shakespeare, pe care și l-a desemnat aliat în spectacolele care vizau inițial dialogul cu puterea totalitară exercitată de Ceaușescu, pentru ca, mai târziu, în mod progresiv, să fie consacrate meditației asupra vieții, visurilor și teatrului. Colaborarea lui Purcărete cu marele actor Ștefan Iordache a dat naștere unor spectacole memorabile precum *Richard al III-lea*, care a marcat teatrul românesc la acea vreme prin pertința comparațiilor dintre textul elizabetan și maniera în care se exercita puterea în epoca dictaturii. După căderea comunismului, Purcărete a realizat împreună cu Ștefan Iordache două spectacole de neuitat, *Titus Andronicus* și *Macbeth*, centrate pe tema politicului din perspectiva protagoniștilor asociați dublului lor bufonesc, Ubu rege. Reînvierea teatrului românesc a trecut prin toate aceste întâlniri cu Shakespeare, în care textele interferează cu realitatea de o manieră violentă și ridicolă. În al doilea rând, Purcărete și-a îndreptat atenția către explorarea celei mai cunoscute comedii scrise de Shakespeare, *Visul unei nopți de vară*. I-a dezvăluit melancolia, aceasta fiind piesa în care noaptea neliniștește spiritele, iar teatrul își revelează secretele. Purcărete a construit o trilogie, pe care am putea-o numi 'Visurile lui Silviu'. *Visul unei nopți de vară* rămâne, alături de *Hamlet*, cea mai frumoasă meditație asupra teatrului și practicilor sale. Purcărete și-a continuat seria întâlnirilor cu comedia semnând spectacole remarcabile precum *Cum doriți sau Noaptea de la spartul târgului*, *Cum vă place*, *Troilus și Cressida*. De asemenea, versiunea piesei *Furtuna*, intitulată *O furtună*, cu actorul său fetiș, Ilie Gheorghe, îndeamnă la reflecție asupra modalității în care visul este asimilat teatrului. Cel mai recent spectacol al său este *Iulius Cezar*, lucru ce confirmă faptul că Purcărete nu-l poate părăsi pe marele dramaturg, o pasiune ce nu poate fi stinsă nicicând. Se reîntoarce mereu, îl colindă continuu. Este provocarea teatrului confruntat cu autorul, ce invită și promite o nepuizabilă explorare artistică. Premiul Special acordat lui Silviu Purcărete salută și recompensează fidelitatea regizorului pentru dramaturgul pe care acest festival îl omagiază.

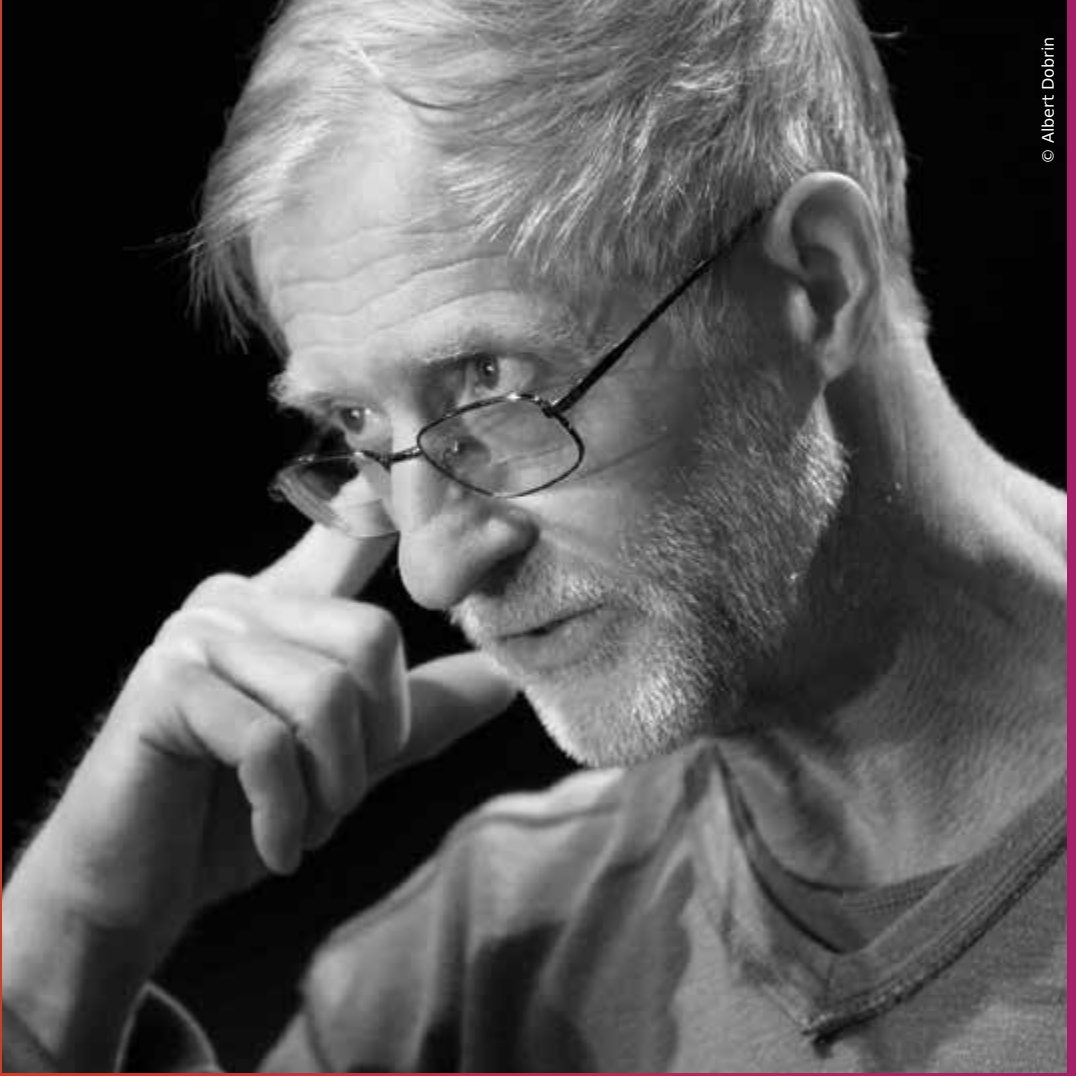
Silviu Purcărete citation - motivația juriului

L'œuvre théâtrale de Silviu Purcărete est diversifiée. Il a mis en scène des textes du répertoire classique et des auteurs contemporains, des tragédies et des œuvres non-théâtrales. La scène est, pour lui, un territoire d'exploration visuelle et l'occasion d'accomplir une expérience commune, de création, d'amitié. Silviu Purcărete a ponctué sa carrière par des recours constants à Shakespeare qu'il a érigé en allié pour des spectacles qui, initialement, engageaient le dialogue avec le pouvoir totalitaire exercé par Ceausescu et, ensuite, progressivement, se sont consacrés à une réflexion sur la vie, les rêves et le théâtre. Sa collaboration avec le grand acteur Stefan Iordache a donné naissance à des mises en scène mémorables : *Richard III* qui a marqué le théâtre roumain de l'époque par la pertinence des renvois entre le texte élisabéthain et la manière d'exercer le pouvoir par la dictature de l'époque. Après la chute du communisme, Purcărete a réalisé avec Stefan Iordache, deux spectacles inoubliables, *Titus Andronicus* et *Macbeth*, focalisés sur la politique dans la perspective de ses protagonistes qui sont associés à leur double bouffon, Ubu roi. Le renouveau du théâtre roumain passe par ces rencontres avec Shakespeare où les textes s'immiscent dans l'actualité d'une manière féroce et dérisoire. Purcărete, dans un second temps, s'est consacré à l'exploration de la plus célèbre comédie de Shakespeare, *le Songe d'une nuit d'été*. Il a découvert la mélancolie de cette pièce où la nuit perturbe les esprits et le théâtre révèle ses secrets. Dans le temps il a constitué une trilogie que l'on pourrait appeler « les Songes de Silviu ». *Le Songe* reste, à côté d'*Hamlet*, la plus belle réflexion sur le théâtre et ses pratiques. Purcărete a poursuivi la rencontre avec les comédies en signant des étonnantes mises en scène comme : *la Nuit des rois*, *Comme il vous plaira*, *Troilus et Cressida*. En outre, sa version de *La Tempête* avec son acteur fétiche Ile Gheorghe, nous fait réfléchir sur le mélange du songe et du théâtre. Son dernier spectacle shakespearien est *Jules César* qui confirme que Shakespeare ne le quitte pas, Purcărete y revient régulièrement, amour jamais éteint. Toujours revisité. Défi du théâtre confronté avec l'auteur qui invite et permet l'exploration inépuisable. Le Prix Spécial à Purcărete salue et récompense cette fidélité à un auteur que le festival honore.

L'opera teatrale di di Silviu Purcărete è diversificata. Egli ha messo in scena testi del repertorio classico e di autori contemporanei, tragedie ed opere non teatrali. La scena è per lui un terreno di esplorazione visiva e un'occasione per realizzare esperienze in comune: uno spazio di creazione e d'amicizia. Silviu Purcărete ha punteggiato la sua carriera con ricorsi costanti a Shakespeare che egli ha eretto a suo alleato per spettacoli che, inizialmente, ingaggiavano una discussione con il potere totalitario esercitato da Ceausescu, mentre in seguito, progressivamente, sono stati consacrati ad una riflessione sulla vita, i sogni e il teatro. La sua collaborazione con il grande attore Stefan Iordache ha dato vita a regie memorabili: *Riccardo III*, a suo tempo, ha segnato il teatro rumeno per i pertinenti rimandi del testo elisabettiano all'esercizio del potere da parte della dittatura di allora. Dopo la caduta del comunismo, Purcărete ha realizzato, ancora con Stefan Iordache, due spettacoli indimenticabili, *Tito Andronico* et *Macbeth* sono entrambi focalizzati sulla politica, che però è considerata oramai nella prospettiva di protagonisti associati ad un 'doppio' che è un buffone: Ubu roi. Il rinnovamento del teatro rumeno passa per questi incontri con Shakespeare, laddove i testi elisabettiani s'immischiano nelle cose attuali in modo feroce e derisorio. In un secondo tempo Purcărete si è consacrato all'esplorazione della più celebre commedia di Shakespeare, *il Sogno di una notte di mezza estate*, pièce nella quale ha scoperto la malinconia della notte che turba gli spiriti e del teatro che svela i suoi segreti. Nel corso del tempo egli ha dato corpo ad una trilogia che si potrebbe chiamare "I sogni di Silviu". Il *Sogno* qui rimane, accanto ad *Amleto*, come la più bella riflessione sul teatro e le sue pratiche. Purcărete ha perseverato in questo percorso incontrando le commedie e firmando delle sbalorditive regie come *La notte dei re*, *Come vi piace*, *Troilo e Cressida*. Inoltre, la versione che ha dato de *La Tempesta* con il suo attore-feticcio Ile Gheorghe, ci fa riflettere sul confondersi di sogno e teatro. Il suo ultimo spettacolo shakespeariano è un *Giulio Cesare* che conferma come Shakespeare non lo lasci mai. Purcărete vi torna con la regolarità di un amore inestinguibile. Il Premio Speciale a Purcărete saluta e ricompensa tanta fedeltà all'autore che questo festival onora.

© Albert Dobrin

15th Europe Theatre Prize

A XV-a Ediție a Premiului Europa pentru Teatru

Mats Ek

Mats Ek, born 1945, grew up in a family where dance and theatre crossed each other daily. His mother, Birgit Cullberg, was a well known choreographer, founder of the Cullberg Ballet, the first national modern dance company in Sweden. Anders Ek, his father, was an actor seen in Ingmar Bergman's films but also interested in mime and modernism on stage. His older brother, a dancer, was for decades the poster boy of the Cullberg Ballet, and his twin sister, Malin Ek, is an actress. Mats Ek was not attracted by dance when young: his first stage experience was in acting and, soon after, directing. In his late teens he started to take classes in modern dance, but continued as a theatre director for ten years, in one case as assistant director to Ingmar Bergman. Finally he joined the Cullberg Ballet as a dancer and created his first choreographies for the company. From 1978 he shared the direction of the Cullberg company with his mother; between 1985 and 1993 he was the artistic director and resident choreographer of one of Sweden's best known artistic exports. His first choreographies were received with acclaim, but his real breakthrough came with *Giselle* in 1982, a courageous new reading of the classical ballet and its conventions in style, gender and interpretation. *Giselle* herself was danced by Ana Laguna, later to become Mats Ek's wife, and for all his works a 'muse' and model in body language, shape and seriousness. His 1987 *Swan Lake*, equally, questioned the romantic vision of love and sex, male and female. Without doubt it opened doors for other re-readings. Ek left the directorship of the Cullberg Ballet in the 1990s and has since worked as a freelance, developing his more lyric and metaphoric side in works such as *Appartements* (2000), in parallel with further re-examinations of classics such as *Carmen*, *Sleeping Beauty* and most recently *Juliet and Romeo* (2014). In the late 1990s he resumed his work as a theatre director, producing a number of classic dramas for the National Dramatic Theatre in Stockholm - *Don Juan*, *Andromaque*, *A Dream Play* - all with slightly cut text and interwoven dance sequences, "arias" of intense expression. His solos for Sylvie Guillem and duos with Mikhail Baryshnikov have confirmed his international fame. Most of his full length works have been filmed for Swedish Television, which gives a rare possibility to meet a great choreographer and his work.

Mats Ek, născut în 1945, a crescut într-o familie în care dansul și actoria se împleteau zilnic. Mama sa, Birgit Cullberg, era o renumită coregrafă, fondatoare a Baletului Cullberg, prima companie națională de dans modern din Suedia. Tatăl său, Anders Ek, a jucat în filmele lui Ingmar Bergman, dar era interesat și de mimă și de abordarea modernistă în teatru. Fratele său mai mare, dansator, a fost ani de zile cap de afiș al Baletului Cullberg, iar sora sa geamănă, Malin Ek, este actriță. Mats Ek nu a fost atras de balet când era tânăr: primele sale experiențe artistice au fost actoria și, curând după aceea, regia. În ultimii ani ai adolescenței a început să ia lecții de balet modern, dar a continuat ca regizor de teatru timp de zece ani, o dată fiind chiar regizor asistent alături de Ingmar Bergman. Până la urmă s-a alăturat Baletului Cullberg ca balerin și a făcut propriile coregrafii pentru compania de balet. Începând cu 1978 el a împărțit conducerea baletului Cullberg cu mama sa; între 1985 și 1993 a fost director artistic și coregraf rezident al uneia dintre cele mai bine cunoscute companii suedeze de balet. Primele coregrafii au fost bine primite de critică, dar adevăratul succes a fost baletul *Giselle* în 1982, o curajoasă reinterpretare a baletului clasic și a convențiilor de stil, gen și exprimare. Rolul *Gisellei* a fost dansat de Ana Laguna, care mai târziu a devenit soția lui Mats Ek, muza tuturor baletelor sale și model în privința limbajului trupului, al formei și al seriozității. Baletul *Lacul lebedelor* din 1987 a pus, de asemenea, în discuție viziunea romantică asupra dragostei și sexualității masculine și feminine. Fără îndoială, a deschis drum unor noi interpretări. Ek a părăsit postul de conducere din cadrul Baletului Cullberg în anii 1990 și lucrează de atunci ca artist independent, dezvoltându-și latura lirică și metaforică în balet precum *Apartmentul* din 2000, sau în reinterpretări ale unor balet clasice ca *Frumoasa din pădurea adormită*, *Carmen* și, cel mai recent, *Romeo și Julieta* din 2014. În ultimii ani ai decadei 90 Ek și-a reluat activitatea de regizor de teatru, semnând regia unor spectacole din dramaturgia clasică precum *Don Juan*, *Andromaca*, *O piesă din vis* - toate cu un text ușor prescurtat și intercalat cu secvențe de dans, 'arii' intense expresive. Piese solo pentru Sylvie Guillem și duetele cu Mikhail Baryshnikov i-au confirmat reputația internațională. Majoritatea spectacolelor de mai mare întindere au fost înregistrate pentru televiziunea suedeză, lucru ce oferă publicului posibilitatea rară de a cunoaște un mare coregraf și opera sa.

Mats EK biography - biografie

Mats Ek, né en 1945, a grandi dans une famille où la danse et le théâtre se croisaient quotidiennement. Sa mère, Birgit Cullberg, était une célèbre chorégraphe, fondatrice du Ballet Cullberg, la première compagnie nationale de danse moderne en Suède. Anders Ek, son père, était un acteur que l'on a vu dans des films d'Ingmar Bergman mais également intéressé au mime et au modernisme sur scène. Son frère aîné, un danseur, a été la tête d'affiche du Ballet Cullberg pendant des dizaines d'années tandis que sa sœur jumelle, Malin Ek, est comédienne. Mats Ek n'était pas attiré par la danse dans sa jeunesse: sa première expérience sur scène a été en tant qu'acteur puis, peu de temps après, comme metteur en scène. À la fin de son adolescence, il a commencé à prendre des cours de danse moderne mais a poursuivi son travail de mise en scène pendant dix ans, notamment en tant qu'assistant d'Ingmar Bergman à une occasion. Il rejoint finalement le Ballet Cullberg en tant que danseur et crée ses premières chorégraphies pour la compagnie. À partir de 1978 il partage la direction de la compagnie Cullberg avec sa mère. De 1985 à 1993, il est directeur artistique et chorégraphe résident d'une des exportations artistiques les plus renommées de Suède. Ses premières chorégraphies rencontrent un énorme succès, mais ce qui l'a vraiment fait connaître c'est sa version de *Giselle* en 1982, une relecture courageuse du ballet classique et de ses conventions en matière de style, genre et interprétation. Le rôle-titre de *Giselle* était tenu par Ana Laguna, qui deviendra plus tard l'épouse de Mats Ek, et sera pour toute son œuvre une "muse" et un modèle en langage corporel, forme et sérieux. Son *Lac des cygnes* de 1987 a lui aussi interrogé la vision romantique de l'amour et du sexe, du masculin et du féminin. Il a sans aucun doute ouvert les portes à d'autres relectures. Ek a quitté la direction du Ballet Cullberg dans les années 90 et travaille depuis en indépendant, en développant son côté plus lyrique et métaphorique dans des œuvres comme *Appartements* (2000), en parallèle avec d'autres relectures des classiques comme *Carmen*, *La Belle au bois dormant* et plus récemment *Juliette et Roméo* (2014). À la fin des années 90, il a repris son travail de mise en scène pour le théâtre, en montant plusieurs drames classiques pour le Théâtre Dramatique National de Stockholm: *Don Juan*, *Andromaque*, *Le Songe*, toutes des pièces dont le texte a été légèrement écourté et comprenant des interludes de danse, des "arias" d'une expression intense. Ses solos pour Sylvie Guillem et ses duos avec Mikhaïl Baryshnikov ont confirmé sa renommée internationale. La plupart de ses œuvres intégrales ont été filmées pour la télévision suédoise, ce qui offre une rare occasion de rencontrer un remarquable chorégraphe et son travail.

Nato nel 1945, Mats Ek cresce in una famiglia dove la danza e il teatro sono quotidianamente legati. Sua madre, Birgit Cullberg, è stata una coreografa di fama, fondatrice del Cullberg Ballet, la prima compagnia nazionale di danza moderna in Svezia. Suo padre, l'attore Anders Ek, ha recitato nei film di Ingmar Bergman, dimostrando anche un interesse per il mimo e per gli esperimenti del modernismo nel teatro. Suo fratello maggiore, ballerino, è stato per decenni l'immagine del Cullberg Ballet, mentre sua sorella gemella, Malin Ek, è tuttora un'attrice. Da bambino Mats Ek non è attratto dalla danza. La sua prima esperienza sul palco è nel ruolo di attore e, poco tempo dopo, in quello di regista. In tarda adolescenza inizia a prendere lezioni di danza moderna, continuando allo stesso tempo per dieci anni la sua attività di regia per il teatro, che lo vede in un caso anche assistente di Ingmar Bergman. Si unisce quindi al Cullberg Ballet come ballerino, ideando le sue prime coreografie per la compagnia. Dal 1978 condivide la direzione del Cullberg Ballet con sua madre; tra il 1985 e il 1993 riveste il ruolo di direttore artistico e di coreografo residente di una delle realtà artistiche svedesi più conosciute all'estero. Le sue prime coreografie vengono ricevute con entusiasmo, ma il vero successo arriva nel 1982 con *Giselle*, una rilettura coraggiosa del balletto classico e delle sue convenzioni di stile, genere ed interpretazione. A vestire i panni di *Giselle* è Ana Laguna, futura moglie di Mats Ek, "musa" di tutta la sua produzione e modello di riferimento sul piano espressivo per linguaggio del corpo, forma e rigore. Nel 1987 il suo "Lago dei Cigni" si dimostra ugualmente incisivo, rimettendo in discussione la visione romantica dell'amore e del sesso e del rapporto tra uomo e donna. Una versione la sua, che ha senza dubbio aperto le porte ad altre riletture. Ek lascia la direzione del Cullberg Ballet negli anni Novanta e da allora lavora come artista indipendente, sviluppando il suo aspetto più lirico e metaforico in opere come *Appartements* (2000), parallelamente alla messa in scena di ulteriori rielaborazioni di classici come *Carmen*, *La Bella Addormentata* e più di recente *Julietta & Romeo* (2014). Nei tardi anni Novanta, Ek riprende la sua attività di regista e porta in scena un buon numero di drammi classici per il National Dramatic Theatre di Stoccolma: *Don Giovanni*, *Andromaca*, *Il Sogno*, caratteristica comune a tutti è il testo ridotto, intessuto di sequenze di danza e di "arie" di intensa espressività. Le performance da solista scritte per Sylvie Guillem e i duetti con Mikhail Baryshnikov non fanno altro che confermare la sua fama internazionale. La maggior parte delle opere complete di Mats Ek è stata filmata per la televisione svedese, un'opportunità più che rara per entrare in contatto con un grande coreografo e con i suoi lavori.

The laureate in the XV edition of the Europe Theatre Prize is Mats Ek, born 1945, Swedish choreographer and stage director. Since his early twenties he has worked with dance, dance-theatre and theatre in many combinations, but he is best known to the world for his choreography. After a decade in theatre, including assisting Ingmar Bergman in one production, Mats Ek turned to dance with the Cullberg ballet, founded by his mother Birgit Cullberg. Through the 1980s he was the main choreographer of this internationally famous company, developing both his particular style and the themes he cherished as an artist: the freedom of the individual, be it black workers in Soweto or women oppressed within family structures (as in Lorca's *House of Bernarda Alba*). His re-readings of classical ballet in *Giselle* and *Swan Lake* won much acclaim, but were in the 80s still controversial. In the 1990s Mats Ek took up theatre again, now combining it with dance; in parallel with dramatic dance within theatre he continued his work as a choreographer, focusing more and more on poetic, free works and intimate formats where man-woman duos face up to the many dilemmas of a shared life. The conference will discuss his work in terms of methods and dance styles together with dancers, as well as his themes of gender equality and how it is presented in the dance itself. Invited critics and researchers will set out their analysis of Mats Ek's work, as a dance style combining classical technique with contemporary freedom of expression. His special skill in re-interpreting classics in both ballet and dramatic theatre will be examined. Photos and film clips will demonstrate and highlight how Mats Ek has brought dance to theatre and theatre to dance, and how he has always stayed faithful to his convictions on human rights and female power.

Laureatul celei de-a XV-a Ediții a Premiului Europa pentru Teatru este Mats Ek, născut în 1945, coregraf și regizor suedez. El a lucrat încă de pe vremea când avea douăzeci de ani în domeniul dansului, al teatrului-dans și teatrului ca atare în multe combinații, dar este cel mai bine cunoscut pe plan internațional datorită coreografiilor sale. După o decadă în care s-a dedicat teatrului, fiind chiar și asistentul lui Ingmar Bergman pentru o producție, Mats Ek s-a întors definitiv la dans și la Compania de Balet Cullberg, fondată de mama sa, Birgit Cullberg. În anii optzeci, Mats Ek a fost coregraful principal al acestei companii de renume internațional, în cadrul căreia și-a creat stilul său propriu de dans, dar și tema pe care a îndrăgit-o ca artist: libertatea individului, fie el un muncitor de culoare din Soweto, sau o femeie oprimată, prizonieră a structurilor de familie, precum eroina piesei lui Federico Garcia Lorca *Casa Bernardei Alba*. Interpretările noi ale baletelor clasice *Giselle* și *Lacul lebedelor* au atras aprecieri unanime, deși încă erau considerate controversate în anii optzeci. În decada anilor nouăzeci, Mats Ek s-a reapropiat de teatru, combinându-l acum cu dansul, și, în paralel, introducând dansul dramatic în structura pieselor, și-a continuat munca de coregraf, concentrându-se tot mai mult pe piese poetice independente și formate intime în care duetele bărbat-femeie insistă pe examinarea dilemelor vieții în doi. Conferința va discuta activitatea lui Mats Ek în privința metodelor și stilurilor de dans împreună cu dansatorii, ca și tema egalității sexelor și cum acest lucru poate fi redat prin dans. Criticii și cercetătorii invitați își vor prezenta analizele proprii asupra activității lui Mats Ek, asupra stilului său de dans, ce combină tehnici clasice cu libertatea de expresie contemporană. Abilitatea sa deosebită de a reinterpretă operele clasice, atât balet cât și dramaturgie, va fi relevată pe parcursul conferinței. Fotografii și clipuri din filme vor demonstra și sublinia modalitatea în care Mats Ek a reușit să facă dansul să fie tematic și dramatic, iar teatrul să fie dansant, cum artistul a rămas mereu credincios convingerilor sale legate de drepturile ființelor umane și de forța femeii în societate.

Le lauréat de la XVe édition du Prix Europe pour le Théâtre est Mats Ek, un chorégraphe et metteur en scène suédois né en 1945. Depuis l'âge de vingt ans, il travaille avec la danse, la danse-théâtre et le théâtre dans de nombreuses combinaisons, mais il est surtout renommé dans le monde entier pour ses chorégraphies. Après une décennie dans le théâtre, notamment comme assistant d'Ingmar Bergman dans une pièce, Mats Ek s'est tourné vers la danse et le ballet Cullberg, fondé par sa mère Birgit Cullberg. Durant les années 80, il a été le chorégraphe principal de cette compagnie célèbre dans le monde entier, et il a mis au point son style particulier et les thèmes qui lui tiennent à cœur en tant qu'artiste : la liberté de l'individu, qu'il s'agisse des travailleurs noirs de Soweto ou des femmes opprimées par les structures familiales comme dans *La maison de Bernarda Alba* de Lorca. Ses relectures de la tradition du ballet classique dans *Giselle* et *Le lac des cygnes* ont été acclamées par le public, mais s'inscrivaient dans des années 80 encore controversées. Dans les années 90, Mats Ek revient au théâtre, en l'associant maintenant à la danse, et en parallèle avec la danse dramatique au sein du théâtre, il a poursuivi son travail de chorégraphe, en se concentrant de plus en plus sur des œuvres libres et poétiques ainsi que sur des compositions intimes où les duos homme-femme insistent pour remettre en question les nombreux dilemmes de la vie de couple. La conférence examinera son travail en matière de méthodes et de styles de danse avec des danseurs, ainsi que ses thèmes relatifs à l'égalité des sexes et à la façon dont elle est présentée dans la danse elle-même. Des critiques et des experts invités présenteront leur analyse du travail de Mats Ek, en tant que style de danse associant la technique classique à la liberté d'expression contemporaine. Son talent spécial dans la réinterprétation des classiques aussi bien dans les ballets que dans le théâtre dramatique sera exposé au cours de la conférence. Des photos et des vidéos montreront et souligneront la façon dont Mats Ek a rendu la danse thématique et dramatique, et le théâtre dansant, et comment il est resté fidèle à ses convictions sur les droits de l'homme et le pouvoir féminin.

Vincitore della XV edizione del Premio Europa per il Teatro è Mats Ek, coreografo e regista di origini svedesi nato nel 1945. Sin dall'età di vent'anni, Mats Ek è impegnato nel mondo della danza, del teatrodanza e del teatro secondo varie combinazioni, ma resta più conosciuto per le sue coreografie. Dopo una decina di anni spesi nel teatro, in cui assiste anche Ingmar Bergman in una delle sue produzioni, Mats Ek si dedica alla danza e al Cullberg ballet, fondato da sua madre, Birgit Cullberg. Negli anni Ottanta diventa il coreografo di spicco della celebre compagnia di fama internazionale, ed elabora il suo particolare stile e i temi che prediligerà poi come artista, tra cui quello della libertà individuale, che si tratti dei lavoratori neri di Soweto o delle donne oppresse in un contesto familiare come quello de *La casa di Bernarda Alba* di Lorca. Le innovazioni apportate dalle sue riletture della tradizione del balletto classico in *Giselle* e nel *Lago dei Cigni* sono state oggetto di molte rivalutazioni dopo essersi poste come opere controverse nel corso degli anni Ottanta. Negli anni Novanta Mats Ek riprende a fare teatro, iniziando a combinarlo con la danza, e continua il suo lavoro di coreografo parallelamente all'introduzione della danza drammatica sulla scena, concentrandosi sempre di più su produzioni poetiche e libere e su formati più intimi, in cui il binomio uomo-donna insiste sui tanti dilemmi della vita di coppia. La conferenza analizzerà la sua produzione nei termini di metodo e di stile di danza adottati insieme ai ballerini, e prenderà in analisi i temi della parità di genere e di come quest'ultima trovi il suo spazio nella danza. I critici invitati a prender parte al dibattito esprimeranno insieme ai ricercatori le loro considerazioni sull'opera di Mats Ek, prendendo in analisi il suo stile di danza, che combina la tecnica della tradizione classica con la maggiore libertà espressiva di quella contemporanea. La sua peculiare abilità di reinterpretare i classici del balletto e del teatro drammatico verrà esposta nel corso della conferenza. Foto e filmati metteranno in luce come Mats Ek abbia conferito alla danza le proprietà drammatiche e tematiche del teatro e al teatro quelle della danza, e daranno prova della sua fedeltà alle proprie opinioni sui diritti umani e sul potere femminile.

Margareta Sörenson

President Association International des Critiques de Théâtre
Critic Expressen
Președinte al Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru
Critic la Expressen

Romanian MEMORY

Choreography Mats Ek
Music Niko Roelcke
Light Jörgen Jansson
Dancers Ana Laguna
Mats Ek

A man looks back to what was, the past becomes present;
a memory turns into a continuation.

Stage manager Jörgen Jansson
Coordinator Jacek Solecki

Amintire Din România

Coregrafia Mats Ek
Muzica Niko Roelcke
Lumini Jörgen Jansson
Balerini Ana Laguna
Mats Ek

Un om privește înapoi la ceea ce a fost, trecutul devine
prezent; o amintire se metamorfozează într-o continuare.

Director de scenă Jörgen Jansson
Coordonator Jacek Solecki

AXE

Choreography:	Mats Ek
Music:	Tomaso Albinoni, Adagio in G Minor Interpreted and performed by Flesh-quartet
Set and costume:	Katrin Brännström
Light:	Jörgen Jansson
Dancers:	Ana Laguna Yvan Auzely

Chopping firewood;
for him a matter of practical importance,
for her a worrying act of violence.
Their contrasting views provoke a confrontation.
The outcome is a new togetherness.
The axe has still its edge.

Stage manager:	Jörgen Jansson
Coordinator:	Jacek Solecki

SECUREA

Coregrafia	Mats Ek
Muzica	Tomaso Albinoni, Adagio in G Minor Piesă adaptată și executată de Flesh-quartet
Decor și costume	Katrin Brännström
Lumini	Jörgen Jansson
Balerini	Ana Laguna Yvan Auzely

Tăiatul lemnului de foc;
Pentru el, o problemă de importanță practică,
Pentru ea, un act de violență îngrijorător.
Perspectivele lor antagoniste duc la confruntare.
Rezultatul: o nouă formă de intimitate.
Securea, însă, își păstrează tăișul.

Director de scenă	Jörgen Jansson
Coordinator	Jacek Solecki

It takes no more than half an hour to perform those two pas; it was not possible to bring a full programme. The two pas are footed in my experience of working with actors, elder dancers and a dramatic situation defining the choreography.

MEMORY was originally made for the main characters in a staging of Molière's *Don Juan*, where he imagines Dona Ana and the relation they never had, but perhaps could have had. I was happy to now have found the occasion to re-do and lengthen it - adding Romania to its title.

AXE was made as a dance film, recently adapted for stage, with the same couple.

There is a time span of at least 15 years in-between the pieces. The open change of stage is not meant to make them linked to one another, but to hopefully expose the differences in two similar settings - one couple dealing with what was, the other one leading to a not defined future.

Nu ia mai mult de o jumătate de oră să execuți acești doi pași; Nu a fost posibilă prezentarea unui program întreg. Cei doi pași provin din experiența mea de lucru cu actorii, balerini mai vârstnici și o situație dramatică ce definește coregrafia.

AMINTIRE a fost inițial conceput pentru personajele principale din piesa *Don Juan* de Molière, în care el și-o imaginează pe Dona Ana și relația pe care nu au avut-o, dar, care, poate, ar fi putut exista. Sunt fericit că am avut ocazia acum să refac această bucată și să o prelungesc - adăugând numele României în titlu.

SECUREA a fost realizat ca film-dans, recent adaptat pentru scenă, cu același cuplu de balerini.

Între cele două există o distanță de cel puțin cincisprezece ani. Schimbarea de decor la vedere nu are menirea de a le lega în vreun fel, ci, mai degrabă, de a pune în evidență diferențele dintre cele două decoruri similare - un cuplu este preocupat de ceea ce a fost, celălalt se îndreaptă spre un viitor nedefinit.

Il ne faut pas plus d'une demi-heure pour exécuter ces pas de deux ; il était impossible d'amener un programme complet. Les pas de deux sont ancrés dans mon expérience de travail avec les acteurs, les danseurs âgés et une situation dramatique définissant la chorégraphie.

MEMORY a été créé à l'origine pour les personnages principaux dans une mise en scène du *Don Juan* de Molière, où il imagine Dona Ana et la relation qu'ils n'ont jamais eu, mais qu'ils auraient peut-être pu avoir. J'étais heureux d'avoir trouvé maintenant l'occasion de le refaire et de l'allonger, en ajoutant la Roumanie à son titre.

HACHE a été créé en tant que film de danse et a été récemment adapté pour la scène, avec le même couple.

Il y a un intervalle d'au moins 15 ans entre les pièces. Le changement ouvert de scène n'est pas pensé pour les relier l'une à l'autre, mais avec un peu de chance, pour montrer les différences de deux situations similaires : un couple faisant face à ce qui était, l'autre se dirigeant vers un futur indéfini.

Non serve più di mezz'ora per esibirsi in questi due passi di danza: non è stato possibile portare l'intera coreografia.

Le due esibizioni seguono le tracce della mia esperienza di lavoro con gli attori e con ballerini più esperti e prendono avvio da un contesto drammaturgico che definisce la coreografia.

La Memoria è un pezzo inizialmente concepito per i protagonisti di un allestimento del *Don Giovanni* di Molière, dove il protagonista immagina Dona Ana e la relazione che non hanno mai avuto ma che avrebbero forse potuto avere. Sono felice di aver trovato ora l'occasione di riproporlo ed estenderlo, aggiungendo 'Romania' al titolo.

Ascia è nato invece come un film di danza, recentemente adattato per il palco con la stessa coppia.

Tra le due opere c'è uno stacco temporale di almeno 15 anni. Il cambio scena a sipario aperto non vuole stabilire un collegamento tra di loro, ma intende mettere in luce le differenze tra due ambientazioni molto simili: quella di una coppia che deve fare i conti con il passato e quella di un'altra che si proietta verso un futuro indefinito.

ETP

13th Europe Prize Theatrical Realities

A XIII-a Ediție a Premiului Europa Realități Teatrale

Viktor Bodó

Andreas Kriegenburg

Juan Mayorga

National Theatre of Scotland

Joël Pommerat

© Dániel Dömölky

13th Europe Prize Theatrical Realities

A XIII-a Ediție a Premiului Europa Realități Teatrale

Viktor Bodó

Viktor Bodó was born in 1978 in Budapest. After finishing his studies of acting and directing he worked for three years as an actor in Árpád Schilling's Krétakör Theatre. His big break as a director was at Katona József Theatre in 2009, when he staged his adaptation of Kafka's 'The Trial'. In 2008 Bodó founded his own theatre company in Budapest, Szputnyik Shipping Company. Together with his own group, he developed co-productions with Schauspiel Köln ("Transit" by István Tasnádi, and "The Man on Table 2" by András Vinnai) as well as the Staatstheater Mainz / Theater Winterthur ("Death on the Orient Express"), Theater und Orchester Heidelberg ("King Ubu" by Alfred Jarry and "Fahrenheit 451" by Ray Bradbury), the Katona József Theatre ('Anamnesis') and the Theatre Víg in Budapest ('The Government Inspector' by Gogol and 'The Threepenny Opera' by Bertolt Brecht). In the past couple of years, he has developed highly acclaimed productions at the Schauspielhaus Graz, starting with Kafka's "The Castle" and Lewis Carroll's "Alice". The latter was invited to various festivals, among them the Salzburger Festspiele in 2009 and the Radikal Jung Festival in Munich in 2008, and won Austria's Nestroy Theatre Prize for 'best set design' in 2008. In the season of 2008/09, Bodó directed Peter Handke's "The Hour We Knew Nothing of Each Other". This production was invited to the Berliner Theatertreffen in 2010, and awarded the Golden Ma in Moscow 1sk in Moscow in the category "Best Foreign Performance". In 2009 Bodó was awarded the Nestroy Theatre Prize in the category "Best Director". In the season of 2010/11 he directed "The Master and Margarita" by Bulgakov, for which he was again nominated for the Nestroy Theatre Prize in 2011. In Spring 2015 he disbanded his company, Szputnyik, and since then has been working as an independent theatre director, principally in German-speaking countries. His recent work includes 'Metamorphosis' by Kafka at Deutsches Schauspiel Hamburg (2015) and 'The Visit' by Dürrenmatt at Schauspielhaus Zürich (2015).

Viktor Bodó s-a născut în 1978 la Budapesta. După finalizarea studiilor de actorie și regie, a lucrat timp de trei ani ca actor la Teatrul Krétakör al lui Árpád Schilling. S-a făcut remarcat ca regizor la Teatrul Katona József, în 2009, când a pus în scenă propria-i adaptare după *Procesul* lui Franz Kafka. În 2008, Bodó a fondat Szputnyik Shipping Company la Budapesta. Împreună cu această companie de teatru a lucrat la co-producții cu Schauspiel Köln (*Tranzit* de István Tasnádi și *Bărbatul de la masa doi* de András Vinnai), dar și cu Staatstheater Mainz / Theater Winterthur (*Moartea din Orient Express*), cu Teatrul și Orchestra din Heidelberg (*Regele Ubu* de Alfred Jarry și *Fahrenheit 451* de Ray Bradbury), cu Teatrul Katona József (*Anamneza*) și cu Teatrul Víg din Budapesta (*Revizorul* de Nikolai Gogol și *Opera de trei parale* de Bertolt Brecht). În ultimii ani a regizat la Schauspielhaus Graz spectacole extrem de apreciate, începând cu *Castelul* lui Franz Kafka și *Alice* după Lewis Carroll. Cel din urmă a fost invitat la mai multe festivaluri, printre care Salzburger Festspiele, din 2009, și Radikal Jung Festival de la München, din 2008, câștigând Premiul de teatru Nestroy al Austriei pentru 'cea mai bună scenografie' în 2008. În stagiunea 2008-2009, Bodó a regizat piesa *Ora în care nu am știut nimic unul de celălalt* de Peter Handke. Acest spectacol a fost invitat la Berliner Theatertreffen în 2010 și a fost recompensat cu premiul 'Masca de aur' la Moscova, la categoria 'Cel mai bun spectacol străin'. În 2009, lui Bodó i s-a decernat Premiul de teatru Nestroy la categoria 'cel mai bun regizor'. În stagiunea 2010-2011, el a regizat *Maestrul și Margareta* de Mihail Bulgakov, pentru care a fost nominalizat din nou la Premiul Nestroy, în 2011. În primăvara anului 2015, Bodó și-a desființat compania de teatru Szputnyik și de atunci lucrează ca regizor independent în special în țările unde se vorbește limba germană. Ultimile sale spectacole sunt *Metamorfoza* de Franz Kafka la Deutsches Schauspiel Hamburg (2015) și *Vizita* de Friedrich Dürrenmatt la Schauspielhaus Zürich (2015).

Viktor Bodó biography - biografie

Viktor Bodó est né en 1978 à Budapest. Après avoir terminé ses études d'art dramatique et de mise en scène, il travaille pendant trois ans comme comédien au Théâtre Krétakör d'Árpád Schilling. Il se fait connaître en tant que metteur en scène au Théâtre Katona József en 2009, où il monte son adaptation du Procès de Kafka. En 2008 Bodó fonde sa propre troupe de théâtre à Budapest, la compagnie d'expédition Szputnyik. Avec son propre groupe, il crée des coproductions avec le Schauspiel Köln (Transit d'István Tasnádi et L'Homme sur la table 2 d'András Vinnai) ainsi qu'avec le Staatstheater Mainz / Theater Winterthur (Mort sur l'Orient-Express), le Theater und Orchester Heidelberg (Le Roi Ubu d'Alfred Jarry et Fahrenheit 451 de Ray Bradbury), le Théâtre Katona József (Anamnèse) et le Théâtre Víg à Budapest (Le Revizor de Gogol et L'Opéra de quat'sous de Bertolt Brecht). Ces deux dernières années, il a créé des pièces ayant rencontré un énorme succès au Schauspielhaus Graz, à commencer par Le Château de Kafka et Alice de Lewis Carroll. Cette dernière pièce a été invitée à de nombreux festivals, notamment au Salzburger Festspiele en 2009 et au Radikal Jung Festival de Munich en 2008, et elle remporté le prix Nestroy en Autriche pour la « meilleure scénographie » en 2008. Durant la saison 2008/09, Bodó a mis en scène Die Stunde, da wir nichts voneinander wußten de Peter Handke. Cette pièce a été invitée au Berliner Theatertreffen en 2010 et a été récompensé par le Golden Mask à Moscou dans la catégorie « Meilleure pièce étrangère ». En 2009, Bodó a reçu le prix Nestroy dans la catégorie « Meilleur metteur en scène ». Durant la saison 2010/11 il a monté Le Maître et Marguerite de Boulgakov, pour laquelle il a obtenu une nouvelle nomination au prix Nestroy en 2011. Au printemps 2015, il a dissous sa compagnie Szputnyik et travaille depuis comme metteur en scène de théâtre indépendant, surtout dans des pays de langue allemande. Son travail récent comprend La Métamorphose de Kafka au Deutsches Schauspiel Hamburg (2015) et La Visite de la vieille dame de Dürrenmatt au Schauspielhaus Zürich (2015).

Viktor Bodó nasce nel 1978 a Budapest. Terminati gli studi di recitazione e di regia, lavora per tre anni come attore nella compagnia teatrale Krétakör di Árpád Schilling. Il suo primo grande successo come regista è nel 2009 al Teatro Katona József, quando mette in scena il suo adattamento del *Processo* di Kafka. Nel 2008 Bodó fonda a Budapest la sua compagnia teatrale, la Szputnyik Shipping Company. Insieme al suo gruppo, realizza coproduzioni con lo Schauspiel Köln (*Transit* di István Tasnádi, e *L'uomo al Tavolo 2* di András Vinnai), ma anche con lo Staatstheater Mainz, con il Theater Winterthur (*Assassinio sull'Orient Express*), con il Theater und Orchester di Heidelberg (*Ubu re* di Alfred Jarry e *Fahrenheit 451* di Ray Bradbury), con il Katona József (*Anamnesis*) e con il Víg di Budapest (*L'ispettore generale* di Gogol e *L'opera da tre soldi* di Bertolt Brecht). Negli ultimi due anni Bodó sviluppa attività di produzione molto acclamate presso lo Schauspielhaus Graz, a partire da *Il Castello di Kafka* e dalla *Alice* di Lewis Carroll. La seconda in particolare è oggetto di inviti a vari festival, tra cui il Salzburger Festspiele nel 2009 e il Radikal Jung Festival di Monaco nel 2008, anno in cui il regista ha ricevuto in Austria il Premio Nestroy per il Teatro per la 'Miglior Scenografia'. Nella stagione 2008/09, Bodó dirige *L'ora in cui non sapevamo niente l'uno dell'altro* di Peter Handke, produzione invitata al Berliner Theatertreffen nel 2010 e premiata con la Maschera d'Oro a Mosca come 'Miglior Produzione Straniera'. Nel 2009 Bodó riceve il Premio Nestroy per il Teatro come 'Miglior Regista'. Nella stagione 2010/11 dirige "Il Maestro e Margherita" di Bulgakov, per cui viene nuovamente candidato al Premio Nestroy nel 2011. Nella primavera del 2015 Bodó scioglie la sua compagnia, Szputnyik, e da allora porta avanti la carriera di regista teatrale indipendente, continuando ad operare principalmente nei paesi di lingua tedesca. Le sue produzioni più recenti includono *La metamorfosi* di Kafka, in scena al Deutsches Schauspiel di Amburgo (2015), e *La visita della vecchia signora* di Dürrenmatt, rappresentata allo Schauspielhaus di Zurigo (2015).

© Arno Declair

13th Europe Prize Theatrical Realities

A XIII-a Ediție a Premiului Europa Realități Teatrale

Andreas
Kriegenburg

Andreas Kriegenburg, born in 1963 and originally a carpenter by trade, is a self-taught director. After starting out as a stage technician in his home town of Magdeburg, he began his directing career in Zittau, then moved to the theatre in Frankfurt an der Oder. In 1991 he arrived at the Berlin Volksbühne, where he made a magnificent start with Büchner's "Woyzeck", an early example of the theatre of deconstruction, which was invited to the 1992 Berliner Theatertreffen. In the mid-late-nineties Kriegenburg, then a staff director at Hanover Staatstheater with regular guest productions at Bayerisches Staatsschauspiel, turned his back on deconstruction. Instead, he developed a comedy-existentialist physical theatre in the spirit and gesture of silent film comedians such as Buster Keaton and Jacques Tati, filled with melancholy, as might be seen in his four-hour adaptation of Aki Kaurismäki's film "I Hired a Contract Killer", a dreamy ballad about outsiders and gloom (Hanover, 1997), or in his production of Brecht's "Herr Puntila and his Man Matti" as a Finnish midsummer night's dream (Zurich, 2004). Kriegenburg has a great love for the little people, the losers and underdogs, those who always draw the short straw and struggle throughout their lives for a little bit of luck. That is what attracts him to the dark plays of Dea Loher, almost all of which he has premiered. With kindly sympathy, Kriegenburg draws sparks of comedy and happiness from Loher's pessimism, as he did most impressively in his production of "The Last Fire" (Thalia Theater Hamburg, 2008). His staging of Loher's "Thieves" (Deutsches Theater Berlin, 2010) was invited to the Berliner Theatertreffen. Among Kriegenburg's most noted productions in recent years have been some for which he also designed the set ("Three Sisters" by Chekhov, Munich Kammerspiele 2006; Kafka's "The Trial", Munich Kammerspiele 2008, both invited to the Berliner Theatertreffen). His rich imagination as a director and the many and varied imageries of his productions are not tied to a certain method but are always grounded in precise readings of the particular text and its language. Nevertheless, as different as his stagings might be, they are always, in a very empathetic and musical sense, highly emotional. And no matter how gloomy the subject matter, they are always comical.

Andreas Kriegenburg, născut în 1963 și tâmplar de profesie, este un regizor autodidact. După ce a lucrat ca tehnician de scenă în orașul natal, Magdeburg, și-a început activitatea de regizor în orașul Zittau, apoi s-a mutat la teatrul din Frankfurt-Oder. În 1991 a ajuns la Berlin Volksbühne, unde a avut un început de excepție cu piesa *Woyzeck* a lui Georg Büchner, un exemplu timpuriu de teatru deconstructivist, care a fost invitată la Berliner Theatertreffen în 1992. Începând cu mijlocul anilor 90 Kriegenburg, pe vremea respectivă regizor titular la Hanover Staatstheater, cu frecvente spectacole invitate la Bayerisches Staatsschauspiel, a întors spatele deconstructivismului. El a dezvoltat, în schimb, un teatru de comedie existențialistă corporală în spiritul și cu gestica actorilor din filmele mute, ca Buster Keaton ori Jacques Tati, cu piese pline de melancolie, așa cum se poate vedea în adaptarea, care durează patru ore, pe care a făcut-o după filmul lui Aki Kaurismäki *Am angajat un ucigaș plătit*, o baladă fantezie despre străini și tristețe (Hanover, 1997), sau producția *Domnul Puntila și sluga sa Matti* de Bertold Brecht, concepută ca visul unei nopți de vară finlandeză (Zurich, 2004). Kriegenburg are o prețuire aparte pentru oamenii insignifianți, ratați ori victime, cei care totdeauna trag lozul necăstigător și luptă întreaga viață pentru o fărâmə de noroc. De aceea a fost atras de piesele 'dark' ale scriitoarei Dea Loher, aproape toate având premiera în regia lui. Cu o simpatie plină de căldură, Kriegenburg extrage scânteii de comedie și chiar de fericire din pesimismul autoarei, așa cum a făcut în impresionantul spectacol *Ultimul foc* (Thalia Theater Hamburg, 2008). Producția sa *Hoți*, tot de Dea Loher (Deutsches Theater Berlin, 2010), a fost invitată la Berliner Theatertreffen. Printre cele mai prestigioase producții din ultimii ani s-au numărat și unele pentru care a semnat și scenografia (*Trei Surori* de Anton Cehov, Munich Kammerspiele 2006; *Procesul* lui Franz Kafka, Munich Kammerspiele 2008, ambele invitate la Berliner Theatertreffen). Imaginația prodigioasă ca regizor și viziunile sale deosebite și variate nu țin de o anumită metodă, ci izvorăsc întotdeauna dintr-o citire atentă a textului și a limbii folosite. Totuși, oricât de diferite sunt spectacolele sale, ele sunt întotdeauna extrem de emoționante, din punct de vedere al empatiei și al muzicalității. Și, indiferent cât de sumbru este subiectul, ele vor fi întotdeauna comice.

Andreas Kriegenburg biography - biografie

Né en 1963, Andreas Kriegenburg est charpentier de métier et metteur en scène autodidacte. Après avoir débuté en tant que technicien de spectacle dans sa ville natale de Magdeburg, il entame sa carrière de metteur en scène à Zittau, avant de passer au théâtre de Francfort-sur-l'Oder. En 1991 il arrive au Volksbühne de Berlin, où il fait des débuts magnifiques avec *Woyzeck* de Büchner, un exemple précoce du théâtre de la déconstruction, qui fut invité au Berliner Theatertreffen en 1992. À cheval entre le milieu et la fin des années 90, Kriegenburg, à l'époque directeur du personnel du Staatstheater de Hanovre avec des productions invitées régulièrement au Bayerisches Staatsschauspiel, tourne le dos à la déconstruction. Il développe alors un théâtre corporel et existentialiste-comique avec l'esprit et les gestes des comédiens des films muets comme Buster Keaton et Jacques Tati, remplis de mélancolie, comme on peut le voir dans son adaptation de 4 heures du film d'Aki Kaurismäki, *J'ai engagé un tueur*, une balade rêveuse sur les marginaux et la tristesse (Hanovre, 1997), ou dans sa production de *Maître Puntila et son valet Matti* de Brecht sous la forme d'un rêve finlandais d'une nuit d'été (Zurich, 2004). Kriegenburg aime énormément les petites gens, les perdants et les soumis, ceux qui tirent toujours le mauvais numéro et luttent tout au long de leur vie pour un petit peu de chance. C'est ce qui l'attire dans les pièces sombres de Dea Loher, qu'il a presque toutes mises en scène en premier. Avec une tendre sympathie, Kriegenburg tire des éclairs de comédie et de bonheur du pessimisme de Loher, comme il l'a fait de manière fort impressionnante dans sa production de *Le dernier feu* (Thalia Theater de Hambourg en 2008). Sa mise en scène des *Voleurs* de Loher (Deutsches Theater de Berlin en 2010) a été invitée au Berliner Theatertreffen. Parmi les productions les plus remarquées de Kriegenburg ces dernières années, il faut citer celles dont il a également créé les décors (*Les trois sœurs* de Tchekhov au Kammerspiele de Munich en 2006 et *Le procès* de Kafka au Kammerspiele de Munich en 2008, toutes deux invitées au Berliner Theatertreffen). Son imagination débordante en tant que metteur en scène ainsi que les images nombreuses et variées de ses productions ne sont pas liées à une certaine méthode mais sont toujours ancrées dans des lectures précises du texte et de son langage. Bien que ses mises en scène soient radicalement différentes, elles sont néanmoins toujours extrêmement poignantes, d'une manière musicale et très empathique. Et peu importe le pessimisme du sujet, elles sont toujours comiques.

Nato nel 1963 e inizialmente avviato alla professione di falegname, Andreas Kriegenburg è un regista autodidatta. Dopo un periodo iniziale come tecnico di scena a Magdeburgo, sua città natale, debutta come regista a Zittau per poi trasferirsi a Francoforte sull'Oder. Nel 1991 approda al Volksbühne di Berlino, dove compie un magnifico esordio con *"Woyzeck"* di Büchner, un esempio precoce di teatro decostruttivo, presentato nel 1992 al Berliner Theatertreffen. Nell'ultima metà degli anni Novanta Kriegenburg, ormai regista stabile dello Staatstheater di Hannover con regolari allestimenti come ospite al Bayerisches Staatsschauspiel, volta le spalle al decostruzionismo. Sviluppa invece un teatro corporeo, istrionico-esistenzialista con lo spirito e la gestualità dei comici del film muto come Buster Keaton e Jacques Tati. Un teatro pervaso da una malinconia, intuibile nel suo riadattamento sulla scena di quattro ore del film *"Ho affittato un killer"* di Aki Kaurismäki, una ballata trasognata sugli emarginati e sulla tristezza (Hanover, 1997), o nel suo allestimento del *"Signor Puntila e il suo servo Matti"* di Brecht come il sogno finlandese di una notte d'estate (Zurigo, 2004). Kriegenburg ha molto a cuore la povera gente, i perdenti, i sottomessi e tutti coloro a cui vengono affidati i compiti più ingrati e che devono lottare per tutta la vita pur di ottenere un po' di fortuna. È questo ad attrarlo verso le opere più cupe di Dea Loher, da lui portate in scena quasi tutte come anteprime assolute. Con grande rispetto, Kriegenburg riesce a tirar fuori lampi di comicità e di gioia dal pessimismo di Loher, come avviene in modo impressionante nella sua produzione *"Das Letzte Feuer"* (*"L'ultimo fuoco"*, Thalia Theater di Amburgo, 2008). La sua messa in scena di *"Diebe"* della Loher (*"Ladri"*, Deutsches Theater di Berlino, 2010) è oggetto di invito da parte del Berliner Theatertreffen. Tra le sue produzioni recenti di maggior successo, alcune per cui ha realizzato anche le scenografie: *"Tre sorelle"* di Chekhov, portato in scena al Kammerspiele di Monaco nel 2006 e *"Il Processo"* di Kafka, in scena sempre al Kammerspiele di Monaco nel 2008, entrambe invitate al Berliner Theatertreffen. Il ricco immaginario usato dal regista nelle sue messe in scena non è legato a un metodo univoco ma è sempre fondato su letture precise del testo specifico e del suo linguaggio. Ciononostante, per quanto possano apparire diverse tra loro, le sue messe in scena sono sempre in grado di toccare a livello empatico e musicale le corde più profonde dell'animo umano. E non importa quanto triste possa essere la materia in oggetto: sono sempre comiche.

© Arno Declair

Nathan the Wise

play by Gotthold Ephraim Lessing
directed by Andreas Kriegenburg
set design by Harald Thor
costumes by Andrea Schraad
light by Cornelia Gloth
sound by Wolfgang Ritter, Martin Person
dramaturgy Juliane Koepp

cast Elias Arens
Nina Gummich
Bernd Moss
Julia Nachtmann
Jörg Pose
Natali Seelig

running time 2 hours 45 minutes with one interval

International premiere

Nathan înțeleptul

Pesă scrisă de Gotthold Ephraim Lessing
regia Andreas Kriegenburg
scenografia Harald Thor
costumele Andrea Schraad
luminile Cornelia Gloth
sunet Wolfgang Ritter, Martin Person
dramatizare Juliane Koepp

distribuția Elias Arens
Nina Gummich
Bernd Moss
Julia Nachtmann
Jörg Pose
Natali Seelig

durata 2 ore 45 minute cu o pauză

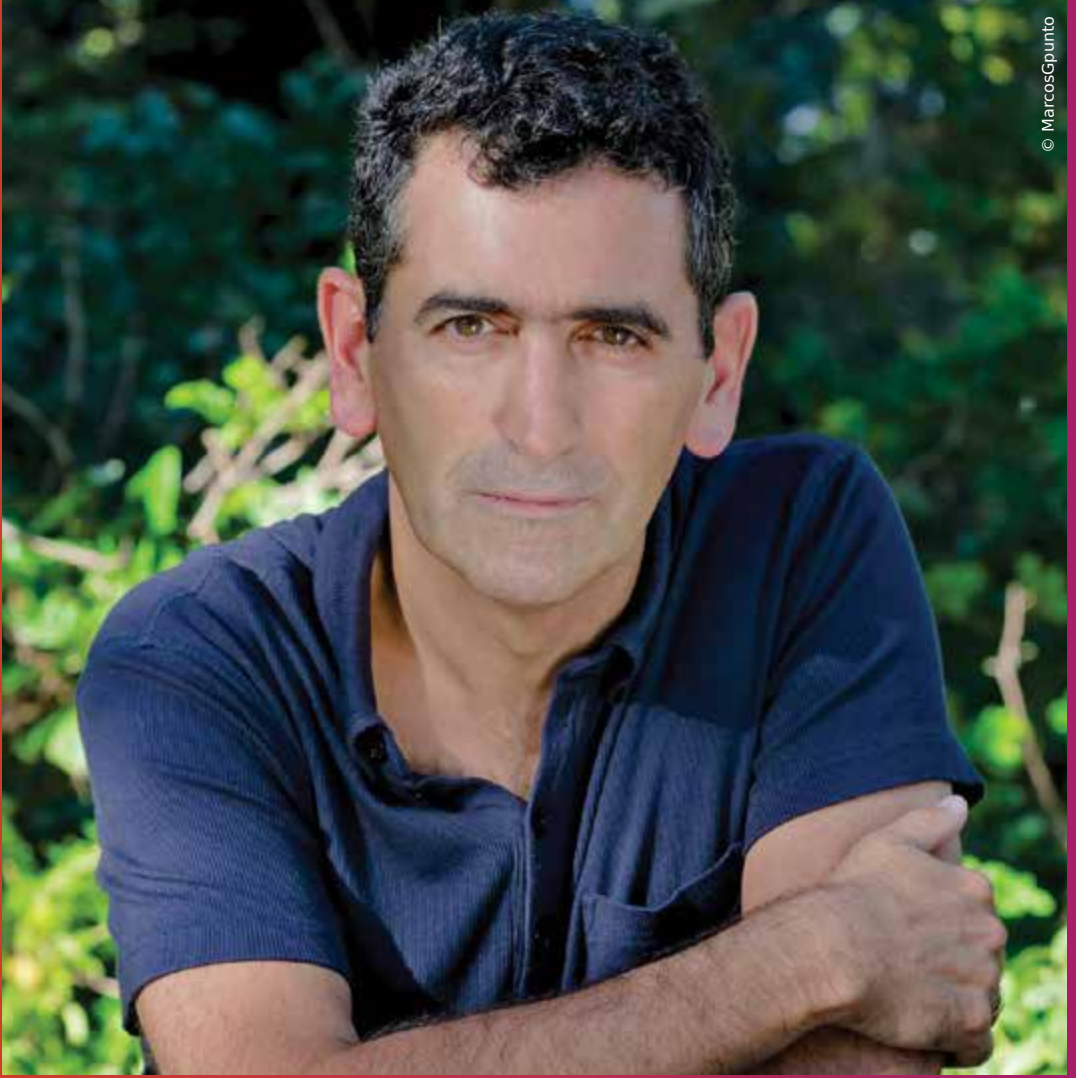
Premiera internațională

In Nathan The Wise, Lessing does not raise the issue of the superiority of a single religion. Rather, he affirms that we have to take a step back to consider Humanism as the basis of religion. Before being believers, we're all human. In our staging we will try to follow Lessing's utopian ideals, the imaginary and improbable possibilities he describes by not criticizing him, starting from a modern perspective without showing its unlikelihood. At their time, Lessing's characters were already as improbable and extreme as they appear to be today. One need to look no further than Saladin and Nathan's relationship with money, the *medium* now representing our world. Lessing creates two powerful figures, both not interested in money, seeing it as a pointless burden. It is the study of these radical elements who seemed to inspire us more than the misunderstanding between the two men. Also the ring parable reflects both the themes of wealth and misunderstanding as both men rely on completely false assumptions. Nathan is sure that Saladin wants his money whereas Saladin thinks he has to cheat Nathan in order to get it and both characters are greatly surprised and changed from the very beginning of the scene because of a story. The ring parable is a very fascinating story that affirms that we should stop asking ourselves who is right. We must accept who we are and try to constantly challenge ourselves. Challenging our religion, our ring will take us further than asking ourselves whether another religion is wrong. My ring, my religion, aren't they bringing me closer to people than to any vision of God?

Dans Nathan le Sage, Lessing ne soulève pas le problème de la supériorité d'une religion. Il affirme plutôt que nous devons reculer d'un pas pour considérer l'humanisme comme le fondement de la religion. Avant d'être des croyants, nous sommes tous des êtres humains. Dans notre mise en scène, nous nous efforcerons de suivre les idéaux utopiques de Lessing, les possibilités improbables et imaginaires qu'il décrit en ne le critiquant pas, à partir d'une perspective moderne sans montrer son improbabilité. À leur époque, les personnages de Lessing étaient déjà improbables et extrêmes tels qu'ils apparaissent aujourd'hui. Il suffit d'observer la relation de Saladin et Nathan par rapport à l'argent, le moyen représentant aujourd'hui notre monde. Lessing crée deux fortes personnalités, ni l'une ni l'autre ne sont intéressées à l'argent, car elles le considèrent comme un fardeau inutile. C'est l'étude de ces éléments radicaux qui semblaient nous inspirer plus que l'incompréhension entre les deux hommes. La parabole de l'anneau reflète également les deux thèmes de la richesse et de l'incompréhension entre les deux hommes qui reposent sur des hypothèses complètement fausses. Nathan est certain que Saladin veut son argent tandis que Saladin pense qu'il doit jouer avec Nathan pour l'obtenir, et les deux personnages sont extrêmement surpris et changés depuis le début de la scène à cause d'une histoire. La parabole de l'anneau est une histoire vraiment fascinante qui affirme que nous devrions cesser de nous demander qui a raison. Nous devons accepter qui nous sommes et nous efforcer de nous remettre constamment en question. En mettant en question notre religion, notre anneau nous emmènera plus loin que de nous demander si une autre religion est fautive. Mon anneau, ma religion, est-ce qu'ils me rapprochent davantage des gens que de toute vision de Dieu ?

In *Nathan înțeleptul*, Lessing nu ridică problema superiorității unei singure religii. El afirmă, mai degrabă, că trebuie să facem un pas înapoi și să considerăm Umanismul drept bază a religiei. Înainte de a fi drept-credincioși, suntem oameni. În viziunea noastră regizorală vom încerca să ne folosim de idealurile utopice ale lui Lessing, de posibilitățile imaginare și improbabile pe care acesta le descrie, nu criticându-l, ci pornind de la o perspectivă modernă, fără a-i prezenta nota de neverosimil. Și la vremea când piesa a fost scrisă, personajele lui Lessing erau la fel de improbabile și extraordinare, cum ni se par azi. Nu e nevoie decât să ne gândim la relația pe care Saladin și Nathan o au cu banii, un simbol al lumii noastre contemporane. Lessing creează două personaje puternice, care nu sunt interesate de bani, ci îi consideră o povară lipsită de sens. Piesa reprezintă, de fapt, studiul unor elemente radicale, ce au părut că ne inspiră mai mult decât simplele neînțelegeri dintre oameni. Parabola inelului reflectă atât tema bogăției cât și pe cea a neînțelegerii dintre doi indivizi ce pornesc de la premise complet false. Nathan este convins că Aladin vrea bani de la el, în vreme ce Aladin crede că trebuie să-l manipuleze pe Nathan ca să obțină împrumutul și ambele personaje sunt extrem de uimite și schimbate după povestea parabolei inelului spusă de Nathan. Povestea este, într-adevăr, fascinantă pentru că susține că nu ar trebui să ne întrebăm cine are dreptate. Trebuie să ne acceptăm identitatea și să ne construim provocări în mod continuu. Punându-ne în discuție religia, inelul fiecăruia dintre noi ne va duce dincolo de problema dacă religia noastră e falsă sau adevărată. Inelul meu, religia mea, nu mă conduc ele mai aproape de oameni decât de orice viziune a lui Dumnezeu ?

In Nathan il Saggio, Lessing non pone tanto la questione della superiorità di una specifica religione. Piuttosto afferma che si debba fare un passo indietro e considerare l'umanesimo come il fondamento della religione. Prima ancora che fedeli, siamo uomini. Con la nostra messa in scena cerchiamo di seguire questi motivi utopici di Lessing, le possibilità inverosimili, favolose che egli descrive, senza cercare però di criticarlo a partire da una prospettiva moderna o di mostrarne l'inverosimiglianza. Per la loro epoca i personaggi di Lessing erano tanto inverosimili e radicali quanto ci appaiono oggi. Basti pensare alla relazione del sultano Saladino e di Nathan con il denaro, il medium che in questo momento caratterizza il nostro mondo. Lessing crea qui due figure potenti, per le quali il denaro è poco importante o addirittura di peso. Proprio lo studio di questi elementi radicali ci è sembrato più stimolante che non la rappresentazione del potere. Anche nella parabola dell'anello si rispecchia il motivo del denaro e dell'incomprensione tra due uomini. Entrambi partono da presupposti completamente sbagliati. Nathan è dell'opinione che Saladino voglia il suo oro; Saladino crede di dover ingannare Nathan per arrivare al suo denaro ed entrambi, a causa di un racconto, sin dall'inizio della scena sono profondamente sorpresi e cambiati. La parabola dell'anello è una storia veramente affascinante: dice che bisognerebbe evitare di chiedersi chi abbia ragione. Dobbiamo accettare ciò che siamo e cercare sempre di metterci in discussione. Mettere costantemente alla prova la propria religione, il proprio anello, porta molto più lontano che non semplicemente domandarsi se un'altra religione sia sbagliata. Il mio anello, la mia religione non mi portano forse più vicino agli uomini che non a qualsiasi visione di Dio?

© MarcosGpunto

13th Europe Prize Theatrical Realities

A XIII-a Ediție a Premiului Europa Realități Teatrale

Juan Mayorga

Juan Mayorga was born in Madrid in 1965. He graduated in Mathematics and Philosophy in 1988 and continued his studies in Munster, Berlin and Paris. He earned a Ph.D in Philosophy in 1997. His most known philosophical work is *Revolución conservadora y conservación revolucionaria: Política y memoria en Walter Benjamin*. He was a professor of Mathematics in Madrid and in Alcalá De Henares and a professor of Drama and Philosophy at the Royal School of Dramatic Arts in Madrid as well as the director of the *Memoria y pensamiento en el teatro contemporáneo* seminary at the CSIC Institute of Philosophy. He is currently Professor of Performing Arts at Charles III University in Madrid. He also received many prizes such as the National Theater Prize, the National Literature Prize, the Valle Inclán Prize, the Ceres Prize, La Barraca y Max for Best Writer in 2006, 2008 and 2009 and for Best Adaptation in 2008 and 2013. In 2011 he founded *La Loca de la Casa* Theater Company, with which he staged two of his plays: *La lengua en pedazos* and *Reikiavik* (2015). His works include: *Siete hombres buenos*, *Más ceniza*, *El traductor de Blumemberg* (Blumemberg's Translator), *El sueño de Ginebra* (Ginevra's Dream), *El jardín quemado* (The Burnt Garden), *Angelus Novus*, *Carta de amor a Stalin* (Love Letters to Stalin), *El Gordo y el Flaco*, *Himmelweg*, *Animales nocturnos* (Nocturnal Animals), *Palabra de perro*, *Últimas palabras de Copito de Nieve* (Copito de Nieve's last words), *Hamelin*, *Primera noticia de la catástrofe*, *El chico de la última fila* (The Boy Sitting at the Last Bench), *Fedra*, *La tortuga de Darwin* (Darwin's Turtle), *La paz perpetua* (The Everlasting Peace), *El elefante ha ocupado la catedral*, *La lengua en pedazos*, *El crítico si supiera cantar, me salvaría* (The Critic, If I Could Sing I would Save me), *El cartógrafo* (The Cartographer), *Los yugoslavos*, *Famélica y Reikiavik*. He collected his short plays under the title "Teatro para minutos". His works have been staged in many countries and translated into various languages. He is co-author with Juan Cavestany of the following plays: *Alejandro y Ana*, *lo que España no pudo ver de la boda de la hija del presidente and Penumbra*. He wrote several versions of *Hécuba* by Euripides, *El monstruo de los jardines* and *La vida es sueño* by Calderón de la Barca, *La dama boba e Fuente Ovejuna* by Lope de Vega, *Visit oft he Old Lady* (*Der Besuch der alten Dame*) by Friedrich Dürrenmatt, *Nathan The Wise* by Gotthold Ephraim Lessing, *The Grand Inquisitor* by Fedor Dostoevskij, *Divinas palabras* by Ramón María del Valle-Inclán, *An Enemy of the People* by Henrik Ibsen, *King Lear* by William Shakespeare, *Before the Law* by Franz Kafka, *Platonov* by Anton Čechov and *Woyzeck* by Georg Büchner. His play *El chico de la última fila* inspired François Ozon for his film *Dans la maison*.

Juan Mayorga s-a născut la Madrid în 1965. Și-a luat licența în matematică și în filosofie în 1988 și și-a continuat studiile la Munster, Berlin și Paris. Și-a luat doctoratul în filosofie în 1997. Cea mai cunoscută lucrare a sa filosofică este: *Revoluție conservatoare și conservare revoluționară: politică și memorie la Walter Benjamin*. A fost profesor de matematică la Madrid și în Alcalá De Henares și profesor de teatru și filosofie la Facultatea Regală de Arte Dramatice din Madrid, dar și directorul seminarului *Memorie și gândire în teatrul contemporan* la Institutul de filosofie din cadrul Consiliului Superior al Cercetării Științifice. În prezent, Juan Mayorga este profesor de artă dramatică la Universitatea "Carol al III-lea" din Madrid. A primit numeroase premii cum ar fi: Premiul Național de Teatru, Premiul Național de Literatură, Premiul "Valle Inclán", Premiul "Ceres", Premiul "La Barraca", Premiul "Max" pentru cel mai bun scriitor în 2006, 2008 și 2009 și Premiul pentru cea mai bună adaptare în 2008 și 2013. În 2011 Juan Mayorga a înființat Compania de teatru "Nebuna din casa", cu care a pus în scenă două dintre piesele sale, respectiv, *Limba în bucăți și Reikiavik* (2015). Palmaresul său ca dramaturg include piesele: *Șapte oameni buni*, *Mai multă cenușă*, *Traducătorul lui Blumemberg*, *Visul Ginevrei*, *Grădina arsă*, *Angelus Novus*, *Scrisori de amor către Stalin*, *Găsanul și slăbănogul*, *Himmerweg*, *Drumul spre cer*, *Animale nocturne*, *Cuvânt de câine*, *Ultimile cuvinte ale lui Fulgușor de Nea*, *Hamelin*, *Prima veste despre dezastru*, *Băiatul din ultimul rând*, *Fedra*, *Țestoasa lui Darwin*, *Eterna pace*, *Elefantul a ocupat catedrala*, *Limba în bucăți*, *Criticul*. *Daca aș ști să cânt*, *m-aș salva*, *Cartograful*, *Iugoslavii*, *Famélica și Reikiavik*. Toate piesele scrise de Juan Mayorga au fost strânse într-un volum intitulat *Teatru pentru minute*. Piesele i-au fost jucate în multe țări și au fost traduse în multe limbi. Alături de Juan Cavestany, Juan Mayorga a scris următoarele piese *Alejandro și Ana*, *ce n-a văzut Spania de la nunta fiicei președintelui și Penumbra*. A scris, de asemenea, mai multe versiuni ale următoarelor piese: *Hecuba* de Euripide, *Monstrul din grădini și Viața e vis* de Calderón de la Barca, *Doamna nătângă și Fuenteovejuna* de Lope de Vega, *Vizita bătrânei doamne* de Friedrich Dürrenmatt, *Nathan înțeleptul* de Gotthold Ephraim Lessing, *Marele inchiizitor* de Fedor Dostoievski, *Cuvinte divine* de Ramón María del Valle-Inclán, *Inamicul poporului* de Henrik Ibsen, *Regele Lear* de William Shakespeare, *În fața legii* de Franz Kafka, *Platonov* de Anton Čehov și *Woyzeck* de Georg Büchner. Piesa *Băiatul din ultimul rând* a fost sursa de inspirație pentru filmul *În casă* al lui François Ozon.

Juan Mayorga biography - biografie

Juan Mayorga est né à Madrid en 1965. Il s'est diplômé en mathématiques et en philosophie en 1988, puis a poursuivi ses études à Munster, Berlin et Paris. Il a obtenu un doctorat en philosophie en 1997. Son œuvre la plus philosophique est *Revolución conservadora y conservación revolucionaria: Política y memoria en Walter Benjamin*. Il a été professeur de mathématiques à Madrid et Alcalá De Henares, professeur de dramaturgie et de philosophie à l'École royale d'art dramatique de Madrid, ainsi que directeur du séminaire *Memoria y pensamiento en el teatro contemporáneo* à l'Institut de philosophie CSIC. Il est actuellement professeur de théâtre à l'université Charles III de Madrid. Il a également obtenu de nombreuses récompenses comme le prix national du théâtre, le prix national de la littérature, le prix Valle Inclán, le prix Ceres, le prix La Barraca y Max du meilleur écrivain en 2006, 2008 et 2009 ainsi que pour la meilleure adaptation en 2008 et 2013.

En 2011 il a fondé la compagnie de théâtre La Loca de la Casa, avec laquelle il a monté deux de ses pièces : *La lengua en pedazos* et *Reikiavik* (2015). Ses œuvres comprennent : *Siete hombres buenos*, *Más ceniza*, *El traductor de Blumemberg*, *El sueño de Ginebra*, *El jardín quemado*, *Angelus Novus*, *Carta de amor a Stalin* (Lettres d'amour à Staline), *El Gordo y el Flaco* (C'est moi le gros et toi le petit), *Himmelweg*, *Animales nocturnos*, *Palabra de perro*, *Últimas palabras de Copito de Nieve* (Copito, ou les derniers mots de Flocon de Neige, le singe blanc du zoo de Barcelone), *Hamelin*, *Primera noticia de la catástrofe*, *El chico de la última fila* (Le garçon du dernier rang), *Fedra*, *La tortuga de Darwin* (La tortue de Darwin), *La paz perpetua* (La paix perpétuelle), *El elefante ha ocupado la catedral*, *La lengua en pedazos*, *El crítico si supiera cantar, me salvaría*, *El cartógrafo* (Le cartographe), *Los yugoslavos*, *Famélica* et *Reikiavik*. Il a réuni ses pièces courtes sous le titre "Teatro para minutos". Son travail a été mis en scène dans de nombreux pays et traduit dans plusieurs langues. Il est le co-auteur avec Juan Cavestany des pièces suivantes : *Alejandro y Ana*, *lo que España no pudo ver de la boda de la hija del presidente* et *Penumbra*. Il a écrit plusieurs versions de *Hécube* d'Euripide, *El monstruo de los jardines* et *La vida es sueño* de Calderón de la Barca, *La dama boba* et *Fuente Ovejuna* de Lope de Vega, *La visite de la vieille dame* (*Der Besuch der alten Dame*) de Friedrich Dürrenmatt, *Nathan le Sage* de Gotthold Ephraim Lessing, *Le grand inquisiteur* de Fiodor Dostoïevski, *Divinas palabras* de Ramón María del Valle-Inclán, *Un ennemi du peuple* de Henrik Ibsen, *Le roi Lear* de William Shakespeare, *Parabole de la loi* de Franz Kafka, *Platonov* d'Anton Tchekhov et *Woyzeck* de Georg Büchner. Sa pièce *El chico de la última fila* a été adaptée par François Ozon pour son film *Dans la maison*.

Juan Mayorga è nato a Madrid nel 1965. Si è laureato in Filosofia e Matematica nel 1988. Ha approfondito gli studi presso Munster, Berlino e Parigi. Ha conseguito il dottorato di ricerca in Filosofia nel 1997. La sua opera filosofica più nota è *Revolución conservadora y conservación revolucionaria. Política y memoria en Walter Benjamin*. È stato professore di Matematica a Madrid e ad Alcalá De Henares, è stato docente di Drammaturgia e di Filosofia presso la Real Escuela Superior di Arte Drammatica di Madrid e infine direttore del seminario "Memoria y pensamiento en el teatro contemporáneo" presso l'Istituto di Filosofia del CSIC. Attualmente è titolare della cattedra di Arti Sceniche presso l'Università Carlo III con sede a Madrid. Ha inoltre ricevuto premi come il Nacional de Teatro, Nacional de Literatura Dramática, Valle-Inclán, Ceres, La Barraca y Max al migliore autore nel 2006, 2008 e nel 2009 e al miglior adattamento nel 2008 e nel 2013. Nel 2011 ha fondato la compagnia teatrale "La Loca de la Casa", con la quale ha portato in scena due sue opere *La lengua en pedazos* e nel 2015 *Reikiavik*. È autore dei seguenti testi teatrali: *Siete hombres buenos*, *Más ceniza*, *El traductor de Blumemberg* (Il Traduttore di Blumemberg), *El sueño de Ginebra* (Il Sogno di Ginevra), *El jardín quemado* (Il giardino bruciato), *Angelus Novus*, *Carta de amor a Stalin* (Lettere d'amore a Stalin), *El Gordo y el Flaco*, *Himmelweg*, *Animales nocturnos* (Animali Notturmi), *Palabra de perro*, *Últimas palabras de Copito de Nieve* (Ultime parole di Copito de Nieve), *Hamelin*, *Primera noticia de la catástrofe*, *El chico de la última fila* (Il ragazzo dell'ultimo banco), *Fedra*, *La tortuga de Darwin* (La Tartaruga di Darwin), *La paz perpetua* (La Pace Perpetua), *El elefante ha ocupado la catedral*, *La lengua en pedazos*, *El crítico si supiera cantar, me salvaría* (Il critico, se sapessi cantare mi salverei), *El cartógrafo* (Il Cartografo), *Los yugoslavos*, *Famélica* e *Reikiavik*. Sotto il titolo "Teatro para minutos" ha raccolto i suoi brevi testi teatrali. La sua opera è stata rappresentata in molti paesi e tradotta in numerose lingue. È autore insieme a Juan Cavestany delle seguenti opere: *Alejandro y Ana*, *lo que España no pudo ver de la boda de la hija del presidente* e di *Penumbra*. Ha redatto versioni di *Hécuba* di Euripide, *El monstruo de los jardines* e *La vida es sueño* di Calderón de la Barca, *La dama boba* e *Fuente Ovejuna* di Lope de Vega, *La visita della vecchia signora* (*Der Besuch der alten Dame*) di Friedrich Dürrenmatt, *Nathan il saggio* di Gotthold Ephraim Lessing, *Il Grande Inquistore* di Fedor Dostoïevskij, *Divinas palabras* di Ramón María del Valle-Inclán, *Un nemico del popolo* di Henrik Ibsen, *King Lear* di William Shakespeare, *Davanti alla legge* di Franz Kafka, *Platonov* di Anton Čechov e *Woyzeck* di Georg Büchner. Il brano della sua opera *El chico de la última fila* è stato rielaborato da François Ozon nel film *Dans la maison*.

Reikiavik

Cast

Waterloo	César Sarachu
Bailén	Daniel Albaladejo
Boy	Elena Rayos
Written and directed by	Juan Mayorga
Assistant director	Clara Sanchis
Light	Juan Gómez Cornejo
Set and costume design	Alejandro Andujar
Sound	Mariano Garcia
Photography	Malou Bergman
Technical direction	Amalia Portes
Production assistants	Elena Manzanares, Chus Martínez
Sound technician	César Cortés
Executive producer	Susana Rubio

Running time: 100 minutes without interval

A production of La Loca de la Casa
and Entrecajas Producciones Teatrales

Distribuția

Waterloo	César Sarachu
Bailén	Daniel Albaladejo
Băiatul	Elena Rayos
Autor și regizor	Juan Mayorga
Asistent regie	Clara Sanchis
Lumini	Juan Gómez Cornejo
Decoruri și costume	Alejandro Andujar
Sunetul	Mariano Garcia
Fotografii	Malou Bergman
Regia tehnică	Amalia Portes
Asistenți producție	Elena Manzanares, Chus Martínez
Tehnician sunet	César Cortés
Producător executiv	Susana Rubio

Durata: 100 minute fără pauză

O producție La Loca de la Casa (Nebuna din casă)
și Entrecajas Producciones Teatrales

You must have seen them, somewhere in the park: those men linked and separated by a chess board. They may appear to be really playing chess. But if you get closer, perhaps you will discover they are playing something different. Maybe Reikiavik. Reikiavik is a play in which the game itself is performed. The main characters – two of which call themselves Waterloo and Bailen and a third one who must earn his name, if any – are meeting today to put it into practice as always and as never before. So there will be many other characters: Bobby Fischer, Boris Spasski, the Icelandic bodyguard, Bobby's mother, Boris' second wife, the girlfriends Bobby never had, a hundred children who greet Bobby with a raised fist at Moscow airport, Henry Kissinger, Stalin's ghost, the Supreme Soviet, the black horse that threatens the white bishop, the absent parents, the dead champions... You too, you can also be a part of it, if you get closer to the table and find the courage to have a game instead of staying away. Reikiavik is a play about chess, an art which is based on memory and imagination just like life. It is a play about the Cold War and about those men who live the lives of others. Who knows, maybe Reikiavik is about you too – but if you choose to join the game, don't tell us who you are: we won't trust you. This performance is offered to you by three actors who introduced themselves as César Sarachu, Daniel Albaladejo and Elena Rayos and by the man who signs this work and who is not sure about which name he should use.

Vous devez les avoir vus, quelque part dans le parc : ces hommes réunis et séparés par un échiquier. Vous pouvez penser qu'ils jouent vraiment aux échecs. Mais si vous vous rapprochez, vous découvrirez peut-être qu'ils jouent à quelque chose de différent. Reikiavik peut-être. Reikiavik est une pièce où l'on joue vraiment à ce jeu. Les principaux personnages – dont deux s'appellent eux-mêmes Waterloo et Bailen tandis qu'un troisième doit gagner son nom, s'il en a un – se retrouvent aujourd'hui pour le mettre en pratique comme toujours et comme jamais auparavant. Puis il y aura de nombreux autres personnages : Bobby Fischer, Boris Spasski, le garde du corps islandais, la mère de Bobby, la seconde épouse de Boris, les petites amies que Bobby n'a jamais eues, une centaine d'enfants qui accueillent Bobby avec le poing levé à l'aéroport de Moscou, Henry Kissinger, le fantôme de Staline, le Soviet suprême, le cheval noir qui menace l'évêque blanc, les parents absents, les champions morts... Vous aussi, vous pouvez également en faire partie, si vous vous rapprochez de la table et trouvez le courage de jouer une partie au lieu de rester à l'écart. Reikiavik est une pièce sur les échecs, un art qui se base sur la mémoire et sur l'imagination, exactement comme la vie. C'est une pièce sur la guerre froide et sur les hommes qui ont vécu la vie d'autres personnes. Qui sait, peut-être que Reikiavik parle aussi de vous – mais si vous décidez de jouer, ne nous dites pas qui vous êtes : nous n'aurons pas confiance en vous. Ce spectacle vous est offert par trois acteurs qui se sont présentés comme César Sarachu, Daniel Albaladejo et Elena Rayos, et par l'homme qui signe cette œuvre et n'est pas vraiment sûr du nom qu'il devrait utiliser.

Trebuie să-i fi văzut undeva, prin parc: oamenii aceia adunați laolaltă și despărțiți de o tablă de șah. Ar putea să pară că joacă de-adevăratelea șah. Dar, dacă te apropii, s-ar putea să vezi că joacă altceva. Poate Reikiavik. Reikiavik este o piesă în care se joacă jocul însuși. Personajele principale – două dintre ele își spun Waterloo și Bailen, iar cel de-al treilea trebuie să-și câștige numele, dacă are vreunul – se întâlnesc azi să-l pună în aplicare, cum au făcut-o întotdeauna și niciodată înainte. Apoi, vor mai fi și multe alte personaje: Bobby Fischer, Boris Spasski, bodyguardul islandez, mama lui Bobby, a doua nevastă a lui Boris, iubitele pe care Bobby nu le-a avut niciodată, o sută de copii care-l salută pe Bobby la aeroportul din Moscova cu pumnul ridicat, Henry Kissinger, stafia lui Stalin, Sovietul Suprem, calul negru care amenință nebunul alb, parinții absenți, campionii morți... Și tu ai putea fi parte din joc, dacă te apropii de tablă și-ți faci curaj să joci o partidă în loc să stai deoparte. Reikiavik este o piesă despre șah, o artă ce se bazează pe memorie și imaginație, exact ca în viață. Este o piesă despre Războiul Rece și despre cei care trăiesc viețile altora. Cine știe, poate Reikiavik e și despre tine – dar, dacă te hotărăști să joci, nu ne spune cine ești: nu o să avem încredere în tine. Acest spectacol vă este oferit de trei actori care se prezintă ca fiind César Sarachu, Daniel Albaladejo și Elena Rayos și de cel care semnează piesa și nu e sigur ce nume să folosească.

Li avete visti in qualche angolo del parco: quegli uomini uniti e divisi da una scacchiera. Può sembrare che si stiano giocando a scacchi. Ma se vi avvicinate, chissà che non scopriate che stiano giocando a qualcos'altro. Magari che stiano giocando a Reikiavik. È un'opera nella quale si interpreta quel gioco. I personaggi principali – due dei quali si fanno chiamare Waterloo e Bailen e un terzo che dovrà invece guadagnarsi il nome, sempre che ce ne sia uno disponibile – si riuniscono oggi per metterlo in pratica come sempre e come mai fino ad oggi. E dunque compaiono molti altri personaggi: Bobby Fischer, Boris Spasski, l'arbitro tedesco, la guardia del corpo islandese, la madre di Bobby, la seconda moglie di Boris, le fidanzate che Bobby non ha avuto, cento bambini che salutano Bobby col pugno alzato nell'aeroporto di Mosca, Henry Kissinger, il fantasma di Stalin, il Soviet Supremo, il cavallo nero che minaccia l'alfiere bianco, i genitori assenti, i campioni morti... E voi anche, anche voi comparite se invece di tenervi lontano vi accostate al tavolo e avete il coraggio di tentare una partita. *Reikiavik* è un'opera sugli scacchi, quell'arte che, come la vita stessa, si basa sulla memoria e sull'immaginazione. È un'opera sulla Guerra Fredda. È un'opera sugli uomini che vivono le vite degli altri. Magari è un'opera anche su di voi – ma, se decidete di entrare a far parte del gioco, non diteci chi siete; non vi crederemo. Il lavoro vi viene offerto da tre attori che si presentano con il nome di César Sarachu, Daniel Albaladejo e Elena Rayos e da colui che firma questo scritto e che non è sicuro del nome da impiegare.

The Yugoslavs

Cast: César Sarachu
Daniel Albaladejo
Elena Rayos

Mise en espace by Juan Mayorga
Directed by Juan Mayorga

Running time: 20 minutes without interval

Iugoslavii

Distribuția: César Sarachu
Daniel Albaladejo
Elena Rayos

Mise en espace: Juan Mayorga
Regia: Juan Mayorga

Durata: 20 minute fără pauză

Los *Yugoslavos* is a play about love and loss. The title refers to what I see as a fictional place where people found themselves as being all born in countries that no longer exist. The only characters are a barman, a customer and two women who will exchange their maps. None of them was born in the old Yugoslavia though.

Piesa *Iugoslavii* este despre iubire și pierdere. Titlul se referă la ceea ce eu consider a fi un spațiu fictiv în care oamenii s-au trezit pentru că toți erau născuți în țări care nu mai există. Singurele personaje sunt un barman, un client și două femei, care vor face schimb de hărți. Niciunul nu este, de fapt, născut în vechea Iugoslavia.

Los *Yugoslavos* est une pièce sur l'amour et la perte. Le titre se réfère à ce que je vois comme un endroit fictif où les gens se retrouvent à être tous nés dans des pays qui n'existent plus. Les uniques personnages sont un garçon de café, un client et deux femmes qui échangeront leurs cartes. Et pourtant aucun d'entre eux n'est né dans l'ancienne Yougoslavie.

Los *Yugoslavos* è un'opera sull'amore e sulla perdita. Il titolo allude ad un luogo - inventato, credo - nel quale si ritrovano persone che hanno in comune la nascita in un paese che ormai non esiste più. I personaggi sono un barman, un cliente e due donne che si scambieranno mappe. Nessuno di loro, però, è nato nell'antica Jugoslavia.

© Mark Hamilton

13th Europe Prize Theatrical Realities

A XIII-a Ediție a Premiului Europa Realități Teatrale

National Theatre
of Scotland

Now in its tenth year, the National Theatre of Scotland has earned a significant national and international reputation for its daring and originality. Being a theatre without walls and building-free, the Company presents a wide variety of work that ranges from large-scale productions to projects tailored to the smallest performing spaces. In addition to conventional theatres, the Company has performed in airports, schools, tower blocks, community halls, ferries and forests. The Company has toured extensively across Scotland, the rest of the UK and worldwide. Notable productions include *Black Watch* by Gregory Burke which won four Laurence Olivier Awards amongst a multitude of awards, the award-winning landmark historical trilogy *The James Plays* by Rona Munro, a radical reimagining of *Macbeth* starring Alan Cumming, presented in Glasgow and at the Lincoln Center Festival and subsequently, Broadway, New York and *Our Ladies of Perpetual Succour*, adapted by Lee Hall from Alan Warner's novel *The Sopranos*. The National Theatre of Scotland creates much of its work in partnership with theatre-makers, companies, venues and participants across the globe. From extraordinary projects with schools and communities, to the ground-breaking online *5 Minute Theatre* to immersive pieces such as David Greig's *The Strange Undoing of Prudencia Hart*, the National Theatre of Scotland's aspiration is to tell the stories that need to be told and to take work to wherever audiences are to be found.

Artistic Director and Chief Executive: Laurie Sansom Chair:
Seona Reid DBE

nationaltheatrescotland.com

The National Theatre of Scotland is core funded by the Scottish Government. The National Theatre of Scotland, a company limited by guarantee and registered in Scotland (SC234270), is a registered Scottish charity (SC033377).

Împlinind al zecelea an de existență, Teatrul Național din Scoția s-a făcut cunoscut pe plan național și internațional prin îndrăzneală și originalitate. Compania noastră, bazându-se pe ideea unui teatru fără pereți, care se lipsește de o structură fixă care să-l găzduiască, pune în scenă o varietate amplă de spectacole, care se întinde de la producții la scară largă până la proiecte concepute pe măsura scenelor celor mai restrânse. Într-adevăr, pe lângă teatrele convenționale, Compania a susținut spectacole și în aeroporturi, școli, blocuri turn, centre sociale, pe feriboturi sau în pădure. Pe lângă spectacolele de pe tot cuprinsul Scoției și al restului Regatului Unit, Compania a jucat și pe multe dintre scenele lumii. Printre producțiile cele mai notabile, amintim *Black Watch* de Gregory Burke, câștigător a numeroase premii, printre care patru 'Laurence Olivier Awards', magistrala și multi premiata trilogie istorică *The James Plays* de Rona Munro, o radicală reinterpretare a piesei *Macbeth* realizată de Alan Cumming, prezentată la Glasgow și la Lincoln Center Festival, care mai apoi a ajuns pe Broadway, New York, și *Our Ladies of Perpetual Succour*, în adaptarea lui Lee Hall după romanul *The Sopranos* de Alan Warner. Teatrul Național din Scoția realizează multe din spectacolele sale în colaborare cu producători teatrali, companii de teatru, locații și participanți din fiecare colț al lumii. De la extraordinarele proiecte întreprinse alături de școli și diverse comunități, la avangardistul *5 Minute Theatre* online și până la bucăți interactive precum *The Strange Undoing of Prudencia Hart* de David Greig, ambiția Teatrului Național din Scoția este aceea de a spune poveștile care trebuie spuse și de a-și duce propria muncă oriunde există un public pentru ea.

Director artistic și executiv: Laurie Sansom
Președinte: Seona Reid DBE

nationaltheatrescotland.com

Teatrul Național din Scoția este finanțat de Guvernul Scoției. Teatrul Național din Scoția este o societate cu responsabilitate de garanție limitată, înregistrată în Scoția (SC234270) și o entitate recunoscută care primește donații (SC033377).

National Theatre of Scotland, biography Teatrul Național din Scoția, biografie

Désormais entré dans sa dixième année d'existence, le Théâtre National d'Écosse s'est forgé une brillante *réputation nationale et internationale pour son audace* et son originalité. En tant que théâtre sans murs ni bâtiments, la compagnie présente une grande variété d'œuvres allant des productions sur grande échelle aux projets conçus sur-mesure pour les lieux les plus petits. Outre les théâtres conventionnels, la compagnie a joué *dans des aéroports, des écoles, des tours, des salles communautaires, des fermes et des forêts*. La compagnie a fait des tournées dans toute l'Écosse, dans le reste du Royaume-Uni et dans le monde entier. Parmi ses productions notables, on peut citer *Black Watch* de Gregory Burke qui a remporté, entre autres, quatre Laurence Olivier Awards, la trilogie historique ayant fait date *The James Plays* de Rona Munro, elle aussi récompensée par plusieurs prix, ainsi qu'une réinvention radicale de *Macbeth* avec Alan Cumming, présentée à Glasgow et au Lincoln Center Festival puis à Broadway, New York sans oublier *Our Ladies of Perpetual Succour*, une adaptation par Lee Hall du roman *Les Sopranos* écrit par Alan Warner. Le Théâtre National d'Écosse a créé une grande partie de son œuvre en partenariat avec des metteurs en scène, compagnies, lieux et participants des quatre coins du monde. Des projets extraordinaires avec les écoles et les communautés jusqu'aux *5 minutes de théâtre* en ligne avant-gardistes, en passant par des pièces immersives comme *The Strange Undoing of Prudencia Hart* de David Greig, l'aspiration du Théâtre National d'Écosse consiste à raconter les histoires qui ont besoin d'être racontées et de jouer partout où un public existe.

Directeur artistique et directeur général: Laurie Sansom
Présidente: Seona Reid DBE

nationaltheatrescotland.com

Le Théâtre National d'Écosse est financé par le gouvernement écossais. Le Théâtre National d'Écosse, une société à responsabilité limitée par garantie immatriculée en Écosse (SC234270), est un organisme écossais à but non lucratif immatriculé (SC033377).

Giunto al suo decimo anno, il National Theatre of Scotland ha acquisito una fama di rilievo nazionale e internazionale per la sua audacia e originalità. Basandosi sull'idea di un teatro senza pareti e privo di una struttura ospitante fissa, la Compagnia mette in scena un'ampia varietà di opere che spaziano da produzioni su larga scala a progetti concepiti su misura per i palcoscenici più ristretti. In aggiunta ai teatri convenzionali, la Compagnia ha recitato infatti anche in aeroporti, scuole, caseggiati, centri sociali, traghetti e boschi. Oltre ad essersi esibita ampiamente in Scozia e nel resto del Regno Unito, la Compagnia ha recitato anche a livello internazionale. Tra le produzioni più significative si ricordano *Black Watch* di Gregory Burke, vincitore di innumerevoli premi tra cui quattro Laurence Olivier Awards, la pluripremiata ed epica trilogia storica *The James Plays* di Rona Munro, una radicale rivisitazione del *Macbeth* portata avanti da Alan Cumming, presentata a Glasgow e al Lincoln Center Festival e poi giunta a Broadway, New York e *Our Ladies of Perpetual Succour*, nell'adattamento di Lee Hall dal romanzo di Alan Warner *Le Soprano*. Il National Theatre of Scotland realizza molti dei suoi lavori in collaborazione con produttori teatrali, compagnie, sedi e partecipanti da ogni parte del mondo. Dagli straordinari progetti portati avanti con scuole e comunità, al pionieristico *5 Minute Theatre* online a pezzi coinvolgenti come *The Strange Undoing of Prudencia Hart* di David Greig, l'ambizione del National Theatre of Scotland è quella di raccontare le storie che devono esser raccontate e di portare il proprio lavoro dovunque ci sia un pubblico.

Direttore artistico ed esecutivo: Laurie Sansom
Presidente: Seona Reid DBE

nationaltheatrescotland.com

Il National Theatre of Scotland è finanziato dal Governo Scozzese. Il National Theatre of Scotland è una società a responsabilità limitata di garanzia registrata in Scozia (SC234270) ed un ente di beneficenza riconosciuto (SC033377).

Last Dream (On Earth)

Concept, Direction and Design	Kai Fischer
Sound Design	Matt Padden
Costume Design	Lisa Sangster
Stage Manager	Mickey Graham
Sound Technician	Guy Coletta
Performers	Tyler Collins Kimisha Lewis Thierry Mabonga TAdura Onashile Gameli Tordzro

Ultimul vis (pe Pământ)

Concepție, regie și scenografie	Kai Fischer
Sunet	Matt Padden
Costume	Lisa Sangster
Director de scenă	Mickey Graham
Tehnician de sunet	Guy Coletta
Distribuția	Tyler Collins Kimisha Lewis Thierry Mabonga Adura Onashile Gameli Tordzro

This project started off as two separate ideas: two stories, which have captivated me, and which come from very different places. Cedar and Dawn's dialogue is taken from actual transcripts, of tape-recorded communications, between a spaceship and ground control. These transcripts were released in several stages, during different periods in recent history. Different versions of these transcripts at times seem to contradict each other. They all include references to inaudible or partially erased sections, and so, they seem incomplete. We don't attempt to re-enact the way in which these conversations took place. Our sources were simply the words themselves - spoken during humankind's first flight into Outer Space. The material for our second story comes from conversations and interviews, during visits to a refugee centre in Malta, and during a month I spent in Morocco, with people on their journeys towards a different unknown: Europe. The stories I was told were, of course, often incomplete too: fragments, from complex life experiences. Our conversations in Malta and Morocco were based on the understanding that I would not make anyone I spoke with recognisable. For our second story, we have edited our material, fictionalised our protagonists and their journeys. Their stories, statements and experiences however are entirely based on the experiences of the people I met, who were prepared to share them with me at the time, either shortly before embarking for, or after reaching Europe. Over time, these stories of very different journeys have grown together. They are both remarkable, and so, we want to share them.

Ce projet a débuté avec deux idées séparées : deux histoires, qui m'ont captivé, et qui proviennent de deux endroits très différents. Le dialogue entre Cedar et Dawn est issu des transcriptions réelles des communications enregistrées sur bande entre une navette spatiale et le centre de contrôle au sol. Ces transcriptions ont été publiées en plusieurs étapes, au cours de différentes périodes récemment. Elles comprennent toutes des références à des parties inaudibles ou partiellement effacées, par conséquent elles semblent incomplètes. Nous ne tentons pas de simuler la façon dont ces conversations ont eu lieu. Nos sources sont simplement les mots, prononcés durant le premier vol de l'humanité dans l'espace. Le matériel pour notre seconde histoire est issue de conversations et d'interviews durant des visites à un centre de réfugiés à Malte et pendant le mois que j'ai passé au Maroc avec des gens en voyage vers un inconnu différent : l'Europe. Les histoires qu'on m'a racontées étaient, bien entendu, souvent incomplètes aussi : des fragments issus d'expériences de vie complexes. Nos conversations à Malte et au Maroc se basaient sur un accord : que je n'aurais rendu reconnaissable aucune des personnes avec lesquelles j'avais parlé. Pour notre seconde histoire, nous avons modifié notre matériel, rendu nos protagonistes et leurs voyages fictifs. Leurs histoires, leurs déclarations et leurs expériences sont néanmoins entièrement basées sur les expériences des gens que j'ai rencontrés, qui étaient prêts à les partager avec moi à ce moment-là, que ce soit juste avant d'embarquer ou après avoir atteint l'Europe. Au fur et à mesure, ces histoires de voyages extrêmement différents ont grandi ensemble. Elles sont toutes les deux remarquables, c'est pourquoi nous voulions les partager.

Acest proiect a început sub forma a două idei separate, două povești ce m-au captivat și care provin din două surse foarte diferite. Dialogul între Cedar și Dawn este preluat din transcrieri reale ale dialogurilor înregistrate între turnul de control și o navetă spațială. Aceste transcrieri au fost făcute publice în mai multe etape, la momente diferite ale istoriei recente. Diferitele versiuni ale transcrierilor par uneori să se contrazică. Includ, toate, referiri la porțiuni ce nu se pot auzi sau sunt șterse, așa că par incomplete. Nu încercăm să redăm felul în care s-au desfășurat respectivele dialoguri. Pur și simplu, cuvintele ca atare au fost sursa noastră – cuvintele pronunțate în timpul primului zbor al omului în spațiu. Materialul pentru cea de-a doua poveste provine din conversațiile și interviurile luate unor oameni ce se aflau într-o călătorie spre o altă necunoscută - Europa - în timpul unei vizite făcute la un centru de refugiați din Malta și din timpul șederii mele de o lună în Maroc. Poveștile auzite au fost și ele, desigur, adesea incomplete: fragmente culese din experiențe de viață complexe. În privința conversațiilor avute în Malta și Maroc, înțelegerea a fost că identitatea niciunei persoane nu va fi recognoscibilă. Pentru cea de-a doua poveste, am editat materialul și am ficționalizat protagoniștii și călătoriile lor. Poveștile, declarațiile și experiențele lor sunt, totuși, bazate în totalitate pe experiențele oamenilor pe care i-am întâlnit și care s-au arătat dispuși să mi le împărtășească la acel moment, fie înaintea imbarcării, fie după ce au ajuns în Europa. În timp, aceste povești ale unor călătorii foarte diferite au crescut împreună. Amândouă sunt remarcabile și vrem să vi le împărtășim.

Questo progetto è nato da due idee distinte: due storie che mi hanno affascinato e che hanno due origini molto diverse. Il dialogo tra Cedar e Dawn è tratto dalle trascrizioni realmente esistenti di alcune comunicazioni registrate tra una nave spaziale ed il personale di controllo a terra. Si tratta di resoconti rilasciati a più riprese in momenti diversi della storia recente, di cui alcune versioni sembrano quasi contraddirsi a vicenda. Le trascrizioni includono tutte dei riferimenti ad alcune parti non comprensibili o cancellate e appaiono quindi incomplete. Il nostro tentativo non sarà tuttavia quello di ricostruire le dinamiche in cui le conversazioni hanno avuto luogo: le nostre uniche fonti saranno infatti le parole stesse, pronunciate durante il primo viaggio dell'umanità nello spazio. Il materiale usato per la nostra seconda storia trae invece spunto da conversazioni e interviste registrate durante la visita ad un centro per rifugiati a Malta e durante un mese da me trascorso in Marocco, insieme a persone in viaggio verso un ignoto diverso: l'Europa. Quelle che mi sono state raccontate lì, sono storie anch'esse incomplete: frammenti di esperienze di vita complesse. Le nostre conversazioni a Malta e in Marocco sono tutte basate sul principio di non rendere identificabile l'autore della narrazione. Per la nostra seconda storia, abbiamo infatti riesaminato e romanizzato l'identità e i viaggi compiuti dai protagonisti. Le loro storie, le loro affermazioni e le loro esperienze rimangono però tutte modellate sulla vita reale delle persone che ho incontrato, persone all'epoca disposte a condividere con me le loro storie prima di imbarcarsi o dopo aver raggiunto l'Europa. Nel tempo i resoconti di questi due viaggi così diversi tra loro sono cresciuti insieme. Entrambe le storie sono degne di nota e quindi voglio condividerle con voi.

© DDavid Balicki

13th Europe Prize Theatrical Realities

A XIII-a Ediție a Premiului Europa Realități Teatrale

Joël Pommerat

Writer-director Joël Pommerat was born in 1963. In 1990 he founded his Compagnie Louis Brouillard. His distinction is that he stages only his own texts. According to him, there is no hierarchy: text and staging come together simultaneously during rehearsal. This is why he describes himself as a 'writer of performances'. In 1995 he produced *Pôles*, the first artistic text to be completed under his supervision. It was also his first piece to be published, in 2002. In 2004, the Théâtre National de Strasbourg saw the creation of his piece *Au monde (In the World)*. With the trilogy *Au monde (2004)*, *D'une seule main (By a Single Hand, 2005)* and *Les Marchands (The Merchants, 2006)*, Joël Pommerat set his works more directly in contemporary reality, questioning what we see. He approaches what is real in all its many forms: material, concrete and imaginary. In 2006, *Au monde*, *Les Marchands* et *Le Petit Chaperon rouge (Little Red Riding Hood)* were revived at the Avignon Festival, where Pommerat also created *Je tremble (1 et 2)* in 2008. His rewriting of fairy tales continued with *Pinocchio* in 2008 and *Cendrillon (Cinderella)* in 2011. In 2010, he staged *Cercles/Fictions* in the round, a setting which he explored again in *Ma Chambre froide (My Cold Room)* the following year. In 2013 he staged *La Réunification des deux Corées (The Reunification of the Two Koreas)* in traverse. His latest piece, *Ça ira (1) Fin de Louis (The Death of Louis)*, was created in September 2015 at the Manège de Mons, contributing to Mons's year as Cultural Capital of Europe. In opera, Joël Pommerat collaborated with Oscar Bianchi on an adaptation of his piece *Grâce à mes yeux (Thanks to my eyes, Festival d'Aix en Provence, 2011)*. In 2014 he directed Philippe Boesmans' opera based on his *Au monde* at the Théâtre de la Monnaie, Brussels. From the beginning he has been supported by long partnerships with the Théâtre de Brétigny-sur-Orge and the Théâtre Paris-Villette. At the invitation of Peter Brook, he was artist in residence at the Bouffes du Nord from 2007 to 2010. At present he is an associate of the Théâtre national de Bruxelles and the Odéon-Théâtre de l'Europe in Paris. He has been a member of the Nanterre-Amandiers artistic group since 2014. Joël Pommerat's goal is to create a visual theatre that is at once both intimate and spectacular, working with a large number of actors. His reflections on his artistic work appear in two books: *Théâtres en présence (2007)* and *Joël Pommerat, troubles (2010, with Joëlle Gayot)*. All his works are published by Éditions Actes Sud.

Joël Pommerat, scriitor-regizor, s-a născut în 1963. În 1990, a fondat Compania Louis Brouillard. Particularitatea sa este că pune în scenă doar propriile sale creații. În viziunea lui, nu există ierarhie: textul și regia emerg simultan în timpul repetițiilor. Din acest motiv se descrie drept 'un autor de spectacole'. În 1995, a pus în scenă *Poli (Pôles)*, primul spectacol ce a fost finalizat sub coordonarea sa. A fost și prima lucrare care i-a fost publicată, în 2002. În 2004, piesa *În lume (Au monde)* a fost creată la Teatrul Național din Strasbourg. Cu trilogia *În lume (Au monde, 2004)*, *Cu o singură mână (D'une seule main, 2005)* și *Negustorii (Les Marchands, 2006)* Joël Pommerat își plasează lucrările direct în realitatea contemporană, punând la îndoială ceea ce vedem. El abordează realul sub toate formele sale: material, concret și imaginar. În 2006, *În lume*, *Negustorii* și *Scufița Roșie (Le Petit Chaperon rouge)* au fost reluate la Festivalul de la Avignon, unde Pommerat a creat și *Tremur (1 și 2) (Je tremble (1 et 2))*, în 2008. Rescrierea poveștilor continuă cu *Pinocchio*, în 2008, și *Cenușereasa (Cendrillon)*, în 2011. În 2010, regizează *Cercuri/Ficțiuni (Cercles/Fictions)* pe o scenă tip arenă, un spațiu pe care îl va folosi și în *Camera mea rece (Ma Chambre froide)* în anul următor. În 2013, a pus în scenă *Unificarea celor două Corei (La Réunification des deux Corées)* pe o scenă bifrontală. Ultima sa producție *Va fi bine(1) Sfârșitul lui Ludovic (Ça ira (1) Fin de Louis)* a fost creată în septembrie 2015 la Manège de Mons, ca parte a manifestărilor prilejuite de celebrarea orașului Mons drept Capitală culturală europeană. În cadrul spectacolelor de operă, Joël Pommerat a colaborat cu Oscar Bianchi pentru adaptarea piesei sale *Grăție ochilor mei (Grâce à mes yeux)* pentru Festivalul din Aix en Provence, în 2011. În 2014, Joël Pommerat a regizat opera lui Philippe Boesmans bazată pe piesa sa *În lume*, la Théâtre de la Monnaie, Bruxelles. De la începutul carierei, Joël Pommerat a fost sprijinit pe parcursul unor lungi perioade de parteneriat de către Théâtre de Brétigny-sur-Orge și Théâtre Paris-Villette. La invitația lui Peter Brook, a fost artist rezident la Bouffes du Nord, între 2007 și 2010. În prezent este asociat la Théâtre National de Bruxelles și Odéon-Théâtre de l'Europe din Paris. Este, de asemenea, membru al grupului artistic Nanterre-Amandiers, din 2014. Scopul lui Joël Pommerat este acela de a crea un teatru vizual care să fie intim și spectaculos în același timp, care lucrează cu un mare număr de actori. Reflecțiile lui asupra teatrului au fost publicate în două cărți: *Théâtres en présence (2007)* și *Joël Pommerat, troubles (2010, împreună cu Joëlle Gayot)*. Toate lucrările sale sunt publicate de Éditions Actes Sud.

Joël Pommerat biography - biografie

Joël Pommerat est né en 1963. Il est auteur-metteur en scène, il a fondé la Compagnie Louis Brouillard en 1990. Joël Pommerat a la particularité de ne mettre en scène que ses propres textes. Selon lui, il n'y a pas de hiérarchie: la mise en scène et le texte s'élaborent en même temps pendant les répétitions. C'est pour cela qu'il se qualifie d'«écrivain de spectacles». En 1995, il crée *Pôles*, premier texte artistiquement abouti à ses yeux. C'est aussi le premier à être publié en 2002. En 2004, le Théâtre National de Strasbourg accueille la création de sa pièce *Au monde*. Avec la trilogie *Au monde (2004)*, *D'une seule main (2005)*, *Les Marchands (2006)*, Joël Pommerat ancre plus directement ses pièces dans la réalité contemporaine et l'interrogation de nos représentations. Il aborde le réel dans ses multiples aspects, matériels, concrets et imaginaires. En 2006, *Au monde*, *Les Marchands* et *Le Petit Chaperon rouge* sont reprises au Festival d'Avignon, où Joël Pommerat crée également *Je tremble (1 et 2)* en 2008. Il poursuit sa réécriture des contes avec *Pinocchio* en 2008 et *Cendrillon* en 2011. En 2010, il présente *Cercles/Fictions* dans un dispositif circulaire, qu'il explore à nouveau dans *Ma Chambre froide* l'année suivante. En 2013, il crée *La Réunification des deux Corées* dans un dispositif bi-frontal. Son dernier spectacle, *ça ira (1) Fin de Louis*, a été créé en septembre 2015 au Manège de Mons, dans le cadre de Mons 2015 – Capitale européenne de la culture. A l'opéra, Joël Pommerat a collaboré avec Oscar Bianchi en adaptant sa pièce *Grâce à mes yeux (Thanks to my eyes)*, Festival d'Aix en Provence, 2011). En 2014, il met en scène *Au monde*, opéra de Philippe Boesmans d'après sa pièce, au Théâtre de la Monnaie à Bruxelles. Depuis ses débuts, il a été soutenu par de longs partenariats avec le Théâtre de Brétigny-sur-Orge et le Théâtre Paris-Villette. A l'invitation de Peter Brook, il a également été artiste en résidence au Théâtre des Bouffes du Nord entre 2007 et 2010. Il est actuellement artiste associé au Théâtre national de Bruxelles ainsi qu'à l'Odéon-Théâtre de l'Europe. Depuis 2014, il fait partie de l'association d'artistes de Nanterre-Amandiers. Joël Pommerat cherche à créer un théâtre visuel, à la fois intime et spectaculaire. Il travaille sur une grande présence des comédiens. Il est revenu sur sa démarche artistique dans deux ouvrages: *Théâtres en présence (2007)* et, avec Joëlle Gayot, *Joël Pommerat, troubles (2010)*. Tous ses textes sont publiés aux Éditions Actes Sud.

L'autore-regista Joël Pommerat nasce nel 1963. Nel 1990 fonda la sua *Compagnie Louis Brouillard*. Suo tratto distintivo è quello di mettere in scena solo i propri testi. Secondo Pommerat, non esiste alcuna gerarchia: il testo e la sua esecuzione vengono fuori simultaneamente durante le prove. Da qui la ragione del suo autodefinirsi 'écrivain de représentation', autore di spettacoli. Nel 1995 realizza *Pôles*, il primo testo artistico a esser completato sotto la sua supervisione e anche la prima opera pubblicata nel 2002. Nel 2004, il Théâtre National de Strasbourg assiste alla creazione del suo spettacolo *Au monde (Al Mondo)*. Con la trilogia *Au monde (2004)*, *D'une seule main (Con una sola mano, 2005)* e *Les Marchands (I Mercanti, 2006)*, Joël Pommerat inserisce più direttamente le sue opere nella realtà contemporanea, mettendo in dubbio ciò che vediamo. Pommerat si rapporta al reale in tutte le sue molteplici forme: materiale, concreta, immaginaria. Nel 2006 *Au monde*, *Les Marchands* e *Le Petit Chaperon rouge (Cappuccetto Rosso)* vengono ripresentate al Festival d'Avignon, dove due anni più tardi Pommerat realizza *Je tremble (1 e 2)*. Il suo processo di riscrittura delle favole continua nello stesso anno con *Pinocchio* e nel 2011 con *Cendrillon (Cenerentola)*. Nel 2010, porta sul palco *Cercles/Fictions*, dove sceglie di disporre la platea in cerchio attorno alla scena, un espediente riproposto di nuovo l'anno seguente in *Ma Chambre froide (La mia stanza fredda)*. Nel 2013 mette in scena *La Réunification des deux Corées (La Riunificazione delle Due Coree)*, stavolta distribuendo il pubblico su due lati paralleli del palcoscenico. Il suo ultimo spettacolo, *ça ira (1) fin de Louis (la morte di Louis)*, realizzato nel settembre del 2015 al Manège de Mons, contribuisce agli eventi dell'anno di Mons come capitale europea della cultura. per l'opera, Joël Pommerat collabora con Oscar Bianchi nell'adattamento del suo *grâce à mes yeux (grazie ai miei occhi)* festival d'Aix en Provence, 2011). Nel 2014 dirige l'opera di Philippe Boesmans basata sul suo *au monde* al Théâtre de la Monnaie, Brussels. Sin dagli esordi, Pommerat riceve il sostegno di lunghe collaborazioni con il Théâtre de Brétigny-sur-Orge e il Théâtre Paris-Villette. su invito di Peter Brook, dal 2007 al 2010 è artista residente al Théâtre des Bouffes du Nord. Attualmente è artista associato del Théâtre National di Bruxelles e dell'Odéon-Théâtre de l'Europe di Parigi. Dal 2014 è membro del gruppo artistico del Nanterre-Amandiers. Obiettivo di Joël Pommerat è quello di creare un teatro visuale al contempo intimo e spettacolare, lavorando con un gran numero di attori. Le sue riflessioni sulla propria produzione artistica sono raccolte in due libri: *Théâtres en présence (2007)* e *Joël Pommerat, troubles (2010)*, scritto con Joëlle Gayot). Tutte le sue opere sono editate da Éditions Actes Sud.

© Elizabeth Carechio

A Theatre of Complexity and Perplexity

Un teatru al complexității și dilemei

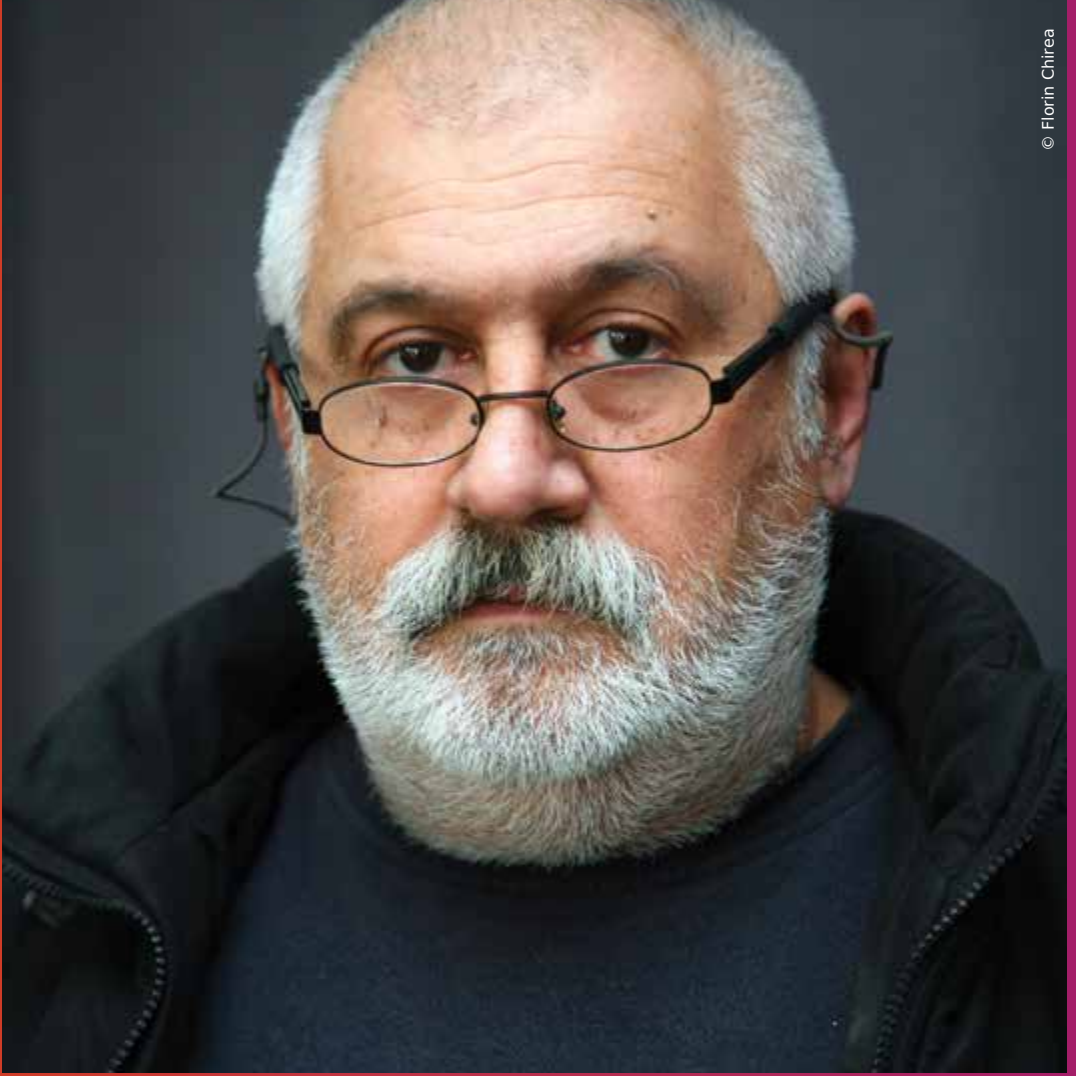
Extracts from Romanian translations of Joël Pommerat's texts, with some fragments of his theoretical essays, read by actors from the Marin Sorescu National Theatre of Craiova and Bogdan Zamfir of the Compagnie Louis Brouillard.

Fragmente din traduceri în limba română ale textelor semnate de Joël Pommerat, precum și câteva pasaje din eseurile sale teoretice în lectura actorilor Teatrului Național "Marin Sorescu" din Craiova și a lui Bogdan Zamfir, actor al Companiei de teatru "Louis Brouillard".

Extraits de traductions roumaines des textes de Joël Pommerat ainsi que certains fragments de ses essais théoriques, lus par des acteurs du Théâtre National de Craiova « Marin Sorescu » et par Bogdan Zamfir de la Compagnie Louis Brouillard.

Estratti di traduzioni rumene dei testi di Joël Pommerat assieme ad alcuni frammenti dei suoi saggi teorici letti da attori del Teatro Nazionale di Craiova "Marin Sorescu" e da Bogdan Zamfir della compagnia Louis Brouillard.

© Florin Chirea

Special Prize

Premiul special

Silviu Purcărete

World renowned theatre and opera director Silviu Purcărete began his theatre life in Romania, working in Bucharest at the Small Theatre and the Bulandra Theatre, and teaching at the National University of Theatre and Film. His appointment to the Craiova National Theatre marked a turning point in his career - Craiova National Theatre's extensive international tours have been closely connected to the important performances he staged there: *The Dwarf in the Summer Garden* by D. R. Popescu, *Ubu Rex* with *Scenes from Macbeth* after Alfred Jarry and William Shakespeare, *Titus Andronicus* by William Shakespeare, *Phaedra* after Euripides and Seneca, *The Danaids and Oresteia*, both after Aeschylus, *Twelfth Night*, *Measure for Measure* and *The Tempest* by William Shakespeare. All these performances visited major theatre festivals worldwide (Edinburgh, Avignon, Tokyo, Melbourne, Glasgow, Bath, Montreal, Munich, Vienna, London, Sao Paolo, Barcelona etc) and were awarded national and international prizes such as the Critics' Award at the Edinburgh International Festival, Best Foreign Performance Prize at the Festival of the Americas in Montreal, Golden Globe Peter Brook Prize for Best Director etc. Silviu Purcărete's international career includes theatrical performances and operas staged in Porto, Limoges, Nottingham, London, Bonn, Essen, Budapest, St. Petersburg, Moscow etc. He is now living in France.

Cunoscutul regizor de teatru și operă, Silviu Purcărete, locuiește în prezent în Franța. În România a lucrat, printre altele, la Teatrul Mic și Teatrul Bulandra din București, Teatrul Național din Craiova, Teatrul Național Sibiu, Teatrul Național din Iași, la alte teatre din Cluj și Timișoara. A ținut de asemenea cursuri la Universitatea Națională de Teatru și Film din București. Angajarea sa la Teatrul Național din Craiova a reprezentat un moment de cotitură al carierei sale. Numeroasele turnee internaționale ale Teatrului Național din Craiova sunt în mare parte legate de spectacolele pe care Silviu Purcărete le-a pus în scenă aici: *Piticul din grădina de vară* de D. R. Popescu, *Ubu Rex cu scene din Macbeth* după Alfred Jarry și William Shakespeare, *Titus Andronicus* de William Shakespeare, *Phaedra* după Euripide și Seneca, *Danaidele și Orestia*, ambele după Eschil, *A douăsprezecea noapte*, *Măsură pentru măsură* și *Furtuna* de William Shakespeare. Toate aceste spectacole au fost prezentate la festivaluri de teatru renumite din întreaga lume (Edinburgh, Avignon, Tokyo, Melbourne, Glasgow, Bath, Montreal, Munchen, Viena, Londra, Sao Paolo, Barcelona etc) și au primit numeroase premii naționale și internaționale, printre care Premiul Criticii la Festivalul Internațional de la Edinburgh, Premiul pentru cel mai bun spectacol străin la Festivalul Americilor de la Montreal, Premiul Golden Globe Peter Brook pentru cea mai bună regie teatrală etc. Cariera internațională a marelui regizor include atât spectacole de teatru, cât și de operă puse în scenă la Porto, Limoges, Nottingham, Londra, Bonn, Essen, Budapesta, St. Petersburg, Moscova etc.

Silviu Purcărete biography - biografie

Silviu Purcărete, le metteur en scène de théâtre et d'opéra renommé dans le monde entier, vit désormais en France. En Roumanie, il a travaillé à Bucarest au Petit Théâtre et au Théâtre Bulandra, et il a enseigné à l'Université Nationale de Théâtre et de Cinéma. Sa nomination au Théâtre National de Craiova a représenté un tournant dans sa carrière. Les longues tournées internationales du Théâtre National de Craiova sont étroitement liées aux spectacles qu'y a montés Silviu Purcărete : *Le nain du jardin d'été* de D. R. Popescu, *Ubu Roi* avec des scènes de *Macbeth* d'après Alfred Jarry et William Shakespeare, *Titus Andronicus* de William Shakespeare, *Phèdre* d'après Euripide et Sénèque, *Les Danaïdes* et *l'Orestie*, deux pièces d'après Eschyle, *La nuit des rois*, *Mesure pour mesure* et *La tempête* de William Shakespeare. Tous ces spectacles ont été présentés dans d'importants festivals de théâtre aux quatre coins du monde (Édimbourg, Avignon, Tokyo, Melbourne, Glasgow, Bath, Montréal, Munich, Vienne, Londres, Sao Paulo, Barcelone, etc.) et ont été récompensés par plusieurs prix nationaux et internationaux comme le prix de la critique au Festival international d'Édimbourg, le prix du meilleur spectacle étranger au Festival des Amériques à Montréal, le prix Peter Brook remis lors de la cérémonie des Golden Globe pour la meilleure mise en scène, etc. La carrière internationale de Silviu Purcărete comprend des pièces de théâtre et des opéras montés à Porto, Limoges, Nottingham, Londres, Bonn, Essen, Budapest, Saint-Petersbourg, Moscou, etc.

Celebre regista di teatro e d'opera, Silviu Purcărete vive attualmente in Francia. In Romania ha lavorato al Piccolo Teatro e al Teatro Bulandra di Bucarest e ha insegnato all'Università Nazionale di Arte Teatrale e Cinematografica. A segnare un punto di svolta nella sua carriera, la nomina al Teatro Nazionale di Craiova, le cui lunghe tournée sono strettamente connesse alle produzioni del celebre regista portate in scena qui: *Lo Gnomo di un giardino d'estate* di D. R. Popescu, *Ubu Re con scene dal Macbeth* da Alfred Jarry e William Shakespeare, *Tito Andronico* di William Shakespeare, *Fedra* da Euripide e Seneca, *Le Danaïdi* e *l'Orestea*, entrambe da Eschilo, *La dodicesima notte*, *Misura per misura* e *La Tempesta* di William Shakespeare. Tutti questi spettacoli sono stati presentati in occasione di importanti Festival a livello mondiale (Edimburgo, Avignone, Tokyo, Melbourne, Glasgow, Bath, Montréal, Monaco, Vienna, Londra, San Paolo, Barcellona...) e sono stati insigniti di numerosi premi nazionali ed internazionali tra cui il 'Premio della Critica' al Festival Internazionale di Edimburgo, quello per la 'Miglior Produzione Straniera' al Festival del Teatro delle Americhe di Montréal e il premio Peter Brook per la 'Miglior Regia' ricevuto alla cerimonia dei Golden Globe del 1995. La carriera internazionale di Silviu Purcărete include spettacoli teatrali e opere liriche messe in scena a Porto, Limoges, Nottingham, Londra, Bonn, Essen, Budapest, San Pietroburgo, Mosca etc.

A Tempest

A Tempest, after William Shakespeare

Adapted & directed by	Silviu Purcărete
Set and Costume Design:	Dragoș Buhagiar
Music:	Vasile Șirli
Cast:	
Alonso, King of Naples	Adrian Andone
Sebastian, his brother	Marian Politic
Prospero, the right Duke of Milan	Ilie Gheorghe
Antonio, his brother, the usurping Duke of Milan	George Albert Costea
Ferdinand, son to the King of Naples	Romanița Ionescu
Gonzalo, an honest old counsellor	Angel Rababoc
Adrian/ Francisco, Lords	Cătălin Vieru
Caliban, a savage and deformed slave	Sorin Leoveanu
Trinculo, a jester	Nicolae Poghirc
Stephano, a drunken butler	Constantin Cicort
Miranda, daughter to Prospero	Sorin Leoveanu
Ariel, an airy spirit	Valentin Mihali
Spirits:	Iulia Lazăr / Iulia Colan Petra Zurba Monica Ardeleanu

With lines taken from the translations by George Volceanov, Leon Levițchi, Ioana Ieronim, David Esrig, Silviu Purcărete

Prompter:	Bogdana Dumitriu
Assistants:	Crista Bilciu (director) Vladimir Iuganu (scenery)

O furtună, după William Shakespeare

Adaptare, Regia:	Silviu Purcărete
Scenografia:	Dragoș Buhagiar
Muzica:	Vasile Șirli
Distribuția:	
Alonso, regele napolitan	Adrian Andone
Sebastian, fratele său	Marian Politic
Prospero, ducele legitim al Milanului	Ilie Gheorghe
Antonio, fratele său, ducele uzurpator al Milanului	George Albert Costea
Ferdinand, fiul regelui napolitan	Romanița Ionescu
Gonzalo, un bătrân sfetnic onest	Angel Rababoc
Adrian, Francisco, nobili	Cătălin Vieru
Caliban, un sclav sălbatic și hidos	Sorin Leoveanu
Trinculo, măscărici	Nicolae Poghirc
Stephano, un pivnicer bețiv	Constantin Cicort
Miranda, fiica lui Prospero	Sorin Leoveanu
Ariel, spirit aerian	Valentin Mihali
Spirite:	Iulia Lazăr / Iulia Colan Petra Zurba Monica Ardeleanu

S-au folosit versuri din traducerile lui George Volceanov, Leon Levițchi, Ioana Ieronim, David Esrig, Silviu Purcărete

Sufleor:	Bogdana Dumitriu
Asistenți:	Crista Bilciu (regie) Vladimir Iuganu (decor)

// There are totally different views on *A Tempest*. The text is so rich and mysterious that, if I had to start working on it again, I think I would find totally different doors to access it. It is a very strange labyrinth. Some ways are straight, some are winding and the destination is always the same, but each time there are new facets to be discovered”
Silviu Purcărete, interviewed by Cristiana Gavrila, BeWhere magazine

// This is one of the finest and most perfectly composed views of this drama since Giorgio Strehler’s production. The plastic beauty of *A Tempest* makes us detach ourselves from reality and feel genuine theatre. Designer Dragos Buhagiar’s idea of using 18th century costumes was an excellent one. Although the props and set are modest, we have been greatly impressed”
Marcin Miętus *Balkanistyka.org, Poland*

// Il existe des visions totalement différentes de *Une Tempête*. Le texte est tellement riche et mystérieux que si je devais recommencer à travailler dessus, je pense que je trouverais des portes complètement différentes pour y accéder. C’est un labyrinthe vraiment étrange. Certains chemins sont droits, d’autres tortueux et la destination est toujours la même, mais il y a de nouvelles facettes à découvrir à chaque fois”
Silviu Purcărete, interrogé par Cristiana Gavrila pour le magazine BeWhere

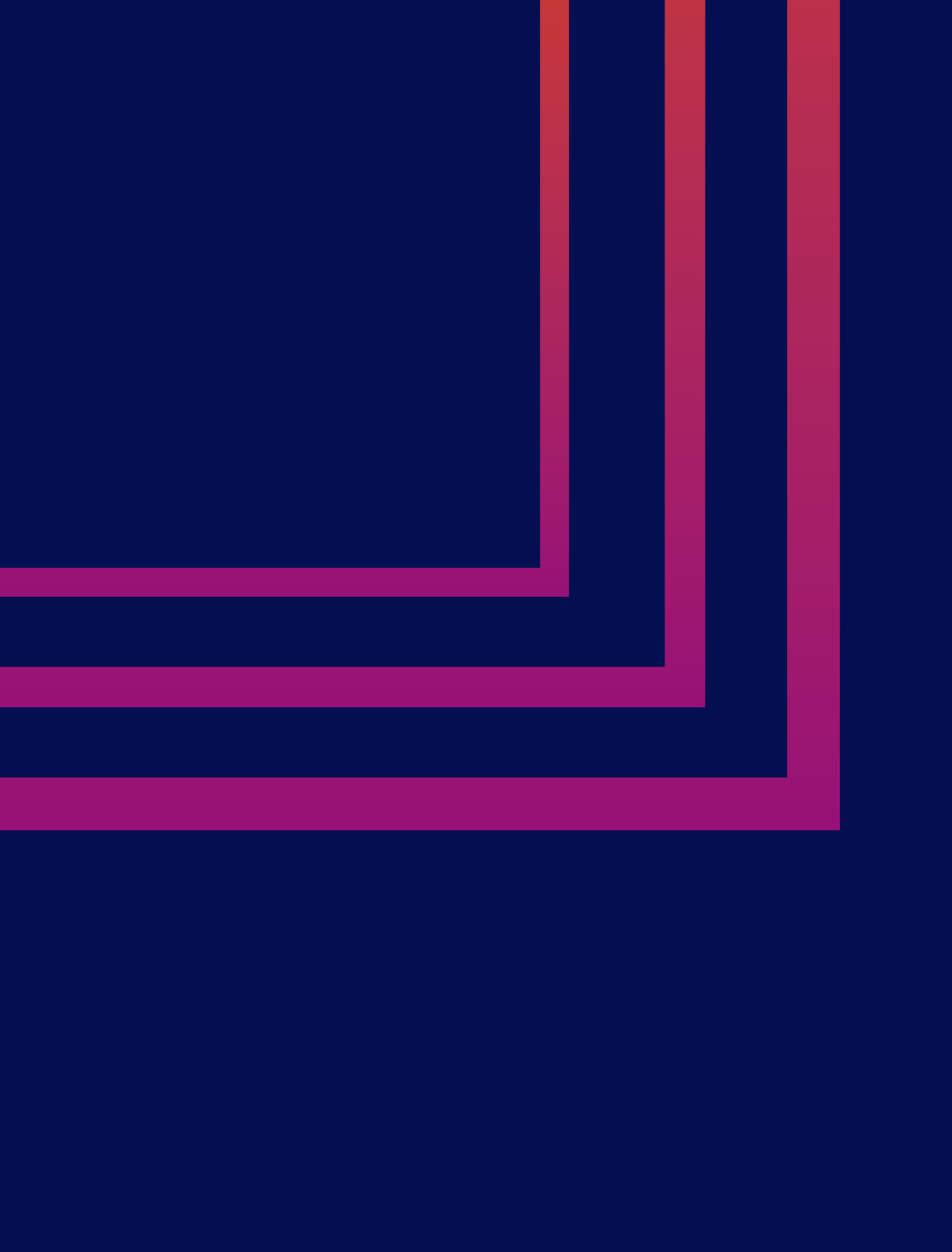
// C’est l’une des meilleures visions, composées à la perfection, de ce drame depuis la production de Giorgio Strehler. La beauté plastique de *Une Tempête* nous détache de la réalité et nous la percevons comme du théâtre authentique. L’idée de Dragos Buhagiar d’utiliser des costumes du XVIIIe siècle s’avère excellente. Bien que les accessoires et la scène soient modestes, nous avons été fortement impressionnés”
Marcin Miętus *Balkanistyka.org, Pologne*

// Viziunile la Furtuna sunt total diferite. Este un text atât de bogat și misterios, încât dacă acum ar trebui să mă mai apuc o dată de el, cred că aş găsi cu totul alte uși prin care să intru. Este un labirint foarte ciudat. Sunt și drumuri drepte, și întortocheate, iar de fiecare dată ajungi în același loc, însă tot timpul descoperi alte fațete”
Silviu Purcărete, interviu realizat de Cristiana Gavrila, revista BeWhere

// De la punerea în scenă a lui Giorgio Strehler, este una dintre cele mai rafinate și perfect compuse viziuni ale acestei drame. Plasticitatea Furtunii ne permite să ne desprindem de realitate și să simțim teatrul adevărat. Ideea scenografului Dragoș Buhagiar de a îmbrăca spectacolul într-un costum din secolul al-XVIII-lea a fost foarte bună. În ceea ce privește recuzitele și scenografia, cu toate că este mai modestă, ne impresionează enorm”
Marcin Miętus, *Balkanistyka.org, Polonia*

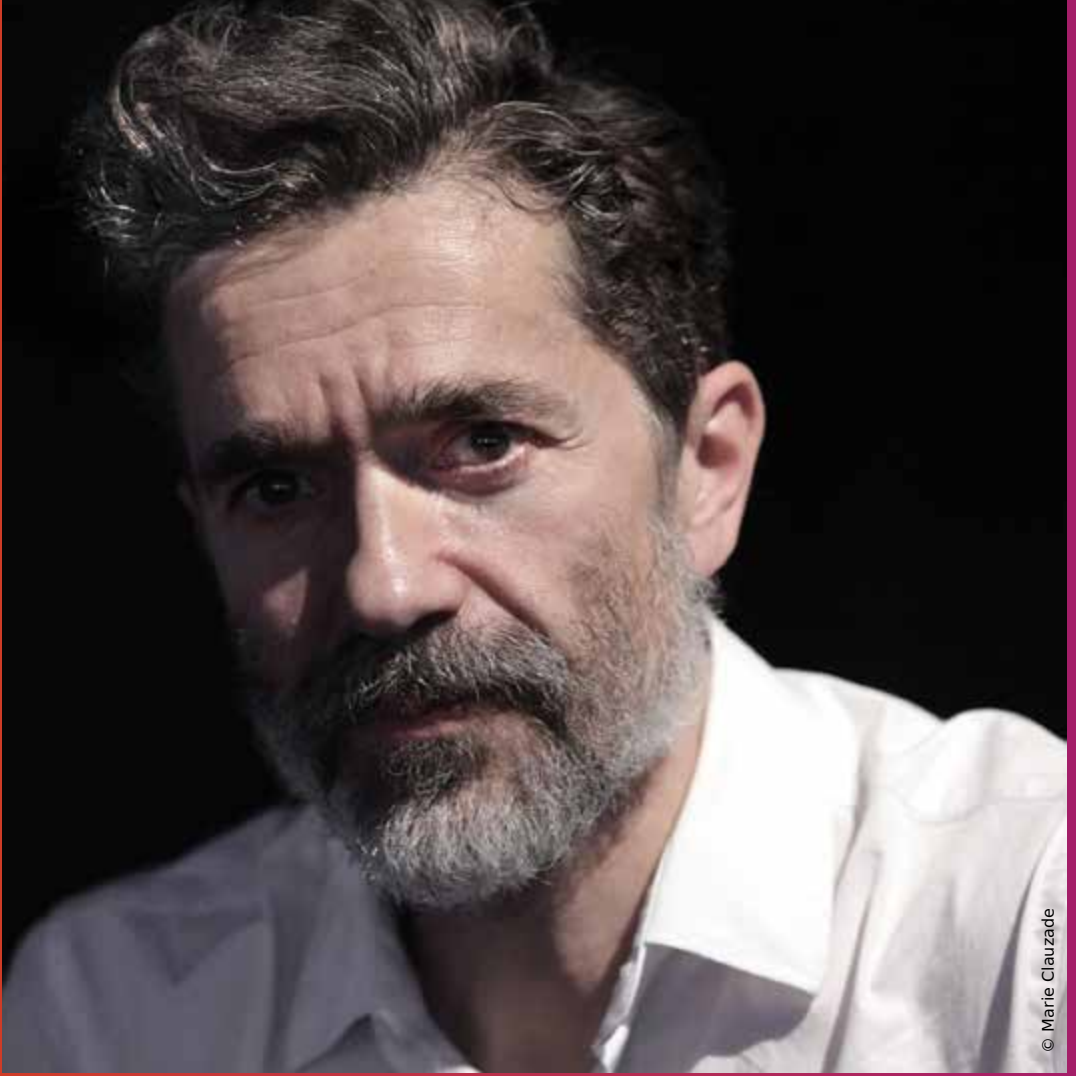
// Ci sono opinioni profondamente diverse su *Una Tempesta*. Il testo è così ricco e misterioso che, se dovessi tornare nuovamente a lavorarci sopra, troverei chiavi di lettura completamente differenti. È un labirinto veramente curioso: alcune strade sono dritte, altre più tortuose e anche se la destinazione è sempre la stessa, ci sono sempre nuovi aspetti da scoprire”.
Silviu Purcărete, intervistato da Cristiana Gavrila, BeWhere magazine

// Quella di Purcărete è una delle versioni più belle e meglio curate della commedia dai tempi dello spettacolo di Giorgio Strehler. La bellezza plastica di *Una Tempesta* ci isola dalla realtà e ci fa percepire un teatro autentico. L’idea dello scenografo Dragoș Buhagiar di utilizzare abiti settecenteschi si è rivelata vincente. Nonostante gli arredi scenici e le scenografie modeste, siamo rimasti molto colpiti”.
Marcin Miętus *Balkanistyka.org, Poland*

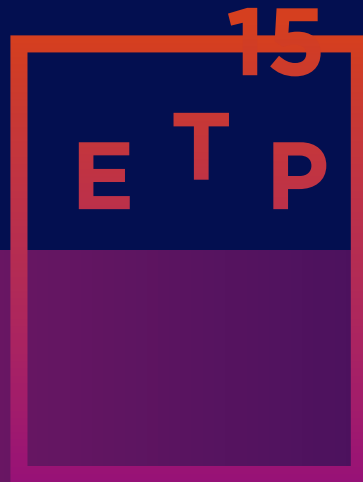

Returns

Reveniri

© Marie Clauzade

Returns

Reveniri

Romeo
Castellucci

Romeo Castellucci was born in 1960 in Cesena, Italy. He received a degree in painting and scenography from the Academy of Fine Arts in Bologna. In 1981 he founded, along with Claudia Castellucci and Chiara Guidi, the Societas Raffaello Sanzio. Since then he has produced numerous performances, working as writer and director as well as designing the sets, lights, sound and costumes. He is internationally recognised – his works having been staged in over fifty countries – for his theatre based on a synthesis of the arts aimed at creating an integrated perception. He has also written various theoretical essays that reflect the development of his conception of theatre. His directing style is marked by dramatic lines not subject to the primacy of literature, making of theatre a plastic art, complex and richly visionary. Since 2006 he has been working individually. His stagings are regularly invited to the world's most prestigious theatres, opera houses and festivals. The prizes and honours that he has been awarded include: In 1996 he received the Europe Prize Theatrical Realities. In 2002 he was awarded the title of "Chevalier des Arts et des Lettres" from the French Ministry of Culture. In 2005 he was nominated Director of the Theatre section of the Venice Biennale. In 2008 he was nominated "Artiste Associé " by the Artistic Direction of the Festival d'Avignon for its 62nd edition. In 2013 he was awarded the Golden Lion for lifetime achievement from the Venice Biennale Theatre Festival. In 2014 the Alma Mater Studiorum University of Bologna awarded him an honorary degree in the Performing Arts.

Romeo Castellucci s-a născut în 1960 în Cesena, Italia. Si-a luat licența în pictură și scenografie de la Academia de Arte Fine din Bologna. În 1981 a fondat, împreună cu Claudia Castellucci și Chiara Guidi, Societas Raffaello Sanzio. De atunci, Castellucci a realizat numeroase reprezentații, în calitate de dramaturg și regizor, dar a fost și responsabil de scenografie, lumini, sunet și costume. Castellucci este recunoscut la nivel internațional, realizările sale au fost prezentate în peste 50 de țări, pentru munca sa teatrală bazată pe o sinteză a artelor, care are scopul creării unei percepții integrale. A scris de asemenea variate eseuri teoretice care reflectă dezvoltarea conceptului său specific de teatru. Stilul său de regie se caracterizează prin linii dramatice care nu reprezintă un subiect al priorității literaturii, ci mai degrabă fac din teatru o artă plastică, complexă, cu o viziune bogată. Din 2006 lucrează pe cont propriu. Spectacolele acestuia sunt o prezență obișnuită la cele mai prestigioase teatre, teatre de operă și festivaluri. Premile și onorurile care i-au fost acordate includ: În 1996 a primit Premiul Europa Realități Teatrale. În 2002 i-a fost acordat titlul de "Chevalier des Arts et des Lettres" de la Ministrul Culturii din Franța. În 2005 a fost nominalizat cu distincția Director of the Theatre section of the Venice Biennale (Regizor al secției de Teatru a Bienalei de la Veneția. În 2008 a fost nominalizat cu distincția Artiste Associé de către Direcția Artistică a Festival d'Avignon pentru ediția cu numărul 62 a acestuia. În 2013 a primit Leul de Aur pentru realizări în timpul vieții de la Venice Biennale Theatre Festival. În 2014 Universitatea din Bologna Alma Mater Studiorum i-a acordat lui Castellucci un grad academic de onoare în Artele Spectacolului.

Romeo Castellucci biography - biografie

Romeo Castellucci est né en 1960 à Cesena, en Italie. Il s'est diplômé en peinture et en scénographie à l'Académie des Beaux-Arts de Bologne. Il a fondé en 1981, en compagnie de Claudia Castellucci et de Chiara Guidi, la Societas Raffaello Sanzio. Depuis, il a monté de nombreux spectacles, en travaillant comme dramaturge et metteur en scène, tout en s'occupant des décors, des lumières, du son et des costumes. Il est renommé dans le monde entier – ses œuvres ont été jouées dans plus de 50 pays – pour son théâtre reposant sur une synthèse des arts qui vise à créer une perception intégrée. Il a également écrit plusieurs essais théoriques qui reflètent le développement de sa conception du théâtre. Ses mises en scène se caractérisent par des lignes dramatiques qui ne sont pas soumises à la primauté de la littérature, en faisant du théâtre un art plastique, complexe et extrêmement visionnaire. Il travaille seul depuis 2006. Ses mises en scène sont régulièrement invitées dans les théâtres, les opéras et les festivals les plus prestigieux du monde. Il a reçu de nombreux prix et récompenses, notamment: En 1996, il a obtenu le Prix Europe Réalités Théâtrales; En 2002, le Ministère français de la Culture lui a décerné le titre de "Chevalier des Arts et des Lettres"; En 2005, il a été nommé Directeur de la section Théâtre de la Biennale de Venise. En 2008, il a été invité en tant qu'"Artiste Associé" par la direction artistique du Festival d'Avignon pour sa 62e édition. En 2013, il a été récompensé par le Lion d'Or pour l'ensemble de sa carrière par le Festival de Théâtre de la Biennale de Venise; En 2014, l'université de Bologne lui a décerné un *diplôme honoris causa* en art dramatique.

Romeo Castellucci nasce nel 1960 a Cesena, in Italia. Si diploma in Pittura e Scenografia all'Accademia di Belle Arti di Bologna. Nel 1981 fonda insieme a Claudia Castellucci e a Chiara Guidi, la Societas Raffaello Sanzio. Da allora realizza numerosi spettacoli come autore e regista, occupandosi anche dell'ideazione delle scene, delle luci, dei suoni e dei costumi. Riconosciuto a livello internazionale per il suo teatro fondato su una sintesi delle arti e volto a creare una percezione integrale, le sue produzioni sono state messe in scena in più di cinquanta paesi. Castellucci è anche autore di diversi saggi teorici che riflettono lo sviluppo della sua concezione di teatro. Il suo stile di regia è contrassegnato da linee drammatiche non soggette al primato della letteratura, che fanno del teatro un'arte plastica, complessa e riccamente visionaria. Dal 2006 lavora come artista indipendente. Le sue messe in scena sono regolarmente oggetto di invito da parte dei più prestigiosi teatri di prosa, teatri d'opera e festival. I premi e le onorificenze a lui riconosciuti includono: Il Premio Europa Realtà Teatrali ricevuto nel 1996. Il Titolo di "Chevalier des Arts et des Lettres" conferitogli nel 2002 dal Ministero della Cultura Francese. La nomina a Direttore della sezione Teatro della Biennale di Venezia ottenuta nel 2005. La nomina nel 2008 ad "Artiste Associé" da parte della Direzione Artistica del Festival d'Avignone per la sua 62° edizione. Il Leone d'Oro alla Carriera conferitogli dalla Biennale di Venezia nell'ambito del Festival del Teatro. La laurea honoris causa in Discipline delle Arti, della Musica e dello Spettacolo gli viene riconosciuta nel 2014 dall'Alma Mater Studiorum Università di Bologna.

© Luca Del Pia

Julius Caesar. Spared parts

Dramatic intervention on W. Shakespeare

Conceiving and staging: by Romeo Castellucci
With: **Julius Caesar** Gianni Plazzi
Mark Antony Dalmazio Masini
 ...**vsjki** Sergio Scariatella

(and with two Extras to be found in the city)

Director assistant: Silvano Voltolina
Sound technician: Andrea Melega
Production: Benedetta Briglia, Cosetta Nicolini
Promotion and communication: Valentina Bertolino, Gilda Biasini
Administration: Michela Medri, Elisa Bruno, Simona Barducci
Economic consultation: Massimiliano Coli
Production: Societas Raffaello Sanzio

In the frame of 'and the fox said to the crow. General linguistics course'
 Special Project City of Bologna 2014

Running time: 45 minutes

Iulius Caesar. Părți Păstrate

Interventie Dramatică asupra lui W. Shakespeare

Concepție și punere în scenă: de Romeo Castellucci
Cu **Iulius Caesar:** Gianni Plazzi
Marc Antoniu: Dalmazio Masini
 ...**vsjki:** Sergio Scariatella

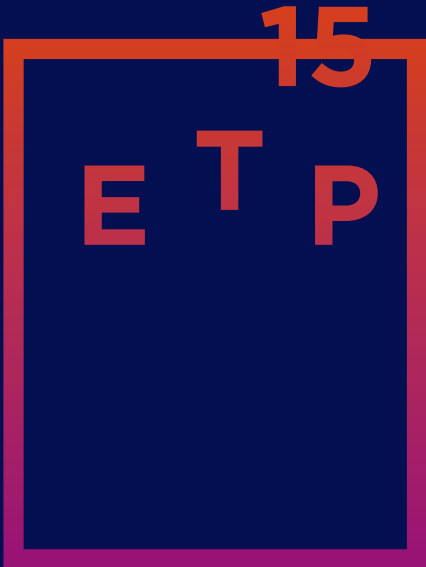
(și cu două personaje pentru figurație găsite în oraș)

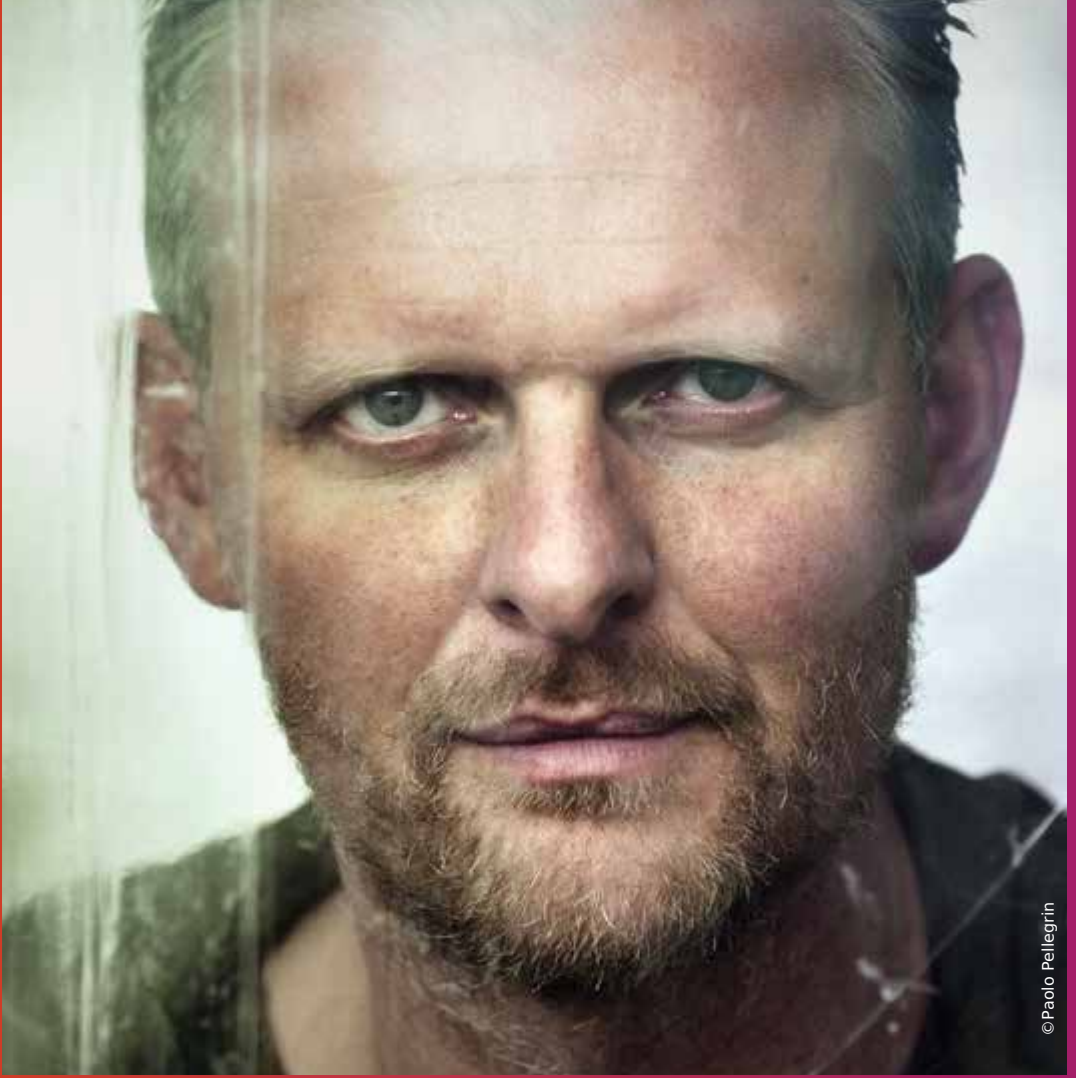
Asistent Regie : Silvano Voltolina
Sunetist: Andrea Melega
Producție: Benedetta Briglia, Cosetta Nicolini
Promovare și comunicare: Valentina Bertolino, Gilda Biasini
Administrație: Michela Medri, Elisa Bruno, Simona Barducci
Consultanță economică: Massimiliano Coli
Producție: Societas Raffaello Sanzio

În cadrul 'iar vulpea i-a spus corbului. Curs de lingvistică generală'
 Proiect Special Orașul Bologna 2014

Durață: 45 minute

© Paolo Pellegrin

Returns

Reveniri

Thomas
Ostermeier

Born in 1968 in Soltau. He spent his youth in Landshut. From 1992 to 1996 he studied directing at the Ernst Busch Academy of Dramatic Art Berlin. In 1995 he directed "The Unknown Woman" by Alexander Blok in accordance with Meyerhold's system of biomechanics. From 1996 to 1999 Ostermeier was Artistic Director of the Baracke at the Deutsches Theater in Berlin. Productions there included "Fat Men in Skirts" by Nicky Silver (1996), "Knives in Hens" by David Harrower (1997), "Man Equals Man" by Bertolt Brecht (1997), "Suzuki" by Alexej Schipenko (1997), "Shopping and Fucking" by Mark Ravenhill (1998), "Below the Belt" by Richard Dresser (1998), "The Blue Bird" by Maurice Maeterlinck (1999). In 1998 the Baracke was nominated Theatre of the Year. In 1998 and 1999 Ostermeier directed "Disco Pigs" by Enda Walsh and "Fore Face" by Marius von Mayenburg at the Deutsches Schauspielhaus in Hamburg. His final production at the Baracke was "Suzuki II" by Alexej Schipenko (1999). Since September 1999 Ostermeier is member of the Artistic Direction and Resident Director of the Schaubühne. He also directed "The Strong Tribe" by Marieluise Fleißer at the Münchner Kammerspiele (2002), "The Girl on the Sofa" by John Fosse at the Edinburgh International Festival (2002), "The Master Builder" by Henrik Ibsen for the Burgtheater in Vienna (2004), "The Marriage of Maria Braun" by Rainer Werner Fassbinder (2007) and "Susn" by Herbert Achternbusch at the Münchner Kammerspiele (2009) and "Ghosts" by Henrik Ibsen with the Toneelgroep at the Stadsschouwburg in Amsterdam (2001). Invitations to the Theatertreffen in Berlin wit "Knives in Hens" (1997), "Shopping and Fucking" (1998), "Nora" (2003), "Hedda Gabler" (2005) and "The Marriage of Maria Braun" (2008). He has been awarded with numerous international prizes, including the Europe Prize Theatrical Realities in Taormina (2000), the Nestroy Prize and the Politika Prize for "Nora" (2003). In 2004 he was Artiste Associé for the Festival d'Avignon. In 2009 "John Gabriel Borkman" by Henrik Ibsen has been awarded with the Grand Prix de la Critique of France and "Hamlet" by William Shakespeare with the Barcelona Critics Prize. In the same year, Ostermeier has been appointed Officier des Artes et des Lettres by the French Ministry of Culture. In 2010 he was announced as president of the German-French Council of Culture. His production "The Cut" received the critic's prize at the international theatre festival KONTAKT in Torun (Poland) in 2010. He was awarded The

Născut în 1968 în Soltau, și-a petrecut anii tinereții în Landshut. Între 1992 și 1996 a studiat regia la Academia pentru Arte Dramatice Ernst Busch din Berlin. În 1995 a regizat *Femeia Necunoscută* de Alexander Blok conform sistemului de biomecanica al lui Meyerhold. Între 1996 și 1999, Ostermeier a fost Director Artistic al Baracke la Teatrul German (Deutsches Theater) în Berlin. Printre producțiile sale la Teatrul German se numără și *Fat Men in Skirts* de icky Silver (1996), *Knives in Hens* de David Harrower (1997), *Man Equals Men* de Bertolt Brecht (1997), *Suzuki* de Alexej Schipenko (1997), *Shopping and Fucking* de Mark Ravenhill (1998), *Below the Belt* de Richard Dresser (1998), *The Blue Bird* de Maurice Maeterlinck (1999). În 1998 Baracke a fost nominalizat ca Teatrul Anului. În 1998 și 1999 Ostermeier a regizat *Disco Pigs* de Enda Walsh și *Fire Face* de Marius von Mayenburg la Deutsches Schauspielhaus în Hamburg. Producția sa finală la Baracke a fost *Suzuki II* de Alexej Schipenko (1999). Din Septembrie 1999, Ostermeier este membru al Direcției Artistice și Regizor Resident al Schaubühne. Acesta a regizat *The Strong Tribe* de Marieluise Fleißer la Münchner Kammerspiele (2002), *The Master Builder* de Henrik Ibsen pentru Burgtheater în Vienna (2004), *The Marriage of Maria Braun* de Rainer Werner Fassbinder (2007) și *Susn* de Herbert Achternbusch la Münchner Kammerspiele (2009) și *Ghosts* de Henrik Ibsen cu Toneelgroep la Stadsschouwburg în Amsterdam (2011). Ivițișii Theatertreffen în Berlin cu *Knives in Hens* (1997), *Shopping and Fucking* (1998), *Nora* (2003), *Hedda Gabler* (2005), și *The Marriage of Maria Braun* (2008). A fost premiat cu numeroase premii internaționale, inclusiv Premiul Europa Realități Teatrale în Taormina (2000), Premiul Nestroy și Premiul Politika pentru *Nora* (2003). În 2004 a fost Artiste Associé pentru Festival d'Avignon. În 2009 *John Gabriel Borkman* de Henrik Ibsen a fost premiat CU Grand Prix de la Critique din Franța și *Hamlet* de William Shakespeare cu Premiul Criticilor din Barcelona. În același an, Ostermeier a fost numit Officier des Arts et des Lettres de către Ministrul Francez al Culturii. În 2010 a fost numit președintele Consiliului de Cultură Germano-Francez. Producția sa, *The Cut* a primit premiul criticilor la festivalul de teatru internațional KONTAKT în Torun (Polonia) în 2010. A fost premiat cu Leul de Aur pentru eforturile sale la a 41a ediție a Festivalului Internațional de Teatru de către Bienală în Veneția în 2011. Pentru *Measure for Measure*

Thomas Ostermeier biography - biografie

Né en 1968 à Soltau, il passe sa jeunesse à Landshut. De 1992 à 1996, il étudie la mise en scène à l'Académie d'Art Dramatique Ernst Busch de Berlin. En 1995, il met en scène *L'Inconnue* d'Alexander Blok conformément au système de biomécanique de Meyerhold. De 1996 à 1999, Ostermeier est le directeur artistique de la Baracke du Deutsches Theater de Berlin. Il y met en scène notamment *De gros hommes en jupes* de Nicky Silver (1996), *Des couteaux dans les poules* de David Harrower (1997), *Homme pour homme* de Bertolt Brecht (1997), *Suzuki* d'Alexej Schipenko (1997), *Shopping and Fucking* de Mark Ravenhill (1998), *Sous la ceinture* de Richard Dresser (1998) et *L'oiseau bleu* de Maurice Maeterlinck (1999). En 1998, la Baracke est sacrée Théâtre de l'Année. En 1998 et en 1999, Ostermeier dirige *Disco Pigs* d'Enda Walsh et *Tête brûlée* de Marius von Mayenburg au Deutsches Schauspielhaus de Hambourg. Sa dernière mise en scène à la Baracke a été *Suzuki II* d'Alexej Schipenko (1999). Depuis septembre 1999 Ostermeier est membre de la direction artistique et directeur résident du Schaubühne. Il a également mis en scène *La forte race* de Marieluise Fleißer au Münchner Kammerspiele (2002), *La jeune fille sur un canapé* de John Fosse au Festival International d'Édimbourg (2002), *Solness le constructeur* de Henrik Ibsen pour le Burgtheater à Vienne (2004), *Le mariage de Maria Braun* de Rainer Werner Fassbinder (2007) et *Susn* de Herbert Achternbusch au Münchner Kammerspiele (2009) ainsi que *Les Revenants* de Henrik Ibsen avec le Toneelgroep au Stadsschouwburg d'Amsterdam (2001). Il a été invité au Theatertreffen de Berlin avec *Des couteaux dans les poules* (1997), *Shopping and Fucking* (1998), *Nora* (2003), *Hedda Gabler* (2005) et *Le mariage de Maria Braun* (2008). De nombreux prix internationaux ont récompensé son travail, notamment le Prix Europe Réalités Théâtrales à Taormine (2000), le prix Nestroy et le prix Politika pour *Nora* (2003). En 2004, il a été Artiste Associé au Festival d'Avignon. En 2009, sa mise en scène de *John Gabriel Borkman* de Henrik Ibsen a été récompensée par le Grand Prix de la Critique de France tandis que *Hamlet* de William Shakespeare a obtenu le prix de la Critique de Barcelone. La même année, Ostermeier a été nommé Officier des Arts et des Lettres par le Ministère français de la Culture. En 2010, il devient le président du Haut Conseil culturel franco-allemand. Sa mise en scène de *The Cut* a obtenu le prix de la critique au festival international de théâtre KONTACT à Torun (Pologne) en 2010. Il a reçu le Lion d'Or pour son œuvre à l'occasion du 41e Festival international de théâtre de la Biennale de Venise en

Nato nel 1968 a Soltau, cresce a Landshut. Dal 1992 al 1996 studia regia alla Scuola Superiore di Teatro Ernst Busch a Berlino. Nel 1995 dirige "La Sconosciuta" di Alexander Blok in conformità con il sistema di Biomeccanica teatrale di Meyerhold. Dal 1996 al 1999 Ostermeier è direttore artistico del "Baracke" al Deutsches Theater di Berlino. Le produzioni qui realizzate includono "Fat men in Skirts" di Nicky Silver (1996), "Coltelli nelle galline" di David Harrower (1997), "Un uomo è un uomo" di Bertolt Brecht (1997), "Suzuki" di Alexej Schipenko (1997), "Shopping & Fucking" di Mark Ravenhill (1998), "Sotto la cintura" di Richard Dresser (1998), "L'uccellino azzurro" di Maurice Maeterlinck (1999). Nel 1998 il Baracke viene eletto "Teatro dell'anno". Nel 1998 e nel 1999 Ostermeier dirige "Disco Pigs" di Enda Walsh e "Faccia di Fuoco" di Marius von Mayenburg al Deutsches Schauspielhaus di Amburgo. La sua ultima produzione al Baracke è "Suzuki II" di Alexej Schipenko (1999). Dal settembre del 1999 Ostermeier è membro della direzione artistica e regista residente dello Schaubühn. Tra gli spettacoli da lui diretti anche "La tribù forte" di Marieluise Fleißer, presentata al Münchner Kammerspiele (2002), "La ragazza sul divano" di John Fosse, in scena al Festival Internazionale di Edinburgo (2002), "Il costruttore Solness" di Henrik Ibsen, realizzato per il Burgtheater di Vienna (2004), "Il matrimonio di Maria Braun" di Rainer Werner Fassbinder (2007), "Susn" di Herbert Achternbusch, portato sul palco del Münchner Kammerspiele (2009) e "Fantasmi" di Henrik Ibsen, realizzato con il Toneelgroep allo Stadsschouwburg di Amsterdam (2001). Gli inviti al Theatertreffen di Berlino includono "Coltelli nelle galline" (1997), "Shopping & Fucking" (1998), "Nora" (2003), "Hedda Gabler" (2005) e "Il matrimonio di Maria Braun" (2008). Tra i numerosi premi internazionali ricevuti da Ostermeier figurano il Premio Europa Realtà Teatrali a Taormina (2000), il Premio Nestroy e il Premio Politika per "Nora" (2003). Nel 2004 il regista è Artiste associé per il Festival d'Avignone. Nel 2009 "John Gabriel Borkman" di Henrik Ibsen vince il Grand Prix de la Critique in Francia e "Amleto" di William Shakespeare quello della critica teatrale a Barcellona. Nello stesso anno, Ostermeier viene nominato Officier de l'Ordre des arts et des lettres dal Ministero della Cultura francese. Nel 2010 è eletto presidente del consiglio franco-tedesco della cultura. Nello stesso anno la sua produzione "The Cut" riceve il premio della critica al Festival Internazionale del Teatro Kontakt a Torun (Polonia). Nel 2011

Golden Lion for his work of the 41st International Theatre Festival by the Biennale in Venice in 2011. For "Measure for Measure" he received the Friedrich-Luft-Prize for "Best Theatre Performance in Berlin" in 2011. In Chile "Hamlet" has been awarded with the critics prize as "Best International Production 2011" and in Turkey with the honor award by the 18th Istanbul Theatre Festival 2012. His productions are touring worldwide and have been shown in cities such as Adelaide, Athens, Avignon, Barcelona, Bordeaux, Brussels, Caracas, Copenhagen, Dublin, Honk Kong, Krakow, Lisbon, London, Madrid, Marseille, Melbourne, Moscow, Naples, New York, Omsk, Oslo, Ottawa, Paris, Prague, Québec, Reims, Rennes, Seoul, Sydney, Taipei, Tel Aviv, Tokyo, Venice and Vienna.

a primit Premiul Friedrich-Luft pentru *Cea mai bună Reprezentație Teatrală în Berlin* în 2011. În Chile, *Hamlet* a fost premiat cu premiul criticilor ca *Cea mai bună producție Internațională 2011*, iar în Turcia cu premiul de onoare în cadrul celei de-a 18-a ediții a Festivalului de Teatru de la Istambul în 2012. Producțiile sale sunt în turneu pe mapamond și au fost jucate în orașe ca Adelaide, Atena, Avignon, Barcelona, Bordeaux, Bruxelles, Caracas, Copenhaga, Dublin, Hong Kong, Cracovia, Lisabona, Londra, Madrid, Marseilles, Melbourne, Moscova, Napoli, New York, Omsk, Oslo, Ottawa, Paris, Praga, Québec, Reims, Rennes, Seoul, Sydney, Taipei, Tel Aviv, Tokyo, Veneția și Viena.

2011. Pour *Mesure pour mesure* il s'est adjugé le prix Friedrich-Luft décerné au «Meilleur Spectacle de Théâtre à Berlin » en 2011. Au Chili, *Hamlet* a été récompensée par le prix de la critique en tant que « Meilleure mise en scène internationale 2011» et en Turquie il s'est adjugé le prix d'honneur au 18e Festival de Théâtre d'Istanbul en 2012. Ses mises en scène ont fait le tour du monde et ont été présentées dans des villes comme Adelaïde, Athènes, Avignon, Barcelone, Bordeaux, Bruxelles, Caracas, Copenhague, Cracovie, Dublin, Hong Kong, Lisbonne, Londres, Madrid, Marseille, Melbourne, Moscou, Naples, New York, Omsk, Oslo, Ottawa, Paris, Prague, Québec, Reims, Rennes, Séoul, Sydney, Taipei, Tel Aviv, Tokyo, Venise et Vienne.

alla Biennale di Venezia ad Ostermeier viene conferito il Leone d'oro alla carriera del 41° Festival Internazionale del Teatro. Nello stesso anno con "Misura per Misura" riceve il premio Friedrich Luft per la "Migliore performance teatrale a Berlino". In Cile, "Amleto" vince il premio della critica come "Miglior Produzione Internazionale del 2011" mentre nel 2012 in Turchia gli viene riconosciuto il "Premio d'Onore" dal 18° Festival Teatrale di Istanbul. Le sue produzioni sono tuttora in scena in tutto il mondo e sono state già rappresentate in città come Adelaide, Atene, Avignone, Barcellona, Bordeaux, Bruxelles, Caracas, Copenhague, Dublino, Hong Kong, Cracovia, Lisbona, Londra, Madrid, Marsiglia, Melbourne, Mosca, Napoli, New York, Omsk, Oslo, Ottawa, Parigi, Praga, in Québec, Reims, Rennes, Seoul, Sydney, Taipei, Tel Aviv, Tokyo, Venezia e Vienna.

Richard III

Schaubuhne Theater

Author: William Shakespeare

CREATORS

Translator: Marius von Mayenburg
Direction: Thomas Ostermeier
Stage Design: Jan Pappelbaum
Costume Design: Florence von Gerkan
Collaboration Costume Design: Ralf Tristan Szezny
Music: Nils Ostendorf
Video: Sébastien Dupouey
Dramaturgy: Florian Borchmeyer
Light Design: Erich Schneider
Puppeteers training: Susanne Claus, Dorothee Metz
Stage combats: René Lay

DISTRIBUTION

Richard III: Lars Eidingen
Buckingham: Moritz Gottwald
Elizabeth: Eva Meckbach
Lady Anne: Jenny König
Hastings, Brakenbury, Ratcliff: Sebastian Schwarz
Catesby, Margaret, First Murderer: Robert Beyer
Edward, Lord Mayor of London, Second Murderer: Thomas Bading
Clarence, Dorset, Stanley, Prince of Wales (puppet): Christoph Gawenda
Rivers, York (puppet): Laurenz Laufenberg
Drummer: Thomas Witte
Running time: 2 hours 30 minutes (no intermission)

Teatrul Schaubuhne

Autor: William Shakespeare

CREATORI

Traducător: Marius von Mayenburg
Regie: Thomas Ostermeier
Decoruri: Jan Pappelbaum
Costume: Florence von Gerkan
Colaborator costume: Ralf Tristan Szezny
Muzica: Nils Ostendorf
Video: Sébastien Dupouey
Dramatizare: Florian Borchmeyer
Lumini: Erich Schneider
Instructori păpușari: Susanne Claus, Dorothee Metz
Dueluri: René Lay

DISTRIBUȚIA

Richard III: Lars Eidingen
Buckingham: Moritz Gottwald
Elizabeth: Eva Meckbach
Lady Anne: Jenny König
Hastings, Brakenbury, Ratcliff: Sebastian Schwarz
Catesby, Margaret, Primul asasin: Robert Beyer
Edward, Lordul Primar al Londrei, Al doilea asasin: Thomas Bading
Clarence, Dorset, Stanley, Prințul de Wales (marionetă): Christoph Gawenda
Rivers, York (marionetă): Laurenz Laufenberg
Toboșar: Thomas Witte
Durata: 2 ore 30 minute (fără pauză)

15
ETP

15

E T P

Europe Theatre Prize

Premiul Europa pentru Teatru

The Europe Theatre Prize - ETP is a pilot project that was launched by the European Commission - under Jacques Delors, whose first Commissioner of Culture was Carlo Ripa di Meana who supported the idea of Alessandro Martinez, ETP General Secretary, at that time one of his collaborators. The Prize was inaugurated in 1986 under the auspices and the support of the European Community, as a prize to be awarded to personalities or theatrical companies that "have contributed to the realisation of cultural events that promote understanding and the exchange of knowledge between peoples." In those years further support to the creation of ETP came also from Melina Mercouri, who was the patroness of the Prize, and by Jack Lang, then French Minister of Culture and current President of ETP. These personalities, following the example of Ms Mercouri, are the same ones who developed the project of the European Capitals of Culture and they also included the ETP within major actions of the E.U. in the domain of culture. Since 2002 The Europe Theatre Prize is recognised by the European Parliament and the European Council as a "European cultural interest organisation". In keeping with these criteria, the first artist to whom an international jury, led by Irene Papas, awarded the Europe Theatre Prize in 1987 was Ariane Mnouchkine for her work with the Théâtre du Soleil. The presentation of the award to Mme Mnouchkine proved to be a "thrilling and visionary coup de théâtre": at the prize-giving, broadcast via Eurovision from the Greek Amphitheatre in Taormina, the director said she hoped the barriers that still divided Europe into two separate blocs would be eliminated, and that she intended to dedicate her prize to artists in the "other" Europe, then under Communist rule. At a time when it was becoming increasingly difficult to produce committed theatre also in the West, the prize allowed the Théâtre du Soleil to continue to pursue its activities and research. That same year, the then European Commissioner of Culture Carlo Ripa di Meana decided to award a special prize to Melina Mercouri, who had been appointed as her country's Minister of Culture, for having succeeded in combining her love of politics and her profound cultural awareness in her public and artistic activities. The next edition of the Europe Theatre Prize focused more intensely and directly on the chosen artist and his way of working. The prize was given to Peter Brook that year, introducing a new section that has since become one of the most characteristic and appreciated

Premiul Europa pentru Teatru - PET - este un proiect pilot lansat de Comisia Europeană pe vremea când președinția acesteia era asigurată de Jacques Delors. Primul Comisar european pentru cultură a fost Carlo Ripa di Meana și el este cel care a îmbrățișat ideea lui Alessandro Martinez, Secretar general al PET și unul dintre colaboratorii săi la vremea respectivă, de a institui un astfel de premiu. Premiul Europa pentru Teatru a fost inaugurat în 1986 sub auspiciile și cu sprijinul Comunității Europene, ca o recompensă oferită personalităților sau companiilor teatrale care "au contribuit la realizarea unor evenimente ce promovează înțelegerea și schimbul de cunoștințe între popoare". În acei ani, instituirea PET a mai fost încurajată de Melina Mercouri, patronul premiului, și de Jack Lang, pe atunci Ministrul francez al culturii și actualul președinte PET. Aceste personalități, urmând exemplul Melinei Mercouri, sunt și cele cărora le datorăm proiectul Capitalelor Culturale Europene, precum și includerea PET în circuitul activităților importante ale Uniunii Europene în domeniul cultural. Începând cu anul 2002, Premiul Europa pentru Teatru este recunoscut de Parlamentul European și de Consiliul European drept "instituție de interes cultural european". În conformitate cu acest lucru, primul artist căruia un juriu internațional condus de Irene Papas i-a acordat Premiul Europa pentru Teatru, în 1987, a fost Ariane Mnouchkine, pentru spectacolele sale cu "Théâtre du Soleil". Ceremonia de acordare a premiului doamnei Ariane Mnouchkine s-a dovedit a fi "un coup de théâtre emoționant și vizionar": la înmânarea propriu-zisă, transmisă prin Eurovision din interiorul amfiteatrului grecesc de la Taormina, regizoarea a declarat că speră ca barierele, ce încă separau Europa în două blocuri distincte, să fie eliminate și că dedică premiul obținut artiștilor "celeilalte Europe", pe vremea aceea sub regim comunist. Într-un moment în care era din ce în ce mai greu să se facă teatru angajat, chiar și în Occident, premiul acordat a permis companiei "Théâtre du Soleil" să își continue activitățile și cercetarea. În același an, Comisarul european pentru cultură Ripa di Meana a decis să îi fie acordat un Premiu Special Melinei Mercouri, care fusese numită Ministru al culturii în Grecia, pentru felul în care a reușit să îmbine dragostea pentru politică și conștiința culturală în activitățile sale artistice și publice. Următoarea ediție a Premiului Europa pentru Teatru a fost mai intens și mai direct canalizată pe artist și modalitatea sa de lucru. Premiul i-a fost acordat lui Peter Brook în acel an,

History of the Europe Theatre Prize Istoria Premiului Europa pentru Teatru

Le Prix Europe pour le Théâtre est un programme pilote de la Commission Européenne – présidée par Jacques Delors et dont le premier Commissaire à la Culture a été Carlo Ripa di Meana qui a supporté l'idée d'Alessandro Martinez, Secrétaire Général du Prix, à cette époque-là un de ses collaborateurs. Le Prix Europe est né en 1986 avec le soutien et le parrainage de la Communauté Européenne afin de récompenser les personnalités ou institutions théâtrales qui ont « contribué à la réalisation d'événements culturels déterminants pour la compréhension et la connaissance entre les peuples. » Le Prix Europe pour le Théâtre a été reconnu par le Parlement Européen et le Conseil Européen en tant qu'« organisation d'intérêt culturel européen ». Conformément à ces critères, la première artiste primée, en 1987, par le Jury international présidé par Irène Papas, fut Ariane Mnouchkine, pour son activité avec le Théâtre du Soleil. Le Prix conféré à Ariane Mnouchkine fut un véritable « coup de théâtre, émouvant et prophétique ». Au cours de la cérémonie de Remise des Prix, diffusée en Eurovision à partir du Théâtre Grec de Taormine, l'artiste souhaite voir s'abattre les barrières qui divisaient encore à l'époque les deux blocs séparés du continent européen, et déclara qu'elle voulait dédier son prix aux artistes de l'« autre Europe », qui était alors encore sous le régime communiste. En même temps, puisque la vie théâtrale dans sa forme la plus engagée était difficile également en Occident, la contribution économique constituée par le Prix représente une aide pour le Théâtre du Soleil en vue de poursuivre ses activités et sa recherche théâtrale. Au cours de cette même édition, Carlo Ripa di Meana, commissaire à la culture de la Commission Européenne de l'époque, décida de remettre un prix spécial à l'actrice grecque Melina Mercouri – la marraine de la première édition du Prix – devenue Ministre de la Culture de son pays, pour avoir su conjuguer au sein de l'activité publique et artistique, la passion politique avec une profonde sensibilité culturelle. Durant l'édition suivante, l'attention portée à la figure des artistes primés et à leur style de travail théâtral, devint plus intense et directe. Le prix à Peter Brook inaugura un usage qui devint, à partir de ce moment-là, l'une des caractéristiques les plus appréciées du Prix Europe : le travail de réflexion et d'étude autour des lauréats s'exprima cette année-là sous la forme de trois journées de rencontres inoubliables, organisées autour d'un mémorable dialogue ouvert entre Peter Brook et Grotowski, assorti d'une importante contribution d'interventions et de témoignages, d'une

Il Premio Europa per il Teatro è un programma pilota della Commissione Europea, quando era presieduta da Jacques Delors ed il cui primo Commissario alla Cultura è stato Carlo Ripa di Meana, che ha supportato l'idea di Alessandro Martinez, Segretario Generale del Premio, allora uno dei suoi collaboratori. Il Premio Europa è nato nel 1986 con il sostegno e il patrocinio della Comunità Europea, come riconoscimento da assegnare a quelle personalità o istituzioni teatrali che abbiano « contribuito alla realizzazione di eventi culturali determinanti per la comprensione e la conoscenza tra i popoli ». Il Premio Europa per il Teatro è riconosciuto dal Parlamento Europeo e dal Consiglio Europeo quale « organizzazione di interesse culturale europeo ». In coerenza con questi criteri, nel 1987, la prima artista ad essere premiata dalla giuria internazionale presieduta da Irene Papas, è Ariane Mnouchkine per l'attività svolta con il Théâtre du Soleil. Il premio alla Mnouchkine è un vero e proprio « colpo di teatro, emozionante e profetico ». L'artista, nel corso della cerimonia di premiazione, trasmessa in eurovisione dal Teatro greco di Taormina, auspicando l'abbattimento delle barriere che, ancora in quegli anni, dividevano in due blocchi separati il continente europeo, dice di volere dedicare il premio agli artisti dell'« altra Europa », allora ancora sotto il regime comunista. In un tempo, in cui la vita teatrale nelle sue forme più impegnative era difficile anche in occidente, il contributo economico costituito dal premio rappresenta un aiuto al Théâtre du Soleil per potere proseguire la sue attività e le sue ricerche teatrali. Nella stessa edizione, Carlo Ripa di Meana, Commissario alla Cultura della Comunità Europea del tempo, decide di assegnare un premio speciale all'attrice greca Melina Mercouri – madrina della prima edizione del Premio - divenuta ministro della Cultura del suo paese, alla quale viene riconosciuto il merito di avere saputo coniugare nell'attività pubblica e artistica la passione politica con una profonda sensibilità culturale. Nell'edizione successiva, l'attenzione verso la figura degli artisti premiati e il loro stile di lavoro teatrale si fa più intensa e diretta. Il premio a Peter Brook inaugura una prassi che, da quel momento, è una delle caratteristiche peculiari e più apprezzate del Premio Europa: il lavoro di riflessione e di studio intorno all'artista che riceve il premio si esprime quell'anno in tre indimenticabili giornate di incontri, articolate in un memorabile dialogo aperto tra Peter Brook e Grotowski, in un corposo contributo

features of the Europe Prize: an analysis and study of the work of the prize-winning artist, which that year took the form of three unforgettable days of meetings, consisting of a memorable improvised dialogue between Peter Brook and Grotowski, a wealth of personal accounts and testimonies, video screenings, and demonstrations, open to the public, given by the eminent director and some of his favourite actors. The stimulating activities of those three days are documented in the book entitled *Gli anni di Peter Brook*. Since the second edition, the Europe Theatre Prize has been under the patronage of the European Community and has collaborated with the International Association of Theatre Critics. The third edition saw the prize go to Giorgio Strehler for his important contribution to the creation of a Europe of theatre and culture. It was also in the third edition that collaboration with the Union des Théâtres de l'Europe began – as Strehler had pushed for – and the Europe Prize Theatrical Realities was founded and awarded to Anatoli Vassiliev. The Russian director created a remarkably intense workshop-production for the occasion. The conference dedicated to Strehler was complemented by a reading of scenes from Jouvet's *Elvira and a Passion for the Theatre* by Strehler and Giulia Lazzarini, who also commented on the work. The poet and dramatist Heiner Müller received the award at the fourth edition. The Europe Prize Theatrical Realities went to Giorgio Barberio Corsetti for new scenic techniques, to the theatre company Els Comediants for street theatre, and to Eimuntas Nekrosius for his work as a theatre director. The various juries gradually shaped the programme of events at each edition: the fourth Europe Theatre Prize, therefore, featured days of intense research and analysis, combined with many creative happenings and performances, in which a considerable number of internationally famous theatre people and directors participated. The productions included *Prometheus*, with its ingenious interplay of words and music, by Heiner Müller, directed by Heiner Goebbels; *Faust* by Giorgio Barberio Corsetti; *Mozart and Salieri* and a European preview of scenes from *The Three Sisters*, directed by Eimuntas Nekrosius, which was instrumental in making the Lithuanian director's work known in the rest of Europe. The *Returns* section welcomed back Anatoli Vassiliev who presented the European preview of Molière's *Amphitryon*. The fifth edition went outside Europe, for the first time, to pay tribute to Robert Wilson and the planetary dimension of

introducându-se o nouă secțiune care a devenit de atunci una dintre cele mai apreciate și distincte trăsături ale Premiului Europa: o analiză și un studiu al activității artistului premiat, care în acel an s-a desfășurat sub forma unor întâlniri de neuit pe durata a trei zile și au constat într-o memorabilă discuție liberă între Peter Brook și Grotowski, o multitudine de relatări personale și mărturisiri, proiecții video, ateliere de demonstrații, toate cu public, oferite de eminentul regizor și câțiva dintre actorii săi favoriți. Activitățile extrem de antrenante din acele zile au fost strânse într-o carte intitulată *Anii lui Peter Brook*. Începând cu a doua ediție, Premiul Europa pentru Teatru s-a aflat sub patronajul Comunității Europene și a colaborat cu Asociația Internațională a Criticilor de Teatru. La cea de-a treia ediție, premiul a fost atribuit lui Giorgio Strehler pentru importantul său aport la crearea unei Europe a teatrului și culturii. Tot la a treia ediție, a început colaborarea cu Uniunea Teatrelor din Europa – așa cum o promovase Strehler – și a fost instituit Premiul Europa Realități Teatrale care a fost oferit lui Anatoli Vassiliev. Regizorul rus a creat o remarcabil de intensă producție-atelier pentru această ocazie. Conferința dedicată lui Strehler a fost completată de o lectură a mai multor scene din *Elvira și o pasiune pentru teatru* a lui Louis Jouvet, în interpretarea lui Strehler și a Giuliei Lazzarini, care au și comentat textele citite. Poetul și dramaturgul Heiner Müller a primit Premiul Europa la a IV-a ediție. Premiul Europa Realități Teatrale le-a fost decernat lui Giorgio Barberio Corsetti pentru tehnici teatrale inovatoare, companiei Els Comediants pentru teatru de stradă și lui Eimuntas Nekrosius pentru activitatea sa de regizor de teatru. Programul evenimentelor la fiecare ediție a fost hotărât de respectivele jurii. La a IV-a ediție, prin urmare, au fost prevăzute zile de cercetare intensă și analiză, combinate cu evenimente și reprezentații, la care au participat un număr considerabil de personalități din lumea teatrului și regizori de renume internațional. Spectacolele au inclus *Prometeu* de Heiner Müller, cu ingenioasa sa interacțiune între cuvânt și muzică, în regia lui Heiner Goebbels; *Faust* regizat de Giorgio Barberio Corsetti; *Mozart și Salieri* și o avanpremieră a câtorva scene din *Trei surori* în regia lui Eimuntas Nekrosius, moment esențial pentru a face cunoscută munca regizorului lituanian în restul Europei. La secțiunea *Reveniri*, a fost salutată reîntorcerea lui Anatoli Vassiliev care a prezentat avanpremiera piesei *Amphitryon* de Molière. Premiul celei de-a V-a ediții a mers pentru prima

projection de documents audiovisuels et d'ateliers ouverts au public auxquels participèrent, outre le metteur en scène lui-même, quelques-uns de ses comédiens préférés. La documentation de ces journées se trouve aujourd'hui rassemblée dans le livre « Les années de Peter Brook ». A partir de cette édition, le Prix Europe bénéficia du patronage de la Communauté Européenne et commença, en outre, sa collaboration avec l'Association Internationale des Critiques de Théâtre. La IIIe édition récompensa Giorgio Strehler pour sa grande contribution à la formation d'une Europe du théâtre et de la culture et inaugura la collaboration du Prix avec l'Union des Théâtres de l'Europe, sur demande explicite de Strehler. Elle institua en outre le Prix Europe Nouvelles Réalités Théâtrales qui fut remis à Anatolij Vassiliev. A cette occasion, le metteur en scène russe anima un atelier-spectacle d'une rare intensité. Le colloque sur Strehler s'acheva par la lecture, jouée et commentée par Strehler et Giulia Lazzarini, de scènes tirées de *Elvire ou la passion théâtrale* de Louis Jouvet. Le lauréat de la IVe édition fut Heiner Müller, poète et dramaturge. Le Prix Europe Réalités Théâtrales alla à Giorgio Barberio Corsetti, à Els Comediants et à Eimuntas Nekrosius, qui furent primés, respectivement, pour les nouveaux moyens scéniques utilisés, le théâtre de rue et le travail dramaturgique. La physionomie du Prix se précisait au fur et à mesure selon les désirs des Jurys : cette édition du Prix fut donc organisée autour d'intenses journées d'études et d'analyses, accompagnées de nombreux moments de création et de spectacles auxquels participèrent de nombreux spécialistes et des metteurs en scène de niveau international. Parmi les spectacles, rappelons la rencontre entre la musique et les mots proposée par le *Prométhée* de Heiner Müller mis en scène par Heiner Goebbels, le *Faust* de Giorgio Barberio Corsetti et le *Mozart et Salieri* ainsi que des extraits des *Trois Sœurs* avec une mise en scène de Eimuntas Nekrosius, présentés en première mondiale, un événement qui contribua à faire connaître le travail théâtral du réalisateur lithuanien dans le reste de l'Europe. Dans la section Retours, Anatolij Vassiliev présenta une première européenne de *l'Amphitryon* de Molière. Avec la Ve édition on franchissait pour la première fois les frontières européennes en rendant hommage à Robert Wilson et à la dimension planétaire de son théâtre : à cette occasion, Wilson anima, avec chaleur et vivacité, le colloque qui lui fut consacré et présenta *Perséphone*. Le Prix Europe Réalités Théâtrales, remis ex-aequo au Théâtre de Complicité, une des compagnies anglaises les plus

di relazioni e testimonianze, in proiezioni di audiovisivi e in dimostrazioni aperte al pubblico che videro impegnati, insieme al maestro, alcuni dei suoi attori preferiti. La documentazione di quelle giornate si trova oggi raccolta nel libro "Gli anni di Peter Brook". A partire da quest'edizione il Premio Europa assume il patrocinio della Comunità Europea, inoltre inizia la collaborazione con l'Association Internationale des Critiques de Théâtre. La terza edizione, oltre a premiare Giorgio Strehler per il grande contributo da lui dato al formarsi di un'Europa del teatro e della cultura, inaugura la collaborazione con l'Union des Théâtres de l'Europe – per esplicita volontà dello stesso Strehler - e istituisce il Premio Europa Realtà Teatrali che è assegnato ad Anatoli Vassiliev. Per l'occasione il regista russo dà vita a un laboratorio-spettacolo di rara intensità. Completa il convegno su Strehler la lettura, recitata e commentata da Strehler e Giulia Lazzarini, di scene da "Elvira e la passione teatrale" di Jouvet. Heiner Müller, poeta e dramaturgo, riceve il Premio Europa per il Teatro nella quarta edizione. Il Premio Europa Nuove Realtà Teatrali è assegnato a Giorgio Barberio Corsetti, a Els Comediants, e a Eimuntas Nekrosius, rispettivamente, per i nuovi mezzi scenici utilizzati, per il teatro di strada e per il lavoro dramaturgico. La fisionomia del premio si va man mano precisando secondo i desideri delle Giurie: questa edizione del premio è dunque un'iniziativa articolata in intense giornate di studi e analisi, unite a numerosi momenti di creazione e spettacoli, cui partecipano un gran numero di addetti ai lavori e registi di livello internazionale. Tra gli spettacoli si ricordano l'incontro di musica e parola in un *Prometeo* di Heiner Müller per la regia di Heiner Goebbels, un *Faust* di Giorgio Barberio Corsetti e un *Mozart e Salieri*, e scene da *Le Tre Sorelle*, in prima europea, di Eimuntas Nekrosius che contribuisce non poco a far conoscere il lavoro teatrale del regista lituano nel resto d'Europa. Nella sezione Ritorni, Anatoli Vassiliev presenta in prima europea *l'Anfitrione* di Molière. Con la quinta edizione per la prima volta si sconfinava dall'Europa rendendo omaggio a Robert Wilson e alla dimensione planetaria del suo teatro: Wilson anima, con sorprendente calore e vivacità, il convegno a lui dedicato e presenta *Persephone*. Il Premio Europa Realtà Teatrali viene assegnato ex-aequo al Théâtre de Complicité, compagnia inglese fra le più interessanti degli ultimi tempi e alla rivelazione *Carte Blanche*-Compagnia della Fortezza che da anni porta avanti l'idea del teatro come riscatto per la

his theatre: Wilson presented *Persephone* and the conference dedicated to him was greatly enlivened by his remarkable warmth and vivacity. The Europe Prize Theatrical Realities was shared by Théâtre de Complicité, one of the most interesting English companies to emerge in recent times, and the great revelation Carte Blanche-Compagnia della Fortezza theatre company, which for years had been developing the idea of theatre as a way of reclaiming freedom and human dignity, working with inmates of the prison in Volterra (Italy). The *Returns* section featured a production by Vassiliev, *The Lamentations of Jeremiah*, inspired by spirituality, music and Orthodox rites, and presented a world preview of excerpts from *Hamlet* by Nekrosius. The Jury of the sixth edition, led by Jack Lang, awarded the Europe Prize to Luca Ronconi and the fourth Europe Prize Theatrical Realities to Christoph Marthaler. The programme was filled with performances and events, and culminated in the presentation of the awards. It featured two international conferences: "Spettacolo dal vivo: informazione, critica, istituzioni" ("Live Performance: Information, Criticism, Institutions") followed by "Metodo Ronconi" ("Ronconi's Method"). Ronconi staged an episode from *The Brothers Karamazov* and conducted a rehearsal, open to the public, of *Questa sera si recita a soggetto* by Pirandello, during which he revealed some of the secrets of his "method". The meeting with Christoph Marthaler revealed his pungent irony and brilliant creative mind, and offered great insight into the theatrical approach of a personality who is considered a genius by all who have worked with him. The *Returns* section was dedicated to Robert Wilson, who celebrated the centenary of Bertolt Brecht's birth by presenting with the Berliner Ensemble *Der Ozeanflug*, based on texts by Brecht, Heiner Müller and Fyodor Dostoyevsky. Pina Bausch's dance theatre and her charismatic personality gave a new slant to the seventh edition of the Europe Theatre Prize. The dancers and collaborators who spoke about the German artist's work at the international conference, "Sulle tracce di Pina" ("In Pina's Footsteps"), hailed from places as far apart as Europe and India, Japan and the United States, Palermo and Australia. It was a journey filled with emotion, memories and performances, which ended magnificently with *Small Collection*, an anthology presented by Pina Bausch and her famous Tanztheater of Wuppertal, with films, videos and a

dată în afara Europei, un omagiu adus lui Robert Wilson și dimensiunii planetare a teatrului său: Wilson a prezentat *Persefona*, iar conferința dedicată marelui regizor a fost animată de remarcabila lui vervă și căldură umană. Premiul Europa Realități Teatrale a fost împărțit de Théâtre de Complicité, una dintre cele mai interesante companii de teatru britanice din ultimii ani, și marea revelație, compania de teatru Carte Blanche-Compagnia della Fortezza, care, de ani buni, dezvoltă ideea teatrului ca modalitate de recuperare a libertății și demnității umane lucrând cu deținuții din închisoarea orașului Volterra din Italia. Secțiunea *Reveniri* a inclus o producție semnată de Anatoli Vassiliev, *Lamentațiile lui Ieremia*, inspirată de spiritualitate, muzică și rituri ortodoxe, alături de avanpremieră mondială a câtorva fragmente din *Hamlet* în regia lui Eimuntas Nekrosius. Juriul celei de-a VI-a ediții, condus de Jack Lang, a conferit Premiul Europa pentru Teatru lui Luca Ronconi, iar al IV-lea Premiul Europa Realități Teatrale lui Christoph Marthaler. Programul a fost bogat în spectacole și evenimente, culminând cu înmânarea premiilor. Au avut loc două conferințe internaționale: *Spectacol în direct: informații, critică, instituții*, urmat de *Metoda Ronconi*. Ronconi a adus pe scenă un episod din *Frații Karamazov* și a condus o repetiție cu public a piesei *Astăzi seară se improvizează* de Luigi Pirandello, pe parcursul căreia a dezvăluit câteva din secretele "metodei" sale. Întâlnirea cu Christoph Marthaler a revelat asistenței ironia caustică a regizorului și mintea sa creativă scilicet, oferind posibilitatea unei incursiuni în adâncul personalității artistice a unui geniu, așa cum este considerat artistul de toți cei care au colaborat cu el. Secțiunea *Reveniri* i-a fost dedicată lui Robert Wilson, care a celebrat împlinirea unui centenar de la nașterea lui Bertolt Brecht prezentând *Zbor deasupra oceanului* cu Berliner Ensemble, pe texte de Brecht, Heiner Müller și Feodor Dostoievski. Teatrul-dans al Pinei Bausch și personalitatea ei carismatică au conferit o nouă perspectivă celei de-a VII-a ediții a Premiului Europa pentru Teatru. Balerinii și colaboratorii veniți din Europa, India, Japonia, Statele Unite, Palermo și Australia au vorbit despre activitatea artistei germane la conferința internațională intitulată *Pe urmele Pinei*, apreciindu-i la superlativ munca și talentul. A fost o călătorie plină de emoții, amintiri și spectacole, ce s-a încheiat într-un mod magnific cu *Scurtă colecție*, o antologie prezentată de Pina Bausch și celebrul său Tanztheater Wuppertal, cuprinzând filme, video-uri și o expoziție de fotografie, pentru ca imaginea asupra carierei

intéressantes de ces dernières années, et à la révélation Cartre-Blanche-Compagnia della Fortezza, qui promet depuis des années l'idée d'un théâtre comme rachat pour la liberté et la dignité humaine en travaillant avec des acteurs-non acteurs détenus dans les prisons italiennes de Volterra. La section Retours propose un spectacle de Vassiliev, Les lamentations de Jérémie, inspiré par la spiritualité, la musique et les rituels orthodoxes et, en première mondiale, des extraits du Hamlet de Nekrosious. Présidé par Jack Lang, le jury international de la VIe édition remet le Prix Europe à Luca Ronconi et le IVe Prix Europe Réalités Théâtrales à Christoph Marthaler. La remise des prix concluait un intense calendrier de travaux et d'événements. Les colloques internationaux furent au nombre de deux : le premier sur le « Spectacle live : information, critique, institution » et le deuxième sur la « Méthode Ronconi ». Pour illustrer le travail de Ronconi, ce dernier présenta un épisode des Frères Karamazov, tandis qu'une répétition ouverte au public, en avant-première, de C'est soir on improvise de Pirandello, révéla quelques secrets de sa « méthode ». La rencontre avec Christoph Marthaler ouvrit une fenêtre sur l'ironie tranchante, la débordante vivacité intellectuelle et l'approche du théâtre d'un personnage communément considéré comme un génie par ses interlocuteurs internationaux. La section Retours fut consacrée à Robert Wilson, qui, pour le centenaire de la naissance de Bertolt Brecht proposa, avec le Berliner Ensemble, Der Ozeanflug, sur des textes de Brecht, Heiner Müller et Fiodor Dostoïevski. Le théâtre-danse et la personnalité charismatique de Pina Bausch donnèrent à la VIIe édition du Prix Europe une physionomie particulière. Les interventions de danseurs, de collaborateurs et de témoins du travail de l'artiste allemande au colloque international « Sur les traces de Pina », allèrent de l'Europe à l'Inde, du Japon aux Etats-Unis, de Palerme à l'Australie. Un voyage constitué d'émotions, de souvenirs et de performances, couronné par le spectacle anthologique Small Collection, offert par Pina Bausch et sa compagnie historique, le Tanztheater de Wuppertal, et complété par des films, des vidéos et une exposition photographique. Le Ve Prix Europe Réalités Théâtrales fut conféré au Royal Court Theatre pour avoir su valoriser et défendre une toute nouvelle génération d'auteurs, parmi lesquels Sarah Kane, Mark Ravenhill, Jez Butterworth, Conor McPherson et Martin Mc Donagh. L'activité du Royal Court Theatre fut illustrée à travers la rencontre « En scène, le Royal Court », un colloque scandé par des lectures et des

liberté et per la dignità umana, lavorando con attori-non attori reclusi nelle carceri italiane di Volterra. La sezione Ritorni propone uno spettacolo di Vassiliev, Le lamentazioni di Geremia, ispirato alla spiritualità, alla musica e ai rituali ortodossi e, in anteprima mondiale, quadri da Amleto di Nekrosious. Presieduta da Jack Lang, la giuria internazionale della VI edizione, assegna il Premio Europa a Luca Ronconi e il IV Premio Europa Realtà Teatrali a Christoph Marthaler. La consegna dei premi conclude un denso calendario di lavori ed eventi. Due i convegni internazionali: il primo sullo "Spettacolo dal vivo: informazione, critica, istituzione" e il secondo sul "Metodo Ronconi". Per gli spettacoli di Ronconi, va in scena un episodio dai Fratelli Karamazov, mentre una prova aperta, in anteprima, di Questa sera si recita a soggetto di Pirandello svela alcuni segreti del suo "metodo". L'incontro con Christoph Marthaler apre una finestra sull'ironia tagliente, la straripante vivacità intellettuale e l'approccio al teatro di un personaggio apertamente considerato un genio dai suoi interlocutori internazionali. La sezione Ritorni è dedicata a Robert Wilson che, per il centenario della nascita di Bertolt Brecht, propone, con il Berliner Ensemble, Der Ozeanflug su testi di Bertolt Brecht, Heiner Müller e Fedor Dostoevskij. Il teatro danza e la personalità carismatica di Pina Bausch danno alla VII edizione del Premio Europa una fisionomia speciale. Gli interventi di danzatori, collaboratori e testimoni del lavoro dell'artista tedesca messi Sulle tracce di Pina da un convegno internazionale, spaziano dall'Europa all'India, dal Giappone agli Stati Uniti, da Palermo all'Australia. Un viaggio - fatto di emozioni, ricordi e performance - coronato dallo spettacolo antologico Small Collection, offerto dalla Bausch insieme alla sua storica compagnia Tanztheater di Wuppertal e completato da film, da video e da una mostra fotografica. Il V Premio Europa Realtà Teatrali viene assegnato al Royal Court Theatre per aver saputo valorizzare e difendere una nuovissima generazione di autori come Sarah Kane, Mark Ravenhill, Jez Butterworth, Conor McPherson e Martin McDonagh. L'attività svolta dal Royal Court Theatre viene illustrata nell'incontro Di scena il Royal Court, scandito da letture e dimostrazioni tratte da opere della più recente drammaturgia britannica con gli attori del Royal Court. In esclusiva italiana, è presentato The Weir di Conor McPherson, diretto da Ian Rickson. Per la sezione Ritorni, Christoph Marthaler, alla guida di un incredibile ensemble, propone

photographic exhibition to complete the picture. The fifth Europe Prize Theatrical Realities was awarded to the Royal Court Theatre for showcasing and defending new, controversial playwrights like Sarah Kane, Mark Ravenhill, Jez Butterworth, Conor McPherson and Martin McDonagh. The Royal Court Theatre's activities were spotlighted at the meeting "Di scena il Royal Court", during which actors from the Royal Court gave readings and work demonstrations, based on the most recent British plays. Ian Rickson directed the first Italian performance of *The Weir* by Conor McPherson. In the *Returns* section, Christoph Marthaler and his remarkable ensemble presented *Die Spezialisten* with enormous success. The parallel initiatives included two important meetings: "Scrivere/rapresentare" ("Writing/Performing"): new European drama presented by the Europe Prize jury, followed by a *mise en espace* staged by the Théâtre Ouvert and "L'Arte dell'attore, sviluppi e cambiamenti negli ultimi quindici anni" ("The Actor's Art, Developments and Changes in the Last Fifteen Years"), a debate organised by the Union des Théâtres de l'Europe, which was attended - among others - by Erland Josephson. The Convention Théâtrale Européenne had been associated with and supported the Europe Theatre Prize since this seventh edition. By awarding the Prize to Lev Dodin, the eighth edition not only honoured one of Stanislavsky's most brilliant students, but also opened a window on the non-stop activities undertaken by the Siberian director and the Maly Teatr of Saint Petersburg, where, despite institutional and economic instability, the theatre scene is more creative and lively than anywhere else in Europe. It was possible to appreciate Dodin's work, and the context in which he generally works, at a conference with a host of speakers and testimonies, and in two productions: *The House* by Fyodor Abramov - which Dodin expressly wanted to bring to Taormina - and the world preview of *Molly Sweeney* by Brian Friel. The sixth Europe Prize Theatrical Realities went to the Dutch theatre company Theatergroep Hollandia; to the German director Thomas Ostermeier and to the Italian theatre company Societas Raffaello Sanzio. The prize-winners presented four productions: *Voices* by Pasolini and *Ongebluste Kulk* (Hollandia), *Crave* by Sarah Kane (Thomas Ostermeier), *Amleto, la veemente esteriorità della morte di un mollusco* (Societas Raffaello Sanzio). A special prize was awarded to the BITEF (Belgrade International Theatre

artistei să fie completă. Al V-lea Premiu Europa Realități Teatrale a fost conferit trupei Royal Court Theatre pentru prezentarea și susținerea unor noi dramaturgi controversați, cum ar fi Sarah Kane, Mark Ravenhill, Jez Butterworth, Conor McPherson și Martin McDonagh. Activitatea companiei Royal Court Theatre a fost evidențiată cu ocazia întâlnirii *Pe scena lui Royal Court*, ocazie cu care actorii companiei au recitat și au făcut demonstrații pe cele mai recente texte dramatice britanice. Ian Rickson a regizat piesa *Stăvilarul* de Conor McPherson. La secțiunea *Reveniri*, Christoph Marthaler și extraordinara sa companie au prezentat *Specialiștii* cu un succes enorm. Inițiativele paralele au inclus două importante întâlniri: *Scrisoare/representare*, noul teatru european prezentat de Juriul Premiului Europa, urmată de o *mise en espace* montată de Théâtre Ouvert și *Arta actorului, evoluție și schimbare în ultimii cincisprezece ani*, o dezbateră organizată de Uniunea Teatrelor din Europa la care a participat, printre alții, și Erland Josephson. Convenția Europeană a Teatrelor s-a asociat și a sprijinit Premiul Europa pentru Teatru începând cu a VII-a sa ediție. Acordându-i Premiul Europa pentru Teatru lui Lev Dodin, a VIII-a ediție nu numai că l-a onorat pe unul dintre cei mai străluciți elevi ai lui Stanislavsky, dar a deschis și o fereastră către activitățile neobosite ale regizorului siberian și ale Maly Teatr din St. Petersburg, unde, în ciuda unei instabilități instituționale și economice, scena de teatru e mai creativă și mai vivace decât oriunde în altă parte în Europa. Realizările lui Lev Dodin, ca și contextul muncii sale, au putut fi apreciate în cadrul unei conferințe cu un însemnat număr de vorbitori și mărturisiri, ca și în două spectacole: *Casa* de Fodor Abramov - pe care Dodin a vrut cu tot dinadinsul să o aducă la Taormina - și avanpremierea mondială a piesei *Molly Sweeney* de Brian Friel. Al VI-lea Premiu Europa Realități Teatrale le-a fost oferit companiei de teatru olandeze Theatergroep Hollandia, regizorului german Thomas Ostermeier și companiei de teatru Societas Raffaello Sanzio. Câștigătorii au prezentat patru producții: *Voci* de Pier Paolo Pasolini și *Ongebluste Kulk* de Marinus van der Lubbe și Marin Shouten (Hollandia), *Jind* de Sarah Kane (Thomas Ostermeier), *Hamlet, aparența stringentă a morții unei moluște* (Societas Raffaello Sanzio). Un premiu special i-a fost atribuit Festivalului de Teatru Internațional Belgrad (BITEF), iar o mențiune specială a fost obținută de Ibrahim Spahic, pentru rolul pe care teatrul său l-a avut în zilele disperate ale războiului din Sarajevo. Revenirea lui Peter Brook (Premiul

démonstrations tirées des œuvres de la dramaturgie britannique la plus récente, avec la collaboration des comédiens du Royal Court. A cette occasion, *The Weir* de Conor Mc Pherson, mis en scène par Ian Rickson fut présenté en exclusivité pour l'Italie. Pour la section Retours, Christoph Marthaler proposa, avec un extraordinaire ensemble, *Die Spezialisten*, un spectacle qui connut un énorme succès. Parmi les initiatives collatérales, rappelons deux rencontres importantes : « Ecrire/représenter : exemples de nouvelle dramaturgie européenne », un colloque proposé par le Jury du Prix Europe et suivi d'une mise en espace réalisée par le Théâtre Ouvert ainsi que « L'Art de l'acteur, développement et changements dans ces quinze dernières années », débat organisé par l'Union des Théâtres de l'Europe avec la participation, entre autre, d'Erland Josephson. A partir de cette édition, le Prix bénéficie du parrainage de la Convention Théâtrale Européenne, qui devient également organisme associé. Lors de la VIIIe édition, la décision de récompenser Lev Dodin ne représentait pas uniquement un hommage à l'un des meilleurs élèves de Stanislavski, mais permettait également d'ouvrir une brèche sur l'incessante activité du metteur en scène sibérien et du Maly Teatr de Saint-Petersbourg, où, en dépit des précarités institutionnelles et économiques, on assiste à un ferment créatif, sans comparaison en ce moment en Europe. Le travail de Dodin ainsi que le contexte dans lequel il s'exerce en grande partie, ont pu être appréciés dans le cadre d'un colloque riche en interventions et témoignages et à travers deux spectacles : *La Maison* de Fiodor Abramov - dont la reprise dans le cadre du festival de Taormine a été fortement voulue par Dodin lui-même - et la première mondiale de Molly Sweeney de Brian Friel. Le VIe Prix Europe Réalités Théâtrales a été remis aux Hollandais du Theatergroep Hollandia, au metteur en scène allemand Thomas Ostermeier et aux Italiens de la Societas Raffaello Sanzio. Quatre spectacles ont été proposés par les artistes primés : *Voices*, tiré de Pasolini et Ongebluste Kulk (Hollandia), *Crave* de Sarah Kane (Thomas Ostermeier), *Amléto*, la veemente esteriorità della morte di un mollusco (Societas Raffaello Sanzio). Un prix spécial a été remis au BITEF (Belgrade International Theater Festival), tandis qu'une mention spéciale a été conférée à Ibrahim Spahic pour son activité à Sarajevo durant les journées désespérées du conflit. Le Retour de Peter Brook (Ile Prix Europe pour le Théâtre) avec *Le Costume*, de l'écrivain sud-africain Can Themba, produit par le Prix Europe, a permis de rendre

Die Spezialisten e riscuote un successo clamoroso. Tra le iniziative collaterali, vanno ricordati due importanti incontri: "Scrivere/rappresentare": esempi di nuova drammaturgia europea proposti dalla Giuria del Premio Europa, seguiti da una mise en espace realizzata da Théâtre Ouvert e L'Arte dell'attore, sviluppi e cambiamenti negli ultimi quindici anni, dibattito organizzato dall'Union des Théâtres de l'Europe, con la partecipazione, tra gli altri, di Erland Josephson. Da questa VII edizione, la Convention Théâtrale Européenne diventa organismo associato e sostenitore del Premio Europa per il Teatro. Nell'VIII edizione, premiando Lev Dodin, non si è solo reso omaggio ad uno dei migliori allievi di Stanislavski, si è anche aperto uno spaccato sull'attività incessante del regista siberiano e del Maly Teatr di San Pietroburgo, dove, nonostante precarietà istituzionali ed economiche, si assiste a un fermento creativo e vitale della scena teatrale che non ha paragoni nel resto d'Europa. Il lavoro di Dodin e il contesto in cui egli prevalentemente lavora, si sono potuti apprezzare in un convegno denso di interventi e testimonianze e in due spettacoli: *La casa* di Fijodor Abramov - la cui riproposizione a Taormina è stata fortemente voluta da Dodin stesso - e *Molly Sweeney* di Brian Friel, in prima mondiale. Il VI Premio Europa Realtà Teatrali è andato agli olandesi del Theatergroep Hollandia; al regista tedesco Thomas Ostermeier e agli italiani della Societas Raffaello Sanzio. Quattro gli spettacoli proposti dagli artisti premiati: *Voices* da Pasolini e Ongebluste Kulk (Hollandia), *Crave* di Sarah Kane (Thomas Ostermeier), *Amléto*, la veemente esteriorità della morte di un mollusco (Societas Raffaello Sanzio). Un premio Speciale è stato assegnato al BITEF (Belgrade International Theater Festival). Una Menzione speciale ha ricevuto Ibrahim Spahic per il ruolo della sua attività nei giorni disperati di Sarajevo in guerra. Il "ritorno" di Peter Brook (II Premio Europa per il Teatro) con *Le Costume*, dello scrittore sudafricano Can Themba, co prodotto dal Premio Europa per il Teatro, ha reso omaggio ad uno dei più grandi registi viventi e alla poliedricità rigorosa del suo teatro. Nella IX edizione il teatro si dilata, supera se stesso e si riafferma - intrecciandosi con il cinema, la danza e la musica - integrando diverse tendenze che animano la scena contemporanea. Premiando Michel Piccoli la giuria ha voluto celebrare un grande artista squisitamente europeo e un modo di concepire il mestiere d'attore che, attraversando i generi (cinema, teatro), trova, al

Festival), and a special mention went to Ibrahim Spahic for the role his theatre played in the desperate days of the war in Sarajevo. The "return" of Peter Brook (II Europe Theatre Prize) with *Le Costume*, by South African dramatist Can Themba, which the Europe Theatre Prize co-produced, was a tribute to one of the greatest living directors and his rigorous, multifaceted approach to theatre. Drama expanded, surpassed itself and reasserted its importance at the ninth edition of the Prize, interweaving with cinema, dance and music to encompass the various trends animating the contemporary scene. The prize awarded to Michel Piccoli was intended as a tribute to a great, exquisitely European artist and an approach to the profession of acting that passes through the sectors of stage and screen to find its essential rationale beyond them in a style inseparable from the man himself and his social commitment. Aided and abetted by Klaus Michael Grüber, Michel Piccoli used the Massimo Bellini Theatre in Catania for a production that paid homage not only to Sicily but also to myth, to theatre, and to its key places: *Piccoli-Pirandello, à partir des Géants de la montagne*. Piccoli was the subject of a symposium entitled "Michel Piccoli or the Two-Way Journey in Film and Theatre" and a selection of the most important movies made by this great French actor was shown. Heiner Goebbels, winner of the seventh Europe Prize Theatrical Realities, presented two productions of exceptionally high level: *Max Black*, a compendium of epistemology, art, music and philosophy in the form of a musical, visual, verbal, gestural and "fiery" score interpreted by the voice and body of André Wilms, and *The Left Hand of Glenn Gould*, a performance developed in the course of a workshop held in Germany by Goebbels at the Justus Liebig Universität in Giessen with the participation of grant holders from the multimedia workshop Fabrica in Treviso. The awarding of the Europe Prize Theatrical Realities to Alain Platel recognized the untiring efforts of a dancer, choreographer and director who has succeeded in breaking down the barriers between different disciplines (dance, drama, music and circus) and the commitment of an artist capable, together with his collective company Les Ballets C. de la B., of devising and staging productions of the utmost rigour, working also with non-professionals, disadvantaged people or children. Alain Platel presented *Iets op Bach* with an ensemble of nine musicians and nine dancers from his company. The dancers of Les Ballets C. de la B., who come

Europa ediția a II-a) cu piesa *Costumul* de dramaturgul sud-african Can Themba, pe care PET I-a co-produs, a fost un omagiu adus unuia dintre cei mai mari regizori în viață și tipului său riguros și multi-fațetat de abordare teatrală. Teatrul s-a dezvoltat, s-a întrecut pe sine și și-a reafirmat importanța la cea de-a IX-a ediție a Premiului Europa pentru Teatru, intersectându-se cu filmul, dansul și muzica pentru a cuprinde variatele tendințe care animă scena contemporană. Premiul Europa acordat lui Michel Piccoli a reprezentat un omagiu adus unui mare, desăvârșit artist european, dar și o încercare de apropiere de actorul care pășește de pe scenă pe ecran pentru a se defini mai bine ca artist, fără a se separa de sine și de angajarea sa socială. Ajutat și sprijinit de Klaus Michael Grüber, Michel Piccoli a colaborat cu Teatrul Massimo Bellini din Catania pentru un spectacol, care a reprezentat un omagiu adus nu numai Siciliei, ci și mitului și teatrului: *Piccoli-Pirandello, după Uriașii munților*. A fost, de asemenea, organizat un simpozion cu titlul "Michel Piccoli sau călătoria dus-întors între teatru și film" și a fost prezentată o selecție a celor mai importante filme ale marelui actor francez. Heiner Goebbels, câștigătorul celui de-al VII-lea Premiu Europa Realități Teatrale, a prezentat două producții de un nivel excepțional: *Max Black*, un adevărat compendiu de epistemologie, artă, muzică și filosofie sub forma unei partituri muzicale, vizuale, verbale, gestive de-a dreptul "incandescente" în interpretarea vocală și corporală a lui André Wilms, dar și *Mâna stângă a lui Glenn Gould*, un spectacol dezvoltat în timpul unui atelier condus de Goebbels la Universitatea Justus Liebig din Giessen, în Germania, cu bursierii atelierului multimedia "Fabrica" din Treviso. Decernarea Premiului Europa Realități Teatrale lui Alain Platel a însemnat recunoașterea eforturilor neobosite ale unui dansator, coregraf și regizor ce a reușit să doboare barierele dintre diversele discipline (dans, teatru, muzică și circ), dar și răsplătirea dăruirii unui artist ce a fost capabil, alături de compania sa, Les Ballets C. de la B. (Baletele contemporane din Belgia), să conceapă și să producă spectacole de cea mai înaltă calitate, lucrând inclusiv cu amatori, persoane defavorizate sau copii. Alain Platel a prezentat *Iets op Bach* cu un ansamblu de nouă muzicieni și nouă dansatori din compania sa. Dansatorii trupei Les Ballets C. de la B., originari din toate colțurile lumii, au fost ovaționați de public după ce au relatat, cu sinceritate și într-un registru poetic, poveștile personale pe muzica lui Bach. Două conferințe au

hommage à l'un des plus grands metteurs en scène vivants et à l'éclectisme rigoureux de son théâtre. Dans la IXe édition du Prix Europe, le théâtre se dilate, dépasse ses frontières et se réaffirme – en se mêlant au cinéma, à la danse et à la musique – en intégrant différentes tendances qui animent la scène contemporaine. En décidant de primer Michel Piccoli, le Jury a souhaité célébrer un grand artiste délicieusement européen et une manière de concevoir le métier d'acteur qui, en traversant les genres (théâtre, cinéma), trouve, dans un style qui ne peut être séparé de l'homme et de son engagement civique, sa raison fondamentale. Michel Piccoli présente, au théâtre Massimo Bellini de Catane, un événement théâtral conçu en exclusivité pour le Prix Europe pour le Théâtre : Piccoli-Pirandello, à partir des Géants de la Montagne, réalisé avec la complicité de Klaus Michael Grüber. Cet événement constitue également un hommage à l'île, au mythe, au théâtre et à ses « lieux ». A Piccoli sont consacrés un colloque, « Michel Piccoli, entre le théâtre et le cinéma » et une rétrospective de films interprétés par le grand acteur français. Heiner Goebbels, lauréat du VIIe Prix Europe Réalités Théâtrales, propose deux spectacles de niveau exceptionnel : Max Black est un compendium d'épistémologie, d'art, de musique et de philosophie qui s'articule autour d'une partition musicale visuelle, verbale, gestuelle et « pyrotechnique » confiée à la voix et au corps d'André Wilms, et The Left Hand of Glenn Gould, une performance qui a vu le jour durant un stage tenu par Goebbels en Allemagne à la Justus Liebig Universität de Giessen, auquel ont également collaboré des boursiers de l'atelier multimédia « Fabrica » de Trévise. En attribuant le Prix Réalités Théâtrales à Alain Platel, on a voulu reconnaître l'intense activité d'un danseur, chorégraphe et metteur en scène qui a su abattre les barrières entre différentes disciplines (danse, théâtre, musique, cirque) ainsi que l'engagement d'un grand artiste en mesure d'élaborer et de monter, avec son collectif Les Ballets C. de la B., des spectacles d'une grande rigueur, en travaillant également avec des non-professionnels, des porteurs de handicap ou des enfants. Alain Platel a proposé avec un grand succès son spectacle *lets op Bach*, avec un ensemble de neuf musiciens et de neuf danseurs de son collectif. Sur des musiques de Bach, les danseurs du Ballets C. de la B., provenant du monde entier, se racontent et nous racontent leurs vies d'une manière crue et poétique. Deux rencontres ont été consacrées au théâtre de Goebbels et de Platel. Pour la Xe édition en 2006, le Prix Europe pour le Théâtre,

di là di essi, in uno stile inscindibile dall'uomo e dal suo impegno civile, la ragione fondamentale. Michel Piccoli, con la complicité di Klaus Michael Grüber propone, al teatro Massimo Bellini di Catania, uno spettacolo che è, allo stesso tempo, un omaggio all'Isola, al mito, al teatro e ai suoi "luoghi: Piccoli- Pirandello, à partir des Géants de la montagne. A Piccoli sono dedicati un incontro, "Michel Piccoli, ovvero il viaggio a doppio senso: teatro- cinema e una rassegna dei più significativi film interpretati dal grande attore francese. Heiner Goebbels, vincitore del VII Premio Europa Nuove Realtà Teatrali, propone due spettacoli di eccezionale livello: Max Black, un compendio di epistemologia, arte, musica e filosofia, articolato in una partitura - musicale, visiva, verbale, gestuale e "pirica" - affidata alla voce e al corpo di André Wilms, e The Left Hand of Glenn Gould, una performance maturata nel corso di un laboratorio condotto in Germania da Goebbels alla Justus Liebig Universität di Giessen al quale hanno collaborato i borsisti del laboratorio multimediale Fabrica di Treviso. Con il premio Realtà Teatrali ad Alain Platel viene riconosciuta l'intensa attività di un danzatore, coreografo e regista che ha saputo abbattere le barriere tra discipline diverse (danza, teatro, musica, circo) e l'impegno di un artista in grado elaborare e montare, insieme al suo collettivo, Les Ballets C. de la B., spettacoli di grande rigore, lavorando anche con non professionisti, persone svantaggiate o bambini. Alain Platel propone *lets op Bach* con un ensemble di nove musicisti e nove danzatori del suo collettivo. Sulle note di Bach, i danzatori del Ballets C. de la B., provenienti da ogni parte del mondo, raccontano loro stessi e le loro vite in modo crudo e poetico, riscuotendo un clamoroso successo di pubblico. Al teatro di Goebbels e Platel sono dedicati due incontri. Per la X edizione, nel 2006, il Premio Europa per il Teatro, assegnato ad Harold Pinter e a Josef Nadj e Oskaras Korsounovas per le Realtà Teatrali, si è trasferito a Torino. Le sue attività, ospitate dal Teatro Stabile di Torino, sono state inserite in un programma speciale per la cultura ideato in occasione delle Olimpiadi invernali. L'assegnazione del Premio Europa per il Teatro ad Harold Pinter non ha solo celebrato uno dei maggiori autori viventi, ha voluto anche indicare una strada che torna ad essere rilevante in questo particolare momento della vita teatrale e civile in diverse parti del mondo. Come è indicato nella motivazione al premio, "per quanto sia un vero e proprio poeta teatrale,

from all over the world, won great public acclaim by giving a stark and poetic account of themselves and their lives to music by Bach. Two symposiums were devoted to the drama of Goebbels and Platel. The tenth edition of the Europe Theatre Prize – held in Turin in 2006 – was awarded to Harold Pinter whereas the winners of eight Europe Prize Theatrical Realities were Josef Nadj and Oskaras Korsunovas. Hosted by the Turin Teatro Stabile, it formed part of the special cultural programme organized to mark the Winter Olympics. The award of the Europe Theatre Prize to Harold Pinter not only celebrated one of the greatest living authors, but also aimed to indicate a path that has increasing relevance at this particular moment, for the theatre and for society, in many parts of the world. As the reasons for the award stated, “although Pinter is a true theatrical poet, his work and life are filled with a moral rage against injustice. He is a political writer, not in the sense of endorsing a party ideology but in his assault on the abuse of human dignity and the misuse of language by those in power.” In this sense, the interview with Pinter by Michael Billington, the *Guardian* theatre critic and Pinter’s official biographer, was particularly memorable. Introduced by Ján Figel’, European Commissioner for Education and Culture, the meeting was preceded by the conference “Pinter: Passion, Poetry and Politics”. The homage to Pinter was completed by the performance of *The New World Order*, a selection of pieces by Pinter directed by Roger Planchon, and by *Pinter Plays, Poetry & Prose* by the Gate Theatre of Dublin, performed by Charles Dance, Michael Gambon, Jeremy Irons, and Penelope Wilton. Josef Nadj, the winner of the New Realities Prize, was the subject of the meeting “Josef Nadj, un théâtre en chair et en ombre”; the meeting was followed by *Duo*, a performance of Nadj’s work taken from *Canard Pékinois*. Oskaras Korsunovas presented two powerful productions: *Playing the Victim* by Oleg and Vladimir Presnyakov, and *Master and Margarita* by Mikhail Bulgakov. Lev Dodin was the subject of the meeting held for the presentation of the bilingual volume *Lev Dodin, Le creuset d’un théâtre nécessaire/The Melting Pot of an Essential Theatre*, published by the Europe Prize, containing the proceedings of the eighth edition of the Prize. The *Returns* section, devoted to Luca Ronconi, included a meeting with the director and performances of the three of the five plays produced in Turin on the occasion of the Winter Olympics: William Shakespeare’s *Troilus and Cressida*, *Il Silenzio dei*

fost dedicate activității celor doi artiști premiați, Goebbels și Platel. Cel de-al X-lea Premiu Europa pentru Teatru, a cărui gală s-a ținut la Torino, în 2006, i-a fost acordat lui Harold Pinter, iar câștigătorii celui de-al VIII-lea Premiu Europa Realități Teatrale au fost Josef Nadj și Oskaras Korsunovas. Găzduit de Teatro Stabile din Torino, evenimentul a făcut parte din suita de programe culturale special organizate cu ocazia Jocurilor Olimpice de iarnă. Decernarea Premiului Europa pentru Teatru lui Harold Pinter a însemnat nu numai recunoașterea meritelor unuia dintre cei mai mari autori în viață, ci și indicarea unei direcții artistice de o relevanță din ce în ce mai sporită, la acel moment, pentru teatru și societate, în multe părți ale lumii. Așa cum s-a menționat și în motivația acordării premiului, “deși Pinter este un adevărat poet al scenei, întreaga sa operă și viață sunt pline de ură împotriva nedreptății. El este un scriitor politic, nu în sensul susținerii unei ideologii partinice, ci în lupta contra abuzurilor la adresa demnității umane și a maltratării limbii de către cei la putere.” Interviewul acordat de dramaturg lui Michael Billington, critic de teatru al ziarului *The Guardian* și biograful său oficial, este memorabil în această privință. Interviewul a fost precedat de salutul adresat de Ján Figel, Comisarul European pentru Educație și Cultură, dar și de conferința intitulată “Pinter: Pasiune, Poezie și Politică”. Seria evenimentelor omagiale închinată lui Pinter a fost completată de spectacolul *Noua ordine universală*, o selecție din piesele lui Pinter în regia lui Roger Planchon, și de *Piese, Poezia & Proza lui Pinter*, un spectacol realizat de The Gate Theatre din Dublin, interpretat de Charles Dance, Michael Gambon, Jeremy Irons și Penelope Wilton. Activitatea câștigătorului Premiului Europa Realități Teatrale, Josef Nadj, a constituit tema mesei rotunde “Josef Nadj, un teatru în carne și umbre” urmată de *Duo*, un fragment din spectacolul acestuia intitulat *Rața pechineză*. Oskaras Korsunovas a prezentat două producții extraordinare: *În rolul victimei* de Oleg și Vladimir Presnyakov și *Maestrul și Margareta* de Mikhail Bulgakov. Lev Dodin și activitatea sa au fost elogiate în timpul întâlnirii organizate cu ocazia lansării volumului bilingv *Lev Dodin, Le creuset d’un théâtre nécessaire - The Melting Pot of an Essential Theatre*, (Lev Dodin, *Creuzetul unui teatru necesar*) publicat de Premiul Europa, care conține toate dezbaterile celei de-a VIII-a ediții a Premiului Europa. Secțiunea *Reveniri*, dedicată lui Luca Ronconi, a inclus o întâlnire cu regizorul și prezentarea a trei dintre cele cinci spectacole produse la Torino cu ocazia Olimpiadei de Iarnă,

décerné à Harold Pinter ainsi qu'à Josef Nadj et Oskaras Korsunovas pour les Réalités Théâtrales, s'est transféré à Turin. Ses activités, qui se sont déroulées dans le Théâtre de la ville, ont été insérées dans un programme spécial pour la culture créé à l'occasion des Jeux Olympiques d'Hiver. La Remise du Prix Europe pour le Théâtre à Harold Pinter n'a pas seulement célébré l'un des plus importants auteurs vivants, mais elle a souhaité indiquer une voie qui redevient importante dans ce moment particulier de la vie théâtrale et civique dans différentes parties du monde. Ainsi que l'indique la motivation du Prix, « bien qu'il soit un vrai poète du théâtre, Pinter est un écrivain politique, pas dans le sens de l'appartenance à l'idéologie d'un parti mais dans son attaque contre la violation de la dignité humaine et le mauvais usage de la langue de la part de ceux qui détiennent le pouvoir ». A ce propos, la rencontre-interview avec Pinter organisée par Michael Billington, critique de The Guardian et biographe officiel du dramaturge, a été inoubliable. La rencontre - introduite par le discours de bienvenue de Jan Figel', Commissaire Européen pour l'Education, la Formation et la Culture - a été précédé par le colloque « Pinter: Passion, Poetry and Politics ». L'hommage à Pinter a été complété par la représentation de The new world order, un choix de pièces du dramaturge anglais réunies dans une mise en scène de Roger Planchon et par Pinter Plays, Poetry & Prose organisé par le Gate Theatre de Dublin avec la participation des acteurs Charles Dance, Michael Gambon, Jeremy Irons et Penelope Wilton. A Josef Nadj, Prix Réalités Théâtrales, a été consacrée la rencontre « Josef Nadj, un théâtre en chair et en ombre » ; la rencontre a été suivie de Duo, une performance de Nadj extraite du Canard Pékinois. Oskaras Korsunovas a proposé deux spectacles ayant eu un impact considérable: Playing the Victim, un texte des frères Presnyakov, et Le Maître et Marguerite de Mikhaïl Boulgakov. Une rencontre a été consacrée à Lev Dodin, à l'occasion de la présentation du livre bilingue Lev Dodin, « Le creuset d'un théâtre nécessaire/ The melting pot of an essential theatre », publié par le Prix Europe et rassemblant les actes de la VIII édition du Prix. La section Retours, consacrée à Luca Ronconi, a proposé une rencontre avec le metteur en scène et trois des cinq spectacles ronconiens créés à Turin à l'occasion des Jeux Olympiques d'Hiver : Troilus et Cressida de William Shakespeare, Il Silenzio dei Comunisti de Vittorio Foa, Miriam Mafai et Alfredo Reichlin, Biblioetica, dizionario per l'uso de Gilberto Corbellini, Pino Donghi et Armando Massarenti. Par ailleurs, la Xe édition a

Pinter è uno scrittore politico ma non perché sostenitore di una determinata ideologia di partito, quanto per un attacco contro lo sfruttamento della dignità umana e del linguaggio da parte di chi governa." Indimenticabile è stato, a questo proposito, l'incontro-intervista con Pinter curato da Michael Billington, critico di *The Guardian* e biografo ufficiale del drammaturgo. L'incontro - introdotto dal saluto di Jan Figel', Commissario europeo all'educazione, formazione, cultura - è stato preceduto dal convegno Pinter: *Passion, Poetry and Politics*. L'omaggio a Pinter è stato completato dalla rappresentazione di *The new world order*, una scelta di pièce del drammaturgo inglese riunite dalla regia di Roger Planchon e da *Pinter Plays, Poetry & Prose* a cura del Gate Theatre di Dublino con gli attori Charles Dance, Michael Gambon, Jeremy Irons, Penelope Wilton. A Josef Nadj, Premio Realtà Teatrali, è stato dedicato l'incontro *Josef Nadj, un théâtre en chair et en ombre*; all'incontro è seguito *Duo*, una performance di Nadj tratta da *Canard Pékinois*. Oskaras Korsunovas ha proposto due spettacoli di notevole impatto: *Playing the Victim*, un testo dei fratelli Presnyakov, e *Il Maestro e Margherita* da Michail Bulgakov. Un incontro è stato dedicato a Lev Dodin, in occasione della presentazione del volume bilingue *Lev Dodin, Le creuset d'un théâtre nécessaire/ The melting pot of an essential theatre*, edito dal Premio Europa che raccoglie gli atti dell'VIII edizione del Premio. La sezione *Ritorni*, dedicata a Luca Ronconi, ha offerto un incontro con il regista e tre dei cinque spettacoli ronconiani creati a Torino in occasione delle Olimpiadi invernali: *Troilo e Cressida* di William Shakespeare, *Il Silenzio dei Comunisti*, di Vittorio Foa, Miriam Mafai e Alfredo Reichlin, *Biblioetica, dizionario per l'uso*, di Gilberto Corbellini, Pino Donghi e Armando Massarenti. La X edizione ha ospitato, inoltre, il 22° Congresso e l'Assemblea Generale dell'Associazione Internazionale des Critiques de Théâtre, tornata a riunirsi in Italia dopo vent'anni. L'associazione si è interrogata sul ruolo della critica oggi, in un meeting intitolato: *The End of the Criticism?* Inoltre, nel 2006 il Premio Europa per il Teatro ha spostato parte delle sue attività in Polonia: la città di Varsavia ha ospitato infatti, da ottobre a novembre nell'ambito del festival *Teatralnych Spotkania* un vasto programma della sezione Ritorni del Premio. La XI Edizione del Premio Europa per il Teatro si è svolta a Salonicco, finanziata dal Ministero greco della Cultura, che ne ha affidato l'organizzazione in Grecia al Teatro Nazionale della Grecia del Nord. La Giuria

Comunisti, by Vittorio Foa, Miriam Mafai and Alfredo Reichlin, and *Biblioetica, dizionario per l'uso*, by Gilberto Corbellini, Pino Donghi and Armando Massarenti. The tenth edition hosted the 22nd Congress and the General Assembly of the International Association of Theatre Critics, held in Italy after a gap of twenty years. The association explored the subject of the role of the critic in the present-day world in a meeting with the title "The End of Criticism?" In 2006 the Europe Theatre Prize also held some of its initiatives in Poland: in October and November, as part of the Teatralnych Spotkania festival, the city of Warsaw presented a wide programme from the *Returns* section of the Prize. The 11th edition of Europe Theatre Prize was held in Thessaloniki, organized by the National Theatre of Northern Greece with support from the Greek Ministry of Culture. The international jury had met previously in Turin in 2006, awarding the eleventh Europe Theatre Prize ex-aequo to Robert Lepage and Peter Zadek and the ninth Europe Prize Theatrical Realities to Biljana Srbljanović and Alvis Hermanis. To celebrate Robert Lepage, one of the most interesting and creative directors on the scene today, a conference was held on Lepage's work involving critics and scholars from various countries. Next came performances of scenes from a number of Lepage's plays, often acted by the author/director himself, making it possible to appreciate the poetic vision of Lepage's productions and providing a rare opportunity to gain an overview of his work. A performance of Ibsen's *Peer Gynt* directed by the other prize-winner Peter Zadek and featuring the Berliner Ensemble, served to stunningly represent this German director's theatrical approach, which has evolved over the course of his long career. Events to honour Biljana Srbljanović, Serbian playwright, included an encounter and conference followed by a reading of her work and concluding with a performance of *Locusts*. Alvis Hermanis, actor, playwright, and stage designer from Latvia, presented two plays that confirmed the intensity of his technique, which propels actors well beyond mere representation into the raw existential condition of the "characters". The two plays exemplifying this line of work, both written and directed by Hermanis, were *Long Life* and *Fathers*. A demonstration of his latest work-in-progress, *The Sound of Silence*, was also held, as well as an encounter and conference on his work. Also featured among the eleventh Prize festival events was a colloquium of the International Association of Theatre Critics

respectiv *Troilus și Cressida* de William Shakespeare, *Tăcerea comuniștilor* de Vittorio Foa, Miriam Mafai și Alfredo Reichlin, și *Biblioetica, dicționar de folosință* de Gilberto Corbellini, Pino Donghi și Armando Massarenti. A X-cea ediție a Premiului Europa pentru Teatru a găzduit și cel de-al XXII-lea Congres și Adunarea Generală a Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru, întrunită în Italia, după o pauză de douăzeci de ani. Subiectul dezbaterilor acesteia în cadrul întâlnirii "Sfârșitul Criticii?" a fost rolul criticului în societatea contemporană. În 2006 Premiul Europa pentru Teatru a avut și câteva inițiative în Polonia. Astfel, în octombrie și noiembrie, orașul Varșovia a prezentat în cadrul Festivalului Teatralnych Spotkania un program bogat bazat pe secțiunea *Reveniri* a Premiului. A XI-cea ediție a Premiului Europa pentru Teatru s-a ținut la Salonic și a fost organizată de către Teatrul Național al Greciei de Nord cu sprijin de la Ministerul grec al Culturii. Juriul internațional se întâlnește la Torino în anul 2006, acordând al XI-lea Premiu Europa pentru Teatru (ex-aequo) regizorilor Robert Lepage și Peter Zadek, iar al IX-lea Premiu Europa Realități Teatrale Biljanei Srbljanović și lui Alvis Hermanis. Pentru celebrarea lui Robert Lepage, unul dintre cei mai interesanți și creativi regizori contemporani, a fost organizată o conferință despre activitatea acestuia, la care au luat parte critici și oameni de teatru din diverse țări. A urmat prezentarea unor scene din piesele regizate de Lepage, deseori interpretate de autorul/regizorul însuși, facilitând celor prezenți accesul la viziunea poetică a producțiilor semnate de Lepage și furnizând o rară oportunitate de a-i aprecia opera în integralitatea ei. Un spectacol cu *Peer Gynt* de Henrik Ibsen în regia celui de-al doilea laureat, Peter Zadek, în interpretarea Berliner Ensemble, a revelat de-o manieră uluitoare abordarea teatrală a regizorului german, care a evoluat mult pe parcursul lungii sale cariere. Evenimentele care au celebrat-o pe Biljana Srbljanović, scriitoare din Serbia, au inclus o întâlnire și o conferință, urmate de o lectură din opera ei și culminând cu o reprezentație a *Lăcustelor*. Alvis Hermanis, actor, dramaturg și scenograf din Letonia, a prezentat două piese ce au confirmat intensitatea tehnicii sale, care îi propulsează pe actori dincolo de granițele reprezentației ca atare, în hățișurile existențiale ale "personajelor" lor. Cele două piese care au ilustrat această direcție de lucru, amândouă scrise și regizate de Hermanis, au fost *Viață lungă și Tații*. A mai fost organizată o demonstrație atelier cu piesa *Sunetul liniștii*, work-in-progress la vremea respectivă, dar și

accueilli le 22e Congrès et l'Assemblée Générale de l'Association Internationale des Critiques de Théâtre, qui s'est réunie à nouveau en Italie après vingt ans. L'association s'est interrogée sur le rôle de la critique aujourd'hui, dans une réunion au thème plutôt radical : « The End of the Criticism ? ». En outre, en 2006 le Prix Europe pour le Théâtre a déplacé une partie de ses activités en Pologne : en effet la ville de Varsovie a accueilli d'octobre à novembre dans le cadre du festival « Teatralnych Spotkania » un vaste programme de la section « Retours » du Prix. La XIe Edition du Prix Europe pour le Théâtre s'est déroulée à Salonique et elle a été financée par le Ministère grec de la Culture qui a confié son organisation au Théâtre National de la Grèce du Nord. Le Jury international, qui s'est réuni en 2006 à Turin, a décerné le Prix Europe pour le Théâtre ex aequo à Robert Lepage et Peter Zadek tandis que le IXe Prix Europe Réalités Théâtrales a été décerné à Biljana Srbljanović et Alvis Hermanis. Au travail théâtral de Robert Lepage, l'un des metteurs en scène les plus intéressants et les plus créatifs d'aujourd'hui, a été consacré un congrès auquel ont participé des critiques et des spécialistes de différents pays. Le congrès a été suivi de la représentation de quelques extraits de ses pièces de théâtre à travers lesquels il a été possible d'apprécier, avec l'auteur et metteur en scène lui-même souvent sur les planches, l'aspect visionnaire et poétique d'un véritable maître du théâtre contemporain. L'approche envers la scène de Peter Zadek, qui a évolué au cours de sa longue carrière, a pu être admirée lors de la représentation du Peer Gynt d'Ibsen monté par le metteur en scène allemand avec le Berliner Ensemble. A Biljana Srbljanović ont été consacrés un colloque et une conférence, suivis d'une lecture de ses œuvres et du spectacle *Locusts*. Alvis Hermanis, acteur, auteur et scénographe letton, a proposé deux spectacles qui ont mis en évidence un style de travail sachant aller au-delà de la représentation, en plongeant dans la condition existentielle nue de « personnages ». Les deux travaux proposés, qui sont représentatifs de cette recherche et sont tous les deux écrits et mis en scène par Hermanis, ont été *Long Life* et *Fathers*. Par ailleurs, une démonstration a été consacrée au dernier travail en cours de réalisation de l'auteur et metteur en scène letton, *The Sound of Silence*. Une conférence et un colloque ont conclu les travaux dédiés au théâtre de Hermanis. Au cours de la XIe édition du Prix Europe pour le Théâtre s'est également tenu un colloque de l'Association Internationale des Critiques de Théâtre sur le thème : « Prizes, who needs them? » La manifestation s'est

internationale, riunitasi nel 2006 a Torino, ha assegnato il Premio Europa per il Teatro ex-aequo a Robert Lepage e Peter Zadek. Il IX Premio Europa Realtà Teatrali è andato a Biljana Srbljanović e Alvis Hermanis. Al lavoro teatrale di Robert Lepage, uno dei registi più interessanti e creativi di oggi, è stato dedicato un convegno, animato da critici e studiosi di diversi paesi. Il convegno è stato seguito dalla rappresentazione di alcuni estratti da sue opere teatrali attraverso i quali è stato possibile apprezzare, con lo stesso autore e regista spesso in scena, la poetica visionarietà di un vero maestro del teatro contemporaneo. L'approccio alla scena di Peter Zadek, maturato nel corso di una lunga carriera, si è potuto ammirare nella rappresentazione del *Peer Gynt* di Ibsen messo in scena dal regista tedesco con il Berliner Ensemble. A Biljana Srbljanović, drammaturga serba, sono stati dedicati un incontro e una conferenza, seguiti da un reading da sue opere e dallo spettacolo *Locusts*. Alvis Hermanis, attore, autore e scenografo lettone, ha proposto due spettacoli che hanno evidenziato uno stile di lavoro che sa andare oltre la rappresentazione, affondando nella nuda condizione esistenziale di "personaggi". I due lavori proposti, esemplari di questa ricerca, entrambi scritti e diretti da Hermanis, sono stati: *Long Life* e *Fathers*. Una dimostrazione è stata dedicata, inoltre, all'ultimo lavoro in allestimento dell'autore e regista lettone, *The Sound of Silence*. Una conferenza e un incontro hanno completato i lavori dedicati al teatro di Hermanis. L'XI edizione del PET è stata anche l'occasione per un colloquio dell'Association Internationale des Critiques de Théâtre sul tema: *Prizes, who needs them?* La manifestazione si è conclusa come di consueto con la cerimonia ufficiale di consegna dei premi. Il XII Premio Europa per il Teatro è stato assegnato al regista francese Patrice Chéreau. Per quanto riguarda il X Premio Europa Nuove Realtà Teatrali, il collettivo svizzero-tedesco di registi Rimini Protokoll, la danzatrice e coreografa tedesca Sasha Waltz e il regista polacco Krzysztof Warlikowski sono stati gli artisti premiati. La Giuria internazionale ha inoltre assegnato una Menzione speciale nell'ambito del Premio Europa Realtà Teatrali al collettivo artistico bielorusso Belarus Free Theatre. I lavori della XII edizione del Premio Europa per il Teatro si sono svolti per il secondo anno consecutivo a Salonico e sono stati finanziati dal Ministero greco della Cultura, che ha affidato l'organizzazione della manifestazione in Grecia al Teatro Nazionale della Grecia del

entitled "Prizes: Who Needs Them?" Then, as every year, the events concluded with the official award ceremony. The twelfth Europe Theatre Prize was awarded to French director Patrice Chéreau while the tenth Europe Prize Theatrical Realities went to the Swiss-German collective directed by Rimini Protokoll, German dancer/choreographer Sasha Waltz and Polish director Krzysztof Warlikowski. Also as part of Europe Prize New Theatrical Realities, the international jury awarded a Special Mention to Belarusian collective Belarus Free Theatre. As the previous year, the twelfth edition of the Europe Theatre Prize was held in Thessaloniki, organized by the National Theatre of Northern Greece with support from the Greek Ministry of Culture. The homage to Patrice Chéreau featured a symposium on the French director's ceaseless, ever-changing activity as well as two theatrical "readings" by Chéreau of works prepared especially for the Europe Theatre Prize: *La douleur*, from the diary by Marguerite Duras and later, at the end of the award ceremony, *Coma*, based on the book by Pierre Guyotat. Events in his honour also included a screening of the film of Chéreau's production of the opera by Janáček, *De la Maison des Morts*. The conference and meeting with Rimini Protokoll, winners of the tenth Europe Prize Theatrical Realities, analysed the work of the three directors. Their performance *Mnemopark* tells a story of today's Switzerland, homeland to watches and lovely miniature trains travelling through alpine landscapes, accompanied by documentary-like interviews. The film *Wahl Kampf Wallenstein*, directed by Helgard Haug and Daniel Wetzel of Rimini Protokoll, focuses on the personal interpretation of Schiller's masterpiece by some non-professional actors. Other events included a screening of the film *Garden of Earthly Delights - the choreographer Sasha Waltz* directed by Brigitte Kramer. The film focused on the personality and work of the German dancer and choreographer Sasha Waltz. The homage to Krzysztof Warlikowski began with a conference and meeting devoted to the Polish director and continued with his production of *Cleansed*, by Sarah Kane, which successfully conveyed the deep sense of claustrophobia and hopeless uneasiness of Kane's play. During the meeting with Belarus Free Theatre, the group of White Russian artists talked about the three plays they presented at the Prize. On the panel with them was Alexander Milinkevich, leader of the Belarusian political opposition. All three works - the world premiere of *Zone of*

o întâlnire și o conferință pe tema activității sale. Tot printre evenimentele celui de-al XI-lea Premiu Europa pentru Teatru s-a mai numărat și colochiul Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru intitulat "Premiile: cine mai are nevoie de ele?" Ca în fiecare an, evenimentele s-au încheiat cu ceremonia oficială de premiere. Cel de-al XII-lea Premiu Europa pentru Teatru a fost atribuit regizorului francez Patrice Chéreau, în timp ce al X-lea Premiu Europa Realități Teatrale a fost acordat echipei germano-elvețiene Rimini Protokoll, dansatorului și coregrafului german Sasha Waltz și regizorului polonez Krzysztof Warlikowski. Tot ca parte a Premiului Europa Realități Teatrale, juriul internațional a acordat o Mențiune Specială colectivului Teatrului Liber Belarus. Ca și în anul anterior, a XII-a ediție a Premiului Europa pentru Teatru s-a ținut în Salonic și a fost organizată de Teatrul Național al Greciei de Nord, cu sprijinul Ministerului grec al Culturii. Omagierea regizorului francez a inclus un simpozion pe tema activității sale neobosite, în continuă schimbare, ca și "lecturile" dramatice a două piese pregătite special pentru această ocazie, respectiv *Durerea*, din jurnalul romancierei Marguerite Duras, și, la sfârșitul ceremoniei, *Coma*, bazată pe cartea scrisă de Pierre Guyotat, ambele fiind interpretate de Patrice Chéreau. Evenimentele organizate pentru a-l omagia au mai inclus vizionarea unui film despre punerea în scenă de către Chéreau a operei *Din casa morții* de Leoš Janáček. Conferința și întâlnirea cu autorii Rimini Protokoll, câștigători ai celei de-a X-a ediții a Premiului Europa Realități Teatrale, au oferit prilejul analizării activității celor trei regizori asociați. Reprezentația lor intitulată *Mnemopark* spune povestea Elveției contemporane, căminul ceasurilor și al minunatelor trenuri miniatură ce străbat peisaje alpine, cu interviuri asemănătoare documentarelor. *Wahl Kampf Wallenstein*, filmul regizat de Helgard Haug și Daniel Wetzel din echipa Rimini Protokoll, se axează pe o interpretare personală a capodoperei lui Friedrich Schiller, cu ajutorul unor actori neprofesioniști. Un alt eveniment inclus în program a fost vizionarea filmului *Grădina deliciilor pământene - coregraful Sasha Waltz*, în regia Brigittei Kramer, în care sunt prezentate personalitatea artistică și activitatea cunoscutului dansator și coregraf german. Omagierea lui Krzysztof Warlikowski a început cu o conferință și o masă rotundă dedicate regizorului polonez și a continuat cu prezentarea spectacolului *Purificat (Cleansed)* de Sarah Kane, ce a redat într-o manieră veridică claustrofobia și neliniștea lipsită de orice speranță din piesa

terminée comme d'habitude par la cérémonie officielle de remise des prix. Le XIIe Prix Europe pour le Théâtre a été décerné au metteur en scène français Patrice Chéreau. Quant au Xe Prix Europe Réalités Théâtrales, les lauréats ont été le collectif suisse-allemand de metteurs en scène Rimini Protokoll, la danseuse et choréographe allemande Sasha Waltz et le metteur en scène polonais Krzysztof Warlikowski. En outre, le Jury international a attribué une mention spéciale dans le cadre du Prix Europe Réalités Théâtrales au collectif artistique biélorusse Belarus Free Theatre. Les travaux de la XIIe édition du Prix Europe pour le Théâtre se sont déroulés pour la deuxième année consécutive à Salonique et ils ont été financés par le Ministère grec de la Culture, qui a confié l'organisation de la manifestation en Grèce au Théâtre National de la Grèce du Nord. L'hommage rendu à Patrice Chéreau comprenait un congrès avec pour thème l'activité protéiforme et incessante du metteur en scène français. En outre, Chéreau a présenté deux « lectures » théâtrales : *La douleur*, un texte-journal de Marguerite Duras et, après la remise des prix, *Coma* d'après un texte de Pierre Guyotat, qui comme *La douleur* a été spécialement créé pour le Prix Europe pour le Théâtre. Par ailleurs, durant la manifestation a eu lieu la projection du film *De la Maison des Morts*, d'après l'œuvre de Janacek mise en scène par Chéreau. La conférence-colloque avec les Rimini Protokoll, lauréats du Xe Prix Europe Réalités Théâtrales a analysé l'œuvre des trois metteurs en scène. Leur spectacle *Mnemopark* raconte la Suisse d'aujourd'hui, le pays des montres et de délicieux petits trains qui traversent des paysages alpins avec des interviews ressemblant à un documentaire. Le film *Wahl Kampf Wallenstein*, réalisé par Helgard Haug et Daniel Wetzel (Rimini Protokoll) se concentre sur l'interprétation que certains acteurs non professionnels donnent de l'œuvre de Friedrich Schiller. Le film *Garden of Earthly Delights – the Choreographer Sasha Waltz* de Brigitte Kramer, consacré à la figure de la danseuse et choréographe allemande Sasha Waltz, a été présenté. La conférence-colloque dédiée à Krzysztof Warlikowski a introduit l'hommage rendu au metteur en scène polonais. Warlikowski a monté *Cleansed (Purifiés)* de Sarah Kane. La mise en scène du metteur en scène polonais a pleinement rendu le sens profond de claustrophobie et d'inquiétude irréparable transmis par le texte de Sarah Kane. Le colloque avec le Belarus Free Theatre a donné la possibilité au groupe d'artistes biélorusses de parler des trois pièces présentées à l'occasion du Prix. Le leader de l'opposition

Nord. L'omaggio a Patrice Chéreau ha previsto un convegno di studio i cui temi sono stati l'attività proteiforme ed incessante del regista francese. Chéreau ha inoltre presentato due "letture" teatrali. *La douleur*, un testo-diario di Marguerite Duras e, dopo la premiazione, *Coma* tratto da un testo di Pierre Guyotat, che come *La douleur* è stata una creazione apposta per il Premio Europa per il Teatro. Inoltre durante la manifestazione c'è stata la proiezione del film *De la Maison des Morts*, dall'opera di Janacek messa in scena da Chéreau. La conferenza - incontro con i Rimini Protokoll, vincitori del X Premio Europa Realtà Teatrali ha analizzato l'opera dei tre registi. Il loro spettacolo *Mnemopark* è un racconto della Svizzera odierna, paese di orologi e trenini deliziosi che attraversano paesaggi alpini accompagnata da interviste simil-documentaristiche. Il film *Wahl Kampf Wallenstein*, per la regia di Helgard Haug e Daniel Wetzel (Rimini Protokoll) è incentrato sull'interpretazione che alcuni attori non professionisti danno dell'opera di Friedrich Schiller. È stato presentato il film *Garden of Earthly Delights – the Coreographer Sasha Waltz* per la regia di Brigitte Kramer, dedicato alla figura della danzatrice e coreografa tedesca Sasha Waltz. La conferenza - incontro dedicata a Krzysztof Warlikowski ha aperto l'omaggio al regista polacco. Warlikowski ha portato in scena *Cleansed (Purificati)* di Sarah Kane. La messa in scena del regista polacco ha restituito in pieno il senso profondo di claustrofobia ed irreparabile inquietudine trasmessi dal testo di Sarah Kane. L'incontro con il Belarus Free Theatre, ha dato la possibilità al gruppo di artisti bielorussi di parlare delle tre pièce presentate al Premio. Alla conferenza ha partecipato Alexander Milinkevich, leader dell'opposizione politica bielorussa. Gli spettacoli presentati: *Zone of Silence*, realizzazione apposta per il Premio Europa per il Teatro in anteprima mondiale, *Generation Jeans* e *Being Harold Pinter* denunciano qualsiasi impedimento alla libertà d'espressione. La sezione *Ritorni* ha presentato *Hamlet* di Shakespeare, un work in progress di Oskaras Korsunovas, VIII Premio Europa Nuove Realtà Teatrali. Lo spettacolo è stato l'anticipazione dell'anteprima mondiale che si è svolta a Stavanger Capitale Europea della Cultura 2008, co-produttore con Vilnius Capitale Europea della Cultura 2009 e con il Premio Europa per il Teatro. Nella sezione *Prospettive greche*, il Teatro Nazionale della Grecia del Nord ha offerto un contributo alla XII edizione del Premio Europa per il Teatro proponendo *Dalle Baccanti* di Euripide.

Silence, created especially for the Europe Theatre Prize, *Generation Jeans* and *Being Harold Pinter* - denounce any and all limitation on freedom of expression. The *Returns* section featured a staging of Shakespeare's *Hamlet*, a work-in-progress directed by Oskaras Korsunovas, winner of the eighth Europe Prize Theatrical Realities. The piece was a preview of the world premiere held later at Stavanger, European Capital of Culture 2008, co-produced with Vilnius, Europe Capital of Culture 2009 and the Europe Theatre Prize. In the *Greek Perspectives* section of the twelfth Edition of the Europe Theatre Prize, the National Theatre of Northern Greece presented Euripides' *Bacchae*. Additionally, a colloquium was held on the broad topic of cultural diversity, organized by the Greek Union of Drama and Music Critics in collaboration with the International Association of Theatre Critics and the National Theatre of Northern Greece. The keynote speaker was Richard Schechner. There was also a presentation of the book *Giorgio Strehler ou la passion théâtrale/Giorgio Strehler or a passion for theatre*, a bilingual version of the book in Italian *Giorgio Strehler o la passione teatrale*, published by Ubulibri and dedicated to Strehler, winner of the third Europe Theatre Prize in 1990. Expanded with additional material, the new book in French and English was published for the tenth anniversary of the death of the great Italian director and founder of Piccolo Teatro in Milan. As every year, the Prize events concluded with the official award ceremony. The thirteenth edition of the Europe Theatre Prize and the eleventh edition of the Europe Prize Theatrical Realities were held in Wrocław, Poland on the occasion of the celebrations in honour of Grotowski, under the auspices and with the support of the Polish Ministry of Culture and the City and Mayor of Wrocław. The thirteenth Europe Theatre Prize went to Krystian Lupa, a master of theatre art with a major influence on the contemporary international scene. Events in his honour began with a symposium featuring critics, theatre scholars and collaborators of the Polish director, followed by three performances. The first, *Factory 2*, revolves around Andy Warhol and the characters from his "Silver Factory", who together gave the scene its legendary status. *The Presidents*, based on a novel by Werner Schwab, portrays the life of three working-class women whose lives are defined by religious bigotry, humiliating work and television, the only distraction from their bleak, unchanging existence. The third

autoarei britanice. În timpul întâlnirii cu membrii Teatrului Liber Belarus, grupul de artiști a vorbit despre cele trei piese prezentate în cadrul Galei Premiului Europa. La aceeași masă rotundă se afla și Alexander Milinkevich, liderul politic al opoziției belaruse. Toate cele trei piese - premiera mondială a *Zonei de tăcere*, creată special pentru Gala Premiului Europa, *Generația Jeans* și *A fi Harold Pinter* - denunță orice formă de constrângere a libertății de expresie. Secțiunea *Reveniri* a inclus un spectacol cu piesa *Hamlet*, work-in-progress, în regia lui Oskaras Korsunovas, câștigător al ediției a VIII-a a Premiului Europa Realități Teatrale. Piesa a fost o avanpremieră la premiera mondială ce a avut loc la Stavanger, Capitala Culturală Europeană din 2008, în coproducție cu Vilnius, Capitala Culturală Europeană din anul 2009, și cu Premiul Europa pentru Teatru. În secțiunea *Perspective grecești* a celei de-a XII-a Ediții a Premiului Europa pentru Teatru a fost jucată piesa *Bacantele* de Euripide de către colectivul Teatrului Național al Greciei de Nord. A fost, de asemenea, organizat un colochiu pe tema generoasă a diversității culturale, de către Uniunea Elenă a Criticilor Muzicali și de Teatru, în colaborare cu Asociația Criticilor de Teatru și cu Teatrul Național al Greciei de Nord. Discursul de deschidere i-a aparținut lui Richard Schechner. În cadrul aceleiași ediții a fost lansată cartea *Giorgio Strehler ou la passion théâtrale/Giorgio Strehler or a passion for theatre*, o ediție bilingvă a cărții *Giorgio Strehler o la passione teatrale*, publicată în limba italiană de editura Ubulibri și dedicată lui Strehler, marele câștigător al Premiului Europa pentru Teatru în 1990. O ediție adăugită, noua versiune în limbile franceză și engleză a fost publicată pentru a comemora a X-a aniversare a morții marelui regizor italian și fondator al "Piccolo Teatro" din Milano. Ca în fiecare an, evenimentele Galei Premiului Europa pentru Teatru s-au încheiat cu ceremonia conferirii premiului. Cea de-a XIII-a ediție a Premiului Europa pentru Teatru și cea de-a XI-a ediție a Premiului Europa Realități Teatrale s-au ținut la Wrocław, în Polonia, cu ocazia sărbătoririi marelui regizor și teoretician al teatrului, Jerzy Grotowski, sub auspiciile și cu sprijinul Ministerului polonez al Culturii și al Municipality și Primăriei orașului Wrocław. Cel de-al XIII-a Premiu Europa pentru Teatru a fost acordat lui Krystian Lupa, un adevărat maestru al artei dramatice, care a exercitat o influență majoră asupra scenei internaționale. Evenimentele ce i-au celebrat activitatea au început cu un simpozion ce a adus laolaltă critici, specialiști ai teatrului, colaboratori ai

biélorusse Alexander Milinkevich a participé à la conférence. Les spectacles présentés – Zone of Silence, spécialement monté pour le Prix Europe pour le Théâtre en avant-première mondiale, Generation Jeans et Being Harold Pinter – dénoncent toute entrave à la liberté d'expression. La section Retours a présenté Hamlet de Shakespeare, un travail en cours d'Oskaras Korsunovas, VIIIe Prix Europe Réalités Théâtrales. Ce spectacle a anticipé l'avant-première mondiale qui s'est déroulée à Stavanger Capitale Européenne de la Culture 2008, qui l'a coproduit avec Vilnius Capitale Européenne de la Cultura 2009 et avec le Prix Europe pour le Théâtre. Dans la section Perspectives grecques, le Théâtre National de la Grèce du Nord a offert sa contribution à la XIe édition du Prix Europe pour le Théâtre en proposant Les Bacchantes d'Euripide. Par ailleurs un colloque sur le vaste sujet des diversités culturelles a été organisé par l'Association grecque des critiques de théâtre et de musique en collaboration avec l'Association Internationale des Critiques de Théâtre et le Théâtre de la Grèce du Nord ; le principal intervenant était Richard Schechner. En outre, la manifestation a été l'occasion de présenter le livre Giorgio Strehler ou la passion théâtrale/Giorgio Strehler or a passion for theatre, une édition bilingue, développée et enrichie de témoignages inédits de la monographie Giorgio Strehler o la passione teatrale publiée par Ubulibri et consacrée à Giorgio Strehler, le lauréat du IIIe Prix Europe pour le Théâtre en 1990. Le volume en français et en anglais a été publié à l'occasion du dixième anniversaire de la mort du grand metteur en scène, fondateur du Piccolo Teatro de Milan. La manifestation s'est terminée comme d'habitude par la cérémonie officielle de remise des prix. Les manifestations de la XIIIe édition du Prix Europe pour le Théâtre et de la XIe édition du Prix Réalités Théâtrales se sont déroulées à Wrocław, en Pologne à l'occasion des commémorations organisées en l'honneur de Grotowski sous les auspices et avec le soutien du Ministère de la Culture polonais et de la Ville et du Maire de Wrocław. La remise du XIIIe Prix Europe pour le Théâtre à Krystian Lupa a récompensé un maître du théâtre d'art, une référence pour la scène internationale contemporaine. L'hommage rendu au lauréat prévoyait un congrès avec les témoignages de critiques, d'experts de théâtre et de collaborateurs du metteur en scène polonais ainsi que trois représentations : Factory 2, une production inspirée d'Andy Warhol et des personnages de sa "Silver Factory" qui ont contribué à en créer le mythe. Les Présidentes, d'après un roman de Werner Schwab, décrit la vie

Inoltre si è svolto un Colloquium sul vasto argomento delle diversità culturali organizzato dall'Associazione greca dei critici teatrali e musicali in collaborazione con l'Association Internationale des Critiques de Théâtre e il Teatro nazionale della Grecia del Nord. Il relatore principale è stato Richard Schechner. Inoltre durante la manifestazione c'è stata la presentazione del libro *Giorgio Strehler ou la passion théâtrale/ Giorgio Strehler or a passion for theatre*, edizione bilingue, ampliata ed arricchita da testimonianze inedite della monografia *Giorgio Strehler o la passione teatrale* edita da Ubulibri e dedicata a Giorgio Strehler, vincitore del III Premio Europa per il Teatro nel 1990. Il volume in francese ed inglese è stato pubblicato in occasione del decennale della morte del grande regista, fondatore del Piccolo Teatro di Milano. La manifestazione si è conclusa come di consueto con la cerimonia ufficiale di consegna dei premi. Le manifestazioni della XIII edizione del Premio Europa per il Teatro e dell'XI edizione del Premio Europa Realtà Teatrali si sono svolte a Wrocław, in Polonia in occasione delle celebrazioni organizzate in onore di Grotowski sotto gli auspici ed il sostegno del Ministero della Cultura polacco e della Città e del Sindaco di Wrocław. Il conferimento del XIII Premio Europa per il Teatro a Krystian Lupa ha premiato un maestro del teatro d'arte, un punto di riferimento per la scena internazionale contemporanea. L'omaggio al premiato ha previsto un convegno di studio con le testimonianze di critici, studiosi di teatro e collaboratori del regista polacco e tre rappresentazioni: *Factory 2*, una produzione ispirata ad Andy Warhol ed ai personaggi della sua "Silver Factory" che hanno contribuito a crearne il mito. *Le Présidente*, da un romanzo di Werner Schwab, descrive la vita di tre donne del ceto popolare succubi del bigottismo religioso, di un lavoro umiliante e della televisione come unico diversivo di un'esistenza sempre uguale a se stessa. Inoltre, Lupa ha presentato in anteprima mondiale *Persona: Marilyn*, prima parte di una trilogia ispirata a Marilyn Monroe, Simone Weil e Gurdjieff. Inoltre durante la manifestazione si è svolta la proiezione del film *Kalkwerk*, che ha riproposto la messa in scena di uno dei più grandi successi teatrali di Lupa. Per quanto riguarda il Premio Europa Realtà Teatrali, la Giuria (assistita dalla Consulta - composta da circa 300 esperti del teatro europeo) dopo avere constatato che i nomi di alcuni candidati ricorrevano con frequenza e con il più alto numero di voti fin dalle passate edizioni del Premio, già nell'arco tra

play was the world premiere of *Persona: Marilyn*, the first part of a trilogy inspired by Marilyn Monroe, Simone Weil and Gurdjieff. Finally, there was a screening of *Kalkwerk*, a film of one of Lupa's most acclaimed productions. As regards the Europe Prize Theatrical Realities, the Jury noted that the names of a number of candidates have occurred frequently, with a significant number of votes, from previous editions of the Prize in the time span 1996-2001, all of them of an extremely high level of quality across different artistic characteristics. Therefore they decided to award the eleventh Europe Prize Theatrical Realities to the five candidates, among the already established and confirmed directors and theatre entities on the international theatre scene, who gained the most votes among the nominees for this edition: Guy Cassiers (Belgium), Pippo Delbono (Italy), Rodrigo Garcia (Spain/Argentina), Arpad Schilling (Hungary), François Tanguy and the Théâtre du Radeau (France). This choice was made in accordance with the Prize Regulations, which foresee the EPTR as "an opportunity for meeting and confrontation between the different modes of expression of new European theatre." At the same time, it is hoped in subsequent editions to open a new phase of the EPTR to a generation of emerging artists and groups that may be as yet little known at the international level, while also giving space and visibility to nominees from smaller countries. The five winners of the eleventh Europe Prize Theatrical Realities offered the public a rich and varied programme that included performances of their most representative pieces and of others created especially for the Europe Theatre Prize, symposiums on their work to date and meetings with the press and public to discuss their respective approaches to theatre and future projects. Guy Cassiers staged *Rouge Décanté*, a monologue based on a novel by Jeroen Brouwers, an elegy in which the protagonist recalls his mother with whom he had shared the experience of being interned in a Japanese prison camp during the Second World War. In addition, the installation *Phalanx*, created by Cassiers in collaboration with video artist Kurt d'Haeseleer, was open to the public during the day. Inspired by Cassiers' trilogy of plays *Le Tryptique du pouvoir*, the installation deals with the power of politics and the media versus the power/impotence of art. Pippo Delbono staged three productions. *Il tempo degli assassini* is an "on the road", semi-autobiographical voyage revealing the lives of Delbono and Pepe Robledo, who perform on

regizorului, urmat de trei reprezentații. Prima, intitulată *Factory 2*, gravitează în jurul lui Andy Warhol și a celor ce îi frecventau "Fabrica de argint" (Silver Factory), asigurându-i aura legendară. *Doamnele Președinte* a fost cel de-al doilea spectacol, bazat pe romanul semnat de Werner Schwab, care creionează portretele a trei femei din clasa muncitoare, a căror viață se desfășoară între bigotism, muncă umiltoare și televizor, singura lor distracție într-o lume sumbră, strivită de rutină. Cel de-al treilea spectacol a fost premiera mondială a piesei *Persona: Marilyn*, prima parte, de altfel, a unei trilogii inspirate de Marilyn Monroe, Simone Weil și Gurdjieff. La sfârșit a fost vizionată pelicula *Kalkwerk*, un film despre una dintre cele mai apreciate producții ale lui Lupa. În privința Premiului Europa Realități Teatrale, Juriul a observat că numele anumitor candidați au apărut frecvent, cu un număr semnificativ de voturi, la alte ediții ale Premiului, în perioada 1996-2001, toate cu un nivel extrem de ridicat al calității artistice. Prin urmare au decis decernarea Premiului Europa Realități Teatrale unui grup de cinci candidați dintre regizorii și companiile teatrale deja consacrați pe scena internațională, care au primit cele mai multe voturi dintre cei nominalizați la această ediție: Guy Cassiers (Belgia), Pippo Delbono (Italia), Rodrigo Garcia (Spania/Argentina), Arpad Schilling (Ungaria), François Tanguy și Théâtre du Radeau (Franța). Alegerea acestor candidați s-a făcut în conformitate cu Regulamentul Premiului Europa Realități Teatrale, care prevede că Premiul este: "o oportunitate pentru întâlnirea și compararea diferitelor modalități de expresie ale noului teatru european." De asemenea, există speranța ca în cadrul următoarelor ediții să se acceadă la o nouă fază în acordarea Premiului, când va fi recompensată noua generație de artiști și companiile mai puțin cunoscute la nivel internațional, oferindu-li-se în același timp spațiu și vizibilitate nominalizaților din țările mici. Cei cinci câștigători ai celei de-a XI-a ediții a Premiului Europa Realități Teatrale au oferit publicului un program bogat și variat, care a inclus spectacole cu cele mai reprezentative montări proprii și ale altor regizori, special realizate pentru Premiul Europa, simpozioane dedicate activității lor, întâlniri cu presa și publicul la care s-au discutat abordările lor artistice diverse, precum și proiectele viitoare. Guy Cassiers a prezentat *Rouge Décanté*, un monolog bazat pe un roman scris de Jeroen Brouwers, a cărei regie a semnat-o, o elegie în care protagonistul și-o amintește pe mama sa, alături de care a trăit experiența internării într-un

de trois femmes de milieu populaire, sous l'emprise du bigotisme religieux, d'un travail humiliant et de la télévision comme unique distraction d'une existence toujours semblable. En outre, Lupa a présenté en avant-première mondiale *Personne : Marilyn*, première partie d'une trilogie inspirée de Marilyn Monroe, Simone Weil et Gurdjieff. Par ailleurs, durant la manifestation s'est déroulée la projection du film *Kalkwerk*, qui a repropoé la mise en scène de l'un des plus grands succès de théâtre de Lupa. Quant au Prix Europe Réalités Théâtrales, le Jury (assisté par le Conseil composé de près de 300 experts du théâtre européen) après avoir constaté que les noms de certains candidats revenaient fréquemment et avec le nombre le plus élevé de votes depuis les dernières éditions du Prix, déjà entre 1996 et 2001, et tous avec un niveau qualitatif très élevé et différentes caractéristiques artistiques, a décidé de décerner le Prix Europe Réalités Théâtrales Xle édition aux cinq premiers metteurs en scène et réalités théâtrales déjà consolidés et affirmés sur la scène internationale ayant été les plus votés dans les candidatures de cette édition. Il s'agit de Guy Cassiers (Belgique), Pippo Delbono (Italie), Rodrigo García (Espagne/Argentine), Arpad Schilling (Hongrie), François Tanguy et le Théâtre du Radeau (France). Ce choix a été fait conformément au Règlement du Prix qui indique le PENRT comme une "occasion de rencontre et de confrontation entre différents moments expressifs du nouveau théâtre européen", et avec l'auspice de pouvoir ouvrir à partir des prochaines éditions une autre phase du PERT à une génération d'artistes et de groupes émergents ou pas encore bien connus au niveau international, et également pour laisser place et offrir de la visibilité aux candidatures des pays mineurs. Les cinq lauréats du Xle Prix Europe Réalités Théâtrales ont offert au public un riche programme de leurs spectacles de répertoire les plus représentatifs, de créations spéciales pour le Prix Europe pour le Théâtre, de conférences d'étude sur leur œuvre jusqu'à présent et de colloques avec la presse et le public au cours desquels les lauréats ont parlé de leur approche envers le théâtre et de leurs projets futurs. Guy Cassiers a monté *Rouge Décanté* d'après un roman de Jeroen Brouwers, un monologue centré sur l'éloge en mémoire de la mère du protagoniste, qui avait partagé avec son fils l'expérience de l'internement dans un camp de prisonniers japonais durant la deuxième guerre mondiale. En outre, durant les journées du Prix il a été possible de visiter l'installation *Phalanx*, issue de la collaboration entre Guy Cassiers et le vidéaste Kurt d'Haeseleer, une installation

1996 ed il 2001, e tutti con un altissimo livello qualitativo e con differenti caratteristiche artistiche, ha deciso di conferire il Premio Europa Realtà Teatrali XI edizione ai primi cinque fra registi e realtà teatrali già consolidati ed affermati sulla scena internazionale che sono stati i più votati nelle candidature di questa edizione: Guy Cassiers (Belgio); Pippo Delbono (Italia); Rodrigo Garcia (Spagna/Argentina); Arpad Schilling (Ungheria); François Tanguy e il Théâtre du Radeau (Francia). Questa scelta è stata fatta in linea con il Regolamento del Premio: che indica il PERT come "occasione di incontro e confronto tra differenti momenti espressivi del nuovo teatro europeo", e con l'auspicio di poter aprire dalle prossime edizioni un'altra fase del PENRT ad una generazione di artisti e gruppi emergenti o non ancora ben conosciuti a livello internazionale, ciò anche per dare spazio e visibilità alle candidature di Paesi minori. I cinque vincitori dell'XI Premio Europa Realtà Teatrali hanno offerto al pubblico un ricco programma dei loro spettacoli di repertorio più rappresentativi, di creazioni speciali per il Premio Europa per il Teatro, di conferenze di studio sulla loro opera fino ad oggi e di incontri con la stampa ed il pubblico durante le quali i premiati hanno parlato del loro approccio al teatro e dei loro progetti futuri. Guy Cassiers ha portato in scena *Rouge Décanté* da un romanzo di Jeroen Brouwers, un monologo incentrato sull'elegia in memoria della madre del protagonista, che aveva condiviso con il figlio l'esperienza dell'internamento in un campo di prigionia giapponese durante la Seconda Guerra Mondiale. Inoltre, durante le giornate del Premio, è stato possibile visitare l'installazione *Phalanx*, nata dalla collaborazione tra Guy Cassiers ed il video artista Kurt d'Haeseleer, un'installazione artistica sul potere della politica, dei media e il potere/impotenza dell'arte, ispirata alla trilogia teatrale di Cassiers *Trittico del potere*. Pippo Delbono ha presentato tre spettacoli. *Il tempo degli assassini* è un viaggio "on the road" che racconta in maniera semi-autobiografica la vita del regista italiano e di Pepe Robledo, suo co-protagonista in scena. *Questo buio feroce* è uno spettacolo tratto dal diario dello scrittore americano Harold Broadkey, che parte dalla riflessione sulla malattia, il dolore e la morte e si trasforma in un inno alla vita. Inoltre, alla fine dell'incontro a lui dedicato, Delbono ha presentato *Storia di un viaggio teatrale nei luoghi sconosciuti tra rabbia e amore, solitudine ed incontro, costrizione e libertà*, creazione speciale per il Premio Europa per il Teatro con la

stage together. *Questo buio feroce* is a performance based on the diary of the American writer Harold Broadkey which begins as a reflection on disease, pain and death and ends as a hymn to life. After the meeting dedicated to Delbono, the Italian director presented *Storia di un viaggio teatrale nei luoghi sconosciuti tra rabbia e amore, solitudine ed incontro, costrizione e libertà*, created especially for the Europe Theatre Prize and featuring actress Marisa Berenson, among others. Rodrigo García also presented three pieces. *Accidens. Matar para comer* deals with the last moments of life, trying to represent the agony of animals. In *Arrojad mis cenizas sobre Mickey*, García uses the stage as a means to provoke the audience to reflect on controversial yet timely issues. At the end of the meeting dedicated to him, the Argentinian presented a piece created especially for the Europe Theatre Prize, *El Perro*, with the participation of a group of young Polish actors. Árpád Schilling, at the conclusion of his meeting, presented his latest work *Elogio dell'Escapologista*, with live commentary by the versatile Hungarian director. François Tanguy with Théâtre du Radeau presented a classic from their repertoire, *Ricerca*. Within the framework of the events connected with the Prize, a section was devoted to the host country. "An Eye on Poland" featured a number of important activities, including *Apocalypsis cum Figuris*, a photography exhibition on Grotowski by Maurizio Buscarino, a colloquium entitled "Acting Before and After Grotowski" (in collaboration with the International Association of Theatre Critics) and the presentation of a book of photographs documenting Krystian Lupa's work, *Lupa/Teatr*. Still other events included a marionette performance entitled *Mozart Writes Letters* and *Lincz* by Yukio Mishima. Finally, there was a presentation of *Theatre and Humanism in a World of Violence*, a book by Herbert and Kalina Stefanova containing the proceedings of the 24th World Congress of the International Association of Theatre Critics. As usual, the Prize events ended with the official award ceremony, which on this occasion was broadcast, live on Polish television. The events of the XIV edition of Europe Theatre Prize took place in Russia, in St. Petersburg from 12th to 17th April 2011 under the support and patronage of the Russian Government with its Ministry of Culture and the Government of the City of St. Petersburg. Furthermore, the Fund "Baltic International Festival Center" and the Baltic House Theatre committed themselves to host, finance and organize the events of

lagăr de prizonieri japonez în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. De asemenea, instalația *Phalanx*, creată de Cassiers în colaborare cu artistul video Kurt d'Haeseleer, a fost expusă publicului pe parcursul zilei. Inspirată de trilogia *Triptical puterii* a lui Cassiers, instalația evocă puterea politicii și mass media față de puterea/impotența artei. Pippo Delbono a prezentat trei spectacole. *Vremea asasinilor* este un voiaj semi-autobiografic, ce dezvăluie viețile lui Delbono și Pepe Robledo, care joacă pe scenă împreună. *Acest întineric terifiant* este un spectacol bazat pe jurnalul scriitorului american Harold Broadkey, care începe ca o meditație asupra bolii, durerii și morții, sfârșind ca un imn dedicat vieții. După întâlnirea dedicată lui Delbono, regizorul italian a prezentat *Istoria unei călătorii teatrale în locurile necunoscute dintre furie și iubire, singurătate și interacțiune, constrângere și libertate*, special creat pentru Premiul Europa pentru Teatru, bucurându-se de participarea Marisei Berenson, printre alții. Rodrigo Garcia a prezentat tot trei piese. *Accidens. A ucide pentru a mânca* are ca tema ultimile momente din viață, încercând să înfățișeze agonia animalelor. În *Arunca cenușa mea peste Mickey*, Garcia se folosește de scenă pentru a provoca publicul să reflecteze la probleme controversate, dar de actualitate. La sfârșitul întâlnirii dedicate lui, argentinianul a prezentat o bucată creată special pentru Premiul Europa pentru Teatru, *Câinele*, cu participarea unui grup de tineri actori polonezi. La sfârșitul întâlnirii, Árpád Schilling a prezentat ultima sa piesă, *Elogiu escapologistului*, împreună cu un comentariu live din partea lui. François Tanguy și Théâtre du Radeau au prezentat o piesă clasică din repertoriul lor, *Ricerca*. În cadrul evenimentelor legate de Premiu, o secțiune a fost dedicată și țării gazdă. "O privire asupra Poloniei" a inclus un număr de activități importante, printre ele *Apocalypsis cum Figuris*, o expoziție de fotografii a lui Maurizio Buscarino despre Grotowski, un colochiu intitulat "Actoria înainte și după Grotowski" (în colaborare cu Asociația Internațională a Criticilor de Teatru) și prezentarea unui album de fotografii care documenta activitatea lui Krystian Lupa, *Lupa/Teatr*. Alte manifestări au inclus o reprezentație de marionete intitulată *Mozart scrie scrisori și Lincz* de Yukio Mishima. Nu în ultimul rând, a fost prezentat volumul *Teatru și umanism într-o lume a violenței*, al lui Herbert și Kalina Stefanova, care a cuprins lucrările susținute în cadrul dezbaterilor ocazionate de cel de-al XXIV-lea Congres Mondial al Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru. Ca de obicei, evenimentele prilejuite de Premiu au

artistique sur le pouvoir de la politique, des médias et le pouvoir/l'impuissance de l'art, inspirée par la trilogie théâtrale de Cassiers Triptyque du pouvoir. Pippo Delbono a présenté trois spectacles. Il tempo degli assassini est un voyage "on the road" qui raconte de manière semi-autobiographique la vie du metteur en scène italien et de Pepe Robledo, son co-protagoniste sur scène. Questo buio feroce est un spectacle tiré du journal de l'écrivain américain Harold Broadkey, qui part de la réflexion sur la maladie, la douleur et la mort pour se transformer en un hymne à la vie. Par ailleurs, à la fin du colloque qui lui est consacré, Delbono a présenté Storia di un viaggio teatrale nei luoghi sconosciuti tra rabbia e amore, solitudine ed incontro, costrizione e libertà, création spéciale pour le Prix Europe pour le Théâtre avec la participation, entre autre, de l'actrice Marisa Berenson. Rodrigo García a monté trois spectacles. Accidens. Matar para comer est une pièce qui parle des derniers moments de la vie et qui tente de représenter l'agonie du naturel. Dans Arrojad mis cenizas sobre Mickey, García se sert de la scène comme d'un grand récipient afin de faire réfléchir le public sur des thèmes controversés mais extrêmement actuels. En outre, à la fin du colloque qui lui était consacré, García a présenté El Perro, une création spéciale pour le Prix Europe pour le Théâtre avec la participation d'un groupe de jeunes acteurs polonais. Árpád Schilling a présenté et commenté pour le public sa dernière création, Éloge de l'Escapologiste, à la fin de son colloque. François Tanguy avec le Théâtre du Radeau a présenté Ricercar, un spectacle historique de son répertoire. Dans le cadre des manifestations du prix une section a été consacrée au pays d'accueil, Regard sur la Pologne, qui a accueilli d'importantes contributions telles que l'exposition de photos de Maurizio Buscarino sur Grotowski, Apocalypsis cum Figuris, le colloque Jouer avant et après Grotowski (en collaboration avec l'Association Internationale des Critiques de Théâtre) et la présentation du livre de photos consacré à Krystian Lupa, Lupa/Teatr, sans oublier Mozart Writes Letters, un spectacle de marionnettes, et Lincz d'après Yukio Mishima. Par ailleurs cela a été l'occasion de présenter le livre Theatre and humanism in a world of violence de Ian Herbert et Kalina Stefanova, qui réunit les actes du XXIVe Congrès mondial de l'AICT. La manifestation s'est terminée comme d'habitude par la cérémonie officielle de remise des prix, qui à cette occasion a été retransmise en direct par la télévision polonaise. Les manifestations de la XIVe édition du Prix Europe pour le Théâtre se sont déroulées en

partecipazione, tra gli altri, dell'attrice Marisa Berenson. Rodrigo García ha portato in scena tre spettacoli. *Accidens. Matar para comer* è uno spettacolo che parla degli ultimi momenti di vita, e che tenta di rappresentare l'agonia del naturale. In *Arrojad mis cenizas sobre Mickey*, García usa il palcoscenico come un grande recipiente al fine di far riflettere il pubblico su temi controversi ma di grande attualità. Inoltre, alla fine del meeting a lui dedicato, García ha presentato *El Perro*, creazione speciale per il Premio Europa per il Teatro con la partecipazione di un gruppo di giovani attori polacchi. Árpád Schilling ha presentato e commentato al pubblico alla fine del suo incontro *Elogio dell'Escapologista*, la sua ultima creazione. François Tanguy con il Théâtre du Radeau ha presentato *Ricercar*, uno spettacolo storico del suo repertorio. All'interno delle manifestazioni del Premio è stata dedicata una sezione al Paese ospite. *Sguardo sulla Polonia* che ha accolto alcuni importanti contributi quali: la mostra fotografica di Maurizio Buscarino su Grotowski, *Apocalypsis cum Figuris*, il Colloquium *Recitare prima e dopo Grotowski* (in collaborazione con l'Association Internationale des Critiques de Théâtre) e la presentazione del libro fotografico su Krystian Lupa, *Lupa/Teatr*. Inoltre sono stati presentati *Mozart Writes Letters*, una performance di marionette, e *Lincz* da Yukio Mishima. Inoltre durante la manifestazione c'è stata la presentazione del libro *Theatre and humanism in a world of violence* di Ian Herbert e Kalina Stefanova, che raccoglie gli atti del XXIV Congresso mondiale dell'AICT. La manifestazione si è conclusa come di consueto con la cerimonia ufficiale di consegna dei premi, in quest'occasione trasmessa in diretta dalla televisione polacca. Gli eventi della XIV edizione del premio Europa per il Teatro si sono tenuti in Russia, a San Pietroburgo dal 12 al 14 aprile 2011 grazie al supporto e al patrocinio del Governo russo con il suo Ministero della Cultura ed il Governo della Città di San Pietroburgo. Ad impegnarsi inoltre ad ospitare, finanziare ed organizzare le manifestazioni dell'edizione piomboburghese del Premio Europa per il Teatro il "Fund Baltic International Festival Center" ed il Baltic House Theatre. La Giuria internazionale ha conferito il premio della XIV edizione a Peter Stein, icona del teatro europeo contemporaneo, la cui opera ha influenzato profondamente la cultura teatrale e le innovazioni del teatro europeo nel Ventesimo secolo e nei primi anni del Ventunesimo. Questo periodo ha inizio nel

Europe Theatre Prize in St. Petersburg. The international Jury awarded the XIV edition Prize to Peter Stein, icon of contemporary European theatre, whose work has deeply affected the stage culture and innovation of the European theatre in the twentieth century and in the early years of the twenty-first. This period starts in 1970, with the formation of the Schaubühne Berlin and the production of unforgettable performances, such as *Oresteia* and an extraordinary *Faust* interpreted by Bruno Ganz, through 2009, with *The Possessed* by F.M.Dostoyevsky, with the excellent participation of Maddalena Crippa playing the part of Varvara Petrovna Stavrogina and *Oedipus at Colonus* with Klaus Maria Brandauer in 2010 Salzburg Festival. The homage to Peter Stein included the staging of two performances. *The broken jug* by Heinrich von Kleist was directed by Peter Stein and performed by Klaus Maria Brandauer and the Berliner Ensemble. Peter Stein acted in this performance, just like in many ones before, as a connoisseur and interpreter of the classical text, and most of all – an unsurpassed master of the work with performers, which evidence was the wonderful ensemble of actors headed by prominent Klaus Maria Brandauer. The text analysis, as accurate as usual, highlighted the leading classes' immorality and corruption, turning it into a timeless parable. The final images built the inglorious end of Judge Adam through an oneiric atmosphere. *Faust Fantasia* from J. W. Goethe directed and played by Peter Stein followed the Award Ceremony at the Alexandrinsky Theatre. This performance was a real fantasia on themes from the first part of *Faust* created by the director in conjunction with composer Arturo Annetchino. Stein read monologues of Faust and Mephistopheles accompanied with music performed by the composer. They were followed by the dialogues, the Walpurgis Night and the love scene of Faust and Marguerite. The events dedicated to Peter Stein also comprised a symposium dedicated to the work and artistic figure of the German director. The speeches underlined the prominence of Peter Stein since the 1960s in the German theatre renewal, as well as the importance of the text analysis, in which he acts as an archaeologist, providing the actors with the coordinates, which lead them to fully understand and develop the complexity of their characters on stage. Yuri Lyubimov was awarded the Special Prize (awarded to Melina Mercouri in the I edition and to Vaclav Havel in the VI edition) for his undisputed artistic

luat sfârșit cu ceremonia oficială a decernării, care a fost de această dată transmisă în direct de televiziunea poloneză. Cea de-a XIV-a ediție a Premiului Europa pentru Teatru a avut loc în Rusia, la St. Petersburg între 12 și 17 aprilie 2011 cu sprijinul și sub patronajul Guvernului rus, al Ministerului de cultură și al Guvernului orașului St. Petersburg. Mai mult, Fondul 'Centrul Festivalului Internațional Baltic' și Teatrul Casei Baltice și-au unit eforturile pentru a găzdui, finanța și organiza suita de evenimente prilejuite de acordarea Premiului Europa pentru Teatru la St. Petersburg. Juriul internațional a acordat Premiul ediției a XIV-a lui Peter , figură iconică a teatrului european contemporan, ale cărui realizări au influențat profund cultura scenică și procesul de inovare a teatrului european în secolul al XX-lea și în primii ani ai secolului al XXI-lea. Perioada la care ne referim începe în 1970, odată cu formarea Schaubühne Berlin și punerea în scenă a unor spectacole memorabile precum *Oresteia* și un *Faust* extraordinar interpretat de Bruno Ganz, pe parcursul anului 2009, sau *Demonii* de Feodor Dostoievski cu participarea de excepție a Maddalenei Crippa în rolul Varvara Petrovna Stavrogina și *Oedip la Colonus* avându-l în distribuție pe Klaus Maria Brandauer la festivalul de la Salzburg în 2010. Omagiul adus lui Peter Stein a inclus și prezentarea a două spectacole. *Ulciorul spart* de Heinrich von Kleist, regizat de Peter Stein, a fost interpretat de Klaus Maria Brandauer și Berliner Ensemble. Peter Stein a jucat și el în spectacol, ca în multe alte dăți, dovedindu-se a fi un bun cunoscător și interpret al textului clasic, și, mai ales, un neîntrecut maestru al lucrului cu actorul, fapt de altfel evidențiat de minunatul ansamblu de actori condus de Klaus Maria Brandauer. Analiza textului, de o acribie caracteristică regizorului, a scos în evidență imoralitatea și corupția claselor conducătoare, transformând piesa într-o parabolă atemporală. Imaginile din final construiesc sfârșitul lipsit de glorie al Judecătorului Adam prin crearea unei atmosfere onirice. Ceremonia de decernare ce a avut loc la Teatrul Alexandrinsky a fost urmată de prezentarea spectacolului *Faust Fantasia* după piesa *Faust* a lui J. W. Goethe. Spectacolul a fost o adevărată fantezie pe teme din prima parte a piesei goethene creată de regizor cu ajutorul compozitorului Arturo Annetchino. Stein a citit monologurile lui Faust și Mefisto pe un fundal muzical interpretat chiar de compozitor. Au urmat dialogurile, Noaptea Walpurgiei și scena de dragoste dintre Faust și Margareta. Evenimentele dedicate lui Peter Stein au cuprins și un simpozion despre

Russie, à Saint-Pétersbourg, du 12 au 17 avril 2011 avec le soutien et sous le patronage du Gouvernement russe avec son Ministère de la Culture et le Gouvernement de la Ville de Saint-Pétersbourg. Par ailleurs, la fondation "Centre du Festival International Baltique" et le Théâtre Maison Baltique s'étaient engagés à accueillir, financer et organiser les manifestations du Prix Europe pour le Théâtre à Saint-Pétersbourg. Le jury international a décerné le Prix de la XIVe édition à Peter Stein, une icône du théâtre européen contemporain, dont le travail a profondément influencé l'innovation et la culture scénique du théâtre européen au XXe siècle et au début du XXIe siècle. Cette période débute en 1970, avec la formation de la Schaubühne Berlin et la production d'œuvres inoubliables comme *Orestie* et un *Faust* extraordinaire, interprété par Bruno Ganz, pour arriver en 2009 à *Les démons* de F.M. Dostoïevski, avec l'excellente participation de Maddalena Crippa dans le rôle de Varvara Petrovna Stavrogina, et à *Œdipe* à Cologne avec Klaus Maria Brandauer au Festival de Salzbourg en 2010. L'hommage rendu à Peter Stein comprenait la représentation de deux pièces. La cruche cassée de Heinrich von Kleist était mise en scène par Peter Stein et interprétée par Klaus Maria Brandauer et le Berliner Ensemble. Peter Stein a joué dans cette pièce, comme il l'a fait à de nombreuses reprises auparavant, en qualité d'expert et d'interprète du texte classique et, par-dessus tout, en maître inégalé du travail avec les acteurs, comme le prouve le merveilleux groupe de comédiens avec à sa tête le célèbre Klaus Maria Brandauer. L'analyse du texte, précise comme toujours, a mis l'accent sur l'immoralité et la corruption des classes dirigeantes, faisant de cette œuvre une parabole intemporelle. Les images finales construisent la fin peu glorieuse du juge Adam dans une atmosphère onirique. *Faust Fantasia* d'après J. W. Goethe, mise en scène et jouée par Peter Stein a suivi la cérémonie de remise des prix au théâtre Alexandrinsky. Cette représentation a été une véritable fantaisie sur des thèmes de la première partie de *Faust*, créée par le metteur en scène en collaboration avec le compositeur Arturo Anecchino. Stein a lu les monologues de *Faust* et de *Méphistophélès* accompagné de la musique jouée par le compositeur. Ils ont été suivis par les dialogues, la *Nuit de Walpurgis* et la scène d'amour entre *Faust* et *Marguerite*. Les événements consacrés à Peter Stein comprenaient également un symposium sur le travail et la figure artistique du metteur en scène allemand. Les interventions ont souligné l'importance de Peter Stein depuis

1970, con la costituzione della Schaubühne Berlin e la messa in scena di alcuni spettacoli indimenticabili come *Orestea* e lo straordinario *Faust* interpretato da Bruno Ganz, fino al 2009 con *Idemoni* di F. M. Dostoevskij, marcato dall'eccellente partecipazione di Maddalena Crippa nel ruolo di Varvara Petrovna Stravrogina, e all'*Edipo a Colono*, presentato al Festival di Salisburgo nel 2010 con Klaus Maria Brandauer. L'omaggio a Peter Stein ha incluso l'esecuzione di due spettacoli. *La brocca rotta* di Heinrich von Kleist è stata diretta da Peter Stein ed interpretata da Klaus Maria Brandauer e dal Berliner Ensemble. In questa come in molte altre occasioni, Peter Stein ha recitato da profondo conoscitore e interprete del testo classico e ancor di più da maestro indiscusso nel lavoro con gli attori: a darne prova lo straordinario gruppo di interpreti guidato dall'eccezionale Klaus Maria Brandauer. L'indagine testuale, accurata come al solito, ha messo in luce l'immoralità e la corruzione delle classi dirigenti, trasformando lo spettacolo in una parabola fuori dal tempo. Le immagini finali segnano infatti, in un'atmosfera onirica, la fine ingloriosa del giudice Adam. *Faust Fantasia* da J. W. Goethe diretto ed interpretato da Peter Stein è invece seguito alla cerimonia di premiazione al Teatro Alexandrinsky. Lo spettacolo, un'autentica fantasia sui temi affrontati nella prima parte del *Faust*, è stato realizzato dal regista in collaborazione con il compositore Arturo Anecchino. Stein ha letto i monologhi di *Faust* e *Mefistotele* accompagnato in scena dalla musica eseguita dal compositore. A seguire i dialoghi, la *notte di Valpurga* e la scena d'amore di *Faust* e *Margherita*. Gli eventi riservati a Peter Stein hanno incluso anche un convegno dedicato all'opera e alla personalità artistica del regista tedesco. Gli interventi hanno sottolineato il ruolo di spicco di Peter Stein sin dagli anni Sessanta in rapporto al rinnovamento teatrale tedesco così come l'importanza da lui conferita all'indagine testuale, in cui il regista agisce da vero archeologo, fornendo agli attori le coordinate necessarie a comprendere e a sviluppare appieno la complessità dei loro personaggi sul palco. Yuri Lyubimov ha invece ricevuto un Premio Speciale (che è stato conferito tra gli altri a Melina Mercouri nella I edizione e a Vaclav Havel nella VI edizione) per la sua indiscussa statura artistica e per il ruolo determinante svolto insieme al Teatro Taganka nella delicata fase della *perestrojka*, che ha segnato il passaggio dall'Unione Sovietica alla Russia dei nostri giorni. Lyubimov ha portato in scena al fianco della

stature and decisive role, along with the Taganka Theatre, in the delicate phase of *perestroika*, which marked the transition of the Soviet Union to the Russia of today. Lyubimov staged *Honey* by Tonino Guerra with the company of Taganka Theatre. *Honey* was a parable about two brothers who lived long life overfilled with impressions. This life was joyous and tragic. Its sweet honey may be tasted from the edge of injuring knife. This was a leitmotif of the poem. A conference in his honour concluded the events dedicated to Lyubimov. The XII Europe Prize Theatrical Realities was awarded to the following artists: Viliam Dočolomanský, (Slovakia/Czech Republic), Katie Mitchell, (United Kingdom), Andrey Moguchiy, (Russia), Kristian Smeds (Finland), Teatro Meridional (Portugal) and Vesturport Theatre (Iceland). The six winners of the 12th Europe Prize Theatrical Realities offered the public a rich and varied programme that included performances of their most representative pieces and of previews and also conferences and meetings, which represented an important occasion to analyse their poetics and cultural intervention devices. Viliam Dočolomanský staged *The Theatre*, one of his most important plays, an example of *tanztheatre*, in which both music and body plasticity were used to achieve the emancipation of minorities from the dominant culture. *The Journey* was the other performance staged by Viliam Dočolomanský, a composition of extracts from his productions, giving an insight into the company's method of actor training, including fragments of his latest *Girlfriends/Amigas*, in international preview. Andrey Moguchiy staged *Happiness*, the adaptation of Maeterlinck's *The Blue Bird*, which main topic was love. According to the director, "the ability to love is, first of all, the ability to give". Kristian Smeds staged *Mr. Vertigo* by Paul Auster, a visionary performance (in international preview) which reinvented the scenic space concept, as well as the relationship between the audience and the actors. Teatro Meridional staged three performances directed by Miguel Seabra. *Contos en viagem/Cabo Verde* was a show based on texts, which spoke of the universality of emotions. *Specialists* was a work in progress (in world preview) that focused on certain mechanisms of our contemporary societies. *1974* was a performance (in international preview) about Portugal's recent history, from dictatorship to the carnation revolution and the entry into the European Community. Vesturport Theatre staged two

realizările artistice și individualitatea regizorului german. Lucrările prezentate au subliniat personalitatea remarcabilă a lui Peter Stein începând cu anii 60 și contribuția sa la procesul de înnoire a teatrului german, precum și importanța pe care el o acordă analizei textului dramatic, postura în care acționează asemenea unui arheolog, oferindu-le actorilor coordonatele ce îi ajută să înțeleagă și să dezvolte complexitatea personajelor lor pe scenă. Lui Yuri Lyubimov i s-a acordat Premiul Special (acordat Melinei Mercouri la prima ediție și lui Vaclav Havel la a VI-a ediție) pentru personalitatea sa artistică de indiscutabilă valoare și rolul decisiv pe care l-a jucat alături de Teatrul Taganka în perioada delicată a *perestroikăi*, care a marcat perioada de tranziție a Uniunii Sovietice către Rusia de azi. Lyubimov a pus în scenă *Mierea* de Tonino Guerra cu compania de teatru Taganka. *Mierea* este o parabolă despre doi frați ce au trăit o viață lungă și plină de evenimente. Viața le-a fost și veselă și tristă. Mierea ei poate fi gustată de pe lama cuțitului care rănește. Acesta este leitmotivul compoziției. O conferință organizată în onoarea lui a închis ciclul evenimentelor dedicate lui Lyubimov. Premiul Europa Realități Teatrale a XII-a ediție le-a fost acordat următorilor artiști și companii teatrale: Viliam Dočolomanský, (Slovakia/ Republica Cehă), Katie Mitchell, (Anglia), Andrey Moguchiy, (Rusia), Kristian Smeds (Finlanda), Teatro Meridional (Portugalia) și Vesturport Theatre (Islanda). Cei cinci câștigători ai acestei ediții au oferit publicului un program bogat și variat ce a inclus spectacole cu cele mai reprezentative dintre piesele și premierele lor, dar și conferințe și întâlniri, ce au oferit tot atâtea ocazii pentru o analiză pertinentă a poeziei textelor dramatice și a metodelor de intervenție culturală. Viliam Dočolomanský a pus în scenă *Teatrul*, una dintre cele mai importante piese ale sale, un exemplu de teatru-dans (*tanztheatre*), în care muzica și plasticitatea corporală au fost folosite pentru a reda emanciparea minorităților de sub cultura dominantă. *Călătoria* a fost cealaltă reprezentație regizată de Viliam Dočolomanský, o compoziție cu fragmente din producțiile sale, care a permis astfel cunoașterea metodei de instruire a actorului folosite de companie. Au fost incluse, în premieră internațională, și fragmente din ultima lui piesă *Prietene/Amigas*. Andrey Moguchiy a pus în scenă *Fericirea*, adaptare după *Pasărea albastră* a lui Maurice Maeterlinck, al cărui subiect a gravitat în jurul iubirii. După cum a spus și regizorul, 'capacitatea de a iubi constă, înainte de toate, în capacitatea de a dăru-i'. Kristian Smeds a

les années 60 dans le renouveau du théâtre allemand, et combien son travail sur le texte est fondamental, tel un archéologue remettant aux acteurs les coordonnées qui les amèneront à comprendre et à développer pleinement la complexité de leurs personnages sur scène. Iouri Lioubimov a reçu le Prix Spécial (décerné à Melina Mercouri lors de la 1ère édition et à Vaclav Havel lors de la 16e édition) pour son indiscutable stature artistique et pour le rôle déterminant qu'il a joué avec le Théâtre Taganka durant la phase délicate de la perestroïka, qui a marqué la transition de l'Union soviétique à la Russie d'aujourd'hui. Lioubimov a mis en scène Miel de Tonino Guerra avec la compagnie du Théâtre Taganka. Miel est une parabole sur deux frères ayant vécu une longue vie trop remplie d'impressions. Cette vie était joyeuse et tragique. Son doux miel peut être goûté avec le tranchant d'un couteau blessant. C'était le leitmotiv du poème. Une conférence en l'honneur de Lioubimov a clos les événements qui lui étaient consacrés. Le XIe Prix Europe Nouvelles Réalités Théâtrales a été attribué aux artistes suivants : Viliam Dočolomanský (Slovaquie/République Tchèque), Katie Mitchell (Royaume-Uni), Andrey Moguchiy (Russie), Kristian Smeds (Finlande), Teatro Meridional (Portugal) et Vesturport Theatre (Islande). Les six lauréats du XIe Prix Europe Nouvelles Réalités Théâtrales ont offert au public un programme riche et varié, comprenant des représentations de leurs œuvres les plus significatives, des avant-premières, mais aussi des conférences et des colloques, qui ont représenté une occasion importante pour analyser leur poétique et leurs dispositifs d'intervention culturelle. Viliam Dočolomanský a mis en scène Le Théâtre, l'une de ses pièces les plus importantes, un exemple de tanztheater, dans lequel la musique et la plasticité corporelle sont toutes deux utilisées pour obtenir l'émancipation des minorités par rapport à la culture dominante. Le voyage a été l'autre spectacle présenté par Viliam Dočolomanský, une composition d'extraits de ses productions, offrant un aperçu de la méthode employée par la compagnie pour former les acteurs et comprenant des fragments de sa dernière œuvre Amies/Amigas, en avant-première internationale. Andrey Moguchiy a mis en scène Bonheur, l'adaptation de L'oiseau bleu de Maeterlinck, dont le sujet principal est l'amour. Selon le metteur en scène, « la capacité d'aimer est d'abord la capacité de donner ». Kristian Smeds a mis en scène Mr. Vertigo de Paul Auster, un spectacle visionnaire (en avant-première internationale) qui a réinventé le concept d'espace scénique, ainsi que la relation entre le public

compagnia del Teatro Taganka // *Miele* di Tonino Guerra. // *Miele* è la parabola di due fratelli che hanno vissuto fino all'eccesso una lunga vita piena di emozioni. Un'esistenza felice e allo stesso tempo tragica: leitmotiv dell'intera opera la dolcezza del suo miele, assaporata sulla lama affilata di un coltello. Una conferenza in suo onore ha concluso gli eventi dedicati a Lyubimov. Il XII Premio Europa Nuove Realtà Teatrali è stato attribuito ai seguenti artisti: Viliam Dočolomanský, (Slovacchia/Repubblica Ceca), Katie Mitchell, (Regno Unito), Andrey Moguchiy, (Russia), Kristian Smeds (Finlandia), Teatro Meridional (Portogallo) e Vesturport Theatre (Islanda). I sei vincitori del XII Premio Europa Nuove Realtà Teatrali hanno offerto al pubblico un programma ricco e variato, che ha visto l'esecuzione dei loro spettacoli più rappresentativi e di anteprime, ma anche quella di conferenze e incontri, che hanno costituito un'importante opportunità di analisi della loro poetica e delle loro strategie di intervento culturale. Viliam Dočolomanský ha portato in scena *The Theatre*, una delle sue opere più importanti, un esempio di *tanztheater* in cui musica e plasticità corporea diventano entrambe strumento di emancipazione delle minoranze dalla cultura dominante. L'altro spettacolo presentato da Viliam Dočolomanský è stato invece *The Journey*, un insieme di estratti dalla sua produzione capaci di dare un'idea dei metodi di formazione degli attori adottati dalla compagnia. L'opera ha incluso anche l'anteprima internazionale di alcune parti dell'ultimo lavoro del regista, *Girlfriends/Amigas*. Andrey Moguchiy ha portato in scena *Happiness*, un adattamento dell'*Uccellino azzurro* di Maeterlinck incentrato sul tema dell'amore. Secondo le parole del regista 'la capacità di amare è innanzitutto la capacità di donare'. Kristian Smeds ha presentato *Mr. Vertigo* di Paul Auster, una performance visionaria (in anteprima mondiale) che ha reinventato il concetto di spazio scenico così come quello del rapporto tra attori e pubblico. Teatro Meridional ha invece portato tre opere dirette da Miguel Seabra. *Contos en viagem/Cabo verde* è stato uno spettacolo articolato su vari testi, portavoce dell'universalità delle emozioni. *Specialists* è stato presentato come lavoro ancora in corso d'opera (in anteprima mondiale) ed ha concentrato la sua attenzione su alcuni meccanismi delle società contemporanee. 1974 ha infine portato in scena (in anteprima mondiale) la storia recente del Portogallo, dalla dittatura fino alla rivoluzione dei garofani e all'ingresso nella

performances directed by Gísli Örn Garðarsson. *Metamorphosis* by Franz Kafka was a performance in which the relationship between Gregor Samsa and his family became a metaphor of social cruelty and annihilation of diversity. *Faust* after Goethe (in international preview) was the reinterpretation of the well-known tragedy through a desecrating irony with a devilish glam-rock version performed on different visual levels. Lev Dodin, who was awarded the VIII Europe Theatre Prize, presented his latest work *Three Sisters* by A. Chekov, in the section *Returns*. It was a profound reinterpretation, which might turn out to be essential for a deeper comprehension of the extraordinary Russian author. In the section *Russian Accent/St. Petersburg theatres programme*, selected by Baltic House Theatre, there was the staging of the performance *Daniel Stein, Translator* by Lyudmila Ulitskaya directed by Andrzej Bubien. The performance was a parable about what Daniel Stein made on the basis of his biography, a fable about - among others - of intolerance, fanaticism, necessity of love, tolerance. There was also the staging of *Moscow-Petushki* by Venedict Erofeev directed by Andrey Zholdak. The performance was not just about the famous novel it took inspiration from, but also about something different, about those ones who always made the way of their own, and did not go along the beaten road. Finally this section included the play *Your Gogol* after works of Gogol directed by Valery Fokin: this performance tried to find an answer to Fokin's own questions about Gogol. *Russian Accent* also comprised a conference devoted to the presentation of some important projects to enhance the cultural policy of St. Petersburg which was hosted by the Chairman of the Committee of Culture Government of St. Petersburg at the ERARTA-Contemporary Art Museum and Galleries. The Prize events ended - as usual - with the official Award Ceremony at the renowned Alexandrinsky Theatre, which was a theatrical production directed by Andrey Moguchiy, one of the winners of the XII Europe Prize Theatrical Realities.

prezentat *Mr. Vertigo* de Paul Auster, un spectacol vizionar (în premieră internațională) ce a reinventat conceptul de spațiu scenic, ca și relația dintre public și actori. Teatro Meridional a prezentat trei spectacole regizate de Miguel Seabra. *Contos en viagem/Cabo Verde* e un spectacol bazat pe texte ce vorbesc despre universalitatea emoțiilor. *Specialiștii* era un spectacol în pregătire (avanpremieră internațională) focalizat pe anumite mecanisme ale societăților contemporane. 1974 a fost o altă avanpremieră internațională despre istoria recentă a Portugaliei, de la dictatură la Revoluția garoafelor și intrarea în Comunitatea Europeană. Vesturport Theatre a prezentat două spectacole în regia lui Gísli Örn Garðarsson. În *Metamorfoza* lui Franz Kafka, relația dintre Gregor Samsa și familia sa a devenit o metaforă pentru cruzimea socială și anihilarea diversității. *Faust* după Goethe (în avanpremieră internațională) a fost o reinterpretare a cunoscutei tragedii, folosindu-se din plin ironia desacralizatoare pe fondul unei versiuni de glam-rock diavolesc executat la diverse niveluri vizuale. Lev Dodin, căruia i s-a decernat Premiul Europa pentru Teatru la a VIII-a ediție și-a prezentat ultima punere în scenă a piesei *Trei surori* de Anton Cehov, în cadrul secțiunii *Reveniri*. A fost o reinterpretare profundă, care ar putea deveni esențială pentru o înțelegere mai bună a genialului dramaturg rus. În secțiunea *Accent rusesc/Programul teatrelor din St. Petersburg*, selectate de Teatrul Casei Baltice, a fost prezentat spectacolul *Daniel Stein, Traducător* după romanul omonim scris de Lyudmila Ulitskaya, regizat de Andrzej Bubien. Piesa este o parabolă despre viața lui Daniel Stein bazată pe biografia sa, o fabulă, printre altele, despre intoleranță, fanaticism, necesitatea iubirii. A mai fost prezentat spectacolul *Moscova-Petușki* de Venedict Erofeev, regizat de Andrey Zholdak, care nu a vizat doar celebrul roman din care s-a inspirat, ci piesa s-a referit și la cei care și-au construit singuri un drum în viață și au preferat căile nebătute. La sfârșit, această secțiune a inclus și piesa *Gogol al tău* după operele scriitorului rus, în regia lui Valery Fokin: spectacolul a încercat să găsească un răspuns la întrebările pe care și le-a pus Fokin despre Gogol. Secțiunea *Accent rusesc* a mai cuprins o conferință dedicată prezentării unor proiecte importante pentru sprijinirea politicii culturale a orașului St. Petersburg, care a fost condusă de Președintele Comitetului de cultură al Guvernului orașului și găzduită de ERARTA- Muzeul și galeriile de artă contemporană. Evenimentele ocazionate de acordarea premiului s-au sfârșit, ca întotdeauna, cu Ceremonia oficială de înmânare a acestuia, ce a avut loc la renumitul Teatru Alexandrinsky odată cu spectacolul regizat de Andrey Moguchiy, unul dintre câștigători.

et les comédiens. Teatro Meridional a monté trois spectacles mis en scène par Miguel Seabra. Contos en viagem/Cabo Verde était une pièce basée sur des textes parlant de l'universalité des émotions. Spécialistes était un projet en cours (en avant-première mondiale) qui se concentrait sur certains mécanismes de nos sociétés contemporaines. 1974 était une pièce (en avant-première internationale) sur l'histoire récente du Portugal, de la dictature à la révolution des œillets et son entrée dans l'Union européenne. Le Théâtre Vesturport a présenté deux œuvres mis en scène par Gísli Örn Garðarsson. Métamorphose de Franz Kafka était une pièce dans laquelle la relation entre Gregor Samsa et sa famille devient une métaphore de la cruauté sociale et de l'anéantissement de la diversité. Faust d'après Goethe (en avant-première internationale) était la réinterprétation de la célèbre tragédie à travers une ironie décapante dans une version glam-rock diabolique, jouée sur différents plans visuels. Lev Dodin, lauréat du VIIIe Prix Europe pour le Théâtre, a présenté sa dernière création Les trois sœurs d'A. Tchekhov dans la section Retours. Il s'agit d'une réinterprétation profonde, qui pourrait s'avérer fondamentale pour une meilleure compréhension de l'extraordinaire dramaturge russe. Dans la section Accent Russe/Programme des théâtres de Saint-Petersbourg, sélectionnée par le Théâtre Maison Baltique, on a pu découvrir la pièce Daniel Stein, interprète de Lioudmila Oulitskaïa mise en scène par Andrzej Bubien. Il s'agit d'une parabole sur ce que fit Daniel Stein selon sa biographie, une fable sur – entre autres – l'intolérance, le fanatisme, la nécessité de l'amour et la tolérance. On a également pu voir Moscou-sur-Vodka de Venedikt Erofeïev dans une mise en scène d'Andrey Zholdak. La pièce n'était pas seulement sur le célèbre roman dont elle s'inspire mais également sur quelque chose de différent, sur ceux qui en ont toujours fait à leur tête et sont sortis des sentiers battus. Pour finir, cette section comprenait la pièce Votre Gogol d'après des œuvres de Gogol, mise en scène par Valery Fokin : ce spectacle tentait de trouver une réponse aux propres questions de Fokin sur Gogol. Accent Russe comprenait également une conférence visant à présenter plusieurs projets importants pour améliorer la politique culturelle de Saint-Petersbourg qui était organisée par le Président du Comité du Gouvernement de la Culture de Saint-Petersbourg au ERARTA-Galleries et Musée d'Art Contemporain. Les manifestations du Prix se sont terminées – comme d'habitude – par la cérémonie officielle de remise des prix au célèbre théâtre Alexandrinsky, qui était une production théâtrale dirigée par Andrey Moguchiy, l'un des lauréats du XIIe Prix Europe Nouvelles Réalités Théâtrales.

Comunità Europea. Vesturport Theatre ha presentato due opere dirette da Gísli Örn Garðarsson. *La metamorfosi* di Franz Kafka si è rivelato uno spettacolo in cui il rapporto tra Gregor Samsa e la sua famiglia è stato elevato a metafora della crudeltà sociale e dell'azzeramento della diversità. *Faust*, da Goethe (in anteprima mondiale), si è articolato come reinterpretazione della ben nota tragedia attraverso l'ironia dissacrante di una diabolica versione in chiave glam-rock articolata su diversi piani visivi. Lev Dodin, vincitore dell'VIII Premio Europa per il Teatro, ha presentato il suo ultimo lavoro: *Tre sorelle* di A. Chekov, nella sezione *Ritorni*. La sua è stata una reinterpretazione intensa che potrebbe risultare essenziale per una comprensione più profonda dello straordinario autore russo. Nella sezione *Russian Accent/ST. Petersburg theatres programme*, scelta dal Baltic House Theatre, è stato messo in scena *Daniel Stein*, traduttore di Lyudmila Ulitskaya, diretto da Andrzej Bubien. Lo spettacolo è la parabola delle vicissitudini di Daniel Stein ricostruite sulla base della sua biografia, una fiaba basata – oltre che sui tanti temi affrontati - sull'intolleranza, sul fanatismo, sul bisogno di amore e sulla tolleranza. Ad essere ospitato è stato anche *Moscow-Petushki* di Venedict Erofeev, diretto da Andrey Zholdak.

Lo spettacolo non è stato incentrato solamente sul romanzo a cui era ispirato, ma anche su altri aspetti, su quelle figure che scelgono di costruire un percorso originale e di non seguire la strada battuta. Questa sezione ha annoverato infine la messa in scena di *Your Gogol* tratto da alcune opere di Gogol, per la regia di Valery Fokin: lo spettacolo ha provato a rispondere alle domande del regista sull'autore. *Russian Accent* ha ospitato anche una conferenza dedicata alla presentazione di alcuni importanti progetti volti ad implementare la politica culturale di San Pietroburgo, ospitata dal Direttore del Dipartimento Cultura della città di San Pietroburgo al Museo e Galleria d'Arte Contemporanea Erarta. Gli eventi del Premio si sono chiusi come di consueto con la cerimonia di premiazione ufficiale al celebre Teatro Alexandrinsky, una produzione teatrale curata da Andrey Moguchiy, uno dei vincitori del XII Premio Europa Nuove Realtà Teatrali.

Europe Theatre Prize

- I Edition** Ariane Mnouchkine and the Théâtre du Soleil (France)
Special Prize awarded to Melina Mercouri (Greece)
by the President of the Europe Theatre Prize,
Carlo Ripa di Meana, first European Commissioner for Culture
- II Edition** Peter Brook (United Kingdom/France)
III Edition Giorgio Strehler (Italy)
IV Edition Heiner Müller (Germany)
V Edition Robert Wilson (USA)
VI Edition Luca Ronconi (Italy)
Special Prize awarded to Vaclav Havel (Czech Republic)
by the President of the Europe Theatre Prize Jack Lang
- VII Edition** Pina Bausch (Germany)
VIII Edition Lev Dodin (Russia)
Special Award to BITEF (Serbia) from the Jury
Special Mention awarded to Ibrahim Spahić (Sarajevo/Bosnia Herzegovina) by the Jury
- IX Edition** Michel Piccoli (France)
X Edition Harold Pinter (United Kingdom)
XI Edition Robert Lepage (Canada)
Peter Zadek (not present to receive award - Germany)
- XII Edition** Patrice Chéreau (France)
XIII Edition Krystian Lupa (Polonia)
XIV Edition Peter Stein (Germany)
Special Prize to Yuri Lyubimov (Russia) from the Jury

Europe Prize Theatrical Realities

- I Edition** Anatoli Vassiliev (Russia)
II Edition Giorgio Barberio Corsetti (Italy)
Els Comediants (Spain)
Eimuntas Nekrosius (Lithuania)
- III Edition** Théâtre de Complicité – Simon McBurney (United Kingdom)
Carte Blanche – Compagnia della Fortezza – Armando Punzo (Italy)
Christoph Marthaler (Switzerland)
- IV Edition** Royal Court Theatre (United Kingdom) for its work in promoting and
discovering young British and Irish playwrights: Sarah Kane, Mark Ravenhill,
Jez Butterworth, Conor McPherson and Martin McDonagh
- V Edition** Theatergroep Hollandia – Jan Simon, Paul Koek (Netherlands)
Thomas Ostermeier (Germany)
Societas Raffaello Sanzio – Romeo Castellucci, Chiara Guidi (Italy)
- VII Edition** Heiner Goebbels (Germany)
Alain Platel (Belgium)
- VIII Edition** Oskaras Korsunovas (Lithuania)
Josef Nadj (Serbia/Hungary)
- IX Edition** Alvis Hermanis (Latvia)
Biljana Sribljanović (Serbia)
- X Edition** Rimini Protokoll – Helgard Haug, Stefan Kaegi,
Daniel Wetzel (Germany/Switzerland)
Sasha Waltz (Germany)
Krzysztof Warlikowski (Poland)
- Special
Mention** awarded to Belarus Free Theatre (Belarus) by the Jury
- XI Edition** Guy Cassiers (Belgium)
Pippo Delbono (Italy)
Rodrigo García (Spain/Argentina)
Árpád Schilling (Hungary)
François Tanguy et le Théâtre du Radeau (France)
- XII Edition** Viliam Dočolomanský (Slovakia/Czech Republic)
Katie Mitchell (United Kingdom)
Andrey Moguchiy (Russia)
Kristian Smeds (Finland)
Teatro Meridional (Portugal)
Vesturport Theatre (Iceland)

Premiul Europa pentru Teatru

- I Ediție** Ariane Mnouchkine și Théâtre du Soleil (Franța)
Premiul Special acordat Melinei Mercouri (Grecia) de către
Președintele Premiului Europa pentru Teatru,
Carlo Ripa di Meana, primul Comisar European pentru Cultură
- II Ediție** Peter Brook (Anglia/Franța)
III Ediție Giorgio Strehler (Italia)
IV Ediție Heiner Müller (Germania)
V Ediție Robert Wilson (SUA)
VI Ediție Luca Ronconi (Italia)
Premiul Special acordat lui Vaclav Havel (Republica Cehă) de către
Președintele Premiului Europa pentru Teatru, Jack Lang
- VII Ediție** Pina Bausch (Germania)
VIII Ediție Lev Dodin (Rusia)
Distincție Specială acordată BITEF (Serbia) de către juriu
Mențiune Specială acordată lui Ibrahim Spahić (Sarajevo/Bosnia Herzegovina) de către juriu
- IX Ediție** Michel Piccoli (Franța)
X Ediție Harold Pinter (Anglia)
XI Ediție Robert Lepage (Canada)
Peter Zadek (nu a fost prezent la decernarea premiului - Germania)
- XII Ediție** Patrice Chéreau (Franța)
XIII Ediție Krystian Lupa (Polonia)
XIV Ediție Peter Stein (Germania)
Premiul Special acordat lui Yuri Lyubimov (Rusia) de către juriu

Premiul Europa Realități Teatrale

- I Ediție** Anatoli Vassiliev (Rusia)
II Ediție Giorgio Barberio Corsetti (Italia)
Els Comediants (Spania)
Eimuntas Nekrosius (Lituania)
- III Ediție** Théâtre de Complicité – Simon McBurney (Anglia)
Carte Blanche – Compagnia della Fortezza – Armando Punzo (Italia)
Christoph Marthaler (Elveția)
- IV Ediție** Royal Court Theatre (Anglia) pentru contribuția
la descoperirea și promovarea tinerilor dramaturgi
britanici și irlandezi: Sarah Kane, Mark Ravenhill, Jez
Butterworth, Conor McPherson și Martin McDonagh
- V Ediție** Theatergroep Hollandia
Jan Simon, Paul Koek (Olanda)
Thomas Ostermeier (Germania)
Societas Raffaello Sanzio – Romeo Castellucci, Chiara Guidi (Italia)
Heiner Goebbels (Germania)
Alain Platel (Belgia)
- VII Ediție** Oskaras Korsunovas (Lituania)
Josef Nadj (Serbia/Ungaria)
- VIII Ediție** Alvis Hermanis (Letonia)
Biljana Sribljanović (Serbia)
- IX Ediție** Rimini Protokoll – Helgard Haug, Stefan Kaegi,
Daniel Wetzel (Germania/Elveția)
Sasha Waltz (Germania)
Krzysztof Warlikowski (Polonia)
- Mențiune Specială** acordată Belarus Free Theatre (Belarus) de către juriu
- XI Ediție** Guy Cassiers (Belgia)
Pippo Delbono (Italia)
Rodrigo García (Spania/Argentina)
Árpád Schilling (Ungaria)
François Tanguy și le Théâtre du Radeau (Franța)
- XII Ediție** Viliam Dočolomanský (Slovakia/ Republica Cehă)
Katie Mitchell (Anglia)
Andrey Moguchiy (Rusia)
Kristian Smeds (Finlanda)
Teatro Meridional (Portugalia)
Vesturport Theatre (Islanda)

Winners of Previous Editions

Câștigătorii edițiilor anterioare

Radu Afrim	Romania/ România	Michael Marmarinos	Greece/ Grecia
AkkoTheatre – David Maya Sarz	Israel / Israel	Mario Martone	Italy / Italia
ArtistasUnidos	Portugal / Portugalia	Juan Mayorga	Spain / Spania
Tamas Ascher	Hungary / Ungaria	Katie Mitchell	United Kingdom / Regatul Unit al Marii Britanii
Atelier Fomenko	Russian Federation / Federația Rusă	Margarita Mladenova - Theatre Sfumatò	Bulgaria / Bulgaria
Stefan Bachmann	Switzerland-Germany / Elveția - Germania	Mladinsko Theatre	Slovenia / Slovenia
O Bando	Portugal / Portugalia	Andrey Moguchij - FormalniiTeatr	Russian Federation / Federația Rusă
Eugenio Barba	Italy / Italia	Enzo Moscato	Italy / Italia
Jerome Bel	France / Franța	Fernando Mota	Portugal / Portugalia
Bela Pinter Company	Hungary / Ungaria	Wajdi Mouawad	Canada-Lebanon / Canada - Liban
Calixto Bieito	Spain / Spania	National Theatre of Scotland	Scotland-United Kingdom/ Scoția
David Bobee	France/ Franța		Regatul Unit al Marii Britanii
Viktor Bodó	Hungary / Ungaria	Stanislas Nordey	France / Franța
Lazlo Boxardi	Romania /România	Lars Noren	Sweden / Suedia
Stephane Braunschweig	France / Franța	Miguel Orel	Portugal / Portugalia
Bremer Shakespeare Company	Germany / Germania	Suzanne Osten	Sweden / Suedia
Catalina Buzoianu	Romania / România	Moni Ovadia - Theaterorchestra	Italy / Italia
Campo Victoria	Belgium/ Belgia	Dimitris Papaioannou	Greece/ Grecia
Stefan Capaliku	Albania/ Albania	Dusan David Parizek	Czech Republic/ Republica Cehă
Gianina Carbutariu	Romania / România	Luk Perceval	Belgium / Belgia
Marta Carrasco	Spain / Spani	Vincenzo Pirrotta	Italy / Italia
Guy Cassiers	Belgium / Belgia	Rene Pollesch	Germany / Germania
Nigel Charnock	United Kingdom / Regatul Unit al Marii Britanii	Joël Pommerat	France / Franța
Philippe Chemin	France / Franța	Aleksandar Popovski	Macedonia / Macedonia
Sidi Larbi Cherkaoui	Belgium - Morocco / Belgia - Maroc	Omar Porras - Teatro Malandro	Colombia - Switzerland / Columbia - Elveția
Circus Cirkor	Sweden / Suedia	Silviu Purcărete	Romania / România
Credo Theatre	Bulgaria/ Bulgaria	Olivier Py	France / Franța
Emma Dante	Italy / Italia	Mark Ravenhill	United Kingdom / Regatul Unit al Marii Britanii
Leo De Berardinis	Italy / Italia	Ravenna Teatro -Tam TeatroMusica	Italy / Italia
Anne Teresa De Keermaker Rosas	Belgium/ Belgia	Maria Ribot/(La Ribot)	Switzerland - Colombia/ Elveția - Columbia
Pippo Delbono	Italy / Italia	Alex Rigola	Spain / Spania
Jacques Delcuvellerie	Belgium / Belgia	Yael Ronen	Israel/ Israel
Emmanuel Demarcy-Mota	France/ Franța	Royal de Luxe	France / Franța
Michel Deutsch	France / Franța	Ruanda 94	Belgium / Belgia
Viliam Docolomansky	Czech Republic/ Republica Cehă	Thierry Salmon	Belgium / Belgia
Dogtroep Theatre Company	Netherlands / Olanda	Jose Sanchis Sinisterra	Spain / Spania
Declan Donnellan Cheek By Jowl	United Kingdom / Regatul Unit al Marii Britanii	Carlos Santos	Spain / Spania
Dejan Dukovski	Macedonia/ Macedonia	Arpad Schilling	Hungary / Ungaria
DV8 Lloyd Newson	United Kingdom / Regatul Unit al Marii Britanii	Einar Schleef	Germany / Germania
Mats Ek	Sweden / Suedia	Semola Teatro	Spain / Spania
Jan Fabre	Belgium / Belgia	Toni Servillo	Italy / Italia
Fanny&Alexander	Italy / Italia	Kristian Smeds	Finland / Finlanda
Abattoir Fermé	Belgium / Belgia	Nicolas Stemann	Germany/ Germania
Filter	United Kingdom/ Regatul Unit al Marii Britanii	Galin Stoev	Bulgaria/ Bulgaria
Daniele Finzi Pasca	Switzerland / Elveția	Pavel Stourac	Czech Republic / Republica Cehă
Forced Entertainment	United Kingdom / Regatul Unit al Marii Britanii	Meg Stuart	USA - Belgium / USA - Belgia
Fura Dels Baus	Spain / Spania	Pawel Szkotak - Biuro Podrozy	Poland / Polonia
Massimo Furlan	Italy - Switzerland/ Italia - Elveția	Francois Tanguy -Theatre du Radeau	France / Franța
Rezo Gabriadze	Georgia / Georgia	Salvador Tavora	Spain / Spania
Rodrigo Garcia	Argentina-Spain / Argentina - Spania	Teatar&TD	Croatia / Croația
Miro Gavran	Croatia/ Croația	Teatr Piesn Kozla	Poland / Polonia
Kama Ginkas	Russian Federation / Federația Rusă	Teatrino Clandestino	Italy / Italia
Evgeny Grishkovets	Russia / Ru	Teatro Due Parma	Italy / Italia
Emil Hrvatin	Slovenia / Slovenia	Teatro Meridional - Miguel Seabra	Portugal / Portugalia
Laszlo Hudi	Hungary / Ungaria	Theodoros Terzopoulos - Attis Group	Greece / Grecia
Improbable Theatre	United Kingdom / Regatul Unit al Marii Britanii	TG Stan	Belgium / Belgia
Grzegorz Jarzyna	Poland / Polonia	Michael Thalheimer	Germany / Germania
Dan Jemmett	United Kingdom - France	The Right Size	United Kingdom / Regatul Unit al Marii Britanii
	/ Regatul Unit al Marii Britanii - Franța	Theatre de la Tempete	France / Franța
Gilles Jobin	Switzerland / Elveția	Theatre Neumarkt	Switzerland / Elveția
Kamerini Teatar 55	Bosnia-Herzegovina / Bosnia – Herțegovina	James Thierree	France - Switzerland / Franța - Elveția
Frank Kastorf	Germany / Germania	Traverse Theatre	United Kingdom / Regatul Unit al Marii Britanii
Katona Jozsef Theatre	Hungary / Ungaria	Rimas Tuminas	Lithuania / Lituania
Michel Keegan	Ireland / Irlanda	Gabriele Vacis	Italy / Italia
Jan Klata	Poland/ Polonia	Lotte Van Den Berg	Netherlands / Olanda
Andreas Kriegenburg	Germany / Germania	Enrique Vargas	Colombia - Spain / Columbia - Spania
La Zaranda	Spain/ Spania	Vesturport Theatre	Iceland / Islanda
Eric Lacascade	France / Franța	Victoria Group	Belgium / Belgia
Antonio Latella	Italy / Ita	Roman Viktyuk	Russian Federation / Federația Rusă
Jan Lauwers – Needcompany	Belgium / Belgia	Marius Von Mayengurg	Germany / Germania
Johann Le Guillerm	France / Franța	Petru Vutcarau	Moldova / Moldova
Petr Lebl	Czech Republic / Republica Cehă	Deborah Warner	United Kingdom / Regatul Unit al Marii Britanii
Dea Loher	Germany / Germania	Oscar van Woensel	Netherlands / Olanda
Miguel Loureiro	Portugal / Portugalia	Andrij Zholdak	Ukraine / Ucraina
Krystian Lupa	Poland / Polonia	Sandor Zsoter	Hungary / Ungaria

List of nominations for the Europe Prize Theatrical Realities from the first to the twelfth edition

Lista nominalizărilor pentru Premiul Europa Realități Teatrale de la prima ediție până la a XII-a

Radu Afrim	Romania / România
Lukas Bärfuss	Switzerland / Elveția
Jerome Bel	France / Franța
Julie Bérés	France / Franța
Blitz	Greece / Grecia
David Bobee	France / Franța
Viktor Bodó	Hungary / Ungaria
Ivica Buljan	Croatia - Slovenia / Croația - Slovenia
Campo Victoria	Belgium / Belgia
Stefan Capaliku	Albania / Albania
Gianina Carbuariu	Romania / România
Sidi Larbi Cherkaoui	Belgium-Morocco / Belgia-Maroc
Circolando	Portugal / Portugalia
Circus Cirkor	Sweden / Suedia
Credo Theatre	Bulgaria / Bulgaria
Emma Dante	Italy / Italia
Emmanuel Demarcy-Mota	France / Franța
Dejan Dukovsky	Macedonia / Macedonia
Filter	United Kingdom / Regatul Unit al Marii Britanii
Daniele Finzi Pasca	Switzerland / Elveția
Oliver Frjić	Croatia / Croația
Forced Entertainment	United Kingdom / Regatul Unit al Marii Britanii
Massimo Furlan	Italy - Switzerland / Elveția
Miro Gavran	Croatia / Croația
Evgeny Grishkovets	Russia / Rusia
Grzegorz Jarzyna	Poland / Polonia
Gilles Jobin	Switzerland / Elveția
Simos Kakalás (Choros Theatre Team)	Greece / Grecia
Jan Klata	Poland / Polonia
Michael Keegan-Dolan	Ireland / Irlanda
Andreas Kriegenburg	Germany / Germania
Antonio Latella	Italy / Italia
Benjamin Lazar	France / Franța
La Zaranda	Spain / Spania
Johann Le Guillerm	France / Franța
Jernej Lorenci	Slovenia / Slovenia
Lea Maleni	Cyprus / Cipru
Juan Mayorga	Spain / Spania
Michael Marmarinos	Greece / Grecia
Motus	Italy / Italia
Wajdi Mouawad	Canada - Lebanon / Canada - Liban
National Theatre of Scotland - Vicky Featherstone	United Kingdom / Regatul Unit al Marii Britanii
Christina Ouzonidis	Sweden / Suedia
Dimitris Papaioannou	Greece / Grecia
Dusan David Parizek	Czech Republic / Republica cehă
Béla Pintér And Company	Hungary / Ungaria
Vincenzo Pirrotta	Italy / Italia
Rene Pollesch	Germany / Germania
Joël Pommerat	France / Franța
Aleksandar Popovski	Macedonia / Macedonia
Omar Porras - Teatro Malandro	Switzerland - Colombia / Elveția - Columbia
Philippe Quesne	France / Franța
Maria Ribot (La Ribot)	Switzerland - Colombia / Elveția - Columbia
Ricci/Forte	Italy / Italia
Alex Rigola	Spain / Spania
Yael Ronen	Israel / Israel
Spiro Scimone	Italy / Italia
Slovensko Mladinsko Theater	Slovenia / Slovenia
Nicolas Stemann	Germany / Germania
Galin Stoev	Bulgaria / Bulgaria
Jo Strømgren Kompani	Norway / Norvegia
Meg Stuart	USA-Belgium / SUA - Belgia
Teatr Piesn Kozla	Poland / Polonia
TG Stan	Belgium / Belgia
Michel Thalheimer	Germany / Germania
Kneehigh Theatre	United Kingdom / Regatul Unit al Marii Britanii
Nature Theater Of Oklahoma	USA / SUA
Theatre N0 99 (Tiit Ojasoo)	Estonia / Estonia
James Thiérée	Switzerland / Elveția
Lotte Van Den Berg	Netherlands / Olanda
Marius Von Mayenburg	Germany / Germania
Andrij Zholdak	Ukraine / Ucraina

List of nominations for the Europe Prize Theatrical Realities thirteenth edition

Lista nominalizărilor pentru Premiul
Europa Realități Teatrale - a XIII-a ediție

Books

Gli anni di Peter Brook

Il Premio Europa per il Teatro

A cura di Georges Banu e Alessandro Martinez

Testi di Georges Banu, Michael Billington, Irving Wardle, David Williams, John Elsom, Ferruccio Marotti, Peter Selem, Maurizio Grande, Margaret Croyden, Guy Dumur, Olivier Ortolani, Masolino D'Amico, Isabella Imperiali, Renzo Tian.

"Dal cammino alla via" di Peter Brook

Testimonianze di Micheline Rozan, Raf Vallone, John Arden, Margareta D'Arcy, Yoshi Oida, Andrei Serban, Arby Ovanessian, Bruce Myers, Chloé Obolenski, Jean Kalman, Irina Brook, Jean-Guy Lecat, John Gielgud, Marcello Mastroianni, Michel Piccoli, Maurice Bénichou, Vittorio Mezzogiorno, Ted Hughes, Jean-Claude Carrière.

Giorgio Strehler o la passione teatrale

III Premio Europa per il Teatro – I Premio Europa Nuove Realtà Teatrali

Con una sessione dedicata ad Anatolij Vasil'ev Premio Europa nuove realtà teatrali

A cura di Renzo Tian

in collaborazione con Alessandro Martinez

Testi di: Giorgio Strehler, Odoardo Bertani, Guido Davico Bonino, Bernard Dort, Guy Dumur, Maria Grazia Gregori,

Agostino Lombardo, Rolf Michaelis, Paolo Emilio Poesio, Renzo Tian.

Testimonianze e interventi di Carlo Battistoni, Henning Brockhaus, Fiorenzo Carpi, Tino Carraro, Enrico D'Amato, Giancarlo Dettori, Turi Ferro, Michael Heltau, Giulia Lazzarini, Giancarlo Mauri, Walter Pagliaro, Lamberto Puggelli, Pamela Villosi, Nina Vinchi.

Heiner Müller riscrivere il teatro

IV Premio Europa per il Teatro – II Premio Europa Nuove Realtà Teatrali

Con una sezione dedicata ai Premi Europa nuove realtà teatrali: Giorgio Barberio Corsetti, Els Comediants, Eimuntas Nekrosius

A cura di Franco Quadri

in collaborazione con Alessandro Martinez

Testi, testimonianze, interventi di: Heiner Müller, Karlheinz Braun, Gianfranco Capitta, Elio De Capitani, Pasquale Gallo, Colette Godard, Jean Jourdeuil, Peter Kammerer, Hans-Thiés Lehmann, Giorgio Manacorda, Titina Maselli, Renato Palazzi, Jean-François Peyret,

Tatiana Proskournikova, Franco Quadri, Christoph Rueter, Giuliano Scabia, Ernst Schumacher, Manlio Sgalambro, Wolfgang Storch, Joseph Szeiler, Theodoros Terzopoulos, Renzo Tian, Federico Tiezzi, Helene Varopoulou, Saverio Vertone, Robert Wilson, Erich Wonder.

Una sezione dedicata al Premio Europa nuove realtà teatrali con interventi di Giorgio Barberio Corsetti, Els Comediants, Eimuntas Nekrosius, Renata Molinari, José Monleon, Maurizio Scaparro, Kirsikka Moring.

Robert Wilson o il teatro del tempo

V Premio Europa per il Teatro – III Premio Europa Nuove Realtà Teatrali

Con una sezione dedicata ai Premi Europa nuove realtà teatrali: Carte Blanche - Compagnia della Fortezza e Théâtre de Complicité

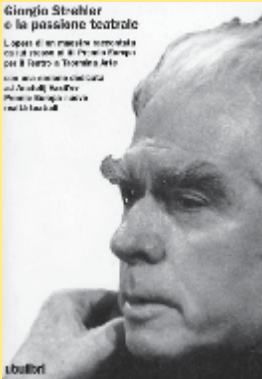
A cura di Franco Quadri

in collaborazione con Alessandro Martinez

Testi, testimonianze, interventi di: Robert Wilson, Christopher Knowles, Ann Wilson, Mel Andringa, Philippe Chemin, Maita Di Niscemi, Germano Celant, Odile Quirot, Dario Ventimiglia, Valentina Valentini, Roberto Andò, Franco Bertoni, Franco Laera, Colette Godard, Tatiana Boutrova, Jeremy Kingston, Georges

Banu, Nele Hertling, Lucinda Childs, Frederic Ferney, Miranda Richardson, Gigi Giacobbe, Barbara Villinger Heilig.

Una sezione dedicata al Premio Europa nuove realtà teatrali con interventi di: Armando Punzo, Franco Quadri, Simon McBurney, Lilo Bauer, Mick Barnfather, Hannes Flaschberger, Tim McMullan, Michael Billington, Paul Taylor e gli atti del convegno "Nuovo pubblico, un'altra necessità di teatro" a cura di Georges Banu, con relazioni di Ulf Birbaumer, Ezio Donato, Philippe Du Moulain, Sylvain George, Marc Klein, Hans-Thiés Lehmann, Darko Lukic, Tatiana Proskournikova, Helene Varopoulou.

Luca Ronconi la ricerca di un metodo

VI Premio Europa per il Teatro – IV Premio Europa Nuove Realtà Teatrali

Con una sezione dedicata al Premio Europa nuove realtà teatrali Christoph Marthaler

A cura di Franco Quadri

in collaborazione con Alessandro Martinez

Testi, testimonianze e interventi di: Luca Ronconi, Luigi Squarzina, Annamaria Guarnieri, Corrado Pani, Paolo Radaelli, Mariangela Melato, Colette Godard, Anna Nogara, Jovan Cirillo, Renzo Tian, Remo Girone, Mauro Avogadro, Paolo Terni, Marisa Fabbri, Claire Duhamel, Judith Holzmeister, Luciano Damiani, Gae Aulenti, Miriam Acevedo, Roberta Carlotto, Cesare Mazzonis, Mario Bartolotto, Maria Grazia Gregori, Massimo Popolizio, Gianni Manzella, Cesare Annibaldi, Maria Skornyakova,

Renato Palazzi, Alessandro Baricco, Gianfranco Capitta, Peter Kammerer, Enrico Ghezzi.

Una sezione dedicata al Premio Europa nuove realtà teatrali con interventi di: Christoph Marthaler, Ivan Nagel, Petra Kohse, Torsten Mass e gli atti del convegno "Spettacolo dal vivo: informazione, critica, istituzione" a cura di Georges Banu con interventi di Lucien Attoun, Gisella Belgeri, Roberto Campagnano, Jovan Cirillo, Domenico Danzuso, Bernard Faivre d'Arcier, Luigi Filippi, Angelo Foletto, Ian Herbert, Jeremy Kingston, André Larquie, Gianni Manzella, Torsten Mass, Zeynep Oral, Paolo Petroni, Tatiana Proskournikova, Brigitte Salino, Robert Scanlan, Petar Selem, Margareta Sörenson, Lamberto Trezzini, Michele Trimarchi.

Sulle tracce di Pina Bausch

VII Premio Europa per il Teatro – V Premio Europa Nuove Realtà Teatrali

A cura di Franco Quadri

in collaborazione con Alessandro Martinez

Testi, testimonianze, interventi di: Pina Bausch, Franco Quadri, Robert Wilson, Norbert Servos, Akira Asada, Michel Bataillon, Savitry Nair, Gianfranco Capitta, Elisa Vaccarino, Christopher Bowen, Renate Klett, Franco Bolletta, Sergio Trombetta, Francesco Giambone, Leoluca Orlando, Bernard Faivre d'Arcier, Mechthild Grossman, Ivan Nagel, Donya Feuer, Malou Airaud, Dominique Mercy, Leonetta Bentivoglio, Julie Shanahan, Helena Pikon, Eriko Kusuta, Maria João Seixas, Matthias Schmiegel, Péter Esterházy, Piera Degli Esposti.

Una sezione dedicata al Premio Europa nuove realtà teatrali: un incontro con il Royal Court Theatre diretto da Michael Billington con interventi di: Kate Ashfield, Susanna Clapp, Stephen Daldry, Elyse Dodgson, Ian Herbert, Jeremy

Kingston, Alastair Macaulay, James Macdonald, Barbara Nativi, Rebecca Prichard, Pearce Quigley, Ian Rickson, Max Stafford-Clark, Paul Taylor, Graham Whybrow.

Altri esempi di nuova drammaturgia europea proposti dalla Giuria del Premio Europa con interventi di: Lucien Attoun, Georges Banu, Manfred Beilharz, Robert Cantarella, Ruggero Cappuccio, Diana Çhuli, Maurizio Giammusso, Jens Hillje, Lada Kastelan, Nikolai Kolyada, Turtko Kulenovic, José Monleon, Borja Ortiz de Gondra, Radoslav Pavlovic, Tatiana Proskournikova, Franco Quadri, Noëlle Renaude, Spiro Scimone, Asilija Srnc-Todorovic. E gli atti del convegno "L'arte dell'attore" a cura dell'Union des Théâtres de l'Europe diretto da Michael Billington con interventi di Tamas Ascher, Lev Dodin, Erlend Josephson, Georges Lavaudant, Giulia Lazzarini, Thomas Ostermeier, Roger Planchon, Gábor Zsámbéki.

La voie de Peter Brook / Peter Brook's journey

1er Prix Europe pour le Théâtre / 1st Europe Theatre Prize

Ouvrage collectif dirigé par / Miscellaneous works edited by Georges Banu & Alessandro Martinez

Ouverture du Congrès «Des chemins à la voie» / Opening Speeches at the «From the Path to the Journey» - Convention

Dialogue entre /

Dialogue between Peter Brook and Jerzy Grotowski

Brook et Shakespeare / Brook and Shakespeare

Michael Billington, Irving Wardle

Brook et la littérature épique / Brook and Epic Literature

Georges Banu, David Williams

L'esthétique de Brook:

références/References for Brook's Aesthetics

John Elsom, Petar Selem, Maurizio Grande, Margaret Croyden, Guy Dumur, Olivier Ortolani, Masolino D'Amico, Isabella Imperiali, Renzo Tian, Georges Banu

Travailler avec Peter Brook / Working with Peter Brook -

Contributions de/Contributions by Raf Vallone, John

Arden, Margareta d'Arcy, Yoshi Oida, Andrei Serban, Arby Ovanessian, Chloé Obolenski, Jean Kalman, Irina Brook, Jean-Guy Lecat - Animés par/discussion led by Micheline Rozan

D'autres témoignages / Other witnesses

John Gielgud, Marcello Mastroianni, Michel Piccoli, Maurice Bénichou, Vittorio Mezzogiorno, Ted Hughes, Jean-Claude Carrière, Paul Scofield

Rencontre avec Peter Brook "Des chemins à la voie" Encounter with Peter Brook "From the Path to the Journey" - Peter Brook

Un entretien avec / An interview with Peter Brook

Peter Brook et l'Afrique / Peter Brook and Africa

Une rencontre avec / An encounter with Marie - Hélène

Estienne et Bakary

Sangaré - Dirigée par / conducted by Georges Banu

1ère édition / 1st edition Ariane Mnouchkine

Prix Spécial / Special Prize Melina Mercouri

Matériel et témoignages / Materials and commentaries

Giorgio Strehler Ou la passion théâtrale / Or a passion for theatre

3ème Prix Europe pour le Théâtre / 3rd Europe Theatre Prize - Giorgio Strehler

1er Prix Europe Nouvelles Réalités Théâtrales / 1st Europe Prize New Theatrical Realities - Anatoli Vassiliev

Préface/Preface

En se souvenant de Giorgio / Remembering Giorgio - Jack Lang

3ème Prix Europe pour le Théâtre /

3rd Europe Theatre Prize Giorgio Strehler

L'oeuvre d'un maître dirigé par Renzo Tian en collaboration avec Alessandro Martinez / A master's work edited by Renzo Tian in collaboration with Alessandro Martinez

Ouverture du Congrès de la Troisième édition du Prix Europe pour le Théâtre / Opening of the Congress of the Third Europe Theatre Prize

Une maison pour le théâtre européen /

A home for European theatre

Georges Banu, Odoardo Bertani, Guido Davico Bonino, Bernard Dort, Guy Dumur, Maria Grazia Gregori, Agostino Lombardo, Rolf Michaelis, Paolo Emilio Poesio, Renzo Tian

Conversation entre Giorgio Strehler et Bernard Dort /

Conversation between Giorgio Strehler and Bernard Dort

Giorgio Strehler et ses collaborateurs /

Giorgio Strehler and his collaborators

Carlo Battistoni, Henning Brockhaus, Fiorenzo Carpi, Tino Carraro, Enrico D'Amato, Giancarlo Dettori, Turi Ferro, Ezio Frigerio, Michael Heltau, Giulia Lazzarini, Gianfranco Mauri, Walter Pagliaro, Lamberto Puggelli, Catherine Salvati, Pamela Villoresi, Nina Vinchi

RENCONTRE AVEC LE MAÎTRE / MEETING WITH THE MAESTRO

D'autres témoignages / Other testimonies

Valentina Cortese, Renato De Carmine, Gérard Desarthe, Marisa Fabbri, Valentina Fortunato, Gérard Giroudon, Franco Grazioli, Klaus Michael Grüber, Andrea Jonasson, Mariangela Melato, Ludmila Mikaël, Ariane Mnouchkine, Ottavia Piccolo, Massimo Ranieri, Didier Sandre, Ferruccio Soleri, Franca Squarciarino, Nada Strancar

Extraits de journaux / Newspaper extracts

Patrice Chéreau, Jack Lang, Riccardo Muti, Roger Planchon, Claudia Provvedini

1er Prix Europe Nouvelles Réalités Théâtrales / 1st Europe Prize New Theatrical Realities - Anatoli Vassiliev

RENCONTRE AVEC ANATOLI VASSILIEV / MEETING WITH ANATOLI VASSILIEV

CÉRÉMONIE DE REMISE DES PRIX / AWARDS CEREMONY

Sur les traces de Pina / Tracing Pina's Footsteps

7ème Prix Europe pour le Théâtre / 7th Europe Theatre Prize - Pina Bausch

5ème Prix Europe Nouvelles Réalités Théâtrales / 5th Europe Prize New Theatrical Realities - Royal Court

1. ÉCRIRE, REPRÉSENTER

Exemples de la nouvelle dramaturgie européenne proposés par le Jury du Prix Europe

WRITING, PORTRAYING

Examples of New European Drama proposed by the Jury of the Europe Prize

2. LE ROYAL COURT SUR SCÈNE

Une rencontre avec le Royal Court Théâtre dirigée par Michael Billington

THE ROYAL COURT ON STAGE

An Encounter with the Royal Court Theatre conducted by Michael Billington

3. SUR LES TRACES DE PINA

TRACING PINA'S FOOTSTEPS

Introduction: Franco Quadri

Modérateurs: Leonetta Bentivoglio et Norbert Servos

4. UNE RENCONTRE AVEC PINA BAUSCH AN ENCOUNTER WITH PINA BAUSCH

5. CÉRÉMONIE DE REMISE DES PRIX AWARDS CEREMONY

6. L'ART DE L'ACTEUR

Débat organisé par l'Union des théâtres de l'Europe

Modérateur: Michael Billington

THE ART OF THE ACTOR

Discussion organised by the Union of European Theatres

Moderator: Michael Billington

Lev Dodin Le creuset d'un Théâtre nécessaire The melting pot of an essential theatre

8ème Prix Europe pour le Théâtre / 8th Europe Theatre Prize - Lev Dodin

6ème Prix Europe Nouvelles Réalités Théâtrales / 6th Europe Prize New Theatrical Realities
Hollandia Theatergroep, Thomas Ostermeier, Societas Raffaello Sanzio

6ÈME PRIX EUROPE NOUVELLES RÉALITÉS THÉÂTRALES

6TH EUROPE PRIZE NEW THEATRICAL REALITIES

Une rencontre avec / An Encounter with

HOLLANDIA THEATERGROEP

dirigé par / conducted by Arthur Sonnen

modérateur / moderator Luk Vanden Dries

Une rencontre avec / An Encounter with

THOMAS OSTERMEIER

Une rencontre avec / An Encounter with

SOCIETAS RAFFAELLO SANZIO

dirigé par / conducted by Franco Quadri

PRIX SPÉCIAL/SPECIAL PRIZE:

BITEF Une rencontre avec / An Encounter with Jovan Cirilov

MENTION SPÉCIALE / SPECIAL MENTION:

IBRAHIM SPAHIC - SARAJEVO

Une rencontre avec / An Encounter with Ibrahim Spahic

dirigé par / conducted by Josè Monleon

RETOURS/RETURNS: PETER BROOK

Peter Brook et l'Afrique / Peter Brook and Africa

Une rencontre avec /

An Encounter with Marie-Hélène Estienne, Bakary Sangaré
dirigé par / conducted by Georges Banu

8ÈME PRIX EUROPE POUR LE THÉÂTRE

8TH EUROPE THEATRE PRIZE LEV DODIN

Le creuset d'un théâtre nécessaire /

The melting pot of an essential theatre

organisé par / organized by Franco Quadri

RENCONTRE AVEC / ENCOUNTER WITH LEV DODIN

CÉRÉMONIE DE REMISE DES PRIX / AWARDS CEREMONY

ANNEXES

La problématique du travail de Lev Dodin /

Problematics Lev Dodin'work

Conférence / Conference

La Méthode et l'École de Lev Dodin /

About Lev Dodin's School & Method

par / by V.N.Galendev

J'y arriverai un jour

Patrice Chéreau, 12e prix Europe pour le Théâtre

Ouvrage réalisé par Georges Banu

et Clément Hervieu-Léger

En ces jours d'avril 2008, sur les bords de la mer Egée, où Patrice Chéreau a reçu le prix Europe pour le Théâtre, la porte s'est entrouverte sur son atelier, grâce à des voix complices, mais aussi au généreux dialogue qu'il a ouvert avec Georges Banu. Tout au long de ses mises en scène de théâtre, d'opéra et de cinéma, Patrice Chéreau s'est entouré de personnalités avec lesquelles il a renouvelé sans cesse ses interrogations et ses moyens de travail, afin de varier les approches des œuvres qu'il crée. Conscient du chemin déjà parcouru, en permanente remise en question, il aiguille l'attention vers de nouvelles

pistes où on ne l'attend pas. Jamais figé en un bilan, ce livre porte la marque de son exigence d'aller toujours un peu plus loin, un peu au-delà, toujours avec les autres, amis et compagnons de travail, réunis ici.

Avec les contributions de

Georges Banu, Anne-Françoise Benhamou, Dominique Blanc, Philippe Calvario, Eric Caravaca, Bertrand Couderc, Pascal Gregory, Clément Hervieu-Léger, Stéphane Lissner, Stéphane Metge, Vincent Perez, François Regnault, Catherine Tasca, Bruno Todeschini, Anne-Louise Trividic et Caroline de Vivaise

ACTES SUD

Books

E

T

Associate Supporting Bodies

Organizația parteneră de sprijin

President - **Michal Dočekal** (*Národní divadlo – National Theatre Prague, Czech Republic*)
Vice-President - **Sergio Escobar** (*Piccolo Teatro di Milano – Teatro d'Europa*)

Director - **Ruth Heynen**

President of Honor - **Lev Dodin** (*Maly Drama Theatre – Russia, Saint Petersburg*)
Secretary of Honor - **Georges Banu**

BOARD OF DIRECTORS

Anna Badora (*Volkstheater Wien, Austria*)
Francisca Carneiro Fernandes (*Teatro Nacional São João do Porto, Portugal*)
Jan Hein (*Schauspiel Stuttgart, Germany*)
Ludovic Lagarde (*La Comédie de Reims, France*)
Ilan Ronen (*Habima – National Theatre of Israel, Tel Aviv*)

MEMBERS

Piccolo Teatro - Teatro d'Europa, Milan, Italy
Teatrul Bulandra, Bucharest, Romania
Teatro di Roma, Rome, Italy
National Theatre of Northern Greece, Thessaloniki, Greece
Teatro Nacional São João do Porto, Portugal
National Theatre of Israel – Habima, Tel Aviv, Israel
Yugoslav Drama Theatre, Belgrade, Serbia
Hungarian Theatre of Cluj, Romania
National Theatre Prague, Prague, Czech Republic
National Theatre of Greece, Athens, Greece
Maly Theatre of Moscow, Moscow, Russia
Sfumat, Sofia, Bulgaria
National Theatre of Oslo, Norway
Schauspiel Stuttgart, Germany
Schauspielhaus Bochum, Germany
Comédie de Reims, France
National Theatre of Luxembourg, Luxembourg
Vígszínház, Budapest, Hungary
Volkstheater Wien, Austria

PERSONAL MEMBERS

Csaba Antal (*Hungary*)
Victor Ardititi (*Greece*)
Tadeusz Bradecki (*Poland*)
Silviu Purcărete (*Romania*)

HONORARY MEMBERS

Tamás Ascher (*Hungary*)
Patrice Chéreau (*France*) (*1944 Léznigné – 2013 Clichy*)
Jack Lang (*France*)
Georges Lavaudant (*France*)
Krystian Lupa (*Poland*)
Robert Sturua (*Georgia*)
Anatolij Vassiliev (*Russia*)
Andrzej Wajda (*Poland*)

The Union des Théâtres de l'Europe is supported by the Creative Europe Programme of the European Union.

UTE - Union des Théâtres de l'Europe

Siège Légale
9, Boulevard Lénine
93 000 Bobigny
France

Bureau Exécutif UTE
Hüttenstrasse 11
40215 Düsseldorf
Allemagne

Tel 0049 (0) 211 171 562 88 - Fax 0049 (0) 211 301 592 91

www.union-theatres-europe.eu - www.conflict-zones.reviews
www.facebook.com/UTE-Union-des-Théâtres-de-l'Europe
https://twitter.com/ute_officiel

Președinte - **Michal Dočekal** (*Národní divadlo – Teatrul Național din Praga, Republica Cehă*)
Vice-Președinte - **Sergio Escobar** (*Piccolo Teatro di Milano – Teatro d'Europa*)

Director - **Ruth Heynen**

Președinte de onoare - **Lev Dodin** (*Teatrul Maly – Rusia, St. Petersburg*)
Secretar de onoare - **Georges Banu**

COMITETUL DIRECTOR

Anna Badora (*Volkstheater Wien, Austria*)
Francisca Carneiro Fernandes (*Teatrul Național São João do Porto, Portugalia*)
Jan Hein (*Schauspiel Stuttgart, Germania*)
Ludovic Lagarde (*La Comédie de Reims, Franța*)
Ilan Ronen (*Habima – Teatrul Național din Israel, Tel Aviv*)

MEMBRI

Piccolo Teatro - Teatro d'Europa, Milan, Italy
Teatrul Bulandra, București, România
Teatro di Roma, Rome, Italy
Teatrul Național din Grecia de Nord, Thessaloniki, Grecia
Teatrul Național São João do Porto, Portugalia
Habima - Teatrul Național din Israel, Tel Aviv, Israel
Teatrul Iugoslav, Belgrad, Serbia
Teatrul Maghiar din Cluj, România
Teatrul Național din Praga, Republica Cehă
Teatrul Național din Grecia, Atena, Grecia
Teatrul Maly din Moscova, Rusia
Teatrul Sfumat, Sofia, Bulgaria
Teatrul Național din Oslo, Norvegia
Schauspiel Stuttgart, Germania
Schauspielhaus Bochum, Germania
Comédie de Reims, Franța
Teatrul Național din Luxemburg, Luxemburg
Vígszínház, Budapesta, Ungaria
Volkstheater Viena, Austria

MEMBRI PERSOANE

Csaba Antal (*Ungaria*)
Victor Ardititi (*Grecia*)
Tadeusz Bradecki (*Polonia*)
Silviu Purcărete (*România*)

MEMBRI ONORIFICI

Tamás Ascher (*Ungaria*)
Patrice Chéreau (*Franța*) (*1944 Léznigné – 2013 Clichy*)
Jack Lang (*Franța*)
Georges Lavaudant (*Franța*)
Krystian Lupa (*Polonia*)
Robert Sturua (*Georgia*)
Anatolij Vassiliev (*Rusia*)
Andrzej Wajda (*Polonia*)

Uniunea Teatrelor din Europa este sprijinită de Programul Europa Creativă al Uniunii Europene

UTE - Uniunea Teatrelor din Europa

Sediul
9, Boulevard Lénine
93 000 Bobigny
Franța

Biroul Excutiv UTE
Hüttenstrasse 11
40215 Düsseldorf
Germania

Tel 0049 (0) 211 171 562 88 - Fax 0049 (0) 211 301 592 91

www.union-theatres-europe.eu - www.conflict-zones.reviews
www.facebook.com/UTE-Union-des-Théâtres-de-l'Europe
https://twitter.com/ute_officiel

Union des Théâtres de l'Europe (et de la Méditerranée)

Uniunea Teatrelor din Europa (și zona mediteraneană)

Having more than 40 members in 19 countries in Europe and beyond, the Union des Théâtres de l'Europe (et de la Méditerranée) is an alliance of theatres and theatre artists that facilitates innovative transnational theatrical collaboration and international exchange. One of its key goals is to preserve and transmit European cultural heritage through providing a platform for international productions, and the exchange and the work of up-and-coming artists and their encounter with experienced artists on the one hand, and through projects that critically analyse political and social developments, on the other. Founded in 1990 by the French Minister of Culture Jack Lang and the director of the Piccolo Teatro di Milano Giorgio Strehler, the Union des Théâtres de l'Europe (et de la Méditerranée) views cultural and linguistic diversity as a strength and establishes sustainable forms of transnational collaboration in ground-breaking projects that all offer a critical reflection of today's society.

Rassemblant plus de 40 membres dans 19 pays d'Europe et d'ailleurs, l'Union des Théâtres de l'Europe (et de la Méditerranée) est une alliance de théâtres et d'artistes scéniques qui facilite l'échange international et la collaboration transnationale innovante entre les théâtres. L'un des objectifs clés est la préservation et la transmission de l'héritage culturel européen en offrant une plateforme pour les productions internationales, l'échange et le travail des artistes émergents et leur rencontre avec des artistes affirmés d'une part, et par le biais de projets capables d'analyser de manière critique les développements politiques et sociaux d'autre part. Fondée en 1990 par le Ministre français de la Culture Jack Lang et le directeur du Piccolo Teatro de Milan Giorgio Strehler, l'Union des Théâtres de l'Europe (et de la Méditerranée) considère la diversité linguistique et culturelle comme une force et établit des formes durables de collaboration transnationale dans des projets d'avant-garde, offrant tous une réflexion critique sur la société contemporaine.

Numărând mai mult de patruzeci de membri din nouăsprezece țări din Europa și dincolo de ea, Uniunea Teatrelor din Europa (și din zona mediteraneană) este o coaliție a teatrelor și artiștilor de teatru care facilitează colaborarea transnațională inovativă în domeniul teatral, precum și schimburile internaționale. Unul dintre scopurile sale principale este păstrarea și transmiterea moștenirii culturale europene, pe de o parte, prin furnizarea unei platforme pentru producțiile internaționale, promovarea schimburilor și a activității artiștilor promițători și întâlnirea lor cu artiști experimentați iar, pe de altă parte, prin susținerea unor proiecte ce analizează critic evenimente politice și sociale. Fondată în 1990 de Ministrul francez al Culturii, Jack Lang, și de Giorgio Stehler, directorul Piccolo Teatro din Milano, Uniunea Teatrelor din Europa (și din zona mediteraneană) consideră diversitatea culturală și lingvistică un avantaj extraordinar și stabilește forme sustenabile de colaborare transnațională în cadrul unor proiecte de avangardă care, în totalitate, oferă o perspectivă critică asupra societății contemporane.

Composta da più di 40 membri provenienti da 19 paesi europei e non, l'Union des Théâtres de l'Europe (et de la Méditerranée) è un insieme di teatri e di artisti del settore volta a favorire una collaborazione transnazionale innovativa e scambi internazionali in ambito teatrale. Uno dei suoi obiettivi chiave è la salvaguardia e la trasmissione del patrimonio culturale europeo da attuarsi sia attraverso l'organizzazione di una piattaforma per le produzioni internazionali, lo scambio e il contributo di artisti emergenti e il loro incontro con artisti esperti, che attraverso progetti di analisi critica degli sviluppi politici e sociali. Fondata nel 1990 dal ministro della Cultura francese Jack Lang e da Giorgio Strehler, direttore del Piccolo Teatro di Milano, l'Union des Théâtres de l'Europe (et de la Méditerranée) vede la varietà culturale e linguistica come un punto di forza e stabilisce forme sostenibili di collaborazione transnazionale in progetti innovativi, che offrono tutti una riproduzione critica fedele della società di oggi.

15

T

P

Associate Bodies

Organizații asociate

The International Association of Theatre Critics draws together some three thousand theatre critics from about seventy-five countries, through National Sections and individual membership. Founded in Paris in 1956, the IATC is a non-profit, Non-Governmental Organization benefitting under statute B of UNESCO. The purpose of the IATC is to bring together theatre critics in order to promote international cooperation. Its principal aims are to foster theatre criticism as a discipline and to contribute to the development of its methodological bases; to protect the ethical and professional interests of theatre critics and to promote the common rights of all its members; and to contribute to reciprocal awareness and understanding between cultures by encouraging international meetings and exchanges in the field of theatre in general. The IATC holds a world congress every two years, seminars for young critics twice a year, as well as organising symposiums and contributing to juries. English and French are the association's two official languages, and its place of incorporation is Paris.

Asociația Internațională a Criticilor de Teatru numără în jur de trei mii de critici teatrali din aproape șaptezeci și cinci de țări, prin Secțiunile naționale sau azeziune individuală. Fondată la Paris în 1956, AICT este o organizație non-profit, non-guvernamentală care beneficiază de statut B UNESCO. Scopul asociației este să aducă laolaltă criticii de teatru pentru o cooperare internațională. Printre obiectivele sale principale se numără promovarea criticii teatrale ca disciplină de studiu și dezvoltarea bazelor sale metodologice ; protejarea intereselor etice și profesionale ale criticilor de teatru și promovarea drepturilor comune tuturor membrilor săi ; încurajarea conștientizării și înțelegerii culturale reciproce prin întâlniri internaționale și schimburi în domeniul teatrului, în general. AICT organizează un congres la fiecare doi ani, seminarii pentru tinerii critici de teatru de două ori pe an, ca și simpozioane și participări la jurizări. Limbile oficiale ale asociației sunt engleza și franceza, iar sediul este la Paris.

Association Internationale des Critiques de Théâtre Asociația Internațională a Criticilor de Teatru

Quelque trois mille critiques de théâtre, répartis dans environ soixante-quinze pays, sont membres, par une Section nationale ou à titre individuel, de l'Association Internationale des Critiques de Théâtre. Fondée à Paris en 1956, cette association sans but lucratif est une organisation non gouvernementale bénéficiant du statut B de l'UNESCO. Elle a pour objet de rassembler les critiques de théâtre afin de promouvoir la coopération internationale. Ses buts principaux sont de développer la critique de théâtre comme discipline et de contribuer au développement de ses bases méthodologiques; de veiller aux intérêts moraux et professionnels des critiques de théâtre et de défendre et renforcer leurs droits; de contribuer à la reconnaissance et à la compréhension réciproque entre les cultures en encourageant les rencontres internationales et les échanges dans le domaine du théâtre en général. L'AICT organise un congrès mondial tous les deux ans, des stages pour jeunes critiques deux fois par an, ainsi que des colloques, et elle prend part à des jurys. Ses langues officielles sont le français et l'anglais, et son siège est fixé à Paris.

L'Associazione Internazionale dei Critici di Teatro riunisce quasi tremila critici provenienti da circa settantacinque paesi, che vi aderiscono singolarmente o tramite organismi nazionali. Fondata a Parigi nel 1956, è un'associazione non governativa e senza fini di lucro che beneficia dello statuto B dell'UNESCO. Suo intento è quello di riunire i critici teatrali per incoraggiarne la cooperazione a livello internazionale. Obiettivi dell'associazione sono la promozione della critica teatrale in quanto disciplina e lo sviluppo delle sue basi metodologiche; la tutela degli interessi etici e professionali dei critici stessi e la salvaguardia dei diritti comuni di tutti i suoi membri; l'accrescimento della consapevolezza reciproca e dell'intesa tra culture attraverso l'organizzazione di convegni internazionali e l'incoraggiamento degli scambi in ambito teatrale. L'ANCT tiene un congresso mondiale ogni due anni e seminari per giovani critici due volte l'anno, organizza convegni e contribuisce alle giurie internazionali. Le due lingue ufficiali dell'associazione sono l'inglese e il francese, la sede di riferimento è a Parigi.

The International Theatre Institute ITI, an international non-governmental organisation (NGO), was founded in Prague in 1948 by UNESCO and the international theatre community.

The goal of the organization is to support the performing arts and artists nationally and internationally. It fosters international collaboration and education in the performing arts and encourages mutual understanding and peace between nations and cultures through the power of the performing arts. ITI reaches its goals through the work of its more than 100 national centres and cooperating members and 11 specialized committees.

ITI maintains formal associate relations with UNESCO and is its principal international NGO partner in the field of the live performing arts. It has a cooperation and information sharing agreement with UNESCO, and receives support for certain international projects from the UNESCO Culture Sector.

An ITI Centre is made up of professionals that are active in the performing arts life of the country and representative of all branches of the performing arts. Its activities are conducted both on a national and international level.

The governing body of the Institute is constituted at a Congress of members assembled in plenary session. The Institute is run by the General Secretariat based at UNESCO Headquarters in Paris, in conjunction with the ITI Executive Council, composed of elected members representing the different regions of the world.

ITI's main activities include: joint collaborations, festivals, colloquia, workshops (ex. ITI World Performing Arts Academy), World Theatre Training Library, committee projects, Theatre in Conflict Zones, Theatre for Development, World Theatre Day and International Dance Day (both founded by ITI), World Theatre Book, Congress, etc.

www.iti-worldwide.org

Institutul Internațional de Teatru, o organizație internațională non-guvernamentală, a fost fondat la Praga în 1948 de către UNESCO și comunitatea internațională de teatru.

Scopul organizației este de a sprijini artele spectacolului și artiștii la nivel național și internațional. Institutul stimulează colaborarea internațională și educația în domeniul artelor spectacolului și încurajează înțelegerea mutuală și pacea între națiuni și culturi prin puterea artelor spectacolului. Atingerea tuturor acestor scopuri se face cu ajutorul a mai mult de o sută de centre naționale, unde lucrează în cooperare membrii săi, și prin unsprezece comitete specializate.

Institutul Internațional de Teatru menține relații de asociere oficială cu UNESCO și este principalul său partener non-guvernamental în domeniul artelor spectacolului live. Există un acord de cooperare și informare reciprocă între cele două organizații, iar Institutul primește asistență pentru anumite proiecte internaționale din partea Departamentului de Cultură al UNESCO.

Un Centru al Institutului Internațional de Teatru cuprinde profesioniști activi în viața artelor spectacolului din țara respectivă, care sunt reprezentativi pentru toate domeniile artelor spectacolului. Activitățile Centrului se desfășoară atât la nivel național cât și la nivel internațional.

Conducerea Institutului se constituie în cadrul unui Congres al membrilor săi adunați în sesiune plenară. Institutul este condus de un Secretariat General cu centrul la sediul UNESCO din Paris, împreună cu un Consiliu Executiv al Institutului Internațional de Teatru compus din membri aleși, care să fie reprezentanți ai diverselor regiuni ale lumii.

Activitățile principale ale Institutului Internațional de Teatru includ: colaborări, festivaluri, colocvii, ateliere în cooperare (e.g. Academia Mondială de Arte ale Spectacolului), Biblioteca de Instruire Teatrală Internațională, proiecte ale comitetelor, Teatrul în zonele de conflict, Teatrul pentru dezvoltare, Ziua Mondială a Teatrului și Ziua Internațională a Dansului (ambele înființate de Institut), Cartea Teatrului Mondial, Congrese etc.

www.iti-worldwide.org

International Theatre Institute - UNESCO

Institutul Internațional de Teatru UNESCO

L'Institut International du Théâtre ITI, une organisation internationale non gouvernementale (ONG), a été fondée à Prague en 1948 par l'UNESCO et la communauté théâtrale internationale.

Le but de l'organisation est de soutenir les arts de la scène et les artistes au niveau national et international. L'ITI encourage l'échange, la collaboration et l'éducation internationaux dans le domaine des arts du spectacle vivant pour approfondir la compréhension mutuelle et renforcer la paix entre les peuples et cultures par les arts de la scène. ITI poursuit son but par le travail de ses plus de 100 centres nationaux et membres coopérants et ses onze comités spécialisés.

L'ITI entretient des relations formelles d'association avec l'UNESCO et il est son principal partenaire ONG international dans le domaine des arts de la scène. L'ITI a un accord d'échange d'informations et de coopération avec l'UNESCO et reçoit du soutien pour certains projets internationaux par le Secteur de la Culture de l'UNESCO.

Un Centre ITI est formé de professionnels actifs dans la vie théâtrale du pays et représentatifs de toutes les branches des arts de la scène. Ses activités sont amenées au niveau national et international.

Le corps dirigeant de l'Institut est formé lors d'un Congrès de membres réunis en session plénière.

L'Institut est dirigé par le Secrétariat Général basé au siège de l'UNESCO à Paris et par le Conseil Exécutif composé de membres élus, représentant les différentes régions du monde.

Les activités principales de l'ITI sont : collaborations communes, festivals, colloques, groupes de travail (par ex. L'Académie Mondiale des Arts de la Scène de l'ITI), la Bibliothèque Mondiale de Formation théâtrale, les projets des comités, Théâtre dans les Zones de Conflit, Théâtre pour le Développement, la Journée Mondiale du Théâtre et la Journée Internationale de la Danse (toutes les deux fondées par l'ITI), le livre Le Monde du Théâtre, le Congrès etc.

www.iti-worldwide.org

L'Istituto Internazionale del Teatro ITI è un'organizzazione internazionale non governativa (NGO) fondata a Praga nel 1948 dall'UNESCO e da un gruppo internazionale di esperti del teatro.

Lo scopo dell'organizzazione, sia a livello nazionale che internazionale, è quello di supportare gli artisti e le arti performative favorendo, grazie al loro potere, la collaborazione internazionale e l'educazione nell'ambito dello spettacolo, la comprensione reciproca e la pace tra le nazioni e le culture. L'ITI raggiunge questi obiettivi grazie al lavoro di più di cento centri nazionali e membri cooperativi, e di 11 comitati specializzati.

Essa mantiene relazioni formali di consultazione con l'UNESCO e rappresenta il suo principale partner internazionale non governativo nell'ambito delle arti performative dal vivo. Con l'UNESCO, inoltre, ha un accordo di cooperazione e scambio, e riceve supporto per determinati progetti internazionali dal Settore Cultura dell'UNESCO.

I Centri ITI sono composti da professionisti che sono attivi nel campo delle arti performative del Paese e che di queste rappresentano tutti gli ambiti. Le loro attività sono condotte sia a livello nazionale che internazionale.

Il corpo governativo dell'Istituto è nominato da un Congresso di membri riunito in sessione plenaria. L'Istituto è diretto dal Segretariato Generale con sede a Parigi, nel Quartier Generale dell'UNESCO, in concomitanza con il Comitato Esecutivo ITI, composto da membri eletti che rappresentano le diverse aree del mondo.

Tra le principali attività dell'ITI ricordiamo: collaborazioni, festival, seminari, workshop (ad esempio la *ITI World Performing Arts Academy*), il *World Theatre Training Library*, progetti della commissione, il Teatro nelle Aree di Conflitto, il Teatro per lo Sviluppo, La Giornata Mondiale del Teatro e La Giornata Internazionale della Danza (entrambi fondati dall'ITI), il *World Theatre Book*, il Congresso, etc.

www.iti-worldwide.org

The European Festivals Association (EFA) is the umbrella organisation of arts festivals in Europe and beyond. Over more than 60 years, the Association has grown into a dynamic network representing more than 100 music, dance, theatre and multidisciplinary festivals, national festivals associations and cultural organisations of 40 countries from Europe and beyond. They all share the love for art, they all are internationally oriented, they all thrive on innovation and on a stimulating and collective atmosphere among audiences and artists. From service and information to representation and lobbying activities – EFA implements a wide array of activities. EFA enhances co-operation and co-production among its members. EFA stimulates, implements and disseminates know-how and researches (EFA BOOKS series) on festivals. EFA offers training and education activities (Atelier for Young Festival Managers). Last but not least, EFA – in close collaboration with the European House for Culture – speaks up on behalf of festivals in the international cultural debate and advocates for the role of arts and culture in society today. Working together, exchanging ideas, stimulating creativity, extending horizons, creating new dynamics and synergies, eventually developing a fruitful playground for festivals, artists and the arts – that is what EFA stands for.

Asociația Festivalurilor Europene (AFE) este o organizație umbrelă pentru festivalurile artistice din Europa și chiar de dincolo de granițele ei. Veche de mai bine de șaiszeci de ani, Asociația s-a dezvoltat într-o rețea dinamică ce cuprinde peste o sută de festivaluri de muzică, dans, teatru și evenimente multidisciplinare, asociații ale festivalurilor naționale și organizații culturale din patruzeci de state din Europa și din afara ei. Cu toate împărtășesc aceeași dragoste pentru artă, toate sunt cu deschidere internațională, toate subzistă pe baza relației reciproc stimulative dintre public și artiști. De la mentenanță și informații până la activitățile de reprezentare și lobby, AFE implementează o gamă largă de activități. AFE consolidează cooperarea și co-producția între entitățile membre, stimulează, implementează și diseminează know-how și studii (seria Cărților AFE, respectiv, EFA BOOKS) despre festivaluri. AFE oferă activități de instruire și educație (Atelierul pentru tinerii manageri de festivaluri). Și, nu în ultimul rând, alături de Casa Europeană pentru Cultură, vorbește în numele festivalurilor în cadrul dezbaterilor culturale internaționale și promovează rolul artelor și al culturii în societatea de azi. A lucra împreună, a schimba idei, a stimula creativitatea, a extinde orizontul, a crea noi dinamici și sinergii, dezvoltând, în final, un teren propice pentru festivaluri, artiști și arte – acestea sunt lucrurile pe care le reprezintă Asociația Festivalurilor Europene.

European festival association Asociația Festivalurilor Europene

L'Association des Festivals Européens (EFA) est l'organisation qui coiffe les festivals d'art en Europe et au-delà. Pendant ses plus de soixante années d'activité, l'Association est devenue un réseau dynamique représentant plus de 100 festivals de musique, de danse et de théâtre, des festivals multidisciplinaires et des associations nationales de festivals et organisations culturelles de 40 pays européens et extra-européens. Ces initiatives ont toutes en commun l'amour de l'art, elles ont toutes une orientation internationale ; l'innovation et une atmosphère stimulante et collective au sein du public et parmi les artistes sont les éléments ou elles donnent le meilleur d'elles-mêmes. Depuis les services et l'information jusqu'aux activités de représentation et de lobby, l'EFA met en œuvre un large éventail d'activités. L'EFA met en valeur la coopération et la coproduction parmi ses membres. L'EFA stimule, réalise et diffuse le savoir-faire et la recherche sur les festivals (la série de livres EFA BOOKS). L'EFA offre des activités de formation et d'éducation (Atelier pour les Jeunes Managers de Festivals). Ce qui n'est pas le moins important, l'EFA – en étroite collaboration avec la Maison Européenne de la Culture – prend la parole au nom des festivals dans le débat culturel international et prône le rôle des arts et de la culture dans la société contemporaine. Travailler ensemble, échanger des idées, stimuler la créativité, élargir les horizons, créer des dynamiques et des synergies nouvelles et enfin développer un terrain de rencontre fructueux pour les festivals, les artistes et l'art – voilà ce que représente l'EFA.

L'Associazione Europea dei Festival (EFA) è l'organizzazione ombrello dei festival artistici in Europa e nel mondo. Nell'arco di più 60 anni, l'Associazione si è trasformata in una rete dinamica che rappresenta più di 100 festival di musica, danza, teatro e multidisciplinari, associazioni di festival nazionali e organizzazioni culturali appartenenti a 40 Paesi europei ed oltre. Tutti condividono l'amore per l'arte, hanno un orientamento internazionale e crescono in un ambiente innovativo e in un'atmosfera stimolante e corale, che coinvolge il pubblico e gli artisti. L'EFA svolge una vasta gamma di attività: dai servizi di assistenza e d'informazione, alle attività di rappresentanza e di *lobbying*. Incoraggia, inoltre, la cooperazione e la coproduzione tra i suoi membri; stimola, attua e diffonde il *know-how* e le ricerche sui festival (la collana EFA BOOKS); offre attività di formazione e istruzione (Atelier for Young Festival Managers) e da ultimo, ma non meno importante, si esprime a favore dei festival nel dibattito culturale internazionale e difende l'attuale ruolo delle arti e della cultura nella società. Lavorare insieme, scambiarsi le idee, stimolare la creatività, estendere gli orizzonti, creare nuovi dinamismi e sinergie, e infine sviluppare uno terreno fertile per i festival, gli artisti e le arti: ecco ciò che EFA significa.

E:UTSA is an association which brings together thirteen theatre academies, schools or universities at national level from eleven European countries: Czech Republic, France, Germany, Great Britain, Hungary, Italy, Lithuania, Poland, Russia, Spain and Sweden. Founded in 2012, its headquarters is in Rome at the the Silvio d'Amico National Academy of Dramatic Art. Alessandro Martinez, General Secretary of the Europe Theatre Prize, is a founding member, and the two organisations are jointly associated. E:UTSA is committed to the creation of a united Europe in which cultural and artistic diversity can find a valued place. The aims of E:UTSA are to give value to students' creativity, develop their capacity to work together and bridge the gap between the learning process and the professional career by offering young actors space and support for them to be able to create their own work and take responsibility for their own theatrical development. To achieve these objectives, E:UTSA organises and promotes festivals (Spoleto, Brno, Saint Petersburg, Warsaw etc.) presenting productions independently developed and staged by the students and diploma candidates, as well as workshops directed by masters of European theatre and international summer schools. The members of E:UTSA meet at least once a year in a General Assembly where institutions and students alike are given equal representation and the same powers of decision.

E:UFAT (E:UTSA în limba engleză) este o asociație care cuprinde treisprezece academii, facultăți sau universități de teatru la nivel național din unsprezece țări europene: Republica Cehă, Franța, Germania, Anglia, Ungaria, Italia, Lituania, Polonia, Rusia, Spania și Suedia. Fondată în 2012, asociația își are sediul la Roma la Academia Națională de Artă Teatrală Silvio d'Amico. Alessandro Martinez, Secretar General al Premiului Europa pentru Teatru, este membru fondator, iar cele două organizații sunt instituții asociate. E:UFAT are ca obiectiv crearea unei Europe unite în cadrul căreia diversitatea culturală și artistică să fie apreciată la justa ei valoare. Scopurile uniunii sunt să valorifice creativitatea studenților, să le dezvolte capacitatea de a conlucra și a depăși hiatul dintre procesul de învățare și cariera profesională oferindu-le artiștilor tineri spațiu și sprijin pentru a-și construi propria activitate și a-și asuma responsabilitatea pentru propria dezvoltare artistică. În acest scop E:UFAT organizează și promovează festivaluri (Spoleto, Brno, St. Petersburg, Varșovia etc.) prezentând producții independente realizate de studenți și pe cele care figurează ca lucrări de diplomă; organizează ateliere sub îndrumarea unor maeștri ai teatrelor europene și școli de vară internaționale. Membrii E:UFAT se întâlnesc cel puțin o dată pe an în cadrul unei Adunări Generale unde atât studenții cât și instituțiile sunt egal reprezentați și au aceeași putere decizională.

E:UTSA - Europe: Union of Theatre Schools and Academies
E:UFAT - Europa: Uniunea Facultăților și Academiiilor de Teatru

L'E:UTSA est une association formée de 13 académies, écoles ou universités de théâtre, à l'échelle nationale, de 11 pays européens : Italie, Pologne, Russie, Allemagne, Grande-Bretagne, Hongrie, Suède, Lituanie, France, Espagne et République Tchèque. L'E:UTSA a été fondée en 2012 et son siège se trouve à Rome à l'Académie Nationale d'Art Dramatique "Silvio d'Amico". Le secrétaire général du Prix Europe pour le Théâtre, Alessandro Martinez, est un membre co-fondateur et les deux organismes sont des membres associés. L'E:UTSA participe au processus de création d'une Europe unie au sein de laquelle les diversités culturelles et artistiques trouvent une place et soient mises en valeur. Les finalités de l'E:UTSA sont : mettre en valeur la créativité des étudiants et développer leur capacité à travailler ensemble, combler l'écart entre le processus éducatif et la carrière professionnelle en offrant aux jeunes comédiens l'espace et le soutien afin qu'ils puissent créer un travail mis en scène par eux et prendre la responsabilité de leur GÉNÉRATION THÉÂTRALE. Pour atteindre ces objectifs, l'E:UTSA promeut et organise des festivals (Spoleto, Brno, Saint-Pétersbourg, Varsovie, etc.) avec des spectacles créés et mis en scène de manière autonome par les étudiants et les jeunes diplômés, ainsi que des ateliers dirigés par des Maîtres du théâtre européen et des campus internationaux. Les membres de l'E:UTSA se réunissent au moins une fois par an dans une assemblée générale où les institutions et les étudiants sont représentés sur un pied d'égalité et avec le même pouvoir de décision.

E:UTSA è un'associazione costituita da 13 accademie, scuole o università teatrali, di livello nazionale, di 11 Paesi europei: Italia, Polonia, Russia, Germania, Gran Bretagna, Ungheria, Svezia, Lituania, Francia, Spagna e Repubblica Ceca. Fondata nel 2012, E:UTSA ha la sua sede a Roma presso l'Accademia Nazionale d'Arte Drammatica "Silvio d'Amico". Il segretario generale del Premio Europa per il Teatro, Alessandro Martinez, è un membro co-fondatore e le due organizzazioni sono membri associati. E:UTSA partecipa al processo di creazione di un'Europa unita in cui trovano spazio e risalto le diversità culturali e artistiche. Le finalità dell'E:UTSA sono: valorizzare la creatività degli studenti e sviluppare la loro capacità di lavorare assieme; colmare il gap tra la il processo educativo e la carriera professionale, offrendo ai giovani teatranti lo spazio e il supporto perché possano essi stessi creare lavoro auto diretto e assumere la responsabilità della loro GENERAZIONE TEATRALE. Per la realizzazione di queste finalità, l'E:UTSA promuove e organizza festival (Spoleto, Brno, San Pietroburgo, Varsavia...) con spettacoli autonomamente creati e diretti dagli studenti e dai neo-diplomati, workshops diretti dai Maestri del teatro europeo, e campus internazionali. I Membri E:UTSA si riuniscono almeno una volta all'anno in un'assemblea generale in cui le istituzioni e gli studenti sono rappresentati in ugual misura e con lo stesso potere decisionale.

15

E T P

Europe's Theatre, at Home in Craiova

Teatrul European, acasă la Craiova

The Romanian International Shakespeare Festival was initiated in Craiova, in 1994, and took place every three years during its first five editions. Since 2006 it has taken place every two years, and has also been presented in Bucharest. The Festival's main organizers are the "Marin Sorescu" National Theatre in Craiova, and the "William Shakespeare" Foundation. Another important contributor is the Romanian Cultural Institute. The Festival's aim has been to invite the most important Shakespearean performances staged in countries with long theatrical traditions, from Europe and worldwide. The first editions presented mostly Romanian performances, but also foreign ones, as the popularity of the festival grew over the years. In 2008, the Festival's motto was "Great Directors, Great Performances, Great Theatres of Europe and of the World", and it presented performances staged by some of the most famous international directors such as: Peter Brook, Robert Wilson, Declan Donnellan, Lev Dodin, Eimuntas Nekrosius, and Silviu Purcărete. It also presented several one-man-shows of some famous actors such as Michael Pennington from the Royal Shakespeare Company. The conference on Shakespeare, organized in collaboration with the International Association of Theatre Critics, included the contributions of some important theatre critics and scholars such as: Stanley Wells, Yun Cheol Kim, John Elsom, George Banu, Ian Herbert, Maria Shevtsova, Don Rubin. The 2010 Festival was dedicated entirely to performances of "Hamlet" in different directorial visions and interpretations by Thomas Ostermeier, Oskaras Korsunovas, Yoshihiro Kurita, Yun Taek-Lee, Elizabeth LeCompte, Eimuntas Nekrosius etc. The motto of the ample program of the 2010 festival was: "The time is out of joint: O cursed spite/ That ever I was born to set it right", and was meant to invite each participant to think about the responsibility of all of us regarding the great questions and problems of humanity. The conference on Shakespeare was organized in collaboration with the International Association of Theatre Critics and its theme was "Great Performances of Hamlet", while the seminar "Shakespeare in Translation and Performance" was organized in collaboration with the European Shakespeare Research Association. More than 60 participants from all over the world were present.

Festivalul Internațional Shakespeare a debutat la Craiova, în 1994, primele cinci ediții desfășurându-se o dată la trei ani. Din 2006, Festivalul are loc din doi în doi ani și s-a prezentat de asemenea la București. Principalii organizatori sunt Teatrul Național „Marin Sorescu” din Craiova și Fundația „William Shakespeare”. Un aport important a fost cel al de Institutului Cultural Român. Țelul Festivalului este să invite cele mai importante spectacole shakespeariene puse în scenă în țări cu o îndelungată tradiție teatrală din Europa și din lume. Primele ediții au prezentat cu precădere spectacole românești, dar și spectacole străine, pe măsură ce prestigiul Festivalului a crescut. În 2008, genericul Festivalului a fost „Mari regizori, mari spectacole, mari teatre din Europa și din lume” și s-au prezentat spectacole aparținând unora dintre cei mai renumiți regizori ai lumii ca: Peter Brook, Robert Wilson, Declan Donnellan, Lev Dodin, Eimuntas Nekrosius și Silviu Purcărete. S-au prezentat de asemenea spectacole recital ale unor actori renumiți cum ar fi Michael Pennington de la Royal Shakespeare Company. La conferința organizată în colaborare cu Asociația Internațională a Criticilor de Teatru s-au prezentat lucrările unor critici de teatru și cărțurari importanți ca: Stanley Wells, Yun Cheol Kim, John Elsom, George Banu, Ian Herbert, Maria Shevtsova, Don Rubin. Festivalul din 2010 a fost dedicat în întregime spectacolelor „Hamlet”, în diferitele viziuni și interpretări regizorale ale lui Thomas Ostermeier, Oskaras Korsunovas, Yoshihiro Kurita, Yun Taek-Lee, Elizabeth LeCompte, Eimuntas Nekrosius etc. Motto-ul amplului program al Festivalului din 2010 a fost: „Au luat-o razna vremurile. Cine, spre-a le-ndrepta, m-a hărăzit pe mine?” și a fost ales pentru a ne face să conștientizăm responsabilitatea pe care o avem față de marile întrebări și probleme ale umanității. Conferința pe teme shakespeariene a fost organizată în colaborare cu Asociația Internațională a Criticilor de Teatru având ca temă „Mari spectacole Hamlet”, iar sesiunea de comunicări, organizată în colaborare cu Asociația Europeană de Cercetare Shakespeare, a avut titlul „Traduceri și spectacole shakespeariene”. Au participat peste 60 de cercetători din întreaga lume. Activitățile educaționale au continuat și la această ediție cu ateliere de actorie, regie, scenografie și critică de teatru, precum

Shakespeare Foundation Craiova Fundația „Shakespeare” din Craiova

FESTIVAL INTERNATIONAL DE SHAKESPEARE À CRAIOVA UN BREF APERÇU

Le Festival International roumain de Shakespeare a débuté à Craiova en 1994 et s'est tenu tous les trois ans durant ses cinq premières éditions. Depuis 2006, il a lieu tous les deux ans et a également été présenté à Bucarest. Les principaux organisateurs du festival sont le Théâtre National Marin Sorescu de Craiova et la Fondation William Shakespeare. Un autre membre important est l'Institut culturel roumain. L'objectif du festival est d'inviter les principaux spectacles shakespeariens mis en scène dans des pays d'Europe et du monde entier porteurs d'une longue tradition théâtrale. Les premières éditions ont principalement présenté des spectacles roumains, mais également étrangers, au fur et à mesure que le succès du festival augmentait. En 2008, le slogan du festival était « De grands metteurs en scène, de grands spectacles, de grands théâtres d'Europe et du monde » et il proposait des spectacles mis en scène par quelques-uns des metteurs en scène internationaux les plus renommés comme Peter Brook, Robert Wilson, Declan Donnellan, Lev Dodin, Eimuntas Nekrosius et Silviu Purcărete. Il a également présenté plusieurs *one-man-shows* de célèbres comédiens comme Michael Pennington de la Royal Shakespeare Company. La conférence sur Shakespeare, organisée en collaboration avec l'Association internationale des critiques de théâtre, comprenait les contributions de plusieurs importants spécialistes et critiques de théâtre comme Stanley Wells, Yun Cheol Kim, John Elsom, George Banu, Ian Herbert, Maria Shevtsova et Don Rubin. Le festival de 2010 a été entièrement consacré aux spectacles de *Hamlet* dans différentes interprétations et visions scéniques de Thomas Ostermeier, Oskaras Korsunovas, Yoshihiro Kurita, Yun Taek-Lee, Elizabeth LeCompte, Eimuntas Nekrosius, etc. Le slogan du vaste programme de l'édition 2010 du festival était: « Notre époque est détraquée. Maudite fatalité! / que je sois jamais né pour la remettre en ordre!», et souhaitait inviter chaque participant à réfléchir sur notre responsabilité à l'égard des questions et des problèmes importants de l'humanité. La conférence sur Shakespeare a été organisée en collaboration avec l'Association internationale des critiques de théâtre et son thème était « Les grandes mises en scène de Hamlet », tandis que le séminaire «Shakespeare dans la traduction et la mise en scène» a été organisé en collaboration avec l'European Shakespeare Research Association. Plus de 60 participants provenant du monde entier étaient présents. Les activités pédagogiques comprenaient des ateliers sur l'art dramatique,

FESTIVAL INTERNAZIONALE SHAKESPEARIANO DI CRAIOVA BREVE CRONISTORIA

Il Festival Internazionale Shakespeariano che si tiene in Romania è stato avviato a Craiova nel 1994 con una cadenza triennale nel corso delle sue prime cinque edizioni. Dal 2006 si è invece tenuto ogni due anni ed è stato presentato anche a Bucarest. Principali organizzatori del Festival sono il Teatro Nazionale di Craiova 'Marin Sorescu' e la fondazione 'William Shakespeare'. Altro significativo contributo è quello dell'Istituto Culturale Romeno. Scopo del Festival è quello di invitare le più importanti produzioni shakespeareiane portate in scena in paesi dalle lunghe tradizioni teatrali dall'Europa e dal mondo. Le prime edizioni hanno assistito inizialmente a una maggiore adesione da parte di produzioni romene ma anche a quella di alcune messe in scena straniere grazie al crescendo di popolarità del Festival nel corso degli anni. Nel 2008 motto del Festival è stata la frase 'Grandi registi, grandi prestazioni, grandi teatri d'Europa e del Mondo', per un'edizione che ha assistito all'allestimento delle produzioni di alcuni dei più celebri registi a livello internazionale come Peter Brook, Robert Wilson, Declan Donnellan, Lev Dodin, Eimuntas Nekrosius e Silviu Purcărete. Ad essere presentati al Festival anche diversi "one man show" di alcuni attori noti come Michael Pennington, membro della Royal Shakespeare Company. Le conferenze su Shakespeare, organizzate in collaborazione con l'Associazione Internazionale dei Critici di Teatro, hanno visto il contributo di alcuni importanti critici teatrali e accademici tra cui Stanley Wells, Yun Cheol Kim, John Elsom, George Banu, Ian Herbert, Maria Shevtsova e Don Rubin. Il Festival del 2010 è stato invece interamente dedicato a svariate messe in scena dell'Amleto, concepite secondo scelte di regia ed interpretazioni diverse da parte di Thomas Ostermeier, Oskaras Korsunovas, Yoshihiro Kurita, Yun Taek-Lee, Elizabeth Le Compte, Eimuntas Nekrosius ed altri. Motto dell'ampio programma del Festival del 2010 è stata la citazione: 'Il tempo è scardinato: O sorte maledetta /che proprio io sia nato per rimmetterlo in sesto', intesa come invito a ciascuno dei partecipanti a riflettere sulla responsabilità di tutti noi in rapporto alle grandi questioni e ai problemi dell'umanità. Il convegno su Shakespeare è stato organizzato in collaborazione con l'Associazione Internazionale dei Critici di Teatro sul tema 'Le grandi messe in scena dell'Amleto', mentre il seminario 'Shakespeare tradotto e messo in scena' è stato organizzato in collaborazione con la *European Shakespeare Research*

The educational activities included workshops on acting, directing, design and theatre criticism, as well as student performances. Book launches and translations were also organized. The 2012 Craiova International Shakespeare Festival's motto was "All the world's a stage, and all the men and women merely players", and it presented performances staged by Robert Wilson, Eugenio Barba, Yoshihiro Kurita, Silviu Purcărete, Jung Ung Yang etc. In 2014, the Festival's motto was "Everyone's Shakespeare", and the guest performances were directed by Yuri Butusov, Edward Hall, Oskaras Korsunovas, Declan Donnellan etc. The title of the 2016 edition is "Shakespeare for All Time". Since 2008, the Craiova International Shakespeare Festival has awarded the Shakespeare Prize to important theatre personalities of the world. So far the Prize went to Declan Donnellan, Silviu Purcărete, Eimuntas Nekrosius, and Prof. Stanley Wells. The Festival also includes film projections of famous performances; symphonic concerts; painting, photographic, set and costume design, and philatelic exhibitions; book and DVD launches. Many important foreign and Romanian theatre critics and specialists have attended the Craiova International Shakespeare Festival, and the Romanian Association of Theatre Artists (Uniter) granted it the Prize for Excellency.

și cu spectacole studențești. S-au organizat lansări de carte și traduceri. Motto-ul Festivalului din 2012 a fost: „Lumea-i o scenă, iar noi suntem actorii” și a prezentat spectacole puse în scenă de Robert Wilson, Eugenio Barba, Yoshihiro Kurita, Silviu Purcărete, Jung Ung Yang etc. În 2014, tema Festivalului a fost „Shakespeare al tuturor” iar spectacolele invitate au fost regizate de Yuri Butusov, Edward Hall, Oskaras Korsunovas, Declan Donnellan etc. Ediția din acest an, 2016, se va desfășura sub titlul „Shakespeare pentru eternitate”. Din 2008, Festivalul Internațional Shakespeare de la Craiova acordă, la fiecare ediție, Premiul Shakespeare, unei personalități marcante a teatrului mondial. Până acum Premiul a fost acordat lui Declan Donnellan, Silviu Purcărete, Eimuntas Nekrosius și Prof. Stanley Wells. Festivalul cuprinde de asemenea proiecții de filme cu spectacole celebre; concerte simfonice; expoziții de pictură, fotografie, scenografie și costume, filatelia; lansări de carte și DVD. Festivalul Internațional Shakespeare de la Craiova se bucură de prezența a numeroși critici de teatru și specialiști români și străini importanți, iar Uniunea Teatrală din România (Uniter) i-a acordat Premiul de Excelență.

la mise en scène, la conception et la critique de théâtre, ainsi que des spectacles joués par des étudiants. Des présentations de livres et des traductions ont également été organisées. L'édition 2012 du Festival International de Shakespeare de Craiova avait pour slogan « Le monde entier est un théâtre, et tout le monde, hommes et femmes y sont acteurs », et elle présentait des spectacles montés par Robert Wilson, Eugenio Barba, Yoshihiro Kurita, Silviu Purcărete, Jung Ung Yang, etc. En 2014, le slogan du festival était « Le Shakespeare de tout le monde » et les pièces invitées étaient mises en scène par Yuri Butusov, Edward Hall, Oskaras Korsunovas, Declan Donnellan, etc. Le titre de l'édition 2016 est « Shakespeare pour toutes les époques ». Depuis 2008, le Festival International de Shakespeare à Craiova a décerné le prix Shakespeare à d'importantes personnalités du théâtre du monde entier. Jusqu'à maintenant le prix a récompensé Declan Donnellan, Silviu Purcărete, Eimuntas Nekrosius et le professeur Stanley Wells. Le festival comprend également des projections de films de célèbres mises en scène, des concerts symphoniques, des expositions de peinture, de photo, de décors et de costumes ainsi que des expositions philatéliques, sans oublier la présentation de livres et de DVD. De nombreux spécialistes et critiques de théâtre, aussi bien roumains qu'étrangers, ont participé au Festival International de Shakespeare à Craiova et l'Association roumaine des artistes de théâtre (Uniter) lui a remis le prix d'excellence.

Association. Erano presenti più di 60 partecipanti provenienti da tutto il mondo. Le attività educative hanno incluso seminari sulla recitazione, sulla regia, sulla progettazione e sulla critica teatrale e spettacoli realizzati dagli studenti. Tra gli eventi in programma anche presentazioni di libri e traduzioni. Motto dell'edizione 2012 del Festival Internazionale Shakespeare di Craiova è stato invece 'Tutto il mondo è un teatro e tutti gli uomini e le donne non sono che attori'. Tra gli spettacoli portati in scena in questa edizione quelli di Robert Wilson, Eugenio Barba, Yoshihiro Kurita, Silviu Purcărete, Jung Ung Yang. Nel 2014, motto del Festival è stato "Lo Shakespeare di tutti". Gli spettacoli ospitati sono stati diretti da Yuri Butusov, Edward Hall, Oskaras Korsunovas, Declan Donnellan. Il titolo dell'edizione 2016 è invece 'Shakespeare nel tempo'. Dal 2008 il Festival Internazionale Shakespeare di Craiova ha conferito il Premio Shakespeare a personalità teatrali importanti provenienti da tutto il mondo. Ad oggi il Premio è stato assegnato a Declan Donnellan, Silviu Purcărete, Eimuntas Nekrosius e al Prof. Stanley Wells. Tra gli eventi del Festival anche la proiezione su pellicola di produzioni celebri, concerti sinfonici, mostre dedicate alla pittura, alla fotografia, all'ideazione delle scenografie e dei costumi ed esposizioni filateliche nonché il lancio di libri e DVD. Numerosi critici teatrali rumeni e stranieri di rilievo e molti studiosi hanno preso parte al Festival Internazionale Shakespeare di Craiova e l'Associazione rumena degli Artisti di Teatro (Uniter) gli ha consegnato il Festival del "Premio per l'Eccellenza".

Founded 166 years ago and having been awarded some of the most respected prizes, the “Marin Sorescu” National Theatre in Craiova has participated in a large number of international festivals. A member of the Convention of European Theatres since 1995, it earned its place through a series of outstanding performances at home and abroad, being the first theatre in Central and Eastern Europe to join this prestigious international association. It has been invited to perform at great events such as: the Edinburgh International Festival, The Festival in Avignon, The Holland Festival in Amsterdam, Wiener Festwochen, Theater Der Welt in Munich, the Tokyo Shakespeare Festival, the Israel Festival in Jerusalem, The Festival TransAmériques in Montreal, the Melbourne International Arts Festival, the Performing Arts Festival in Sao Paulo, the European Theatre Convention Festival in Stockholm, the Lincoln Center Festival in New York, the World Festival of National Theatres in Seoul a.o.. It has given over 150 performances at international festivals over the past 25 years. In its May 1997 issue “The Stage” compared the National Theatre of Craiova to Bertold Brecht’s Berliner Ensemble and Peter Brook’s Royal Shakespeare Company. An important event in the recent history of the “Marin Sorescu” National Theatre was the establishment of the International Shakespeare Festival in 1994. Its first five editions took place every three years, but it has turned into a biennale as of 2006. A complex cultural event, the International Shakespeare Festival has become one of the greatest Shakespeare festivals of the world. Its agenda has included performances directed by Declan Donnellan, Eimuntas Nekrosius, Peter Brook, Robert Wilson, Lev Dodin, Eugenio Barba, Pippo Delbono, Yoshihiro Kurita, Oskaras Korsunovas, Thomas Ostermeier, Silviu Purcărete, Yuri Butusov, Max Webster, Yukio Ninagawa and Romeo Castellucci. The numerous prizes and distinctions that the “Marin Sorescu” National Theatre has been awarded include: the Critics’ Prize and the Hamada Foundation Award at the Edinburgh International Festival in 1993, the Critics’ Prize for the Best Foreign Performance at The Festival TransAmériques in Montreal in 1993, The Diploma and the Medal of the Brazilian Academy of Art and Cultural History, The Diploma of Excellency awarded by The International Association of Theatre Critics in 2000. The President of Romania bestowed the “Cultural Merit Order” in the rank of Commander to the “Marin Sorescu” National Theatre in Craiova in 2004.

Cu o istorie de 166 de ani și premiat de-a lungul timpului pe toate meridianele lumii, Teatrul Național „Marin Sorescu” din Craiova este prezent în rândul marilor teatre ale lumii, alături de care a participat la cele mai importante festivaluri internaționale. Membru al Convenției Teatrale Europene (CTE) din anul 1995, Teatrul Național „Marin Sorescu” din Craiova este primul teatru dintr-o țară din Europa Centrală și de Răsărit care intră în componența acestei asociații internaționale de breaslă, impunându-se prin spectacolele sale în elita mișcării teatrale românești și europene. Recunoscut pe plan internațional, Teatrul Național din Craiova a participat la cele mai importante festivaluri ale lumii, precum cele de la Edinburgh, Avignon, Holland Festival de la Amsterdam, Wiener Festwochen de la Viena, Theater Der Welt de la Munchen, Festivalul Shakespeare de la Tokyo, Israel Festival de la Jerusalem, Festivalul de Teatru al Americilor de la Montreal, cel al Artelor de la Melbourne, Festivalul Artelor Scenice de la Sao Paulo, Festivalul Convenției Teatrale Europene de la Stockholm, Lincoln Center Festival de la New York, Festivalul Teatrului Națiunilor de la Seul etc., marcând peste 150 de prezențe în ultimii 25 de ani. În mai 1997, faimoasa revistă britanică „The Stage” scria despre Teatrul Național din Craiova: „Te întreb uneori dacă această companie nu este cea mai bine alcătuită, de la Berliner Ensemble al lui Brecht, sau poate de la Royal Shakespeare Company a lui Peter Brook”. Un important moment al istoriei recente a teatrului nostru îl reprezintă fondarea Festivalului Internațional Shakespeare, în anul 1994. Primele cinci ediții s-au desfășurat o dată la trei ani, iar din 2006, manifestarea are loc o dată la doi ani. Complexă manifestare culturală, Festivalul Internațional Shakespeare este privit acum drept unul dintre marile festivaluri Shakespeare ale lumii, unde s-au jucat excepționale spectacole regizate de Declan Donnellan, Eimuntas Nekrosius, Peter Brook, Robert Wilson, Lev Dodin, Eugenio Barba, Pipo Delbono, Yoshihiro Kurita, Oskaras Khorsunovas, Thomas Ostermeier, Silviu Purcărete, Yuri Butusov, Max Webster, Yukio Ninagawa, Romeo Castellucci. Dintre numeroasele premii și distincții obținute de Teatrul „Marin Sorescu” amintim: Premiul Criticii pentru cel mai bun spectacol și Premiul Fundației Hamada pentru Excelență artistică, în cadrul Festivalului Internațional de la Edinburgh, Premiul Criticii pentru cel mai bun spectacol străin, Premiul pentru cel mai bun spectacol străin la Festivalul Americilor, Montreal (1993), Diploma și Medalia Academiei Braziliene de Artă, Cultură și Istorie, Diploma de Excelență a Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru (AICT - 2000). În anul 2004, președintele României a acordat Teatrului Național „Marin Sorescu” din Craiova “Ordinul cultural” în grad de Comandor.

National Theatre of Craiova “Marin Sorescu” Teatrul Național „Marin Sorescu” din Craiova

Fondé il y a 166 ans et récompensé par de nombreux prix prestigieux, le Théâtre National Marin Sorescu a participé à un grand nombre de festivals internationaux. Membre de la Convention des théâtres européens depuis 1995, il a mérité sa place grâce à une série de spectacles remarquables dans son pays et à l'étranger, et a été le premier théâtre de l'Europe centrale et de l'est à intégrer cette prestigieuse association internationale. Il a été invité à jouer lors d'événements importants comme le Festival international d'Édimbourg, le Festival d'Avignon, le Festival de Hollande à Amsterdam, le Wiener Festwochen, le Theater Der Welt à Munich, le Festival Shakespeare à Tokyo, le Festival d'Israël à Jérusalem, le Festival TransAmériques à Montréal, le Festival international des arts à Melbourne, le Festival des arts de la scène à Sao Paulo, le Festival de la convention des théâtres européens à Stockholm, le Festival du Lincoln Center à New York, le Festival mondial des théâtres nationaux à Séoul. Il a joué plus de 150 pièces à l'occasion de festivals internationaux au cours des 25 dernières années. Dans son numéro de mai 1997, *The Stage* a comparé le Théâtre National de Craiova au Berliner Ensemble de Bertold Brecht et à la Royal Shakespeare Company de Peter Brook. Un événement important dans l'histoire récente du Théâtre National Marin Sorescu a été la création du Festival international Shakespeare en 1994. Ses cinq premières éditions ont eu lieu tous les trois ans, avant qu'il ne devienne biennal à partir de 2006. Un événement culturel complexe, le Festival international Shakespeare est devenu l'un des plus importants festivals de Shakespeare dans le monde. Son agenda compte des pièces mises en scène par Declan Donnellan, Eimuntas Nekrosius, Peter Brook, Robert Wilson, Lev Dodin, Eugenio Barba, Pippo Delbono, Yoshihiro Kurita, Oskaras Korsunovas, Thomas Ostermeier, Silviu Purcărete, Yuri Butusov, Max Webster, Yukio Ninagawa et Romeo Castellucci. Les nombreux prix et récompenses décernés au Théâtre National Marin Sorescu comprennent : le prix de la critique et le prix de la fondation Hamada au Festival international d'Édimbourg en 1993, le prix de la critique du meilleur spectacle étranger au Festival TransAmériques de Montréal en 1993, le diplôme et la médaille de l'Académie brésilienne de l'art et de l'histoire culturelle, le diplôme de l'excellence remis par l'Association internationale des critiques de théâtre en 2000. Le Président de la Roumanie a conféré l'Ordre du Mérite Culturel avec le grade de Commandeur au Théâtre National Marin Sorescu de Craiova en 2004.

Fondato 166 anni fa e insignito di alcuni riconoscimenti tra i più prestigiosi, il Teatro Nazionale 'Marin Sorescu' ha infatti preso parte ad un vasto numero di festival. Membro della Convenzione Teatrale Europea sin dal 1995, il 'Marin Sorescu' di Craiova ha guadagnato la sua fama con una serie di spettacoli nazionali ed internazionali di successo ed è stato il primo teatro in tutta l'Europa centrale ed orientale ad essersi unito a questa prestigiosa associazione internazionale. I suoi spettacoli sono stati oggetto di invito da parte di eventi celebri come il Festival Internazionale di Edimburgo, il Festival d'Avignone, l'Holland Festival di Amsterdam, il Wiener Festwochen, il Festival di Vienna, il Theater Der Welt di Monaco, il Festival Shakespeariano di Tokyo, il Festival di Israele a Gerusalemme, il Festival delle due Americhe di Montreal, il Festival Internazionale delle Arti di Melbourne, il Festival Internazionale delle Arti Sceniche a San Paolo, il Festival della Convenzione Teatrale Europea a Stoccolma, il Festival del Lincoln Center a New York e il Festival Internazionale dei Teatri Nazionali di Seoul. Negli ultimi 25 anni, gli spettacoli messi in scena in occasione di festival internazionali sono stati più di 150. Nella sua edizione di maggio del 1997, la rivista 'The stage' ha paragonato il Teatro Nazionale di Craiova al Berliner Ensemble di Bertold Brecht e alla Royal Shakespeare Company di Peter Brook. Altro avvenimento importante nella storia recente del Teatro è stata l'istituzione, nel 1994, del Festival Internazionale Shakespeariano, le cui prime cinque edizioni hanno avuto luogo ogni tre anni, per poi iniziare a succedersi dal 2006 con una cadenza biennale. Un evento culturale complesso, quello del Festival, che lo ha visto diventare negli anni una delle rassegne più importanti dedicate a Shakespeare. Il programma dei suoi spettacoli ha incluso infatti le regie di Declan Donnellan, Eimuntas Nekrosius, Peter Brook, Robert Wilson, Lev Dodin, Eugenio Barba, Pippo Delbono, Yoshihiro Kurita, Oskaras Korsunovas, Thomas Ostermeier, Silviu Purcărete, Yuri Butusov, Max Webster, Yukio Ninagawa e Romeo Castellucci. I numerosi premi e le onorificenze conferite al Teatro Nazionale 'Marin Sorescu' includono: il Premio della Critica e quello della Fondazione Hamada al Festival Internazionale di Edimburgo del 1993, il Premio della Critica per la 'Miglior produzione Straniera' al Festival delle due Americhe di Montréal del 1993, il Diploma e la Medaglia dell'Accademia Brasiliana di Arti, Storia e Cultura e il Diploma di Eccellenza riconosciutogli dall'Associazione Internazionale dei Critici di Tetaro nel 2000. Nel 2004 il presidente della Romania ha riconosciuto al Teatro Nazionale 'Marin Sorescu' di Craiova la nomina a Commendatore dell'Ordine Nazionale al merito.

A All Oltenia roads lead to the famous City of the Bani, with roots in the Dacian Pelendava, documented in 1475 in a charter of Prince Basarab Laiotă.

Craiova is the heart of Oltenia, land blessed with beautiful, cheerful, kind-hearted and talented people, with places filled with stories, and significance loaded history, that were taken by the Olt river, were merged with the Danube, and bring out the value of the land from which sprang Eugène Ionesco and Constantin Brâncuși.

Mentioned in official documents since the last decades of the 15th century, the Great Bani of Craiova has become the second most important political institution in the country, after the reign.

The fair on the estate of the Craiovești boyars, with merchants unmatched in the Romanian Country, has continuously developed and has become a town with over 300.000 inhabitants today, having schools with a long tradition in education, with a cultural heritage honoured through wealth, complexity and diversity.

The name of Craiova is linked to high visibility events in the history of Romania and also to world famous personalities such as:

- The Peace Treaty ending the Balkan War was signed in Craiova, in 1913.
- Only in Craiova you can take a walk in the largest natural park of Eastern Europe – the Romanescu Park;
- The great Romanian sculptor Constantin Brâncuși studied and was trained in Craiova;
- From Craiova were also leaving to the world, to make history, great personalities as Henri Coandă – the jet engine inventor, the painter Theodor Aman, the inventor of the world's first fountain pen (stylus) – Petru Poenaru, but also Gogu Constantinescu – the inventor and founder of a new science named Sonicity or the great film director Jean Negulesco.

The curious tourist discovers Craiova while strolling down the Unirii Street or in the Old Town, as well as on the old scented streets. He will be amazed by the variety of churches encountered, the scent of flowers that lure him from everywhere, the numerous statues that look at him filled with meaning, and the architecture of the historical buildings, which, once you cross their thresholds, reveal all their beauty. Whoever makes a stop on Unirii Street at number 15 has the chance to discover the exquisite architectural details of the Art Museum – “Jean Mihail” Palace and admire the paintings

T Toate drumurile Olteniei duc spre Craiova - vestita Cetate a Banilor, cea cu rădăcini în Pelendava geto-dacică, atestată documentar la 1475, într-un hrisov al voievodului Laiotă Basarab.

Craiova e inima Olteniei, pământ binecuvântat cu oameni veseli, inimoși și talentați, cu locuri de poveste, istorii încărcate de tâlc și semnificații ce-au fost duse de Olt, de Jiu, s-au contopit cu Dunărea, și pun și astăzi în valoare personalitatea ținutului din care au țâșnit Eugène Ionesco sau Constantin Brâncuși.

Mentionată în documente din ultimele decenii ale secolului al XV-lea, Marea Bănie de Craiova a devenit cea de-a doua instituție politică a țării ca importanță, după domnie.

Târgul de pe moșia boierilor Craiovești, cu negustori fără egal în Țara Românească, s-a dezvoltat continuu, s-a transformat într-un oraș astăzi cu peste 300.000 de locuitori, cu școli de tradiție, cu un patrimoniu cultural ce onorează prin bogăție, complexitate și diversitate.

De numele Craiovei se leagă evenimente de mare răsunet în conștiința românilor, dar și personalități recunoscute în întreaga lume:

- La Craiova, în 1913, se semnează **Tratatul de Pace prin care se încheie Războiul Balcanic**, tratat cunoscut în istorie ca **Pacea de la Craiova**;
- Doar în Craiova te poți plimba în cel mai mare parc natural din Estul Europei – **Parcul Nicolae Romanescu**;
- **Marele sculptor Constantin Brâncuși a studiat și s-a format la Craiova**;
- Din Craiova au plecat personalități precum **inventatorul motorului cu reacție Henri Coandă**, **pictorul Theodor Aman**, **inventatorul primului toc rezervor din lume (stiloul) – Petru Poenaru**, **Gogu Constantinescu – inventatorul sonicității sau regizorul Jean Negulesco**;

Călătorul curios descoperă Craiova la pas pe Calea Unirii sau în centrul vechi, dar și pe străduțele cu parfum de odinioară. Va fi uimit de varietatea bisericilor întâlnite, de parfumul florilor ce îl îmbie de peste tot, de numeroasele statui, ce îl privesc pline de înțelesuri, dar și de arhitectura clădirilor istorice, care, odată trecut fiindu-le pragul, și se dezvăluie în toată frumusețea lor.

Cine face un popas pe strada Unirii, la numărul 15, are șansa să descopere rafinate detalii arhitectonice ale Muzeului de Artă – **Palatul „Jean Mihail”** și să admire operele lui **Ion Țuculescu** sau **Theodor Aman**, lucrări de artă europeană,

Craiova IntenCity

of Theodor Aman or Ion Țuculescu or the great variety of European art works, as well as one of the most valuable collections of Constantin Brâncuși. Here, at the Art Museum of Craiova you can find the famous Brâncuși's "Kiss" – the first modern sculpture in the world!

A tourist in search of beauty feels his best walking through the alleys of the Romanescu Park. Designed by the French architect Edouard Redont, the park made the headlines even before being built. In 1900, the park plans won the gold medals at the Universal Exposition from Paris.

Craiova breathes through the concerts of the "Oltenia Philharmonia", the performances of the "Marin Sorescu" National Theatre, through the passionate shows of the Romanian Opera of Craiova or the stories of the "Colibri" Theatre for Children and Youth, as well as through the songs of Tudor Gheorghe, or the quiet and yet animated "Alexander and Aristia Aman" County Library.

Craiova has become famous in the world by unique festivals such as „Shakespeare Festival”. Craiova it can also be found in the old Craftsmen Fair, in the artists's shows of „Slam & Sound Poetry Festival”, as well as along with the oversized dolls which storm the city neighbourhoods during the biggest festival of animation art „Puppets Occupy Streets”. Hospitable host for different cultural events, Craiova has won the reputation of a Craiova IntenCity.

2016 will remain in the history of Craiova as the Theatre's year. After a jubilee edition of the Shakespeare Festival – the 10th, Craiova has become the host of one of the most important european events: the Europe Prize for Theatre. Enjoy!

dar și una dintre cele mai valoroase colecții ale lui Brâncuși. În Muzeul de Artă din Craiova se află celebrul „Sărut” – prima sculptură modernă din lume!

Unui turist în căutare de frumos îi șade, însă, cel mai bine, pe aleile din Parcul „Nicolae Romanescu”. Proiectat de arhitectul francez Edouard Redont, parcul a făcut furori încă dinainte de a fi construit. În 1900, planurile parcului au fost medaliat cu aur la Expoziția Universală de la Paris (1900).

Craiova respiră prin concertele Filarmonicii „Oltenia”, în spectacolele Teatrului Național “Marin Sorescu” și Operei Române Craiova, în poveștile Teatrului pentru Copii și Tineret “Colibri”, în cântecul lui Tudor Gheorghe sau în tihna cărților Bibliotecii Județene “Alexandru și Aristia Aman”.

I-au dus faima Craiovei în lume evenimente-unicat precum “Festivalul Shakespeare”. Craiova se regăsește și în bătrânul Târg al meșterilor populari, în showurile artiștilor din cadrul Festivalului de poezie Slam & Sound Poetry, dar și printre păpușile supradimensionate care iau cu asalt, în fiecare vară, cartierele orașului, în cadrul celui mai mare festival de arta animației, «Puppets Occupy Street». Gazdă ospitalieră pentru numeroase evenimente culturale, Craiova și-a câpătat renumele, în ultimii ani, de Craiova IntenCity.

Pentru craioveni, 2016 va rămâne în istorie ca anul teatrului. După o ediție jubiliară a Festivalului Internațional Shakespeare, Craiova devine gazda unuia dintre cele mai importante evenimente europene: Premiul Europa pentru Teatru.

Partners
Parteneri

Organizat în România cu sprijinul
Organised in Romania with the support

Prix Europe pour le Théâtre
Premiul Europa pentru Teatru
Europe Theatre Prize
Europa-Preis für das Theater

Recognized from the European Union as a
"European cultural interest organization"
Recunoscut de Uniunea Europeană drept
'Organizație de interes cultural european'

High Patronage
Patronaj

Event under the Patronage of the
European Parliament

Eveniment desfășurat sub Înaltul Patronaj
al Parlamentului European

European Parliament

Under the auspices of the
Craiova City Hall and the Municipal Council

and the support of
the Romanian Cultural Institute

In co-operation with
the Craiova International Shakespeare Festival
"Marin Sorescu" National Theatre Craiova
and Craiova Shakespeare Foundation

Sub auspiciile
Primăriei și Consiliului Municipal Craiova

cu sprijinul
Institutului Cultural Român

În cooperare cu
Festivalul Internațional Shakespeare de la Craiova
Teatrul Național "Marin Sorescu" Craiova
și Fundația Shakespeare

Council of Europe
Under the auspices of the Secretary General
of the Council of Europe, Mr Thorbjørn Jagland

al Consiliului Europei
Sub auspiciile Secretarului General
al Consiliului Europei, dl. Thorbjørn Jagland

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Promoting Body
Premio Europa per il Teatro

Organizația de promovare
Premiul Europa pentru Teatru

Associate Supporting Body
Union des Théâtres de l'Europe

Organizația asociată de susținere
Uniunea Teatrală Europeană

Associate Bodies
Association Internationale des Critiques de Théâtre
International Theatre Institute - UNESCO
European Festivals Association
Europe: Union of Theatre Schools and Academies

Organizații asociate
Asociația Internațională a Criticilor de Teatru
Institutul Internațional de Teatru – UNESCO
Asociația Festivalurilor Europene
Europa: Uniunea Școlilor și Academiilor de Teatru

Partners
Parteneri

Organizat în România cu sprijinul
Organised in Romania with the support

www.premio-europa.org
www.shakespeare.tncms.ro
www.tncms.ro